

2013

Tizenkét hónap krónikája

Január 1. *„Olyan országot, olyan hazát kell alkotnunk, amelynek fundamentuma az egymásnak megadott tisztelet, a jó szó és a jó szomszédság, a jövőnkért viselt felelősség és egymás teljesítményének megbecsülése. ... Gondoljuk csak meg, mire lennének képesek, ha vennék egy nagy levegőt, és így vágnának neki az új esztendőnek! Vajon nem élhetnének-e úgy, ahogy himnuszunkban is áll: jó kedvvel, bőséggel?”* – hangzott el Áder János köztársasági elnök újévi köszöntőjében.

Január 2. Az ellenzéki egyeztetés most esélyt nyit az összefogásra – hangzott el egy sajtótájékoztatón, miután elkezdődtek a tárgyalások az MSZP, az MSZDP, a DK, a Szövetségben Együtt Magyarorszáért Párt és az Együtt 2014 mozgalom küldöttei között. (Az LMP és a 4K! nem vett részt.) A szocialisták részletes terveket is vittek magukkal, míg az Együtt 2014 úgy vélte: addig nincs értelme szakpolitikai kérdésekről egyeztetni a pártokkal, amíg nincs megállapodás a közjogi kérdésekről. A Haza és Haladás Egyesület a maga részéről egy teljes, kodifikált új alkotmánnyal, illetve egy korlátozott alkotmánymódosítási koncepcióval járult hozzá ehhez. Ez utóbbit arra az esetre készítették el, ha az egyesült ellenzék győz a 2014-es választásokon, de nem sikerül kétharmados alkotmányozó többséget szereznie. Az MSZP-t képviselő Steiner Pál kijelentette: *„a demokratikus ellenzék tagjai az alapvető kérdésekben egyetértenek”*.

Január 4. Az Alkotmánybíróság a köztársasági elnök kifogásaival egyetértve alaptörvény-ellenesnek nyilvánította a november 26-án elfogadott, de az államfő által ki nem hirdetett választási eljárási törvény több pontját: így azt, hogy a választópolgár csak a lakcíme szerint illetékes jegyzőnél intézheti el a regisztrációt; a Magyarországon élő, de bejelentett lakcímmel nem rendelkező választók személyesen nem kérhetik, hogy vegyék őket fel a névjegyzékbe; politikai hirdetéseket a választási kampány időszakában csak a közszolgálati médiában lehet publikálni; az utolsó 48 órában tilos az ilyen hirdetések sugárzása; a kampány utolsó hat napján tilos közvéleménykutatások eredményét megjelentetni; 2014-ig az időközi választásokon a korábbi törvény alapján kell a választói névjegyzéket összeállítani. Az Alkotmánybíróság azonban (az előadó bíró az AB-ba a 2010-es választások után bekerült Stumpf István, 1998 és 2002 között az Orbán-kormány Miniszterelnöki Hivatalának miniszteri rangú vezetője

volt) túlmént az Áder János által konkrétan megjelölt pontokon, és az államfő további vizsgálatra vonatkozó kérésének eleget téve azt is megállapította, hogy a magyarországi lakóhellyel rendelkező állampolgárok esetében a regisztrációs kötelezettség indokolatlanul korlátozza a választójogot, ezért önmagában is alaptörvény-ellenes. A bírák szerint ugyanis a törvény a választójog gyakorlását egy többletfeltételtől, az előzetes választói feliratkozástól tette függővé, miközben az állami nyilvántartásokat a vizsgált törvény több helyen maga is úgy kezeli, mint amelyek a választók szükséges adatait hitelesen tartalmazzák, így alkalmasak a választások lebonyolítására. *„A magyarországi lakóhellyel rendelkező állampolgárok esetében ... nincs alkotmányosan igazolható indok arra, hogy a szabályozás kizárja a választójog gyakorlásából azokat, akik nem kérték felvételüket a névjegyzékbe.”* (Az AB előző, 2012. december 28-i határozata közjogi – eljárási – okokból megsemmisítette az alaptörvény részeként kezelt átmeneti rendelkezések 2012 októberi módosítását, ezzel a választói regisztráció intézménye kikerült azon alkotmányos előírások közül,

amelyeket az AB „az alkotmány nem lehet alkotmányellenes” elv alapján nem vizsgálhatott volna.) Részlet az indoklásból: „A választójog az Alaptörvényben elismert – a népszuverenitás elvének érvényre juttatását garantáló – alapvető jog. A választójog alanyi oldalán alapvetően a választásra jogosult állampolgár azon szabadsága áll, amelynek birtokában jogosult eldönteni, hogy gyakorolja-e a választójogát vagy sem, illetve, hogy kire adja le szavazatát. A választójog gyakorlásának biztosítása érdekében az államnak aktív magatartást kell tanúsítania. A választójog intézményvédelmi oldalán az állam a választójog gyakorlását lehetővé tevő, azt elősegítő szabályok megalkotására, és azok érvényesítésére köteles. Az állam intézményvédelmi kötelezettségéből következik, hogy nem gördíthet olyan akadályt a választójog gyakorlása elé, amely a választási részvételt alaptörvény-ellenesen korlátozná.” A bírák megjegyezték: mivel a választókerületek határainak megállapításakor még nem lehetne tudni, hányan jelentkeznek szavazni az adott kerületben, aránytalanságok jöhetnek létre, amit pedig más jogszabályok kifejezetten tiltanak. A testület ugyanakkor kimondta, hogy a központi névjegyzékbe vétel iránti kérelem előterjesztésének lehetősége a választópolgárok bizonyos csoportjainál épp elősegíti a választójog gyakorlását, ezért esetükben indokolt a regisztráció. Különösen ide tartoznak a magyarországi lakóhellyel nem rendelkező nagykorú magyar állampolgárok, a Magyarországon élő nemzetiségeknek azok a tagjai, akik nemzetiségi listákra kívánnak szavazni, valamint azok a fogyatékkal élők és betegek, akik szavazási segítség iránti igényt kívánnak bejelenteni. A médiakampány-korlátozásról az államfőhöz hasonlóan ezt mondta ki az AB: a törvény „a közszolgálatnak nem minősülő televíziókban és rádiókban megtiltja a politikai kommunikáció e fajtáját, ami azzal jár, hogy a politikai reklámozás lehetősége éppen a társadalomhoz legszélesebb körben eljutó médiumok esetében szűnik meg. A tiltás tehát a választási kampányban folytatott politikai véleménynyilvánítás jelentős korlátozása.” A döntéssel az 15 alkotmánybíró közül öt nem értett egyet, de közülük Lenkovics Barnabás csak a médiára vonatkozó részt utasította el, a regisztráció alaptörvény-ellenessé nyilvánítását elfogadta. Balsai István, Dienes-Oehm Egon, Pokol Béla és Szívós Mária viszont az egész határozatot hibásnak tartotta. Szerintük az AB megsértette a saját működéséről szóló törvényt, túllépett hatáskörén, olyasmit is vizsgált, amire a köztársasági elnök nem kérte, mert ezek nem a megkérdőjelezett paragrafusokkal "szoros tartalmi összefüggésben álló" pontok. Balsai István például kifejtette, hogy a regisztráció pusztán eljárási kérdés, nem korlátozza a választáson való részvételt, és az országgyűlés szabadon mérlegelhetette ennek bevezetését. Pokol Béla a következő érvelés alapján helyezte volna a kereskedelmi média kizárását a választási kampányhirdetések közléséből: „Ez a rendelkezés a választási kampány legköltségesebb tételét képes radikálisan csökkenteni, hisz a kereskedelmi televíziók politikai reklámjai a percnkénti többmilliós költségekkel a tapasztalatok szerint az összes pártot adósságba kergetik, és a politikai korrupció egyik legfőbb oka épp a választási kampányokhoz szükséges sok százmilliós és milliárdos összegek előteremtése. Ez a szabályozás ennek kívánt gátat szabni, és a demokratikus politikai akaratképzés tisztasága mint alaptörvényi érték ezt a legnagyobb mértékben igazolja.”

Rogán Antal, a FIDESZ frakcióvezetője az Alkotmánybíróság döntése után azonnal bejelentette: a következő, 2014-es választáskor biztosan nem lesz választási regisztráció a magyarországi lakhelyű polgároknak. A politikus azt mondta: lehetőség lett volna arra, hogy módosítsák az alkotmányt, és annak szövegébe írva ragaszkodjanak a regisztrációhoz. Emlékeztetett, hogy ehhez a kormánypártoknak elegendő ereje is van. "De az erő nem minden" – tette hozzá. – "Az ész szava és a politikai felelősségérzet ma mást kíván tőlünk". A FIDESZ vezetői szerint ugyanis ha az alkotmányba beemelték volna a regisztrációt, az komoly politikai vitákat hozott volna, és zűrzavar érzését keltette volna a választókban. Az összes ellenzéki párt, továbbá több jogvédő és más civil szervezet üdvözölte az AB határozatát, és a FIDESZ-KDNP kudarcának minősítette a történetet.

Január 7. A Szolnoki Törvényszéken elkezdődött a „Sukoró-per”, amelyben többek között Tátrai Miklóst, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. volt vezérigazgatóját (a Pénzügyminisztérium korábbi államtitkárát) és Markó Andrea volt PM-szakállamtitkárt vádolták hűtlen kezeléssel a

Velencei tó partjára izraeli-amerikai beruházásban tervezett, de meg nem valósult kaszinó-beruházással összefüggő telekcsere miatt. Az ügyben a büntetőeljárás még 2009-ben kezdődött. A csereszerződés semmissége iránt szintén 2009-ben Oszkó Péter, a Bajnai-kormány pénzügyminisztere indított polgári pert, amely 2012 novemberében a Kúria semmisséget végleg kimondó ítéletével ért véget, így, mint ez a vádiratból is kiderült, az államot tényleges kár nem érte. A büntetőeljárásba az ügyészség a 2010-es választások után Gyurcsány Ferenc volt miniszterelnököt is bevonta, de végül a vádemelésre nem talált alapot. Az ügy jogi érdekessége volt, hogy az Alkotmánybíróság 2012 decemberében megsemmisítette az alaptörvény átmeneti rendelkezéseinek azt a pontját, amely feljogosította Handó Tündét, az Országos Bírósági Hivatal elnökét az illetékestől eltérő bíróság kijelölésére. Ám ez a jog a 2011 őszen elfogadott bírósági törvénybe is bekerült, amit az AB döntése nem érintett. Az OBH elnökének konkrét döntését pedig, bár ellene a Szolnoki Törvényszék maga is szót emelt a megfelelő feltételek hiányára hivatkozva, a Kúria jóváhagyta, ezért kezdődhetett meg a tárgyalás Szolnokon.

Január 8. *"Megítélésem szerint az Alkotmánybíróság tagjainak többsége tudatosan és vállaltan politikai mezőre lépett"* – jelentette ki Kövér László házelnök a Zalai Hírlapnak. Ugyanakkor hozzátette: a választási regisztrációs szabály megsemmisítéséről szóló döntést természetesen tudomásul veszik, és ahogy a FIDESZ-frakció nevében Rogán Antal bejelentette, a ciklusból még hátralévő rövid időben nem kívánnak újabb vitát nyitni arról, hogy a regisztráció bevezetésének alkotmányos alapja megteremthető-e. Paczolay Péter AB-elnök 9-én válaszolt az államfő után második legfőbb közjogi méltóságnak: *"Nyilvánvaló ugyan, hogy az AB számos határozata politikai következményekkel jár, ez azonban egyáltalán nem jelenti azt, hogy a testület politikai szempontok szerint dönt. Eddig minden alkalommal az alkotmányjogi szakmai érvek mentén jött létre a többség ... az AB hatáskörgyakorlását megkérdőjelező, megalapozatlan vádaskodásoknak jogállamban nincs helyük. Különösen érthetetlen ez a vád a választási regisztrációval kapcsolatban, amelyet a testület a köztársasági elnök indítványára vizsgált."*

Január 11. *„Most nem látok arra esélyt, hogy az ellenzék megnyerje a 2014-es választásokat”* – jelentette ki az Érdi Újság beszámolója szerint Kósa Lajos debreceni polgármester, a FIDESZ alelnöke Törökbálinton tartott regionális évértékelőjében. A választási rendszer egyfordulósá változtatásáról ezzel összefüggésben ezt mondta: *„Mi soha nem szerettük a kétfordulós rendszert, mert ez alkalmas volt az emberek átverésére. Mindig a másodiknál veszítettünk, például 2002-ben, amikor alapvetően megnyertük a választást, de a második fordulóra összeállt az MSZP és az SZDSZ, nyertek is. ... ez olyan, mintha a Loki lenne a bajnok az NB I-ben, de a mögöttük lévő két csapat összeadja a pontszámait, és ennek alapján ők indulnának a Bajnokok Ligájában”*. Ezután számos kommentár emlékeztette a politikust: pártja 1998-ban éppen a második forduló előtti FIDESZ-Kisgazdapárt egyeztetésnek, a kisgazdapárti jelöltek tömeges visszalépésének köszönhetően első kormányra jutását.

Január 13. A magyar kormány helyesen járt el az utóbbi több mint egy évben akkor, amikor egyes kérdésekben ragaszkodott álláspontjához a Nemzetközi Valutaalappal való egyeztetések során – mondta Varga Mihály, az IMF-fel való kapcsolattartásért felelős tárca nélküli miniszter a Kossuth Rádióban. Annak kapcsán beszélt erről, hogy az IMF egy tanulmányban beismerte: a szervezet által az eurózónának javasolt egyes intézkedések nem voltak elég hatékonyak. A miniszter örömtelinek nevezte, hogy az IMF is elismeri, ott sem tévedhetetlen emberek vannak, és nyitottak a szakmai vitákra, és arra, hogy meghallgassák a fogadó ország álláspontját.

Január 14. *„Visszás és méltánytalan helyzeteket”* hoz létre a jogalkotásban a *„felelőtlen kapkodás”*, aminek következménye, hogy *„bizonyos jogszabályokat szinte minden átmenet nélkül kívánnak életbe léptetni”* – mondta a Népszabadságnak Szabó Máté, az alapvető jogok biztosa, aki

részben ilyen típusú ügyekben élt az Alkotmánybírósághoz fordulás jogával. Az AB-döntés után újraírandó választási eljárási törvénnyel kapcsolatban felhívta a törvényhozók figyelmét: *„ha a szabályokat az egyik oldal konszenzus nélkül alkotja meg – ami nálunk sajnos megtörtént –, az alapos okot adhat arra, hogy a választási eredményeket a kisebbségbe szoruló politikai erők majd megkérdőjelezzék”*.

Január 16. Budapestre érkezett a Nemzetközi Valutaalap küldöttsége, de nem a szünetelő hiteltárgyalások folytatására, hanem a 2008-as hitelmegállapodásban rögzített felülvizsgálati eljárás keretében, a magyar gazdaság 2012-es működésének felmérésére.

„Rossz időben rosszul feltett kérdésre rossz választ adtunk. Ez téves politikai döntés volt. Ezért elnézést szeretnék kérni mindenkitől, akit ezzel megsértettünk.” – mondta Mesterházy Attila, az MSZP elnöke a párt kolozsvári kihelyezett ülése után a 2004-es népszavazásról, amelyen a szocialisták elutasították, hogy a határon túl élő magyarok állampolgárságot kapjanak. Az erdélyi magyar szervezetek egy része elutasította az MSZP gesztusát, Gyurcsány Ferenc volt szocialista pártelnök, a DK elnöke pedig január 25-én egy rádióműsorban kijelentette: nem ért egyet Mesterházy Attila lépésével.

A Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája folyamatosan egyeztet a Hallgatói Hálózattal – egy tájékoztatón elhangzottak szerint ez a HÖÖK válasza arra, hogy az Emberi Erőforrások Minisztériuma csak vele mint hivatalos szervezettel hajlandó tárgyalni a felsőoktatás vitatott kérdéseiről. (A tárca szerint a nemrég alakult HaHa képviselői induljanak el az önkormányzati választásokon, és ha diáktársaiktól bizalmat kapnak, őket is elfogadja partnerként a kormány.) A megbeszélések addigi eredményeit a HaHa is kedvezőnek ítélte, de a végzés utáni magyarországi munkavégzést az ingyenes tanulás fejében kötelezővé tevő előírás eltörléséhez továbbra is ragaszkodtak, míg a kormány csak módosításokra mutatott hajlandóságot.

Tucatnyi szakszervezeti vezető (köztük például M.Lengyel László, a Sajtószakszervezet ügyvezető társelnöke) és üzemtanács-tag elbocsátását kezdeményezi a Műsorszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap – erősítették meg az MTVA-nál. Ez két nappal azután történt, hogy feloszlott a közszolgálati média sztrájkbizottsága, mert sikerült megállapodnia a munkáltatóval arról, hogy kevesebb embert bocsátanak el, és növelik a segítségüket szolgáló szociális alapot. Arra a kérdésre, hogy miért azokat küldik el, akik dolgozótársaikért kiállva heteken át keményen vitatkoztak a cég vezetőivel, az volt a válasz, hogy az érdekképviselők *„éppen olyan szakmai elbírálás és indoklás alapján kerültek fel a létszámleépítettek közé”*, mint bárki más. Az ügy egyébként ezzel nem zárult le, mert a szakszervezeti vezetőségek és üzemi tanácsok egyetlen tagjuk elbocsátásához sem járultak hozzá, ami a törvény szerint a munkaviszony megszüntetésének feltétele lenne.

Január 17. Két volt Jobbik-képviselő bejelentette, hogy a továbbiakban a MIÉP színeiben politizál. Endrésik Zsoltot 2012 májusában a Jobbik borsodi belviszálya nyomán kizárták a párt frakciójából, Rozgonyi Ernő pedig, aki 1998 és 2002 között már képviselte a MIÉP-et a parlamentben, 2012 decemberében kilépett a Jobbik képviselőcsoportjából. A bejelentés nem változtatott azon, hogy a két képviselő az országgyűlésben a függetlenek között foglal helyet.

Január 19. Alkotmányellenesnek tűnik az a nyilvánosságra hozott kormányjavaslat, hogy a Magyar Atomenergia Hivatal olvadjon be a Magyar Energia Hivatalba – mondta a Népszabadságnak Szabó Marcel, az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeit védő helyettese, akit 2012 októberében az országgyűlés 97%-os többséggel választott meg. A két intézmény ugyanis a zöldombudsman szerint gyökeresen eltérő érdekeket képvisel, hiszen az utóbbi intézmény az energiaellátásért felel, míg az előbbi a nukleáris biztonságért.

Január 21. Lesznek államilag finanszírozott helyek azon a tizenhat szakon is (köztük a jogi és közgazdasági karokon), amelyeken a 2012 végi kormánydöntés szerint csak önköltséges

formában lehetett volna tanulni – erről írt alá megállapodást Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere és a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája. Bejutni azonban csak nagyon nehezen, a maximumhoz közeli pontszámmal lehet, így állapította ezt meg az ilyen jogkörével először élő miniszter. A HÖÖK, amely az Országos Felsőoktatási Egyeztető Fórum többi tagjának a megbeszélésekről történt kizárása miatt az utolsó pillanatig habozott, végül aláírta a részmegállapodásnak nevezett iratot, amely szól egy kerekasztal létrehozásáról és az egyetemek, főiskolák irányítási rendszerének átalakításáról is. A Hallgatói Hálózat rész-előrelépésről beszélt, hiányolva a költségvetési pénzkivonás és a hallgatói szerződések eltörlését, valamint a megállapodás végrehajtásának garanciáit.

Január 22. Megállapodást írt alá Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere a Pedagógusok Szakszervezetével, az Oktatási Vezetők Szakszervezetével és a Magyar Közoktatási és Szakképző Szakszervezettel, amely szerint amíg ez érvényben van, az érdekvédők nem szerveznek sztrájkot. Galló Istvánné, a politikailag általában baloldalinak tartott PSZ elnöke elmondta: azért fogadták el a megegyezést, mert kedvezőbb szabályok születtek a pedagógusok munkaidejéről és a szakszervezetek ellenőrző szerepet is kaptak. Emellett a tárca megígérte, hogy az iskolák állami kézbe vétele nyomán korábbi hatásköreik zömét elveszített iskolaigazgatókat bevonják a tanárok kinevezésével kapcsolatos döntésekbe és az iskolák költségvetésének tervezésébe. A korábban FIDESZ-közelinek tartott Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete elégtelennek tartotta és nem írta alá a megállapodást, a feloszlott közös helyett saját sztrájkbizottság megalakítását jelentette be.

Január 23. Csak Tóth Károly (MSZP), az országgyűlés nemzetbiztonsági bizottságának volt alelnöke esetében hagyta jóvá az elsőfokú felmentő ítéletet a Fővárosi Törvényszék, a többi vádlott – Dávid Ibolya volt MDF-elnök, Herényi Károly volt MDF-frakcióvezető és Szilvássy György volt szocialista miniszter – ügyében új eljárást rendelt el, mert a vádak alól első fokon őket is felmentő Pesti Központi Kerületi Bíróság eljárási hibákat követett el, és megalapozatlanul döntött. Így folytatódott a három egykori politikus büntetőpere, amely ahhoz kapcsolódott, hogy 2008-ban egy korábbi titkosszolgálati vezetőkből alakult biztonsági magáncég, az UD Zrt. állítólag részt vett az MDF-en belül Dávid Ibolya ellen irányuló pártharcokban, amire válaszul a pártelnök ezt leleplező telefonbeszélgetések hangfelvételét tette közzé, a miniszter pedig zárt ülésen tájékoztatta az ügyről – benne FIDESZ-politikusok és UD-vezetők beszélgetéseiről – a parlament illetékes bizottságát.

„Veszteséges országban nem lehet jutalmat fizetni; a miniszterek sem kapnak” – közölte Orbán Viktor miniszterelnök Vásárosnaményban a kormány kihelyezett ülése után. Ezzel indokolta, hogy a pártjához tartozó önkormányzati vezetőket kötelezték, fizessék vissza vagy fordítsák jótékonyossági célra a 2012 végén felvett jutalmukat. Sajtóhírek szerint csak a nagyvárosokban 32 FIDESZ-es polgármester és alpolgármester kapott mintegy 50 millió forintot ilyen címen.

Az állam saját hatáskörében valósítja meg az elektronikus útdíjszedési rendszert – ezt is ugyanott jelentette be a kormányfő. „Köszönjük szépen, nagyon jól szórakoztunk, jó mulatság volt, kiírtuk a pályázatot, beadták a cégek, elbíráltuk, szerződni akartunk, aztán nem írták alá. Még egyszer ezt a kabarét nem adjuk elő”. – így kommentálta azt, hogy a versenytárgyaláson győztes Getronics egy nélkülözhetetlen alvállalkozójának visszalépése miatt visszalépett. A miniszterelnök azt mondta, két lehetőségük volt: vagy újabb tendert írnak ki, vagy az állami megvalósítást választják; végül az utóbbi mellett döntöttek, mert az államnak igenis rendelkeznie kell azzal a képességgel, hogy ha be akar vezetni egy használatarányos újdíjat, akkor azt mindenfajta külső segítség nélkül meg tudja oldani. Az is elhangzott: még így is elkészülhet a rendszer július 1-ig, és megvalósul a 2012-re tervezett 75 milliárd forint bevétel.

Január 25. "Én, amikor Magyarország miniszterelnökeként erre az autóra nézek, munkásokat látok, sok-sok ezer magyar munkást, akik képesek arra, hogy ilyen autót állítsanak elő, nem

külföldön, nem vendégmunkásként, hanem Magyarországon, itthon, a saját gyárukban, a saját városukban dolgozva" – hangsúlyozta a kecskeméti Mercedes-gyár új modelljének hivatalos bemutatóján Orbán Viktor, aki Dieter Zetschével, a Daimler AG vezérigazgatójával együtt vezette le az első CLA Mercedes személygépkocsit a futószalagról.

Január 26. Az ellenzéki szervezetek hazafias kötelessége, hogy megtalálják a választási együttműködés módját; aki nem ezen dolgozik, az Orbán Viktor hatalomban tartásán munkálkodik – jelentette ki Gyurcsány Ferenc elnök a Demokratikus Koalíció kongresszusán. Nagyjából kétezer párttag előtt azt mondta: sok részletkérdésben nincs egyetértés az ellenzéki oldalon, de „*az alkotmányosság helyreállítása*” közös cél. A kongresszuson elfogadták a párt programját is, amely a 2010-es választás előtti alkotmányos rend helyreállítását szorgalmazza.

Január 27. „*Magyarországon soha többé nem fordulhat elő, hogy embereket származásuk, vallásuk miatt hátrány, megaláztatás érjen; a kormány az ország minden polgárát megvédi, és az antiszemitizmus minden formáját elítéli*” – írta Orbán Viktor miniszterelnök a holokauszt áldozatainak nemzetközi emléknapja alkalmából kiadott nyilatkozatában. Az emléknapon a magyar kormány fejet hajt az áldozatok előtt, a fájdalmas évforduló pedig minden jóérzésű magyar embert megemlékezésre készítet – hangsúlyozta, emlékeztetve arra, hogy Magyarországon él Közép-Európa legnagyobb létszámú zsidó közössége, amelynek virágzó kultúrája mindig is a magyar kultúra szerves része volt, és az napjainkban is, a zsidóság 1944-45-ös tragédiája így az egész magyar nemzet tragédiája.

Január 26.-27. Kettészakadt a Lehet Más A Politika! A párt kongresszusa ugyanis megerősítette a 2012 novemberi határozatot, hogy tárgyalni lehet az Együtt 2014 mozgalommal, de a párt nem csatlakozik hozzá. Bár a küldöttek napirendre tűzték a Párbeszéd Magyarországért Platform ezzel ellentétes javaslatát, de azt a 26-i vita után 145 jelenlévő közül csupán 61-en támogatták. (2012. november 18-án hajnalban még csak 84:77 arányban győzött a Schiffer-vonal.) A Platform tagjai ezután 27-én egyhangúlag úgy döntöttek: kilépnek az LMP-ből. Schiffer András frakcióvezető, a párt tényleges vezetője már előre jelezte: aki nem alkalmazkodik a többségi döntéshez, az távozzon, mert „*egy hajóban nem lehet kétfelé evezni*”. A kilépés után pedig kijelentette: nincs pártszakadás, a párttagságnak csupán egy tizede, 70 ember távozik. A Platform azt mondta, 130 követőjük van. Ennél fontosabb volt azonban, hogy a 15 fős országgyűlési frakcióban 8:7 arányban ők jelentették a többséget. Ugyanakkor mindkét fél jelezte, hogy tudja: a házszabály szerint csak együtt működhetnek frakcióként, egyébként mindkét csoport tagjainak, lévén 12 főnél kisebb a létszámuk, a függetlenek közé kellene ülniük, ami lehetőségeiket jelentősen csökkentené.

Január 28. Gazdaságpolitikai irányváltásra van szükség Magyarországon, enélkül nem lehetséges ugyanis a fenntartható középtávú költségvetési kiigazítás, ami nélkül pedig nem elképzelhető a gazdaság növekedése és a gazdaságba vetett bizalom – ezt tartalmazta az IMF országjelentése, amelyet a szervezet küldöttségének január 16-28. közti budapesti tartózkodása után adtak ki. A Valutaalap komolyan aggódott a magyar gazdaság potenciális növekedése miatt, középtávon is mindössze az 1-1,5 %-os szint elérését várta. A szakértők megjegyezték, hogy a termelékenység nálunk nagyobb mértékben csökkent, mint a hozzánk hasonló országokban, a versenyképességi listán rontottunk, a beruházások szintje rekordmélységben van. A foglalkoztatás bár javult a kormányzati intézkedéseknek köszönhetően, régiós összehasonlításban még mindig alacsony. A jelentés szerint a jelenlegi gazdaságpolitika mellett emelkedni fog a GDP-arányos költségvetési hiány a 2013-2015-ös időszakban. Az IMF jelentésének közzététele után a nemzetgazdasági tárca azt közölte: rendben lezárult az éves gazdaságpolitikai konzultáció az IMF és az EU képviselőivel. A tárca megemléktette, hogy a két szervezet 2011-es és 2012-es prognózisa rosszabb volt, mint a tényleges eredmények, A kormány által megtett lépések pedig nem egyszeri

jellegűek (vagyis nem csak egy-egy év gazdálkodását stabilizálják), hanem hosszú távon biztosítják az állami pénzügyek fenntarthatóságát. Varga Mihály tárca nélküli miniszter a pozitívumok között említette, hogy az adósság tekintetében egyértelműen kedvező trendet vázolt a valutaalap jelentése. Szerinte örömteli, hogy hogy Magyarország még 2013-ban kikerülhet majd az Európai Unió túlzottdeficit-eljárásának hatálya alól.

Ókovács Szilvesztert nevezte ki öt évre a Magyar Állami Operaház főigazgatójává Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere. Az általa felkért szakmai bizottság is az intézményt 2012 szeptembere óta megbízottként vezető egykori operaénekest és Duna-TV-elnököt javasolta.

Január 29. A Monetáris Tanács a négy külső tag szavazatával újabb negyed százalékponttal, 5,5%-ra csökkentette a jegybanki alapkamatot annak ellenére, hogy az euró az előző napon rövid időre 300 forint fölé drágult.

Fekete György maradt a jelentős „kulturálisstratégiai” hatáskörökkel frissen felruházott Magyar Művészeti Akadémia elnöke, mert nem teljesítette az intézmény elnökségének felhívását, amely a köztestületet övező feszültségek feloldása érdekében *„megfontolásra ajánlotta elnöki pozíciójából való visszavonulását”*. Az elnökség tagjai korábban rendkívüli közgyűlés összehívását is fontolgatták az elnök leváltására, mert a 80 éves belsőépítész professzor számos kijelentése vihart kavart, például az, amelyben kétségbe vonta az Orbán-kormányt bíráló Konrád György író magyarságát. E nyilatkozatok miatt többen kiléptek az Akadémiából, köztük néhány nappal az elnökségi ülés előtt Szakonyi Károly Kossuth-díjas író. Végül azonban *„véleménytisztázó tanácskozásnak”* nevezett hosszú vita után *„az elnökség tagjai tudomásul vették, hogy az elnök a munka folyamatossága érdekében és a felmerült jogos kritikai észrevételeket figyelembe véve tovább vezeti az Akadémiát.”*

Január 30. Az Emberi Jogok Európai Bírósága elutasította a magánnyugdíjpénztárak ügyében tett magyar panaszt. A strasbourgi bíróságnál egy 30 éves, E. B. monogrammal azonosított magyar állampolgár tett panaszt, mert szerinte a nyugdíjrendszert érintő új szabályozással az állam gyakorlatilag elkobozta az ő magántulajdonát képező nyugdíjmeztakarítást abból a célból, hogy a maga céljaira használja fel. A bíróság szerint viszont a panaszos magántulajdonhoz fűződő joga nem sérült, hiszen a jövőben is joggal tarthat igényt nyugdíjra a foglalkoztatása alatt fizetett járulékok alapján, függetlenül attól, hogy azok állami vagy magánkézben lévő nyugdíjpénztárba folytak be: a törvény értelmében a panaszos 2010 november 1. előtti magánpénztári megtakarításai érintetlenek maradtak, az azt követő befizetései pedig állami nyugdíjra tették jogosulttá, a nyugdíjjogosultságot jelentő szolgálati idő számításánál a ledolgozott éveit változatlanul figyelembe veszik.

Magyarország nem kölcsönt akar az IMF-től, mert arra nincs szüksége, hiszen a piacról kívánja finanszírozni magát. Az IMF azonban mindenképpen kölcsönt akart folyósítani, és nem hajlandó arra, hogy rugalmas hitelkeretet biztosítson Magyarországnak. A megállapodás esélye ezért csökken – jelentette ki Orbán Viktor miniszterelnök Brüsszelben, ahol az EB elnökével tárgyalva a 2004-es belépésünk óta tartó túlzottdeficit-eljárás megszüntetését sürgette. Egyúttal az országjelentéssel vitatkozva azt mondta: nincs szükség további intézkedésekre, a 2013-as költségvetés minden pontja reális, a hiány 3% alatt fog maradni. Az IMF válasznyilatkozatában felidézte: megszakadtak a tárgyalások Magyarországgal, mert kezdettől készenléti hitelről folyt a tárgyalás, amelynek szigorú feltételei vannak, és ezek teljesülését az intézmény rendszeresen ellenőrzi. Annak azonban sosem volt és ma sem lenne akadálya, hogy a megállapodást kötő kormány a hitelt elővigyázatossági jellegűnek (fizetőképességi garanciának) tekintse, és ne hívja le, tehát ténylegesen ne vegyen fel belőle pénzt – közölte a pénzügyi szervezet. Eleve

elővigyázatossági hitelmegállapodást azonban, amelyhez kevés feltételt szabnak, csak olyan állammal kötnek, amelynek „*gazdasági fundamentumai, politikái és politikamegvalósítási gyakorlata nagyon erősek*”.

Répássy Róbert (FIDESZ) igazságügyi államtitkár egyéni képviselői minőségében módosító indítványt nyújtott be a saját minisztere által előterjesztett, az országgyűlés által még nem tárgyalt törvényjavaslathoz, amely az Európai Bíróság ítélete nyomán a bírák nyugdíjkorhatárát igyekezett rendezni. A kormány javaslata szerint az alkotmányellenesnek bizonyult törvény alapján tisztségükből felmentett, majd a szolgálatba visszavett bírák nem kaphatták volna vissza vezetői tisztségüket, noha – éppen idősebb korukból adódóan – sok bírósági vagy ítélőtáblai elnök, alelnök, kollégiumvezető volt köztük. Répássy Róbert ezt a korlátozást javasolta törölni. Indoklást nem fűzött sem indítványa lényegéhez, sem a szokatlan eljáráshoz – noha a miniszter helyett gyakran az illetékes államtitkár képviseli a parlamentben a kormány álláspontját.

Január 31. Magyarország elemi érdeke, hogy jó viszonyban és szoros együttműködésben legyen Oroszországgal – mondta Orbán Viktor miniszterelnök Moszkvában. *"Mi, magyarok tisztában vagyunk azzal, hogy Oroszország milyen fontos partnerünk. Tisztában vagyunk Oroszország súlyával és jelentőségével is"* – hangsúlyozta, hozzátéve: a magyar kormány bátorítja Oroszország magyarországi befektetéseit, és az energiarendszer bővítésében is számít *"Oroszország nagyszerű szakmai felkészültségére, világszínvonalú technológiájára"*. Vlagyimir Putyin orosz elnök azt válaszolta, hogy az orosz társaságok készek részt venni a meglévő magyarországi energiaelőállító művek felújításában, illetve újak építésében. Putyin úgy fogalmazott, hogy Magyarország *"kétségkívül prioritást élvező partnerünk Kelet-Európában"*. Ennek nyomán az ellenzéki sajtóban többen felidéztek Orbán Viktornak mint ellenzéki vezetőnek 2007. október 1-én a Lakiteleki Találkozó 20. évfordulóján tartott beszédét, amelyben ez hangzott el: *„Oroszország expanziója, újraerősödése valóságos kihívást jelent a Nyugat számára. Olyan fenyegetést, olyan kihívást, amely Közép-Európából kiindulva elérheti az Európai Uniót, sőt elérheti a szövetségesek katonai erejét is. Európában bizony elszaporodtak Putyin pincsijei, és ezt most már mindenki kezdi veszedelmesnek látni"* .

Február 5. Kormányellenes és kormánypárti tüntetések közepette nyílt meg Gyulán a FIDESZ-KDNP frakciószövetség évadnyitó ülése. Incidens nem történt. A képviselők zárt ülésén Orbán Viktor miniszterelnök, a FIDESZ elnöke a kiszivárgott hírek szerint a túlzott magabiztosságtól óvta politikustársait, bár az ellenzékről lesújtó véleménye volt, úgy ítélte meg, hogy a kormánnyal szemben álló pártok saját magukat intézik el.

Február 6. Megszakadtak a tárgyalások az LMP-ből kivált nyolc képviselő és a hét maradót között a párt parlamenti frakciójának további működéséről. Az LMP azt szeretne volna, hogy a szakadók mondjanak le a mandátumukról vagy váljanak függetlenné. Heltai László, az LMP szóvivője a tárgyalások kudarcáért a Párbeszéd Magyarorszáგért néven új pártot alapító csoportot nevezte felelősnek, mert *„nem volt párbeszédképes"*. A Párbeszéd képviselői viszont a lemondást utasították el, és addigi pártjuk nem részletezett ajánlatait nevezték elvtelennek és erkölcstelennek.

Vona Gábor, a Jobbik elnöke egy sajtótájékoztatón közölte: "*pozitív hangulatú megbeszélést*" folytatott Ángyán József FIDESZ-képviselővel, a saját frakciójával ellentétbe került volt vidékfejlesztési államtitkárral. Az ellenzéki pártvezető korábban egy január végi Jobbik-rendezvényen beszélt arról, hogy a magyar termőföld védelme érdekében "*elementáris erejű népi ellenállás kell*", és ehhez a Jobbik önmagában kevés, ezért létre kell hozni a Nemzeti Földvédő Kerekasztalt, amelyben kulcsszerepet szán Ángyán Józsefnek, akinek a Jobbik nevében "*baráti jobbot nyújt*". Ezzel egy időben Gyulán a kormánypártok frakcióülésén szóváltás zajlott ugyanerről a témáról Ángyán József és a miniszterelnök között. Mivel másoknak is voltak újabb javaslataik, az a megállapodás született, hogy a 2012 októberi általános vita óta „jegelt” földtörvényjavaslat részletes vitáját tovább halasztják.

Február 7. Összesen 231 bírót küldtek idő előtt nyugdíjba az Alkotmánybíróság és az Európai Bíróság által egyaránt elmarasztalt korábbi törvény alapján – tette közzé az Országos Bírósági Hivatal. Közülük január végéig 27-en tették le újra az esküt, bár már 48 jogerős ítélet született bírák visszahelyezéséről. A nyugdíjazottak közül 57-en voltak vezető beosztásban, vagyis a vezetői állások mintegy hatoda nyílt így meg új kinevezettek számára.

Február 8. Magyarország számára kedvezően ért véget az Európai Tanács hajnalig tartó ülése, a 2014-2020-as uniós költségvetési javaslatban nő az egy főre jutó nettó támogatás összege hazánk számára – jelentette be a miniszterelnök Brüsszelben. Az MSZP és az LMP politikusai ezzel szemben úgy érveltek: az uniós támogatás a 2007-2013-as időszakhoz képest 4,6 milliárd euróval, 25 milliárdról 20,4 milliárdra csökken, az egy főre jutó összeg forintban számítva azért lesz magasabb, mert romlott a forint árfolyama és csökkent a magyar lakosság létszáma.

Bizonyossá vált, hogy megszűnik az LMP frakciója, miután a pártból kilépett és a bent maradt képviselők nem tudtak megegyezni a további együttműködésről. Így valamennyien a függetlenek közé kerültek, ezáltal szereplési lehetőségeik jelentősen csökkentek, anyagi ellátottságuk romlott.

A FIDESZ-KDNP frakciónyitvány benyújtotta az ígért alaptörvény-módosító javaslatot, amely az AB által megsemmisített választás előtti regisztrálást nem tartalmazta. Rövidített formában vették át az ugyancsak alkotmányellenesség miatt törölt átmeneti rendelkezésekből az alaptörvénybe a kommunista diktatúrából a demokráciába való átmenetről szóló preambulomot, és enyhítették az MSZP felelősségéről szóló részt, a pártot immár név szerint nem említve. Gulyás Gergely képviselő ezt egy sajtótájékoztatón azzal magyarázta, hogy bár az utódpártok erkölcsi megítélése nem változott, de figyelembe vették – ami egyébként korábban is ismeretes volt –, hogy az MSZP már három demokratikus választáson kormányzati felhatalmazást kapott a választóktól. A pártállami diktatúra működtetőinek személyiségi jogait, büntethetőségük elévülését és nyugdíj jogosultságukat korlátozó intézkedések ugyanakkor a tervezet szerint bekerülnek az alaptörvénybe.

A javaslat beemelte az alaptörvénybe azon pontok jelentős részét, amelyeket korábban az AB az alaptörvény átmeneti rendelkezéseiben és néhány sarkalatos törvényben alkotmányellenesként megsemmisített. (A bírák többsége korábban tiltakozott az ilyen törvényhozói módszer ellen, hogy az általa törölt paragrafusokat utóbb magába az alaptörvénybe illesszék be,

ezáltal lehetetlenné téve az AB további eljárását.) Így új mondatként került be az, hogy „A családi kapcsolat alapja a házasság, illetve a szülő-gyermek viszony” – ez azzal függött össze, hogy az élettársi kapcsolatot érintő jogoknak a Polgári Törvénykönyvben tervezett csökkentése ne minősüljön alkotmányosértőnek. A javaslat azt is tartalmazta, hogy az államnak és a helyi önkormányzatoknak törekedniük kell a hajléktalanok elszállásolásának biztosítására, de törvény vagy helyi önkormányzati rendelet jogellenessé nyilváníthatja a közterületen való életet. Az előterjesztés az alaptörvény részévé javasolta tenni az ingyenesen tanuló egyetemisták meghatározott időtartamú kötelező hazai munkavállalását, amely egyrészt az ombudsman javaslatára éppen az AB előtt volt, másrészt a hallgatói képviselők éppen ennek eltörléséről tárgyaltak a kormánnyal. A HÖÖK „gyáva és hazug” eljárásnak nevezte ezt.

A benyújtott szöveg azt is tartalmazta, hogy az Alkotmánybíróság a határozataiban nem veheti figyelembe az alaptörvény hatályba lépése előtt született döntéseit. Gulyás Gergely elmondta: szerinte ez nem korlátozást, hanem az alkotmánybíráskodás lehetőségeinek kiszélesítését jelenti, mivel az AB-t mostantól nem fogják kötni korábbi döntései. Azt ugyanakkor semmi sem tiltja, hogy az alkotmánybírók álláspontjuk kialakítása során figyelembe vegyék a testület korábbi döntéseit. Kósa Lajos, a FIDESZ alelnöke már január 30-án úgy nyilatkozott, hogy „az Alkotmánybíróságnak nem tesszük lehetővé a puskázás lehetőségét ... Puskázni nem lehet úgy, hogy előveszünk egy régi állásfoglalást, Ctrl C, Ctrl V, és azt mondjuk, kész van”. Ez nagy tiltakozást váltott ki a szakemberek, köztük volt alkotmánybírók körében, akik rámutattak: az AB maga mondta ki 2012-ben – mégpedig egyhangúlag! –, hogy a korábbi alkotmány alapján hozott határozatokat akkor veszik figyelembe, ha az adott kérdésről a 2012-ben hatályba lépett alaptörvény ugyanazt mondja, mint a korábbi alkotmány.

Február 9. Simor András, a Magyar Nemzeti Bank elnöke „nem tisztességes” ember – jelentette ki a Népszabadságban megjelent interjúban Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető államtitkár, korábbi FIDESZ-frakcióvezető. Véleményét azzal indokolta, hogy a pénzügyi szakember jóval jegybanki elnöksége előtt külföldön keresett és ott adózott jövedelmét ciprusi – egyes minősítések szerint off-shore – cégbe fektette, és erről első vagyonynyilatkozatában nem számolt be. Az államtitkár élesen elítélte a kormánytöbbség jogalkotási gyakorlata ellen tiltakozó Sólyom László volt AB-elnököt és – tiszttségére 2005-ben jórészt a FIDESZ szavazataival megválasztott – volt köztársasági elnököt is: szerinte „sértett ember ... több minőségében is súlyos felelőssége van a rendszerváltás csődjében”. A lakosságnak a politikus további jelentős rezsicsökkentést ígért, hozzátéve, hogy az ezt megoldhatatlannak tartó energiacegeket nem államosítani akarják, hanem tisztességes üzleti alkut kötni velük.

„Megtisztelő, hogy Orbán és Simicska Lajos 200 millió forintot költött az ismertségem növelésére, csak az a kár, hogy közpénzt” – így utalt a programbeszédének színhelyéül szolgáló Millenáris Parkba kihelyezett, őt és Gyurcsány Ferencet bíráló plakátokra Bajnai Gordon, az Együtt 2014 mozgalom vezetője. A volt miniszterelnök úgy vélte, az ellene folytatott kormánykampány azt jelzi, hogy a kormányfő őt tekinti kihívójának. „Ha tart tőlem, megértem” – mondta, és felszólította Orbán Viktort, álljon ki vele vitára, és bizonyítsa be, hogy az elmúlt két és fél évben jobb lett az ország helyzete. Beszédében többször is tényként beszélt arról, hogy 2014-ben leváltják a jelenlegi kormányt, és új társadalmi szerződést kötnek. Felszólalt Juhász Péter, a Milla Egyesület és Kónya Péter, a Szolidaritás elnöke is. A tudósítások szerint sok ismert értelmiségi és a korábbi kormányokhoz kötődő közéleti személyiség volt jelen, néhányan az LMP-ből kilépett képviselők közül, de kevés fiatal.

Ugyanabban az időben a kormányt támogató gyűlést tartott Budapesten a Civil Összefogás Fórum, a Békemenet Egyesület és a Civil Együttműködési Tanács. Az ott közfelkiáltással el

fogadott nyilatkozat támogatta a kormány törekvését, amellyel be akarja fejezni az 1989-ben kezdődött rendszerváltást. Csizmadia László, a CÖF alapítója, a CET elnöke beszédében bírálta az egykori Gyurcsány- és Bajnai-kormányokat. Szerinte az Együtt 2014 színrelépésével ismét összeállt a 2002-2010 közötti „országrontó balliberális szövetség”; míg Orbán Viktort „angyali értékrendet” testesít meg, Bajnai Gordon „ördögöt”.

Február 11. Az országgyűlés tavaszi ülészakájának nyitónapján napirend előtt Orbán Viktor miniszterelnök méltatta a 2014-2020-as uniós költségvetés tárgyalása során az Európai Tanácsban elért magyar sikert. De hozzátette: még nincs itt az ideje a hátradőlésnek, amit most Brüsszelben kiharcoltunk, az csak egy lehetőség, egy lehívható keret. A támogatások hatvan százalékát beruházásokra, új munkahelyek teremtésére kell fordítani.

Az országgyűlés elfogadta a 2014. március 15-én hatályba lépő új Polgári Törvénykönyvet, amelyet egyetlen ellenzéki képviselő sem támogatott. Az Alkotmánybíróság 2012 decemberi határozata ellenére nem változtattak azon a korábbi döntésen, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolatot a kódex ne tartalmazza, továbbá hogy az élettársi párokra – különművekre és azonos neműekre egyaránt – vonatkozó szabályokat a gazdasági viszonyok körébe sorolják. Egyedül annyi változtatás történt, hogy két egymást kizáró szövegváltozat közül az maradt meg, amely szerint a volt élettárs tartásra legalább egy évi együttélés esetén és csak akkor jogosult, ha a kapcsolatból gyermek született. Az MSZP közleménye szerint, amely a Vékás Lajos professzor vezette szakértői bizottság tervezetére utalt, „a Fidesz – habár nyilvánvalóan a Vékás-féle eredeti tervezettel értett egyet – végül engedett a mérhetetlenül maradi kereszténydemokraták zsarolásának, a KDNP nélkül ugyanis oda a kétharmad, vele pedig oda a Nemzeti Együttműködés Rendszerének gránitszilárdságú Alaptörvénye is”.

Egy decemberben az alkotmányügyi bizottság indítványára elfogadott, a magyar jogrendben újszerű módosító indítvány így szólt:

„Az egyén személyiségét meghatározó közösséget érő jogsérelem esetén a közösség bármely tagja jogosult személyiségi jogot érvényesíteni, feltéve, hogy a jogsérelem alkalmas arra, hogy a közösség tagjaiban megalapozottan fenyegetettség érzését keltse.”

Ezt a zárószavazás előtt a kormány javaslatára így változtatták meg, hozzáfűzve, hogy az ügyészség ilyen esetekben közérdekből az érintett hozájárulása nélkül is indíthat pert: *„A közösség bármely tagja jogosult a személyisége lényeges vonásának minősülő, a magyar nemzethez, illetve valamely nemzeti, etnikai faji vagy vallási közösséghez tartozásával összefüggésben a közösséget nagy nyilvánosság előtt súlyosan sértő vagy kifejezőmódjában indokolatlanul bántó jogsérelem esetén a jogsértés megtörténtétől számított harmincnapos jogvesztő határidőn belül személyiségi jogát érvényesíteni.”*

Újra elkezdődtek a kormány felsőoktatási politikája elleni diáktüntetések, amelyeken ezúttal azt is visszautasították, hogy a kormánypártok az alaptörvényben akarják rögzíteni – és ezáltal az AB számára érinthetlenné tenni – a fiatalok által röghözkötésnek nevezett kötelező hallgatói szerződéseket. A 12-re virradó éjszakát a diákok egy csoportja az ELTÉ-n töltötte. *„Mindig vannak olyan forrófejűek, akik úgy érzik, ez egy jó hecc. Nem bántó szándékkal, de megjegyezhetném, hogy talán kicsit éretlenek is ahhoz, hogy értelmiségi pályára készüljenek, és egyetemre járjanak.”* – mondta róluk Klinghammer István 72 éves térképész akadémikus, az ELTE volt rektora és a Rektori Konferencia volt elnöke, akiről 12-én az Emberi Erőforrások Minisztériuma bejelentette: ő lesz a felsőoktatási államtitkár. Hoffmann Rózsa KDNP-politikus saját közlése szerint maga kérte államtitkári területének kettéválasztását, hogy csak a közoktatással kelljen foglalkoznia.

Az ügyészség csaknem hat és fél évvel a 2006 őszi események után különböző mulasztások miatt vádiratot nyújtott be 14 volt és aktív rendőr ellen. Köztük volt Bene László akkori országos és Gergényi Péter volt budapesti rendőrfőkapitány.

Február 12. Alig másfél hónap után módosították a 2013-as költségvetést. A döntés szerint az állam készfizető kezesként felel azért, hogy a Magyar Villamos Művek Zrt. kifizet 875 millió eurónak megfelelő forintot a német energetikai anyavállalatnak az E.ON Földgáz Trade Földgázkereskedő Zrt. és E.ON Földgáz Storage Földgáztároló Zrt. részesedéseinek megvásárlásáért, valamint legfeljebb 90 milliárd forintot az e társaságok tevékenységéhez kapcsolódó készletekért. A kivételes sürgős eljárásban – azaz 9-i, péntek esti benyújtás után már kedd reggel – elfogadott törvény két tétele az akkori euróárfolyamon összesen mintegy 350 milliárd forint értékű kezességvállalást jelentett az állam számára.

Négyyszeresen túljegyezték az Államadósság Kezelő Központ által – két évi szünet után először – kibocsátott dollárkötvényt. Végül az öt éves lejáratából 1,25 milliárd dollárnyit, a tízévesből 2,5 milliárd dollárnyit értékesítettek. Ezzel a hitelfelvétellel a 2013-as külső devizafinanszírozási igény nagy része teljesült. A hozamígéret (4,2% és 5,4%) jobb (alacsonyabb) volt, mint 2010-ben, ám az amerikai kötvényekhez képesti kamatfelár magasabb: 310 bázisponttal szemben 335 és 345. A sajtóban megjelent adatok szerint az IMF hitele fele ennyibe került volna.

Az Alkotmánybíróság úgy döntött: az alaptörvény szerint a bíróságoknak érdemi döntést kell hozniuk, ha a rendőrség egy közterületi rendezvény bejelentését arra hivatkozva nem veszi tudomásul – vagyis gyakorlatilag megtiltja –, hogy a színhelynek tervezett területet az önkormányzat korábban lefoglalta, ezért az már nem közterület. Az alkotmányjogi panaszt az LMP nyújtotta be, amely 2012. március 15-én egy ilyen rendőrségi döntés miatt nem tarthatott megemlékezést a Hősök terén, a bíróság pedig azzal válaszolt a döntés elleni panaszra, hogy nincs hatásköre az érdemi elbírálásra. Az AB – ezúttal a 2011-ben választott, gyakran különvéleményt nyilvánító bírák egyetértésével – lényegében azt mondta ki, hogy az önkormányzat visszaél a joggal, ha hosszú idővel az ünnepek előtt minden lehetséges területet lefoglal, és ezzel megakadályozza a szervezeteket és az állampolgárok különböző csoportjait, hogy ténylegesen élhessenek gyülekezési jogukkal, az egyik legfontosabb állampolgári joggal. Az ügy kapcsán az AB először minősített alaptörvény-ellenesnek és semmisített meg konkrét bírósági döntést, nevezetesen a Fővárosi Törvényszék hatásköre hiányát kimondó végzését.

Egy másik ügyben szoros, 8:7 arányban utasította el az AB egy volt kormánytisztviselő panaszát. Öt 2011-ben azután bocsátották el indoklás nélkül, hogy az AB megsemmisítette az ezt lehetővé tevő törvényhelyet. A munkaügyi bíróság mégis jogerősen elutasította visszahelyezési kérelmét, arra hivatkozva, hogy a 2011 februárjában kihirdetett AB-határozat csak 2011. május 31-től helyezte hatályon kívül az említett paragrafust, tehát az a panaszos elbocsátásakor még alkalmazható volt. Ugyanerre az álláspontra helyezkedett az alkotmánybírák többsége is. Az ellenvéleményt megfogalmazó – az AB-ba már a 2010-es választások után bekerült – Stumpf István és a hozzá csatlakozó további hat bíró viszont rámutatott: a későbbi időpontig kitölt (pro futuro) megsemmisítés oka az indoklás nélküli elbocsátást tartalmazó mondatok nyelvtani szerkezete volt, vagyis az azonnali megsemmisítés egy más témában – a kormánytisztviselők lemondása esetén – átmeneti joghézagot okozott volna. Ám a különvélemény aláírói szerint „Nyilvánvalóan nem tekinthető

a pro futuro megsemmisítés céljának az, hogy a hatályvesztés időpontjáig tartó időszakban – a rendelkezés alkotmányos részétől kodifikációsan el nem választható – alkotmányellenes rendelkezés alkalmazásával további alapjogsértéseket lehessen elkövetni.”

Február 13. Törvénysértően működött a Magyar Nemzeti Bank – jelentette be egy friss vizsgálatra hivatkozva az Állami Számvevőszék két héttel Simor András MNB-elnök megbízatásának lejárta előtt. Egy kisebb könyvelési szabálytalanságon kívül azt vetették a jegybank szemére a számvevők, hogy 2010 óta adatokat szolgáltatott az IMF-nek magyar kereskedelmi

bankokról, amivel szerintük túllépte hatáskörét. Az MNB részletesen cáfolta a vádakát, egyúttal éppen az ÁSZ-nak rótt fel hatáskörtúllépést, mert törvényi felhatalmazás nélkül az MNB monetáris politikáját is értékelte, továbbá kifogásolta, hogy – az ÁSZ-vizsgálatok általános gyakorlatától eltérően – a nyilvánosságra hozatal előtt nem tájékoztatta a jegybankot a jelentés tartalmáról, sőt arról sem, hogy készül ilyen, így az ottani szakembereknek nem volt módjuk válaszolni a bírálatokra. Február 21-én rendőrségi nyomozás is indult az adatszolgáltatás ügyében az ÁSZ büntető feljelentése nyomán, amit az MNB politikai támadásnak minősített: a jegybank szerint joga volt az IMF-et tájékoztatni. Hibát csak abban követett el, hogy szóban és nem írásban kérte ki az érintett bankok hozzájárulását, de ezt utóbb mindegyik írásban is megadta.

Február 14. A Központi Statisztikai Hivatal gyorstájékoztatója szerint 2012 utolsó negyedében 2,7 %-kal esett a GDP az előző év azonos időszakához számítva, az év egészét tekintve pedig 1,7 %-kal zsugorodott a magyar gazdaság. Csak az infokommunikáció és a turizmus-vendéglátás területén volt némi növekedés, A Nemzetgazdasági Minisztérium erre reagáló közleményében azt írta, hogy az aszály és az unió elhúzódó válsága következtében csökkenhetett a magyar GDP, de az iparban jelentős beruházások történtek, a járműipar kapacitása pedig folyamatosan bővül.

„...nem stílusban és nem műfajban gondolkodom... hanem abban, hogy a nemzet megmaradása szempontjából mi hasznos (...) A haszontalanok között van rengeteg nagy mű, a hasznosak között pedig akadnak közepes alkotások, ez igaz. Az én mértékem ennek ellenére is a hasznosság. Lehet, hogy ez ügyben sokat tévedek, de ezt a hozzáállásomat már nem fogom feladni. (...) Ma nem a szomorúságnak, az elkedvetlenítésnek az időszaka van, hanem a remény nyújtásának, ami megemeli az emberi lelket.” – nyilatkozta Fekete György, a Magyar Művészeti Akadémia elnöke Stumpf Andrásnak, a Heti Válasz munkatársának.

Február 15. Mindössze hét hónap után távozik posztjáról L.Simon László, a kultúráért felelős államtitkár – jelentette be Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere. Az érintett, a befolyásosnak és jelentős politikai háttérrel rendelkezőnek tartott FIDESZ-politikus az előző napon egy konferencián még azt mondja a sajtónak: *"Nincs szándékomban lemondani, és nem tudom, hogy le akarnak-e váltani"*. Azt is hozzátette: nem igaz, hogy ellentétbe került Fekete Györggyel, a Magyar Művészeti Akadémia elnökével, noha ilyen hírek terjedtek. Orbán Viktor miniszterelnök ugyanaznap újságírók kérdésére azt válaszolta: bár az államtitkárokat az ő javaslatára nevezi ki a köztársasági elnök, ténylegesen a minisztereknek nagy szabadságuk van közvetlen vezető munkatársaik kiválasztásában. A miniszter egy nappal ezután azt mondta: L. Simon László és közte az együttműködés terén mutatkozó véleménykülönbség vezetett az államtitkár leváltásához, de nagyra értékeli személyét és munkáját, ezért is javasolta őt az országgyűlés kulturális és sajtóbizottságának élére. (Ezt a tisztséget minisztériumi kinevezése előtt is betöltötte, akkor vette át tőle Cser-Palkovits András.) L. Simon László közölte: továbbra is ellátja a Nemzeti Kulturális Alap alelnöki tisztségét. Az új kulturális államtitkár Halász János lett, az ő addigi parlamenti államtitkári feladatát pedig a képviselői mandátummal nem rendelkező Doncsev András, a kormányfő korábbi sajtótitkára és beszédírója vette át. Néhány órával később L.Simon László szokatlan módon a saját blogján kommentálta leváltását: *„...egy miniszternek elvitathatatlan joga, hogy eldöntse, kivel kíván államtitkárként együtt dolgozni. S ha már Balog Zoltán úgy döntött, hogy a köztünk meglevő habitusbeli különbségek miatt levált, és Halász Jánosra bízta a terület irányítását, ezt nekem méltósággal kell elfogadnom – aki annak reményében olvassa ezeket a sorokat, hogy kommentálom a miniszter döntését, azt ki kell ábrándítanom. ... el kell osztanom egy félreértést, amely az elmúlt napok sajtóhíreiből rendre visszaköszönt, és amely szerint úgymond nem tudtam azonosulni a kormányzat kultúrpolitikájával. Ez természetesen nem igaz, hiszen kulturális államtitkárként javarészt magam határoztam meg a kormány kultúrpolitikáját. ... Amit kultúrpolitikusként fontosnak tartok, azt továbbra is képviselni fogom.”*

Kövér László, az országgyűlés elnöke „*a nemzeti szolidaritás jegyében*” kitűzte az Országháza az úgynevezett székely zászlót a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fórumának ülése alkalmából. Ennek előzménye az volt, hogy a román közigazgatási hatóságok törvénytelennek minősítették több székelyföldi önkormányzat hasonló lépését, és leszedették az egyébként történelminek nem nevezhető, mindössze 2004-ben megalkotott zászlót. Amikor Németh Zsolt külügyi államtitkár ezt bírálta, Victor Ponta román miniszterelnök élesen visszautasította a nyilatkozatát. A román külügyminisztérium a budapesti gesztust provokációnak nevezte, bár Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, a KDNP elnöke kijelentette, hogy „*Magyarországnak nem szándéka bármiféle feszültség erősítése Romániával*”.

Február 17. Jávor Benedeket és Szabó Timeát választotta társelnökké az LMP-ből kivált és önálló párttá alakult Párbeszéd Magyarországért kongresszusa, egyúttal felhatalmazta a vezetőséget, hogy kezdjen tárgyalni az együttműködésről az Együtt 2014 mozgalommal.

Február 18. Az országgyűlés rövid időn belül másodszor módosította a „nemzeti dohányboltok” létrehozásáról 2012 őszén hozott törvényt, amelynek legfontosabb részei csak 2013. július 1-én léptek hatályba. Az indoklás szerint „*a megfogalmazott társadalmi elvárások és igények miatt*” kellett ismételten hozzájárulni a dohánykiskereskedelmet koncesszió keretében működő állami monopóliummá nyilvánító jogszabályhoz úgy, hogy a trafikok a dohányárun és az első módosításkor engedélyezett sorsjegyeken, totó- és lottószelvényeken kívül szeszes és üdítő italokat, kávét és újságot is árulhassanak. A szakemberek ugyanis azzal magyarázták a koncesszióra pályázók alacsony számát, hogy a kínálat bővítése nélkül nehéz lenne megélni a boltok forgalmából.

Február 19. Az Alkotmánybíróság április 30-ával megsemmisítette a még hatályos régi Büntető Törvénykönyvnek az önkényuralmi jelképek használatát tiltó 269/B §-át. A 15 bírósági tag közül 11 úgy ítélte meg: „*az önkényuralmi jelképek használatának büntetőjogi fenyegetettsége indokolt lehet, mert a XX. század szélsőséges politikai diktatúráihoz kötődő szimbólumaival összefüggő magatartások egyrészt érzékenyen érinthetik, illetve sérthetik az emberi méltóságot, másrészt ellentétesek az Alaptörvényből levezethető alkotmányos értékrenddel.*” Ugyanakkor: „*A jogalkotónak azonban pontos fogalom-meghatározással és az önkényes jogalkalmazás ellen védő garanciákkal kell biztosítania a jogintézmény működését, ha a jogintézmény alapjog korlátozással jár. A diktatórikus rendszerekkel való azonosulást kifejező nézetek nyilvános megfogalmazása, terjesztése vagy hasonló célzatos magatartások büntetendővé nyilvánítása alkotmányosan elfogadható lehet, ha a büntetőjogi szabályozás kellően pontos, konkrét és meghatározott ahhoz, hogy az ne jelentsen aránytalan beavatkozást a véleménynyilvánítás szabadságába, illetve a tényállás a cél elérése érdekében a lehető legszűkebb körre vonatkozik.*” Ám éppen ez a követelmény nem érvényesül – áll a határozatban. Igaz, hogy az AB 2000-ben a magyar történelem tapasztalataira hivatkozva alkotmányosnak találta a tiltást, de a bírák többsége szerint új szempontot adott az Európai Emberi Jogi Bíróság ítélete Vajnai Attila, a Munkáspárt 2006 politikusa ügyében (az AB-hoz is ő fordult alkotmányjogi panasszal), továbbá új alaptörvény van hatályban, ezért született ezúttal a 13 évvel korábbtól eltérő többségi döntés. Több különvélemény is született, Szívós Mária alkotmánybíró szerint a 2000-es határozatra tekintettel nem is lett volna szabad érdemben tárgyalni a beadványt. (Egyébként éppen az AB-határozat kihirdetésével egy időben kezdte tárgyalni az országgyűlés azt az alaptörvény-módosítást, amely szerint az AB a jövőben nem hivatkozhat 2012 előtti határozataira.) Az AB indoklásában megemlítette, hogy a 2013. július 1-től hatályos új Büntető Törvénykönyv 335.§-a ugyanazt tartalmazza, mint a megsemmisített régi, tehát „*a Btk. 269/B. §-ával kapcsolatosan felmerült alkotmányossági aggályok a már kihirdetett, de még nem hatályos új Btk.-ban szereplő tényállásra is vonatkoznak.*” A megsemmisítő határozat mindazonáltal csak a hamarosan hatályát veszítő jogszabályt érintette. Arról sem szólt a határozat,

hogy egy másik magyar kommunista pártvezető, Fratanolo János ügyében hozott európai bírósági ítélet kapcsán a magyar parlament 2012. július 2-án az 58/2012. számú határozatában kimondta: „*a demokratikus társadalom védelme, az emberi méltóság tiszteletben tartása által vezérelt elvek szerint, Magyarország történelmi múltjára tekintettel, alkotmányos berendezkedésének megfelelő módon került megalkotásra, így az Emberi Jogok Európai Bírósága által ... meghozott, Magyarországot marasztaló ítéletének végrehajtásával, továbbá a törvény módosításával nem ért egyet*”, és úgy döntött, hogy minden ilyen ítélet által kiszabott pénzbüntetést a pártok költségvetési támogatásából kell kifizetni. Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető másnap kijelentette: a döntés sérti a magyar zsidóságot és a kommunizmus áldozatait.

Ugyancsak az Alkotmánybíróság – ezúttal egyhangúlag – elutasította az alapvető jogok biztosának indítványát, hogy semmisítsék meg a rendőrségi törvény 2012-ben beiktatott következő mondatát: „*A rendőr azt a 14. életévét be nem töltött tanulót, aki nagykorú kísérete nélkül, valamint aki nem tudja hitelt érdemlően igazolni, hogy a tanítási napon a tanítási órától vagy az iskola által szervezett kötelező foglalkozástól engedéllyel maradt távol, vagy arról engedéllyel távozott el – a nevelési-oktatási intézménnyel történt előzetes egyeztetést követően – a nevelési-oktatási intézmény vezetőjéhez kísérheti.*” A bírák kifogásolták ugyan, hogy a szöveg nyelvtanilag hibás: „*a jogalkotótól nemcsak hogy elvárható a mondatfűzés grammatikai hibátlansága, a norma logikai egységének és közérthetőségének a biztosítása – mivel az alkalmazhatóságnak ez az alapja –, a normavilágosság alkotmányos követelmény is*”, tehát ennek hiánya „*jogbiztonságot érintő súlyos aggályt vet fel*”, ám megállapították: „*a jogszabály szövege nem tekinthető a jogállamiság követelményével össze nem egyeztethető módon olyannyira homályosnak vagy eltérő értelmezésre lehetőséget adónak, mely a jogalkalmazást eleve lehetetlenné vagy teljesen bizonytalanná, kiszámíthatatlanná, önkényessé tenné*”. Hangsúlyozták továbbá: „*... azzal, hogy az Alaptörvény a tankötelezettséget intézményesíti, a tanköteles korúak cselekvési szabadsága egy sajátos, alaptörvényi kötelezettséggel egészül ki. ... Az oktatás jelentősége ugyanis a gyermekek mindenekfelett álló érdeke, szellemi és erkölcsi fejlődése szempontjából nem tagadható*”. Hozzáfüzték: nagyon sok múlik majd a végrehajtás gyakorlatán, és az ennek során felmerülő esetleges alkotmányos visszasságokkal éppen az ombudsmannak kell majd foglalkoznia.

Évértékelő előadást tartott Gyurcsány Ferenc volt miniszterelnök, a Demokratikus Koalíció elnöke. Az ellenzék összefogását sürgette, mondván: „*Ha mi nem védjük meg egymást, ha nem tartunk össze, akkor minket meg fognak verni. Nem kicsit, nagyon.*” Élesen bírálta az Orbán-kormányt, kijelentve, hogy „*ma Magyarországon önkényuralom van*”, és „*ideje lenne megbuktatni ezeket most már*”. A hallgatóság között volt Gyurcsány Ferenc korábbi pártjának, az MSZP-nek két vezetője, Horváth Csaba országos alelnök és Molnár Zsolt budapesti elnök.

Az ATV és nyomában több hírportál nyilvánosságra hozott egy listát, amelyen az ELTE bölcsészkarának hallgatói önkormányzata állítólag évek óta minősítette a diákok világnézetét, politikai hovatartozását, származását, külsejét, és durva, sértő megjegyzéseket is tett egyebek közt vélt zsidó származásukra vagy szexuális magatartásukra. Ezt az egyetem vezetősége és több jogvédő civil szervezet élesen elítélte, Péterfalvi Attila, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnöke pedig személyi adatokkal való visszaélést látott megvalósulni. A kari HÖK elnöke (egyes hírek szerint Jobbik-tag, de ő maga ezt valótlannak nevezte) cáfolta a lista valóságát, de a televíziótársaság fenntartotta véleményét, hogy az hiteles. „*A Jobbik nem foglalkozik az ELTE bölcsészkarának hallgatói önkormányzatának 'állítólagos' belügyeivel, de elítéli a faji, vagy etnikai alapon történő listázást*” – mondta másnap egy sajtótájékoztatón Dúró Dóra, a párt szóvivője. Ugyancsak 20-án az ELTE rektora felfüggesztette a kari HÖK működését.

Február 21. A Magyar Nemzeti Bank elemzése, amelyet várhatóan a napokban publikál, „*példátlan, erkölcstelen, etikátlan és nagyon nagy mértékben árt a Magyar Nemzeti Bank*

tekintélyének, a magyar jegybanknak, a magyar pénzügyi rendszernek és Magyarországnak", mert az államadósság növekedését vetíti előre – jelentette ki Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter. "Azt gondolom, hogy egészen világos, hogy, miután a vízióhoz csökkenő államadósság kell, ha valakinek az a víziója, fegyvere, hogy nő Magyarországon az államadóssága, az egyben lebeszél bennünket arról, hogy bármilyen jövőképünk legyen ... egyetlen esetben lehetséges az, hogy a jegybank ilyen előrejelzést ad a magyar államadósságra, ha azt hallották valahonnan, hogy a jelenlegi ellenzék hatalomra kerülése esetén újból megugrik Magyarország államadóssága, hiszen a mi kormányunk bizonyította, hogy a magyar államadósságot csökkenteni tudja, és a magyar költségvetés most már harmadik évben 3 százalék alatti hiánnyal zár". Az MNB visszautasította Matolcsy kijelentéseit és vádjait. Közleménye szerint a jegybank szakmai stábjában "minden körülmények között a szakmai szándékoknak megfelelően végzi tevékenységét, előrejelzései megalapozottak és objektívek". Továbbá értetlenségének adott hangot, mert a miniszteri nyilatkozat idején még bizalmas, csak 22-én nyilvánosságra hozott elemzést korábban megküldték a Nemzetgazdasági Minisztérium számára, a tárca azonban sem írásban, sem pedig a monetáris tanácsi konzultáción kifogással nem élt, észrevételt nem tett. A közzétett MNB-dokumentum egyébként ezt állapította meg: "Az előző, 2012 májusában megjelent kivetítésünk óta mind az államháztartás kamatkiadások nélküli, úgynevezett elsődleges egyenlege, mind az adósság trendje kedvezőtlen irányba változott. Az elsődleges egyenleg elmozdulásában meghatározó szerepe van a nyugdíjkiadások jelentős emelkedésének és a kedvezőtlenebb növekedési pályának." Ugyanakkor a szerzők hozzátették: az alaptörvényben szereplő 50 %-os GDP-arányos adósságszintet még 15 év múlva sem érjük el, de az államadósság folyamatosan csökkenni fog. Ugyancsak 22-én jelent meg az Európai Bizottság prognózisa, amely szerint a kormány által várt 1 %-os növekedés helyett 0,1 %-os visszaesés várható 2013-ban a magyar gazdaságban. Ezért a GDP-arányos költségvetési deficit 3,4 %-ra nő majd a kormány által tervezett 3 % alatti hiányszinttel szemben, és átmenetileg nő az államadósság is. Az NGM tévesnek nevezte a brüsszeli előrejelzést. Varga Mihály tárca nélküli miniszter pedig úgy fogalmazott: "lassan hagyomány lesz, hogy minden évnek úgy futunk neki", hogy az Európai Bizottság vitatja az adott év kormányzati prognózisát. A vita azonban szerinte 2011-ben és 2012-ben is úgy dőlt el, hogy a magyar kormány álláspontja igazolódott.

Február 22. Orbán Viktor miniszterelnök 15. alkalommal tartott országértékelést. Első kormányzása idején, 1999-ben kezdte, formálisan a Magyar Polgári Együttműködési Egyesület felkérésére (ennek elnöke a 2013-as előadás idején a kormány egyik tagja, Balog Zoltán volt), majd 2003 és 2010 között, ellenzékben is folytatta. Legfontosabb megállapításai: "Amit szépapáink építettek, elvitte az első világháború, amit dédszüleink építettek, elvitte a második világháború, amit nagyszüleink építettek, elvitte a kommunista rendszer, amit szüleink építettek, építettünk, elvitte a 2002 és 2010 között működő rendszer". A magyarok szerinte 2010-ben belátták, hogy a megalázkodás nem megoldás, hanem maga a probléma. "Új időszámítás vette kezdetét, és azóta mindent véghez vittünk, amiről a gyengeség hívei azt mondták, nem lehet". "Olyan országot építünk, ahol az emberek nem külföldiek hasznára dolgoznak és senki nem kényszerítheti rá az érdekeit a magyar emberekre." Világnemzetet építünk, az életszínvonal meghaladja majd az európai átlagot. Nem mindenki örül a sikerünknek – jelentette ki a kormányfő –, főleg azok nem, akik éveken át hasznot húztak az ország gyengeségéből és vissza akarják vinni az országot a múltba. "Nem felejtjük el, hogy kik adósították el az országot és kik vettek el el egyhavi nyugdíjat. Együtt tették tönkre az országot" – idézte szó szerint a Civil Összefogás Fórum városzerte kihelyezett, Gyurcsány Ferencet és Bajnai Gordont ábrázoló plakátjait. Az egyetemi hallgatói szerződést, az állami ösztöndíj fejében kötelező itthoni munkát azzal magyarázta, hogy meg kell tartani a magyar adófizetők pénzén kiképzett szakembereket, "mert csak így tudják tovább adni saját gyerekeiknek, a mi unokáinknak a tudásukat".

Február 25. Az országgyűlés költségvetési bizottsága meghallgatta Simor András, a Magyar Nemzeti Bank utolsó hivatali napjait töltő elnökét az Állami Számvevőszék vádjairól. Domokos László ÁSZ-elnök kijelentette: az IMF-nek átadott – szerinte túl részletes – banki adatok megnövelték az ország pénzügyi kiszolgáltatottságát. Az MNB elnöke ezzel szemben azt mondta: a Valutaalap nem akarta, hogy az általa adott dollármilliárdok kiáramoljanak a országból a bankokon keresztül, ezért kérte a banki adatokat. Ezek átadása éppen erősítette Magyarország pénzügyi biztonságát. Puskás Imre, a bizottság FIDESZ-es alelnöke ennek ellenére törvénysértőnek nevezte az MNB gyakorlatát. A szocialisták tiltakoztak az ellen, hogy a kormányoldal már Simor András meghallgatása előtt megírta elítélő bizottsági határozattervezetét. Ezt Nyikos László, a bizottság Jobbikos elnöke (1989 és 2001 között az ÁSZ alelnöke) is kifogásolta, és egyetértett a jegybankkal, hogy az ÁSZ politikai okokból túllépte hatáskörét. A többség mégis az elmarasztaló határozatot fogadta el, de „törvénysértés”-ről „szabálytalanság”-ra enyhítette a kifogásolt cselekmények minősítését, „elítélés” helyett pedig csak „megállapította” ezt. Ezzel szemben éles hangú nyilatkozatban követelte Simor András bíróság elé állítását és egész hat éves működésének elítélését a „békemeneteket” szervező Civil Összefogás Fórum.

Az országgyűlés Cser-Palkovics András (FIDESZ) választotta az alkotmányügyi bizottság elnökévé Salamon László helyett, aki 1990 óta betöltött képviselői mandátumáról (MDF, FIDESZ, majd KDNP) az előző nappal mondott le, mert 25-étől alkotmánybíró lett. A kulturális bizottság élére – Cser-Palkovics András helyére – visszakerült az államtitkári tisztségből leváltott L. Simon László (FIDESZ). Az LMP-frakció megszűnése miatt több további változás történt a bizottságokban. A párt egyetlen addigi bizottsági elnöke, Jávor Benedek tagként maradt a fenntartható fejlődés bizottságában, az elnök a független (1994 és 2010 között szocialista, 2002 és 2009 között házelnök) Szili Katalin lett. A legtöbb volt LMP-képviselő – de nem mindegyik – megtarthatta bizottsági helyét, Osztolykán Ágnes az oktatási bizottságban az alelnökséget is, és megújították Szilágyi Péter megbízását az országgyűlés jegyzőjeként. A bizottságokra vonatkozó döntést a négy megmaradt frakció – két kormánypárti és két ellenzéki – egy előzetes megállapodás nyomán – egyhangúlag szavazta meg, a DK ellenezte, a leginkább érintett volt LMP-frakció tagjai pedig vagy tartózkodtak, vagy nem szavaztak, mert néhány személycserével nem értettek egyet.

Február 26. Miközben az országgyűlés az előző napon éjszakába nyúlóan vitatkozott arról az alaptörvény-módosításról, amely szerint „Az Országgyűlés sarkalatos törvényben egyházként ismerhet el egyes vallási tevékenységet végző szervezeteket”, vagyis alkotmányos tétellel kívánta tenni, hogy nem minden vallási szervezetet kell egyházként elismerni, az alkotmánybírók alaptörvény-ellenesnek minősítette a 2011-es egyházi törvény fontos pontjait. (A 2011 nyarán elfogadott első változatot eljárási okokból már akkor, még az előző alkotmány alapján elmarasztalta az AB, de az országgyűlés 2011 végén lényegében azonos tartalommal újra elfogadta a jogszabályt.) Az öt különvélemény mellett született többségi döntés szerint az alaptörvény alapján az országgyűlés politikai döntése nem megfelelő módszer az egyházként elismerésre: „Egy vallási közösség számára az egyházi jogállás – akkor is, ha az az egyéb társadalmi szervezetekhez képest nagyobb belső szervezetalakítási és szabályozási szabadságon kívül többletjogokat nem biztosít – olyan lényeges jogosultság, amely szorosan összefügg a vallásszabadsághoz való joggal. Ezért az egyházi jogállás megszerzésére, az egyházi elismerésre vonatkozó állami döntés tehát nem lehet önkényes, a döntés alapjául szolgáló eljárásnak meg kell felelnie a tisztességes eljáráshoz való jogból eredő követelményeknek: az ügyet részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül kell intézni, a döntést megfelelően indokolni; a döntéssel szemben pedig jogorvoslati lehetőséget kell biztosítani”. A törvény azonban nem ír elő részletes indokolási kötelezettséget, a parlament eljárása nincs határidőkhöz kötve, és nem ad lehetőséget jogorvoslatra, miközben az egyházak valamelyike által esetleg elkövetett visszaélések és jogsértések ellen –

deklarált célja ellenére – nem teremt hatékony eszközöket. (Erre Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető úgy reagált, hogy „*egyres alkotmánybírók*” „*bizniszgyházakat*” kívánnak támogatni, például a szcientológiát.) Az AB szerint ugyanakkor nem alkotmányos elvárás, hogy minden egyház azonos jogosultságokkal rendelkezzen, a gyakorlati különbségek a testület szerint alkotmányos határok között maradnak, ha nem diszkriminatív jogi szabályozáson alapulnak. A bírák az alaptörvény-ellenes rendelkezéseket hatálybalépésükre visszaható hatállyal semmisítették meg, ami azt jelentette, hogy az országgyűlés által 2011-ben és 2012-ben az egyházak közé be nem sorolt szervezetek sem veszítették el egyházi jogállásukat, vallási egyesületté történő átalakulásuk nem kényszeríthető ki. Hölvényi György (KDNP), az Emberi Erőforrások Minisztériumának egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkára minderre úgy reagált, hogy az egyházi törvényt az AB tartalmilag messzemenően alkotmányosnak találta, határozatában nem tartalmi, hanem fontos technikai jellegű kérdéseket vetett fel. Az államtitkár örömét fejezte ki, hogy a testület „*alapvetően egyetértett az egyházi törvény tartalmi céljaival, és megerősítette a kormánynak, valamint az országgyűlésnek az egyházi státussal való visszaélések kiszűrésére irányuló törekvéseit*”. Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető államtitkár viszont – még e határozat kihirdetése előtt, egy reggeli rádióműsorban – azt mondta, hogy „*az Alkotmánybíróság kezdi elveszíteni a valóság- és jogérzékét*”. Orbán Viktor miniszterelnök pedig 25-én a Hír-TV-ben az önkényuralmi jelképekre vonatkozó döntés kapcsán úgy fogalmazott, hogy „*felveszik a harcot az AB-val*”.

A Kúria a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság felülvizsgálati kérelmét elutasítva helyben hagyta a Fővárosi Törvényszék 2012. szeptember 17-i jogerős ítéletét, amely hatályon kívül helyezte az új állami mobiltelefon-cég győzelmével végződött pályázat eredményét, mert az első fordulóban állami társaság nem indulhatott volna. Ezzel lekerült napirendről a negyedik mobilfrekvencia állami kézbe juttatása. A legfőbb bírói testület döntése azt jelentette, hogy az államnak vissza kellett fizetnie a pályázó mobilcégek által a frekvenciákért fizetett 31 milliárd forintot.

Diákok és tanárok élőlánccal vették körül az ELTE BTK épületét, tiltakozásul számos tanár, köztük neves tudósok elbocsátása ellen.

„*A Milla számára a politika továbbra is a közügyeket jelenti; a Milla elsődleges bázisa az utca, a közélet pártpolitikán kívüli valamennyi színtere, a választók és civilek tömegei. Mert számunkra ez jelenti az igazi demokráciát: amikor a politika a közügyekről szól, és nem a pártokról; amikor a politikus maga is civil, és civilként a civil embert képviseli, nem pedig a pártját*” – ezzel indokolta az Egymillióan a Magyar Sajtószabadságért Egyesület, hogy szervezetként nem lép be a Bajnai Gordon által alapított Együtt 2014 Mozgalomból létrejövő pártba. Egyúttal Juhász Péter elnök helyét héttagú elnökség vette át, amelynek ő is tagja lett. Bajnai Gordon válasza egy lapinterjúban: pártnak csak magánszemélyek lehetnek a tagjai, tehát a Milla úgysem léphetett volna be, sok Milla-tag viszont be fog.

Handó Tünde, az Országos Bírósági Hivatal elnöke olyan (máshol, a korábban városi bíróságnak nevezett járásbírószágon dolgozó) bírót bízott meg egy évre a Szombathelyi Törvényszék (a korábbi megyei bíróság) vezetésével, aki nem pályázott, miközben a három pályázó egyikét, a hivatalban lévő megbízott vezetőt a bírák nagy része támogatta. (Kinevezett elnök már két éve nem volt.) Ilyen vezetői döntés először fordult elő, és az OBH elnöke azzal indokolta, hogy bár elismeri a kollégái bizalmát élvező bíró munkáját, az intézményben „*nagyobb mértékű, komolyabb megújulásra van szükség*”.

Február 27. „*Az Európai Unió a barátunk*”, sikere fontos Magyarország számára, ezért a bankunióban, illetve a pénzügyi koordinációban az EU számíthat Magyarországra – jelentette ki Orbán Viktor miniszterelnök azon a sajtótájékoztatón, amelyet a Budapesten járt Herman Van

Rompuy-jel, az Európai Tanács elnökével együtt tartott. Cserébe azt kérte, hogy az EU értse meg azokat a gazdaságpolitikai lépéseket, amelyek az eurózónához tartozó országok szempontjából szokatlannak tűnnek. Példaként az adóreformot és a versenyképességet segítő lépéseket említette: a magyar gazdaság problémái sajátosak, és ezt az ország a kommunista múltjával magyarázza.

Az alaptörvény negyedik módosítása aláírásának megfontolására kérte a köztársasági elnököt az alapvető jogok biztosa. Szabó Máté Áder Jánoshoz címzett nyílt levelében azt írta az országgyűlés által még el nem fogadott, de szavazás előtt állott tervezetről: ha az Alkotmánybíróság által korábban alaptörvény-ellenesnek talált részeket beiktatják magába az alaptörvénybe, akkor annak szövegéből egymással ellentétes következtetések is levonhatók lesznek. *"Ez az állapot az államszervezet demokratikus működésének egyensúlyát veszélyeztetheti"*, alapjaiban érinti a hatalommegosztást, a fékek és ellensúlyok rendszerét Magyarországon – vélte az ombudsman.

A Veszprémi Törvényszék elrendelte a MAL Magyar Alumínium Zrt. felszámolását. A 2010-es vörösiszap-katasztrófa után a felelősségüket egyébként vitató tulajdonosok jelképes összegért felajánlották tulajdonukat az államnak, de nem kaptak választ, viszont a kormány 2012 szeptemberében a céget nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségűvé nyilvánította. Közben még per folyt a szakhatóság által kiszabott – és a vállalat számára megfizethetetlenül magas – bírságról, de egy egyéni károsult javára jogerősen megítélték a MAL által fizetendő kártérítést. Az új intézkedéssel a céghez állami vagyonfelügyelő került, irányítását és folyamatos működtetését az állami tulajdonú Nemzeti Reorganizációs Nonprofit Kft. vette át. *„A vállalat nemzetközi szinten is keresett termékeket állít elő versenyképes áron. A gyártás ezért egy, a hitelterhek alól mentesített vállalatban néhány éven belül nyereségesessé tehető”* – írta közleményében a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium. Tájékoztatása szerint az állami vagyonkezelő intézkedik a munkahelyek megőrzése, a gyártáshoz szükséges ingatlanok és eszközök megtartása érdekében.

Az antiszemitizmus kérdésében világos demarkációs vonal húzódik a Jobbik, illetve a jobbközép kormány és a magyar politikai fősodor többi pártja között – jelentette ki Fellegi Tamás Washingtonban. A volt nemzeti fejlesztési, majd tárca nélküli miniszter tanúként szólalt fel az amerikai képviselőház külügyi bizottsága egyik albizottságának az európai antiszemitizmusról tartott meghallgatásán. Kijelentette: az antiszemitizmus és a rasszizmus terjed, aminek magva a magyarországi demokratikus átmenet tökéletlensége miatti csalódottság, valamint a mély politikai, erkölcsi és gazdasági válság, amely szerinte 2006 óta uralja Magyarországot. Ez ellen sokkal többet kellene tenni. A társadalom 10 %-ának támogatását élvező Jobbikot nyíltan antiszemita és romaellenes pártként jellemezte. A korábinál gyakoribbá vált durva közéleti megnyilvánulásokról ezt mondta: *„Személy szerint úgy gondolom, hogy ennek a legnegatívabb következménye a rasszizmussal szembeni közösségi érzékenység hanyatlása”*. Véleménye szerint aligha vitatható, hogy a jobbközéphez köthető egyes újságírók bizonyos írásai, így Bayer Zsolt *„hírhedt kommentárjai ne lennének rasszistának ítéltetők”*. (A Magyar Hírlapban megjelent néhány éles hangú cigányellenes írásával a politikai jobboldalon is tiltakozásokat kiváltott egykori FIDESZ-alapító újságíró éppen az előző napon, 26-án köszöntötte 50. születésnapja alkalmából többek között Kövér László, az országgyűlés elnöke, kijelentve, hogy *„Egyetlen esetben sem tagadtuk meg egymást, és nem is fogjuk”*.) Fellegi Tamás az amerikai törvényhozásban ezt is mondta: *„Szintén tény, hogy vannak olyan, a jobbközéphez köthető személyek, akik támogatják Horthy tengernagy történelmi korszakának rehabilitálását. Személy szerint ellenzem a rehabilitálását és ez vonatkozik azon korszak politikai és irodalmi szereplőinek széles körére is”*. A történelmet illetően a kormánypárti sajtóban rendszerint megjelenő értékelésektől eltért: *„A magyar holokauszt, amely a magyar politikai vezetés aktív részvételével zajlott le, az egész nemzet tragédiájává vált”*,

ugyanakkor a mára vonatkozóan hozzátette: Magyarországon a zsidó élet reneszánsza zajlik, amit minden fősodorbéli párt üdvözöl és bátorít. A Jobbik egyébként visszautasította a volt miniszter minősítését, Mirkóczki Ádám képviselő szerint pártja nem rasszista, csak fellép a magyar érdekek megsértői ellen, és ezek között Izraelt tartja az egyik legjelentősebbnek.

Február 28. Az úgynevezett tábornokper 15 vádlottját nem jogerősen, bizonyítottság hiányában felmentette a *”kötségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által bünszövetségben, üzletszerűen elkövetett vesztegetés”* és más bűncselekmények vádja alól a Kaposvári Törvényszék. A vád szerint a dandártábornokok megállapodtak, hogy a honvédség beszállítóinak kifizetett közpénz egy részét visszakerék, és a cégek akkor juthattak megrendeléshez, ha az összegből visszaosztottak. Az ügyészség többek között három tábornok és Fapál László, 2004-2006-ban a Gyúrsány-kormány Honvédelmi Minisztériumának közigazgatási államtitkára ellen emelt vádat. Ám ők mindvégig tagadták bűnösségüket, a bíróság előtt pedig egyetlen terhelő vallomás sem hangzott el ellenük. Ott a HM Protokoll és Nemzetközi Rendezvényszervező Igazgatósága gazdasági alosztályát korábban vezető tábornok sem szólalt meg, aki a nyomozás során vádlott-társai ellen vallott, sőt arra utalt, hogy a vesztegetési pénzből Juhász Ferenc akkori miniszternek (MSZP) is jutott. A szocialista politikus ezt a bíróság előtt tanúként „népmesei elem”-nek nevezve tagadta. Az ítéletet kihirdető katonai tanácselnök bírálta az ügyészséget, egyebek közt a demokratikus jogállammal összeegyeztethetetlen módszernek nevezte, hogy az említett tábornokot valótlán ígéretekkel – a vád alóli mentesítést kilátásba helyezve – vették rá a más bizonyítékokkal alá nem támasztott, másokat terhelő vallomásra. Ezért azt kizárták a bizonyítékok közül. Polt Péter legfőbb ügyész ezzel szemben március 4-én, az országgyűlésben szocialista interpellációra válaszolva azt mondta, hogy az ügyészség mindent törvényesen tett.

Március 1. Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter lesz a Magyar Nemzeti Bank új elnöke – Orbán Viktor miniszterelnök a Kossuth rádióban jelentette be az utolsó pillanatig halogatott döntést. (Simor András megbízatása 3-án járt le.) A hír már hónapok óta terjedt, számos bírálatot is kiváltva a politikus „unortodox” módszereivel egyet nem értő közéleti szereplők körében, de hivatalosan inkább cáfolták. A kormányfő most így indokolta lépését: *„Ha a teljesítmény alapján mérlegelünk, és megnézzük, kinek sikerült államadósságot csökkenteni, a deficitet 3 % alatt tartani, minden egy ember felé mutatott.”* Másodszor fordult elő, hogy valaki közvetlenül a kormányból ült át az elvben független jegybankelnök székébe: 2001-ben, az első Orbán-kormány idején Járai Zsigmond pénzügyminiszterrel történt ugyanez. Orbán Viktor azt is közölte: a nemzetgazdasági miniszteri posztot Varga Mihály kapja, akinek tárca nélküli miniszteri tisztsége az IMF-tárgyalások megszűnése miatt amúgyis szükségtelenné vált. Később a Miniszterelnökség bejelentette: az MNB addig betöltetlen harmadik alelnöki tisztségbe Balog Ádám, a Matolcsy György vezette tárca adóügyi helyettes államtitkára kerül. Róla az ellenzék kijelentette: nem felel meg a törvényi előírásoknak, mert adószakember, soha nem dolgozott a pénzügyi szektorban. Volt miniszterével tartott a jegybankba Pleschinger Gyula addigi államtitkár is, őt 4-én az országgyűlés a Monetáris Tanács tagjává választotta, mert az eggyel több MNB-alelnök miatt a külső tagok számát is növelni kellett.

Még 1-én lezajlott a meghallgatás az országgyűlés gazdasági bizottságában, ahol csak a kormánypártiak támogatták az MNB-elnökjelöltet. Matolcsy György konzervatív monetáris politikát ígért, és jó viszonyt a kormánnyal, amelynek meghallgatása pillanatában még tagja volt.

Az ellenzék élesen bírálta a politikus miniszteri működését, és ellenezte az új kinevezést, amelyet azonban Áder János köztársasági elnök március 4-én aláírt. A politikus miniszteri hatáskörével élve, utolsó NGM-beli hivatali napjaiban úgy változtatta meg az MNB alapokmányát, hogy minden dolgozó személyzeti ügyeiben az elnök – azaz a továbbiakban ő – vagy megbízottja dönt, a közbülső szintű vezetők munkáltatói jogait megszüntette. A következő hetekben számos vezető szakembert elbocsátott.

Magánokirat-hamisításért nem jogerősen 900 000 forint pénzbüntetésre ítélték Gyenesei Istvánt, a Somogyért Egyesület elnökét. Az egykori KISZ- és MSZMP-funkcionárius, Somogy megyében 1985-1990-ben tanácselnök, 1990-1994-ben és 1998-2006-ban a megyei közgyűlés elnöke, 2006-2010-ben független országgyűlési képviselő, 2008-2009-ben a Gyurcsány-kormány önkormányzati minisztere a bíróság szerint azzal követte el bűncselekményt, hogy szervezete egyik megyei közgyűlési képviselőjének nevében egy előre aláíratott lemondó nyilatkozatot nyújtott be a választási bizottságnak, noha az illető valójában nem akart távozni a megyei közgyűlésből. Az ítélet június 12-én, a fellebbezés elutasítása után jogerős lett.

Március 2. *„Olyan szabályokat kellett volna alkotnunk, amelyek mögött rendre felsejlett egy bizonyos érdekcsoport. ... A kormány vagy a FIDESZ-frakció képviselői sokszor éltek a tárca irányába ilyen, szakmainak álcázott javaslatokkal.”* – nyilatkozta a Népszabadságnak Holoda Attila bányamérnök-közgazdász, aki 2012-ben három hónapig energetikai helyettes államtitkár volt a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumban. Az olajiparban 23 évet eltöltött, saját megfogalmazása szerint *„nem különösebben kormányparti beállítottságú”* szakember, mint elmondta, a szakma iránti elkötelezettségből vállalta a kormányzati tisztséget, de az említett indítványokat *„nem tudta összeegyeztetni szakmai ismereteivel és meggyőződésével”*, ezért mondott le rövid idő után. Fónagy János államtitkár 5-ére virradó éjjel egy órakeror az országgyűlésben, a gáztárolók megvásárlásával kapcsolatos állami kezességről szóló költségvetés-módosítási vita zárásakor azt mondta: Holoda Attilának *„nem az elküldését, hanem az alkalmazását tartotta[m] hibának”*, és ki nem fejtett célzást tett arra, hogy a köztisztviselő nem lelkiismereti okokból távozott.

Március 5. Az országgyűlés szavazott a FIDESZ és a KDNP csaknem teljes frakciója által aláírt alaptörvény-módosításhoz benyújtott módosító indítványokról. A bizottsági javaslatokon kívül egyetlen képviselőtől fogadtak el egyet: Lázár János államtitkár kezdeményezésére immár az alaptörvénybe foglalták, hogy a kereskedelmi médiában tilos a választási kampány, ilyen hirdetések csak a közszolgálatiak közölhetnek, mégpedig ingyen. Ezzel olyan tétel került az alaptörvénybe, amelyet az Alkotmánybíróság ugyanezen alaptörvény más részeivel ellentétesnek minősített, és ezért megsemmisített a választási eljárásról szóló törvényben, de a továbbiakban már nem nyúlhatott hozzá. A tilalmat egyébként a választási eljárás kapcsán az AB-hoz forduló Áder János köztársasági elnök is az alaptörvénybe ütközőnek tartotta, az 1/2013. AB-határozat pedig vele egyetértve ezt mondta: a kereskedelmi média kizárása esetén *„...a politikai reklámozás lehetősége éppen a társadalomhoz legszélesebb körben eljutó médiumok esetében szűnik meg. A tiltás tehát a választási kampányban folytatott politikai véleménynyilvánítás jelentős korlátozása. ... Az Alkotmánybíróság ugyanakkor azt is hangsúlyozza, hogy a politikai reklámok közzétételének korlátozása nemcsak a pártok, hanem minden személy és szervezet szólásszabadságát érinti. ... a politikai reklámok közzétételének kérdése kapcsolatban áll az információszabadság alapjogával, azon belül a választópolgárok tájékozódáshoz való jogával is. ... A választói akarat zavartalan kialakításának és kinyilvánításának célja érdekében ... súlyosan aránytalan korlátozás a politikai reklám közzétételének ... széleskörű tiltása.”*

Ezen kívül kizárólag az alkotmányügyi bizottság javaslatai kaptak többséget. Ezek egyebek közt visszahelyezték a támogatásra jogosult csoportok közé a rokkantakat. Az eredeti javaslat számos tiltakozást váltott ki, mert csak a fogyatékosokról szólt, ami szűkebb fogalom, mint a „rokkant”. Az egyházzá nyilvánítás szabályaival kapcsolatban egyértelművé tették, hogy ezekkel szemben alkotmányjogi panasszal lehet élni. Ez addig is így volt, éppen ilyen panaszok alapján semmisített meg az AB számos rendelkezést február 26-án. A bírák által szorgalmazott jogorvoslati lehetőségről, a bírósághoz fordulás jogáról nem szólt az elfogadott módosítás. Ugyanakkor az egyházként elismerés követelményei közé iktatták „*a közösségi célok érdekében történő együttműködésre való alkalmasságot*”.

A képviselők szavaztak a bírói nyugdíjkorhatárra vonatkozó törvényjavaslathoz benyújtott módosító indítványokról. Többséget kapott Répássy Róbert igazságügyi államtitkár javaslata, hogy – a kormány eredeti előterjesztésével szemben – bírói státuszukon felül a vezető állásokba is helyezték vissza az alkotmányellenes és az Emberi Jogok Európai Bírósága által is elmarasztalt jogszabály alapján nyugdíjazott bírákat. De elfogadták az alkotmányügyi bizottság kiegészítését is, amely ezt csak a – nagyon kevés – még be nem töltött vezető állásra vonatkoztatta. Ugyanakkor kimondták, hogy az így újra kinevezett bírák jogvitájukkal kapcsolatos és visszahelyezésük után szerzett jövedelmére nem vonatkozik sem a végkielégítések 98%-os büntetőadója, sem a nyugdíj mellett szerezhető jövedelem korlátozása.

Módosították a február 12-én elfogadott és 23-án hatályba lépett költségvetés-módosítást. Az állami Magyar Villamos Művek számára a német E.On gáztározóinak megvételéhez nyújtott állami készfizető kezesség összegét a három héttel azelőtti euróval szemben forintban határozták meg – a szavazás napján érvényesnél jóval kedvezőbb árfolyamon –, a vételár 80%-ában maximálták, és kihagyták belőle a gázkészletért fizetendő összeget, továbbá növelték az MVM által e kezességért fizetendő díjat. Az állami költségvetés potenciális terhe ezzel mintegy 350 milliárd forintról legfeljebb 256 milliárdra csökkent. Fónagy János államtitkár a szavazás előtti éjszaka elhangzott beszédében azt hangsúlyozta, hogy ez így kedvezőbb az állam számára, arról azonban sem ő, sem az írott indoklás nem szólt semmit, hogy ezt a változtatást miért néhány nappal az előző költségvetés-módosítás hatályba lépése után javasolta a kormány, és ez a vitában sem derült ki. Az üzlet értékét kimondó szerződés a két cég között egyébként e napig a január 31-i határidő lejárta ellenére nem született meg.

Egy új bíróságon újabb döntés született a 2011 februárja óta ideiglenes engedéllyel működött Klubrádió javára: a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság hatályon kívül helyezte a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának 2012 decemberi határozatát. Ebben a testület visszavonta azt a korábbi döntést, amely szerint eredményesen, de nem a Klubrádió győzelmével zárult a Klubrádió által használt, fővárosi 95,3 MHz-es frekvencia pályázata. Miután a győztes pályázatról egy bíróság kimondta, hogy érvénytelen, a Médiatanács a második helyezett addigi használó győztesnek nyilvánítása helyett az egész pályázatot érvénytelenítette. Ezt támadta meg a Klubrádió. A bíróság új eljárásra kötelezte a hatóságot. Indoklásában kimondta, hogy a Médiatanács továbbra sem tett eleget a Fővárosi Ítéletábla 2012 márciusi ítéletében foglalt iránymutatásnak. A hatóságnak a bíróság szerint nem lett volna lehetősége arra, hogy visszavonja korábbi határozatát a pályázat érvényességéről. A bíróság a Klubrádió érveléséből részben alaposnak tartotta azt is, hogy a hatóság ilyen eljárása már egyes alaptörvényi rendelkezések sérelmére is vezethet.

Állam- és pártközi kapcsolatokról is tárgyalt február 28-án Moszkvában Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető Szergej Zseleznyakkal, az Állami Duma alelnökével, az Egységes Oroszország nevű kormánypárt főtitkárhelyettesével. Ez az orosz párt honlapjáról derült ki, amelyre a Népszava figyelt fel, mert sem a kormány, sem az MTI nem adott hírt az utazásról, és a FIDESZ is csak az újsághírt követően, március 5-én. Az orosz közlemény szerint „*a dollár ingatag*

helyzetére tekintettel” szóba került az is, hogy „*a magyar kormány a napokban áttekinti rubeltartalék-alap létrehozásának lehetőségét*”. A jegybankban azt közölték a lappal, hogy semmit nem tudnak az ügyről. Rogán Antal 6-án közölte a sajtóval: nem akart titkolózni, csak éppen szabadságon volt az MTI moszkvai tudósítája, egyébként pedig a megállapodás lényegét *"rosszul fordították le az oroszok a közleményükben"*. Szerinte arról tárgyaltak, hogy a magyar-orosz külkereskedelemnek magyar részről 5 milliárd dolláros passzívuma van, mivel energiahordozókat vásárolunk onnan. Ezt pillanatnyilag Magyarország dollárban finanszírozza, ami számunkra *"nem ideális"*, ezért került szóba, hogy egy swap (devizanem-csere) megállapodást kellene aláírni Moszkva és Budapest között.

Március 6. Thorbjørn Jagland, az Európa Tanács főtitkára felszólította a magyar kormányt, hogy halassa el a következő hétre tervezett parlamenti szavazást az alaptörvény módosításáról, és tegye lehetővé, hogy a javasolt módosításokat megvizsgálhassa a Velencei Bizottság. *„Aggályosnak tartom az alkotmánymódosítás összeegyeztethetőségét a jogállamiság elvével”* – nyilatkozta Jagland, mert úgy ítélte meg, hogy a magyar kormány újra be akarja vezetni azokat az átmeneti intézkedéseket, amelyeket az Alkotmánybíróság megsemmisített. *„Ez azt a benyomást kelti, hogy a kormány az Alkotmánybíróság felülbírálására akarja felhasználni kétharmados parlamenti többségét, és ez veszélyeztetheti a fékek és ellensúlyok demokráciákon belüli alapelvét”* – fogalmazott Thorbjørn Jagland. Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető és Gulyás Gergely képviselő rövid időn belül reagált: *„mind a tartalmi, mind az eljárási kritikákat megalapozatlannak tartjuk”*, mert az ET-főtitkár nyilatkozata *„nyilvánvaló félreértésen alapul”*. A két politikus szerint magyar kormány és a magyar országgyűlés is tiszteletben tartja az európai uniós és az ET-tagsággal együtt járó kötelezettségeket: *"meggyőződésünk, hogy az Országgyűlés előtt fekvő alkotmánymódosítás e kötelezettségekkel teljes mértékben összhangban áll ... azzal az országgyűlés éppen az Alkotmánybíróság döntésének tesz eleget"*. Március 7-én az ET-éhez hasonló figyelmeztetés érkezett az Egyesült Államok külügyminisztériumától és a német külügyi államminisztertől, a Financial Times egyik cikke pedig felvetette Magyarország szavazati jogának és pénzügyi támogatásának felfüggesztését az EU-ban az alapvető közös értékek sérelme miatt. Több kormánypárti politikus felháborodottan elutasította ezeket a véleményeket.

Március 7. Személycserékkal kezdte első munkanapját a Magyar Nemzeti Bankban Matolcsy György elnök. Kiderült, hogy a helyettesévé kinevezett Balog Ádámon kívül átviszi a Nemzetgazdasági Minisztériumból Csizmadia Norbert helyettes államtitkárt is, továbbá Nagy Róza közigazgatási államtitkárt, aki az addig nem létezett főigazgatói tisztséget kapta. A még hivatalban lévő másik két alelnök, Karvalits Ferenc és Király Júlia hatáskörét jelentősen szűkítették.

Március 8. Megalakult az „Együtt 2014 Választói Szövetség Párt”, és azonnal választási szövetséget kötött az LMP-ből kivált Párbeszéd Magyarországért Párttal. Az új politikai alakulat élére három társelnök került: a Bajnai Gordon volt miniszterelnök által létrehozott Haza és Haladás Egyesület részéről Szigetvári Viktor, a Szolidaritásból Kónya Péter, a Millából pedig Juhász Péter. Amikor a bejelentéskor újságírók megkérdezték Bajnai Gordont, hogy azért nem vállalt-e pártvezetői szerepet, mert ő majd miniszterelnök-jelölt lesz, ezt válaszolta: *„Ez még nem időszzerű”*. Viszont ő vezeti a felkészülést a kormányzásra. Mesterházy Attila MSZP-elnök gratulált a párttal alakuláshoz: *„Sok sikert kívánok a pártépítéssel járó nehéz feladatokhoz”*.

Az európai alapértékek védelmében erősebb mechanizmus létrehozását sürgette Németország, Dánia, Finnország és Hollandia külügyminisztere abban a levélben, amelyet José Manuel Barroso-nak, az Európai Bizottság elnökének címeztek. A tárcavezetők levelükben a jogállamiságot, a demokráciát és az emberi jogokat nevezték az európai identitás alapjának, amelyek *"habarcsként tartják össze országainkat. ... Európai projektünk hitelessége attól függ,*

megfelelünk-e a saját magunk által felállított mércének. ... Legvégső esetben az EU-források felfüggesztését is lehetővé kellene tenni" – állt a levélben. Az irat egyetlen országot sem említett, de vele egyidőben érkezett a hír, hogy Barroso EB-elnök, aki az Európa Tanács főtákarával is egyeztetett, telefonon beszélt a magyar miniszterelnökkel, és tájékoztatta őt aggodalmáról az alaptörvény tervezett módosításának a jogállamiság elvével való összeegyeztethetőségével kapcsolatosan. A brüsszeli szöveg közlése szerint Orbán Viktor kormányfő szóban és aztán levélben biztosította a bizottság elnökét, hogy Magyarország és kormánya elkötelezett az európai értékek és jogszabályok mellett.

Jogerősen egy év tíz hónap börtönbüntetésre ítélte Kolompár Orbánt, az Országos Cigány Önkormányzat 2003 és 2011 közti elnökét a Kecskeméti Törvényszék, ezzel helybenhagyva a 2012. július 5-én első fokon meghozott ítéletet. Ez jogosulatlan gazdasági előny megszerzésének büntetésében, valamint az Európai Közösség pénzügyi érdekeinek tártettesként, folytatólagosan elkövetett megsértése büntetésében mondta ki bűnösnek a volt politikust.

Ma végképp véget ér egy legenda – fogalmazott Tarlós István főpolgármester, mielőtt aláírták volna a városházára csaknem három éve történt hivatalba lépése óta először ellátogatott Orbán Viktor miniszterelnökkel az általuk történelminek nevezett Budapest-szerződést. Szerinte a kormány és a főváros közti megállapodás megszületése *"egyszer és mindenkorra rendezzi annak a kérdését, hogy milyen a kormány és a főváros vezetése közti viszony"*. A megállapodás értelmében a kormány átvállalta Budapest adósságának 60%-át, 104 milliárd forintot. A kormányfő úgy fogalmazott: hónapokba telt a megállapodás tető alá hozása, és ez különösen Tarlós István *"együttműködő magatartásának és készségességének köszönhető"*, majd méltatta a főpolgármester *"heroikus küzdelmét"*, amellyel 2010 óta stabilizálta a várost.

Magyarországon szellemi és politikai értelemben vett hideg polgárháború zajlik, amelynek jegyében a baloldali értelmiség megpróbálja kikezdeni a társadalmat összetartó értékeket – jelentette ki Kövér László házelnök a HírTV-ben, hangsúlyozva, hogy a kormánypártok kétharmados parlamenti többséggel komoly fordulatot tudtak elérni az elmúlt húsz év liberális kényszerpályájához képest. Összeomlóban van a második világháború utáni liberális dogmára épült világ, amelynek főszereplői *"nem szeretnének csak úgy letakarodni a porondról"*. Kiemelte, hogy az éppen napirenden lévő alkotmánymódosítást azok támadják, akik az elmúlt néhány év unortodox magyar gazdaságpolitikájának vesztesei voltak, vagyis elsősorban azok a külföldi érdekcsoportok, nagyvállalatok, amelyek nem tudtak belenyugodni abba, hogy a kormány nem az emberekről nyúzta le a hetedik és nyolcadik bírt, hanem tőlük vár nagyobb teherviselést. Az országgyűlés elnöke szerint Bajnai Gordonnak visszatérés helyett *"azt kellett volna mondania, hogy szégyellem a pofámat, el is megyek a fészkes fenébe"*. Közben a nap folyamán egyetemisták egy csoportja behatolt a FIDESZ Lendvay utcai központjának területére – többségük csak az udvarra –, és ott tiltakozott a kormány politikája, elsősorban az alaptörvény-módosítás ellen. A rendőrség nem intézkedett, viszont megjelentek nem hivatalos – a Fradi szurkolói csoportjaival kapcsolatban álló – „örök”, akik eltávolítottak néhány tüntetőt, valamint a kormány főleg idősebbekből álló támogatói csapata, amelynek tagjai éles hangú szóváltást folytattak a tiltakozókkal. A FIDESZ vezetői az Együtt 2014-et vádolták a magánterületet megsértő megmozdulás szervezésével, Bajnai Gordon ezt cáfolta. Másnap Kubatov Gábor pártigazgató pártország létrehozására szólító körlevelet küldött ki a tagságnak.

Március 9. Mintegy 10 000 ember előtt tartott évertékelő beszédet a Papp László Sportarénában Mesterházy Attila MSZP-elnök. A rendezvényen felszólalt Szergej Sztanisev volt bolgár kormányfő, az Európai Szocialisták Pártjának elnöke és Victor Ponta román miniszterelnök. (Az utóbbi jelenléte ellen néhányszáz Jobbikos tüntetett.) A szocialista pártvezető meghirdette „a

fejlődés és szabadság programját” és az alkotmány újraírását. Győzelmük esetére átlátható viszonyokat, kiszámíthatóságot ígért, továbbá azt, hogy megduplázzák a minimálbért, a munkakeresés idejét, rendbe teszik az egészségügyet. A párt ki fogja irtani a korrupciót – jelentette ki. Botka László szegedi polgármester, az MSZP választmányi elnöke azt mondta: pártja tanult a hibáiból, és megújult: *"Sokan vagyunk, elegendő is van, és elegendő is vagyunk, mert kormányváltás lesz."* A DK-t és az Együtt 2014-et nem említették.

Közben a fővárosban főleg fiatalok részvételével újabb tüntetés zajlott az alaptörvény-módosítás ellen. Ugyanakkor devizahitelek is demonstráltak.

Március 11. *„A hatalommegosztás vége”* címmel élesen bírálta a küszöbön álló alaptörvény-módosítást a Népszabadságban Sólyom László volt AB-elnök (1989-1998) és köztársasági elnök (2005-2010). Írásának végét utódjának címezte: *„Mielőtt a kapu bezárulna, és gyakorlatilag visszavonhatatlanul rögzülne az eredeti alaptörvénynek ellentmondó állapot, egy lehetőség maradt: a köztársasági elnök vétója. Az alaptörvény pozitivistá értelmezésével lehet érvelni amellel, hogy ez a lehetőség az alkotmánymódosításra nem áll fenn. Szólnak érvek azonban amellel is, hogy az alkotmány identitásának gyakorlati megváltoztatását, az alkotmányszöveg és a parlamenti többség gyakorlata közötti ellentmondást és ennek orvosolhatatlanná tételét a köztársasági elnök az Alkotmánybíróság elé vigye. Hiszen ami történik, valójában nem alkotmánymódosítás, hanem egy más identitású, új alkotmány lopakodó bevezetésével ér fel. A köztársasági elnök olyan döntés előtt áll, amelyben értelmeznie kell hivatalát és a hivatását: az államszervezet demokratikus működése feletti örökösödést.”* Napközben, a szavazás előtt az Országháznál középiskolások álltak útjukat a képviselőknek, követelve, hogy ne szavazzák meg az alaptörvény-módosítást. Őket még aznap fejenként 50 000 forint pénzbüntetéssel sújtotta a rendőrség.

A szavazás mindennek ellenére megtörtént, miután a miniszterelnök frakciója ülésén kijelentette: *„Ami a negyedik alkotmánymódosítással visszafordíthatatlanná válik, az Sólyom Lászlónak lehet, hogy rossz, de nekünk éppen a visszafordíthatatlanság a jó.”* A kormányoldal teljes egységben mondott igent. A Jobbik-frakció zöme tartózkodott. A szocialisták és a DK képviselői tiltakozásul az egész napi ülésen nem vettek részt. A terjedelmes módosítás legfontosabb pontjai:

– A családjogi törvény kapcsán kifejtett, az együttélési formák sokféleségére hivatkozó AB-állásponttal ellentétben bekerült az alaptörvénybe, hogy *„A családi kapcsolat alapja a házasság, illetve a szülő-gyermek viszony”*.

– Bár az AB megsemmisítette az egyházügyi törvénynek azt a pontját, amely szerint az országgyűlés politikai döntést hozhat egyházak elismeréséről, ami ellen nincs bírósági jogorvoslat, a képviselők többsége megerősítette: *„Az Országgyűlés sarkalatos törvényben egyházként ismerhet el egyes vallási tevékenységet végző szervezeteket.”*

– Bekerült az alaptörvénybe, hogy választási kampány idején politikai hirdetést (ingyenesen) csak a közszolgálati médiumok közölhetnek, bár ezt az AB – a köztársasági elnökkel egyetértve – a véleménynyilvánítási és szólásszabadság aránytalan megsértésének minősítette.

– Új mondat, hogy *„A véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére”* – ebből a korábbi AB-állásponttal ellentétesen kimaradt, hogy a közszereplőknek többet kell eltűrniük, mint más állampolgároknak.

– Beiktatták azt a szabályt, hogy a felsőoktatásban ingyenesen szerzett diploma fejében a végzetek magyarországi munkára kötelezhetőek. Ez a téma az AB előtt volt, de döntés az alaptörvénybe foglalás miatt már nem születhetett róla.

– Az AB azon határozatával ellentétesen, hogy a hajléktalanság önmagában nem tekinthető büntetendő szabálysértésnek, mert ez ellentétes az alaptörvénnyel, most bekerült a következő mondat: *„Törvény vagy helyi önkormányzat rendelete a közrend, a közbiztonság, a*

közegészség és a kulturális értékek védelme érdekében, a közterület meghatározott részére vonatkozóan jogellenessé minősítheti az életvitelszerűen megvalósuló közterületi tartózkodást."

– Az alaptörvénybe foglalták az Országos Bírósági Hivatal elnökének azt a vitatott jogát, hogy a munkaterhelésre tekintettel az illetékestől eltérő bíróságot jelöljön ki egyes ügyek tárgyalására.

– Az eljárási okokból megsemmisített átmeneti rendelkezések számos egyéb pontja mellett az alaptörvény szövegébe illesztették, hogy *„Mindaddig, amíg az államadósság a teljes hazai össztermék felét meghaladja, ha az Alkotmánybíróság, az Európai Unió Bírósága, illetve más bíróság vagy jogalkalmazó szerv döntéséből az állam által teljesítendő olyan fizetési kötelezettség fakad, amelynek teljesítésére a központi költségvetésről szóló törvényben e célra rendelkezésre álló összeg nem elegendő, tartalmában és elnevezésében is kizárólag és kifejezetten az e kötelezettség teljesítéséhez kapcsolódó, a közös szükségletek fedezéséhez való hozzájárulást kell megállapítani”*.

– A korábbi AB-határozatokról végül nem az került be a szövegbe, hogy ezekre a jövőben nem szabad hivatkozni, ahogy az eredeti előterjesztésben állt, hanem ez: *„Az Alaptörvény hatálybalépése előtt meghozott alkotmánybírósági határozatok hatályukat veszítik. E rendelkezés nem érinti az ezen határozatok által kifejtett joghatásokat.”*

Mindehhez azt is hozzátették: az AB nem vizsgálhatja az alaptörvény módosításának tartalmát (addig vita volt a szakemberek között, hogy ezt megteheti-e), és illet a köztársasági elnök sem kezdeményezhet, mindkettejük hatásköre csak az eljárási szabályok megsértésére terjed ki.

Egy órán belül megérkezett a reagálás: *„A magyar alaptörvény elfogadott módosításai aggodalomra adnak okot azzal kapcsolatban, hogy megfelelnek-e a jogállamiság elvének, az uniós jognak és az Európa Tanács mércéinek”* – állt José Manuel Barrosónak, az Európai Bizottság elnökének és Thorbjørn Jaglandnak, az Európa Tanács főtitkárának közös közleményében. Sajnálataikat fejezték ki amiatt, hogy a brüsszeli és a strasbourgi testület szakértőinek nem volt alkalmuk részletesen elemezni az alkotmánymódosítás szövegét annak elfogadása előtt. Magyarország felkéri a Velencei Bizottságot, hogy mondjon véleményt az alaptörvény módosításáról – ezt viszont Martonyi János külügyminiszter válaszolta újságírói kérdésre Brüsszelben. *„Ha bármi ellentétes az uniós joggal, találunk rá megoldást. Minden esetben bármiről, bármikor, bárkivel készek vagyunk tárgyalni”* – hangsúlyozta.

Megszületett a törvény az alkotmányellenesen nyugdíjazott bírók ügyében. Eszerint aki kívánta, azt újra kinevezték bírónak, és kifizették az időközben kiesett jövedelmét. Tanácselnöknél magasabb vezető beosztásba azonban – a március 4-i döntésnek megfelelően – csak azt helyezték vissza, akinek a helyét még töltötték be. A nyugdíjkorhatár csökkentését pedig ezúttal úgy oldották meg, mint az általános nyugdíjkorhatár 62 évről 65 évre emelését: fokozatosan, évenként fél éves csúszással. Vagyis az 1945 előtt születetteknek – akik e törvény kihirdetésekor 69. vagy 70. évükben jártak – maradt a 70 év, és csak az 1957-ben vagy később születetteknek kell majd legkésőbb 65 évesen elmenniük 2022-től. A kényszernyugdíjazást 2012-ben már 62 éves kortól végrehajtották.

Kormánypárti és Jobbikos szavazatokkal fogadták el a MALÉV és a ferihegyi repülőtér (Budapest Airport) privatizálásáról, valamint a MALÉV csődjéről készült vizsgálóbizottsági jelentést, amely lényegében mindenért a 2002 utáni, szocialista vezetésű kormányokat tette felelőssé. A légitársaság orosz befektetőjének állítólag nem elég alapos megvizsgálásáért még az MNB éléről pár napja távozott Simor András is elmarasztalták, mert 2007-ig ő vezette az ügyben eljáró Deloitte Rt. tanácsadó céget. A többség nem volt hajlandó a jelentés mellékleteként kezelni Veres János volt pénzügyminiszter és két további szocialista képviselő különvéleményét, illetve elutasította azokat az MSZP-s kiegészítéseket, amelyek az Orbán-kormány felelőségéről szóltak a kormányváltástól a MALÉV-csödig eltelt csaknem két évben.

Orbán Viktor miniszterelnök egy bírósági ítélet kapcsán arra szólította az embereket, hogy „*lázadjanak fel az energiaszolgáltatók ellen*”. A bíróság ítéletét úgy minősítette, hogy az *"maga a botrány"*, *"arcátlanság"*, amire nem is talál szavakat. (Az első fokú bíróság egy konkrét ügyben azért helyezte hatályon kívül azt az energiahivatali határozatot, amely a kötelezően elrendelt fogyasztói gázárcsökkentés alapjául szolgált, mert az – akkor még jogszabálysértő módon – nem vette figyelembe, hogy a január 1-től érvényes új adó- és illetékterhek indokolt költségek számítottak.) A kormány hét végi előterjesztéséről a kormányfő ezt mondta: *"Ha az új törvényjavaslatot a parlament elfogadja, és miért ne fogadná el, akkor a ... gátlástalan és telhetetlen ... energiacegek még kevesebbet fognak keresni"*. A kormánypárti képviselők ezután megszavazták, hogy a villamosenergia- és a gáztörvény módosítását kivételes sürgős eljárással tárgyalják, és így az esti vita után 12-én reggel már el is fogadták. Ez nem csak azt tartalmazta, hogy a különadókat, a tranzakciós illetéket a szolgáltatóknak nem szabad áthárítaniuk, illetve azt a hatóság az árképzésben költségként nem ismerheti el, hanem azt is, hogy a bíróság csak az új energiahivatali határozat hatályba lépésének időpontjától helyezheti hatályon kívül a díjakra vonatkozó előző határozatot, vagyis a törvénytörőnek minősített hatósági döntés akár még sokáig érvényben maradhat. Mindezt a folyamatban lévő ügyekre is kiterjesztették, tehát a kormányfő által rosszállólag említett ügyben a hivatal fellebbezése nyomán a másodfokú bíróságot már kötötte az új előírás.

A 2013-as költségvetést 285 forintos euróárfolyammal tervezték, *„ez a horgony”* – mondta bemutatkozó sajtótájékoztatóján Varga Mihály, az új nemzetgazdasági miniszter, ám az árfolyam nap közben 303,60-ig romlott. Némi javulás – de még mindig 300 fölötti szintre – akkor következett be, amikor a politikus kijelentette: *„A kormánynak nem áll érdekében, hogy a forint árfolyama tartósaan gyenge maradjon”*, és nem lesz jegybanki devizatartalékból adósmentés. Másnap 307 forint fölé is ment az euró.

Március 12. A kétharmados parlamenti többséggel való felelősségteljesebb bánásmódra hívta fel a magyar államfő figyelmét a német kancellár, amikor Berlinben találkozott Áder Jánossal. Angela Merkel, aki a FIDESZ-szel azonos európai pártcsaládba tartozó Kereszténydemokrata Unió elnöke is, bírálta a magyar parlamentben az előző napon elfogadott alkotmánymódosítást – közölte a német kormány egyik szóvivője. Tájékoztatása szerint a német kormányfő kifejtette vendégének: komolyan kell venni az európai partnerországok és Magyarország barátainak azon aggodalmait, amelyek többek között az Alkotmánybíróság jogkörének korlátozása miatt támadtak. Nem sokkal előbb a magyar köztársasági elnök még azt mondta, hogy német tárgyalópartnerei *"nem kellő pontossággal kaptak tájékoztatást"* az alkotmány módosításáról, és hozzátette: *"Ezt a hiátust igyekeztem pótolni"*.

Lemondta a Kövér Lászlóval 13-ára tervezett találkozóját a bajor tartományi parlament elnöke. Pártja, a Keresztényszociális Unió (CSU) korábban többször támogatta a FIDESZ vezette magyar kormányt, ám az alkotmánymódosítást ők is kritikusan szemlélték, ezért Barbara Stamm – mint sajtóosztálya a tervezett megbeszélés előtti délután közzétette – nem kívánt találkozni a Münchenben tartózkodó magyar politikussal. *„A magyar alkotmány tegnap elfogadott további módosítása az egész Európai Unióban és Németországban is mély aggodalmat és vitát váltott ki a magyar jogállamiságot illetően”* – indokolta döntését Barbara Stamm. Kövér László egy hétvégi TV-műsorban *„otromba gesztus”*-nak nevezte a történeteket.

Szokatlan módon fizetett újsághirdetésben jelentette be a 2002 óta alig működő Független Kisgazdapárt, hogy március 9-i nagygyűlésén ismét *„zászlót bontott”*, és indul a 2014-es választásokon. A párt elnöke, az 1989-ig MSZMP-tag, majd 1998-ban KDNP-képviselőjelölt Hegedüs Péter újságíró a földbirtokrendszer újraszabályozását nevezte a legfőbb feladatnak. A gyűlésen felszólalt a korábban a MIÉP-hez kötődött Csath Magdolna közgazdász professzor és

Boros Imre közgazdász, az 1998 és 2002 közti első Orbán-kormány kisközpárti tárca nélküli minisztere.

Március 13. *„A bíróságok az alaptörvény értelmében függetlenek, csak a törvénynek vannak alárendelve, és a külső vélemények, reagálások az ítélezést nem befolyásolják. A bíróságok iránti közbizalom csak akkor őrizhető meg, ha a bíróságok munkájával kapcsolatos véleménynyilvánítás tárgyilagos, szakszerű, és a tények pontos ismeretén nyugszik”* – szögezte le nyilatkozatában Darák Péter, a Kúria 2011 végén megválasztott elnöke. Ezzel reagált arra, hogy két napja az országgyűlésben Orbán Viktor miniszterelnök élesen elmarasztalt egy bírósági ítéletet, amely energiaszolgáltató cégeknek adott igazat a Magyar Energia Hivatal ármegállapító határozatával szemben. A Kúria elnöke felhívta a figyelmet: a bíróság *„a Hivatal határozatát elsősorban azért helyezte hatályon kívül, mert a hatóság a felhívásában megjelölt határidőt megelőzően, a felek nyilatkozatának bevétele nélkül hozta meg a döntését”*. *„Más hatalmi ágak képviselőinek minden olyan megnyilvánulása, amely azt a látszatot kelti, hogy a bírák befolyásolhatók, döntéseik meghozatala során nem kizárólag szakmai szempontokat tartanak szem előtt, alkalmas a bíróságok iránti közbizalom csorbítására”* – írta közleményében ugyanezen a napon a Magyar Bírói Egyesület.

„Egyértelmű alkotmányos kötelezettségem, hogy az alkotmánymódosítást aláírjam és kihirdessem. Függetlenül attól, hogy a módosítás kinek az ízlésével találkozik, és függetlenül attól, hogy ez tetszik-e nekem, vagy sem” – jelentette be este a közszolgálati televízióban Áder János, válaszul számos ellenzéki politikus, civil és jogvédő szervezet, tüntető követelésére, hogy ezt ne tegye. Az államfő közölte: annak figyelembevételével hozta meg döntését, hogy megfogadta, Magyarország köztársasági elnökeként maradéktalanul viselni fogja az alaptörvényben rá rótt felelősséget. Ez az egyetlen alkotmányos választása, hűséges lesz az alaptörvényhez és ragaszkodik a jogállam kereteihez – tette hozzá a köztársasági elnök.

Március 14. Az országgyűlés a FIDESZ-frakció kérésére rendkívüli ülést tartott egyetlen napirendi ponttal: a szokásos hétfői – 18-i – szavazást előrehozva elfogadták a Magyar Energetikai Hivatal helyére lépő Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról szóló törvényt, amely jelentősen kibővítette az intézmény hatáskörét, elnökét pedig jogszabályalkotási (rendeletkiadási) joggal ruházta fel.

„Érdemes volt a jogállami utat végigjárni” – ilyen címmel adott ki közleményt a Médiatanács arról, hogy a Klubrádióknak 12 évre odaadta a 95,3 MHz-es frekvenciát. A testület, amely a Klubrádió javára született jogerős ítélet után március 5-én még azt közölte, hogy *„összhangban a bíróság döntésével a budapesti 95,3 MHz-es frekvencia hasznosítására új eljárás keretében kerülhet sor”*, most így foglalt állást: a bíróság szerint *„a pályázati eljárásban egyetlen pályázó van, a Klubrádió, és a pályázat eredményes”* volt. *„A Médiatanács ... eddig pontosan 14 alkalommal hosszabbította meg a rádió működési engedélyét, amely mostantól új, állandó szerződés keretében folytathatja eddig is zavartalan műsorszolgáltatását”*. Stock Richárd, a Klubrádió jogtanácsosa úgy reagált a döntésre, hogy *„a Médiatanácsnál rádöbbenek, hogy ennek a küzdelemnek vége, nem vethettek be új trükköt, kimerültek a lehetőségeik. Ebben a helyzetben az volt az egyetlen választásuk, hogy minket győztesnek hirdessenek ki. Óriási győzelmet arattunk, 12 évre biztosított a rádió léte.”* Az egyetlen ellenzéki hangvételű közéleti rádióknak tartott médium politikai és civil támogatói reagálásaikban felhívták a figyelmet: a két éves ideiglenesség alatt, amelynek az volt az oka, hogy a Médiatanács nem hajtotta végre a korábbi jogerős ítéleteket, egyáltalán nem volt zavartalan a működés, hiszen a műsorkészítők állandó létbizonytalanságban dolgoztak, és az adó reklámszerződéseket sem tudott kötni.

Szokatlan utórezgésesei támadtak egy kitüntetésnek. A másnapi nemzeti ünnep alkalmából többek között Táncsics-díjat kapott Szaniszló Ferenc, az Echo TV újságírója, akit kirekesztő, rasszista megnyilvánulásai miatt a Médiatanács 2012-ben elmarasztalt, és pénzbírsággal sújtotta az adót. A díj átadása után számos jogvédő szervezet és közéleti személyiség tiltakozott. Muhi Erika, a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda vezetője például úgy nyilatkozott, hogy *"azzal, hogy a magyar kormány magas állami kitüntetésben részesítette az Echo TV műsorvezetőjét, gyakorlatilag legitimálja a kisebbségekkel, jelesül a romákkal szembeni kirekesztést és gyűlöletkeltést"*. Több ismert újságíró bejelentette, hogy visszaadja korábban kapott Táncsics-díját. Újabb néhány óra múlva, még aznap este Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere a következő közleményt adta ki: *„2013. március 15-e alkalmából egy újságírói szervezet javaslatára Táncsics Mihály-díjat adományoztam Szaniszló Ferenc újságírónak. Ezt a döntést úgy hoztam meg, hogy nem volt tudomásom a korábban komoly szakmai színvonalon dolgozó külpolitikai szerkesztő és újságíró elmúlt időszakban tett, az emberi méltóságot sértő nyilatkozatairól. Ezek mind személyes hitvallással, mind a kormány értékrendjével összeegyeztethetetlenek. ... Ezen nézetek ismeretében nem fogadtam volna el az elem terjesztett javaslatot. Mivel a jogszabályok nem teszik lehetővé a kitüntetések és díjak visszavonását, így csak sajnálatomat tudom kifejezni a rossz döntés miatt"*. Később több más, szélsőjobboldali nézeteket hirdető kitüntetett miatt is bírálatok érték a kormányt, az úgy nagy nemzetközi visszhangot is kiváltott.

Március 15. A szokatlanul hideg idő, a viharos havazás miatt a kormány lemondott minden szabadtéri állami rendezvényt a nemzeti ünnep alkalmából, és ezt javasolta a pártoknak és más szervezeteknek is, amelyek hallgattak a tanácsra. (A Milla vasárnap, 17-én pótolta a tervezett tüntetést.) Sok ország részben megbénult az országúti és a vasúti közlekedés, a katasztrófavédelem erőfeszítései ellenére több ezren rekedtek hosszú órákra a hóakadályokban, 130 000 család maradt egy időre áram nélkül. A hivatalos adatok szerint összesen mintegy 15 000 embert, 4000 járművet mentettek ki a hó fogságából, a sajtó azonban számos olyan esetről számolt be, amelyek érintettjei 24 órán át fagyoskodtak az úton rekedt autójukban bármiféle hatósági segítség nélkül. A Belügyminisztérium sikeresnek és hatékornak minősítette a hivatalos szervek működését, az ellenzék viszont bírálta a BM-et, hogy az időben megkapott meteorológiai előrejelzés ellenére nem készült fel az ítéletidőre. Az erről folytatott politikai vita az országgyűlésben is megjelent 18-án.

Újabb külföldi bírálatok érték a magyar alaptörvény-módosítást. Az ENSZ Emberjogi Bizottsága az igazságszolgáltatás függetlenségére mért csapásnak minősítette a legutóbbi lépéseket. Rupert Colville, a bizottság szóvivője Genfben kijelentette: A módosítások tartalma *"mélyreható változásokat vonhat maga után a magyar nép emberi jogainak gyakorlása"* szempontjából. A változtatások magát a jogállamot fenyegetik. A FIDESZ-t korábban mindig támogató bajor Keresztényszociális Unió részéről a tartományi parlament elnöke után az Európai Parlamenten belüli CSU-képviselőcsoport vezetője, Markus Ferber fogalmazott meg kritikát: szerinte Magyarország ismételten korlátozza az alapvető jogokat, és olyan alkotmánymódosításokat hajt végre, amelyek nem egyeztethetők össze az Európai Unió demokratikus jogértelmezésével. Emiatt az Európai Bizottság vizsgálatát sürgette. Michael Spindelegger osztrák alkancellár és külügyminiszter, a FIDESZ-szel azonos pártcsaládba tartozó és mellette addig mindig kiálló Osztrák Néppárt elnöke egy osztrák napilapnak adott interjúban azt mondta: a magyar miniszterelnök *"intézkedéseivel elérkezett az elfogadhatóság határára"*, tisztázni kell az alkotmány körüli jogi kérdéseket.

Március 18. Az országgyűlés *„a szociális közműszolgáltatás kialakítása érdekében"* törvényben korlátozta az áram kikapcsolásának lehetőségét a díjjal tartozó társasházakban, és szigorúbb szabályokat fogalmazott meg az áram- és a gázszolgáltatók ügyfélszolgálatára. A tervezetet benyújtó három FIDESZ-képviselő szerint ennek *„célja a hazai energiaszolgáltatók erőfölényes piaci helyzetéből adódó fogyasztói adminisztratív és anyagi terhek csökkentése annak*

érdekében, hogy e terhekből a szolgáltatók nagyobb részt legyenek kötelesek vállalni”. A törvényt ellenszavazat nélkül fogadták el, igent mondtak rá az MSZP, a DK és a Jobbik képviselői is.

Kiderült: bár a Magyar Újságírók Közössége nevű jobboldali szakmai szervezet javasolta Szaniszló Ferencet a Táncsics Mihály-díjra, a kitüntetésre javaslatot tevő, nagyjából szintén jobboldali szellemiségű újságírókból álló, a Magyar Újságírók Országos Szövetségének képviselője nélkül kinevezett bizottság *"félreérthetetlenül jelezte az emberi erőforrások miniszterének, hogy nem támogatja az Echo TV műsorvezetőjének díjazását"*. Ezt a testületet vezető Osztovits Ágnes, a Heti Válasz főmunkatársa tette közzé saját lapja online kiadásában. Balog Zoltán miniszter ennek ellenére tüntette ki a rasszista nézeteket és összeesküvés-elméleteket hirdető szerkesztőt – a minisztérium sajtóosztálya szerint Halász János kulturális államtitkár javaslatára –, majd a tiltakozások hatására néhány óra múlva sajnálkozását fejezte ki, hogy nem ismerte a felháborodásra okot adó tényeket, amelyek tudatában nem adta volna oda a magas elismerést. Deutsch Tamás FIDESZ-es EP-képviselő 19-i twitter-bejegyzése így szólt: *„Vonják vissza ennek a szaniszló nevű elmeháborodott zsebnnyilasnak a díját! Lécci, lécci, lécci!”* Ugyanaznap Eleni Tsakopoulos-Kounalakis amerikai nagykövet mélységesen csalódást keltőnek nevezte, hogy Magyarország kormánya állami kitüntetést adományozott Szaniszló Ferencnek, *"egy olyan személynek, aki a nyilvánosság előtt gyűlöletbeszédet használt"*. Az Egyesült Államok szerint a kormány rasszizmus elleni pozitív lépéseire árnyékot vet olyan ember kitüntetése, aki az intolerancia mellett áll ki, csakúgy, mint az, hogy a kormány elmulasztotta határozottan elítélni saját politikai pártja egyik alapító tagjának rasszista megjegyzéseit. (Ezzel a diplomata Bayer Zsoltra, a Magyar Hírlap munkatársára utalt.) Balog Zoltán miniszter szintén 19-én levelet írt Szaniszló Ferencnek: *"Rossz döntésemet a nyilvánosság előtt is rögtön beláttam. Más eszközöm nem lévén, ezúton kérem arra, szíveskedjen visszaadni az Önnek általam, tévedésből megítélt Táncsics-díjat. Bízom bölcs döntésében."* Az érintett válasza 20-án este az Echo TV-ben, saját műsorában: a kérés *„a pusztuló világrend önlepleződése”*, de *„Hazánk megfojtása árán nekem a Táncsics-díj nem kell. Lemondok róla.”*

Március 19. *„A változtatások aggodalomra adnak okot”* – jelentette ki Benjamin Cardin demokrata párti szenátor, az Egyesült Államok Helsinki Bizottságának elnöke Washingtonban, a kilenc szenátorból és kilenc képviselőből, valamint kormányzati szakemberekből álló testület meghallgatásán a magyar alaptörvény módosítása kapcsán. Szájer József, a FIDESZ EP-képviselője a bírálatokkal szemben kifejtette, hogy pártja *„huszonöt éve elkötelezett a demokrácia, a jogállamiság és a fékek és ellensúlyok mellett”*. Kim Lane Scheppele, a Princeton Egyetem szakértőként meghívott jogászprofesszora viszont úgy vélte: *„Magyarország a zsarnokság szélén van... A kormány gyakorlatilag mindent megtehet.”* Christopher H. Smith képviselő, a bizottság republikánus társelnöke nem volt jelen, de 21-én közölte: az anyagok áttanulmányozása után úgy véli, hogy *„az Orbán-kormánynak igaza van, Magyarországon az alkotmányos fékek és ellensúlyok rendszere él és virul”*.

Adatvédelmi szempontból elfogadhatatlan, hogy lakásokban gyűjtsenek aláírásokat politikai akciókhoz, hiszen így nyilvántarthatóvá válna, hogy ki milyen kezdeményezést támogat vagy utasít el – közölte Péterfalvi Attila, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnöke. Március 11-én a FIDESZ elnöksége jelentette be, hogy minden családot felkeresve gyűjtenének aláírásokat a kormány rezsicsökkentési programjának támogatására, de volt hasonló formájú elképzelése az MSZP-nek is. Válaszul Cser-Palkovics András, az alkotmányügyi bizottság elnöke és a szintén FIDESZ-képviselő Vas Imre március 25-én törvényjavaslatot nyújtott be, amely a polgárok *„véleménynyilvánítási szabadságának biztosítása érdekében”* munkanapokon mégis megengedi a lakások felkeresését, ezt az országgyűlés még aznap megtárgyalta és kivételes sürgős eljárással 26-án el is fogadta.

Az Alkotmánybíróság 8:7 arányban elutasította Erményi Lajosnak, a Legfelsőbb Bíróság volt elnökhelyettesének alkotmányjogi panaszát, aki azt tartotta alkotmányellenesnek, hogy bár a köztársasági elnök 2009-ben hat évre nevezte ki, megbízatását az országgyűlés az új alaptörvény 2012. január 1-i hatályba lépésével megszüntette. A többség úgy ítélte meg, hogy a Kúria nem csak nevében, hanem feladataiban is különbözik a korábbi Legfelsőbb Bíróságtól, vezetőinek hatásköre is más, ezért az eset nem a Magyar Energia Hivatalra vagy a Gazdasági Versenyhivatalra hasonlít, amelyeknél az AB korábban alkotmányértőnek minősítette a határozott időre kinevezett vezetők idő előtti eltávolítását törvény útján, hanem a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletére, ahol egy hasonló jogszabályt tíz évvel korábban nem marasztaltak el, mert az az intézmény lényeges átszervezésével járt együtt. A különvéleményt író hét bíró között volt a megbízatásából két hét múlva távozott Holló András, a 2010-es kormányváltás után választottak közül pedig Stumpf István, de Paczolay Péter elnök nem. A szavazásban részt vett a februárban hivatalba lépett Salamon László alkotmánybíró is, aki a bírósági törvény elfogadása idején az országgyűlés alkotmányügyi bizottságát vezette, a jogszabályt képviselőként megszavazta, a törvény alapjául szolgáló új alaptörvénynek pedig egyik benyújtója volt. Az AB ügyrendje szerint ugyanis csak akkor zárták volna ki a döntéshozatalból összeférhetetlenség címén, ha a bírósági törvény konkrét vitatott pontját ő vagy az általa vezetett bizottság javasolta volna. Az alaptörvény elfogadásában játszott szerepe pedig azért nem alapozta meg a kizárást, mert nem az alaptörvényről tárgyalt az AB, a többség felfogása szerint arról a friss alaptörvény-módosítás előtt sem tárgyalhatott, hanem csak egy annak alapján hozott törvényről.

Március 20. Az Európai Unió semmilyen formában ne büntesse a magyar embereket a kormány hibái miatt, ezt nekünk itthon kell rendeznünk kormányváltással – így érvelt Mesterházy Attila MSZP-elnök Brüsszelben, amikor párttársaitól, a német Martin Schulz EP-elnöktől és az osztrák Hannes Swoboda szocialista EP-frakcióvezetőtől azt kérte, ne alkalmazzák Magyarországgal szemben a szavazati jog megvonására lehetőséget adó 7. cikkelyt, és ne vonjanak el pénzt. Guy Verhofstadt volt belga miniszterelnök, az EP liberális frakciójának vezetője viszont 22-én azt írta az EUobserver című lapban: kezdeményezni készül az EP-ben, hogy függesszék fel Magyarország szavazati jogát. Szerinte eljött az idő, hogy az EU megállítsa Magyarország távolodását a demokráciától, mert mostanra már nem egyszerűen kockázatokról van szó, hanem szisztematikus és állandó válságról.

Március 21. Kormányrendelet jelent meg a Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet és Archívum létrehozásáról, amelyet a Miniszterelnökséget vezető államtitkár felügyel. Elnökévé a 72 éves Bíró Zoltánt, az MSZMP-ből 1988-ban kizárt volt művelődési minisztériumi főtisztviselőt, az MDF első ügyvezető elnökét (1987-1989) nevezték ki.

Március 22. Ha nem alakul ki együttműködés a kormány és a közműszolgáltatók között, a kabinet erőből folytatja a rezsicsökkentést – közölte Orbán Viktor miniszterelnök a Kossuth Rádióban. Azt mondta, a kormány szeretne együttműködni a szolgáltatókkal, ennek alapja azonban a további rezsicsökkentés, amelyet a miniszterelnök egész Magyarország sikerének nevezett. Az ezt támogató aláírásgyűjtésről szólva Orbán Viktor kijelentette: számára az a népszavazás erejével ér fel, mert olyan erős barátai vannak a nagy nemzetközi szolgáltatóknak, akikkel szemben a magyar kabinet egymagában aligha tud a lábán megállni. *"Ez egy nehéz csata, van a hátam közepén ostor- és botnyom szépen, nem is akármilyen erőben lévő emberek ütöttek azzal oda, de én boldog vagyok ennek ellenére is"*, mert Magyarország végre elég jól teljesít ahhoz, hogy ilyen lépéseket meg merjen kockáztatni – fogalmazott a miniszterelnök.

Demokratikus jogállamban nem létezhet korlátlan hatalom, ennek megfelelően az alkotmánymódosító hatalom sem lehet korlátlan – fogalmazott Stumpf István alkotmánybíró, az

Orbán-kormány egykori kancelláriaminisztere a Jogi beszélgetések – Terítéken a jogalkotás című kaposvári rendezvényen. Azt mondta, az Alkotmánybíróság azzal szembesült, hogy az Országgyűlés kétharmados többsége „*túllépett bizonyos alkotmányos normákat*”, és olyan helyzetet teremtett, hogy büntetlenül megsértheti saját szabályait.

Nem tüntetnek, hanem tárgyalnak a hallgatói szerződésekről – erről döntöttek egyhangúlag a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája gödöllői közgyűlésén. A hallgatói érdekképviselőnek elfogadható, hogy az ösztöndíjas diákok annyi ideig dolgozzanak itthon, ameddig támogatta őket az állam. Körösparti Péter HÖÖK-alelnök azt mondta: ez a felelősségteljes magatartás, ha már a röghöz kötés lehetősége bekerült az alaptörvénybe, és "*azzal tesszük a legjobbat, ha részt veszünk a tárgyalásokon, és enyhíteni próbáljuk a feltételeket*". Klinghammer István, az új felsőoktatási államtitkár több javaslatot tett a korábbi elképzelés enyhítésére. A Hallgatói Hálózat a HÖÖK-kal ellentétesen foglalt állást.

A Fővárosi Törvényszék első fokon, nem jogerősen elítélte Karsai László történész egyetemi tanárt, mert egy TV-műsorban neonácinak nevezte a Jobbikot. A magát radikálisnak nevező párt „*jó hírnevének megsértése*” miatt indított pert, mondván: „*már azt is kifejezetten sértőnek érezzük magunkra nézve, ha egy ilyen alaptalan vád ellen védekeznünk kellene*”. Bár a védő a Jobbiknak számos olyan megnyilvánulását ismertette, amelyek nézeteit az egykori náci és nyilas gondolkodással rokonítják, a bíróság szerint a támadott kijelentés nem a Jobbik politikai-ideológiai besorolásáról, hanem a Horthy-korszak restaurációjára tett kísérletekről folyó vitában hangzott el, és ebben az összefüggésben „*teljesen öncélú és ezért indokolatlan*” volt. Mindez a védelem állításával ellentétben „*nem azt jelenti, hogy korlátozást szenvedne a tudomány vagy a véleménynyilvánítás szabadsága, csupán azt, hogy ha valaki öncélúan és indokolatlanul fogalmaz meg ilyen súlyosan sértő kijelentést, akkor vállalnia kell annak... polgári jogi következményeit*” – mondta a bíró. Az ítélet 66 ezer forint perköltség és illeték megfizetésére ítélte a kutatót, és arra, hogy „*elégtétel gyanánt*” magánlevélben fejezze ki sajnálkozását, amelyet a Jobbik nyilvánosságra hozhat. Karsai László fellebbezett.

Március 24. „*Azoknak a választóknak, akik le szeretnék váltani az'Orbán-rezsimet', de nem kérnek azokból, akik 2010 előtt ide juttatták az országot, van választási lehetőségük*” – mondta a Lehet Más a Politika! kongresszusa után Schiffer András volt frakcióvezető, akit Szél Bernadett képviselővel együtt a párt társelnökévé választottak. Az LMP-ben addig nem volt elnöki tisztség.

Március 25. A képviselők „*az Európa Tanács észrevételeiről folytatott egyeztetések eredményeként*” úgy módosították a médiatörvényt, hogy a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnökét a jövőben ne a miniszterelnök, hanem az ő javaslatára a köztársasági elnök nevezze ki. Bár az államfő jogköre ilyenkor formális, tehát érdemben továbbra is az adott pillanatban hivatalban lévő miniszterelnök dönt, de az indoklás szerint a köztársasági elnök „*politikailag semleges közjogi szerepe egyértelműbbé teszi az NMHH elnökének függetlenségét*”. A hatóság vezetője, valamint a Médiatanács országgyűlés által választott elnöke és tagjai a módosítás szerint csak egy kilenc éves ciklust tölthetnek ebben a tisztségben. Mindezt azonban csak a 2010-ben kinevezett, illetve választott érintett megbízatásának lejárta után, tehát 2019-ben kellett volna alkalmazni, ám Szalai Annamária április 12-i halála ezt megváltoztatta.

Ismét, másfél hónap alatt harmadszor módosították a 2013. évi költségvetést. Ezúttal 40 milliárd forinttal emelték a tervezett hiányt a kisebb települések és az egészségügyi intézmények konszolidálása érdekében, továbbá az új nemzetgazdasági miniszter, Varga Mihály javaslatára számos pontatlanságot kiigazítottak a Matolcsy György minisztersége idején, 2012 végén elfogadott törvényben.

Az országgyűlés mindössze két órás vitát követően törvényben kihirdette az Európai Unió „gazdasági és monetáris unióbeli stabilitásról, koordinációról és kormányzásról” szóló szerződését. Ez az eurózónán kívüli országokat, köztük Magyarországot csak annyiban érinti, hogy rögzíti: az ő vezetőiket is meg kell hívni bizonyos megbeszélésekre. Ellene csak a Jobbik szavazott, a volt LMP-frakció mindkét részlelől többen tartózkodtak.

A képviselők úgy döntöttek, hogy azok az egészségügyi dolgozók, akik július 1-től nem vehetnek fel munkabér mellett nyugdíjat (közülük 2700-an kérték, hogy tovább dolgozhassanak), a munkáltatójuktól kaphatnak kompenzációt, legfeljebb a felfüggesztett nyugdíj összegét, és ezt az állam az intézménynek megtéríti.

A második megbízatása lejártával távozó, egykor az AB-ba a baloldal által jelölt Holló András helyére alkotmánybíróvá választották az 50 éves Juhász Imre ügyvédet, egyetemi oktatót, aki 2010 júliusa óta a Független Rendészeti Panaszttestületet vezette, a 2006 őszi zavargások után pedig a Jobbikos Gaudi-Nagy Tamás országgyűlési és Morvai Krisztina EP-képviselővel együtt tagja volt az úgynevezett Civil Jogász Bizottságnak, ő jegyezte a bizottság jelentésének emberi jogi tárgyú fejezetét. Az MSZP éppen ezért „politikai szempontból egyértelműen elkötelezett, szélsőjobboldali kapcsolatrendszerrel és múlttal rendelkező embernek” nevezte. A szocialistákkal együtt összesen 81 képviselő nem vett részt a titkos szavazásban, míg a leadott voksok közül csak 12 volt nemleges. A kétharmados többség így is bőven megvolt, hiszen a kormánypártokon kívül – előzetes bejelentése szerint – a Jobbik-frakció is támogatta a jelöltet.

Kövér László, az országgyűlés elnöke először élt az országgyűlési törvénybe utólag, egy 2012 végi módosítással beiktatott jogával, hogy pénzbüntetést javasoljon „az Országgyűlés tekintélyét vagy valamely személyt, csoportot ... kirívóan sértő kifejezést használó” képviselővel szemben. A legmagasabb lehetséges összeg, a tiszteletdíj harmadát jelentő 131 000 forint kiszabását kezdeményezte Szanyi Tibor szocialista képviselő ellen, akiről határozati javaslatában pontosan ezt írta indoklasként: a 18-i ülés jegyzőkönyve szerint „interpellációja viszontválasza során kirívóan sértő kifejezést használt”. Akkor éppen Kövér László vezette az ülést, és nem utasította rendre a képviselőt, aki a március 15-i vitatott Táncsics-díj kapcsán egyedül a Balog Zoltán miniszter szerint is tévedésből kitüntetett Szaniszló Ferencről mondott sértőnek tekinthető szavakat: „félnáci félidiótá”-nak nevezte. Szerinte valójában az történt, hogy interpellációs viszontválaszának elmondása után durva kézmozdulatot tett. Ezt több kormánypárti képviselő úgy értelmezte, hogy nekik szólt, Szanyi Tibor azonban azt állította: beszéde közben Jobbikos képviselők durván sértő, rasszista megjegyzéseket tettek, gesztusával erre válaszolt. (Ilyen megjegyzések a jegyzőkönyvben – sok más bekiáltással ellentétben – nem olvashatóak.) Hozzátette: a rasszizmus ellen ezután is tiltakozni fog, ha kell, szavakkal, ha kell, "kézzel-lábbal". A házelnök büntetési javaslatát „cinikusnak, zavarosnak és önkényesnek” nevezte. Kifogásolta, hogy őt senki nem hallgatta meg, és a plenáris ülésen sem szólalhatott fel saját ügyében. Az országgyűlés többsége azonban – egyedül az MSZP és néhány független ellenszavazata mellett – megszavazta a pénzbüntetést. Később az év során számos – kizárólag ellenzéki – képviselő kapott hasonló büntetést.

Este megjelent a Magyar Közlöny, amelyben Áder János köztársasági elnök március 13-i bejelentésének megfelelően kihirdette az alaptörvény vitatott negyedik módosítását. A jogszabály április 1-én lépett hatályba.

Március 26. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság jogerősen hatályon kívül helyezte a Magyar Energetikai Hivatal áramszolgáltatókra vonatkozó rendszerhasználati díjakat megállapító határozatát, és új eljárásra kötelezte a hatóságot. Egy hasonló tárgyú, gázszolgáltatókat érintő elsőfokú ítélet váltotta ki március 11-én a miniszterelnök éles bírálatát, majd az országgyűlés

12-én kivételes sürgős eljárással törvényt módosított, és ez 14-én hatályba lépett. Ezt tükrözte a mostani ítélet, amely a módosított jogszabály alapján kimondta: az energiahivatalnak az új eljárásban sem kell figyelembe vennie az indokolt költségek között az energiaellátók jövedelemadóját, a közműadót és a pénzügyi tranzakciós illetéket. Ám a bíróság szerint az áramszolgáltatóknak még így is több olyan érvük volt, amelyek alapot szolgáltattak a hatályon kívül helyezésre, így például az átláthatóság elvének sérülése a hivatali eljárás során, illetve az adatbázisból történő lekérés költségeinek figyelmen kívül hagyása.

Először ülésezett az új MNB-elnök, Matolcsy György vezetésével a Monetáris Tanács, és folytatódott az alapkamat csökkentése: ismét 25 százalékponttal, 5%-ra. Az új elnök az előző napon közölte: a jövőben nem tartanak sajtótájékoztatót a kamatdöntő ülések után, csupán kiadják a közleményt.

Március 27. Simor András, a Magyar Nemzeti Bank tisztségéből hat év után március 3-án távozott elnöke az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) alelnöke lesz – jelentették be Londonban. Suma Chakrabarti, az EBRD elnöke elmondta: Simor András jelentős nemzetközi érdeklődéssel kísért pályázatot nyert, száz jelölt közül egyhangúlag választotta őt ki az igazgatóság. A magyar kormány képviselője is megszavazta, bár az eljárás korábbi szakaszában ellenvetéssel élt.

"Stumpf Istvánt mi jelöltük ugyan, de sosem volt Fidesz-tag, az általa képviselt 'önhatalmú és parttalan jogászkodás' nélkül jól meglennénk" – mondta Kövér László, az országgyűlés elnöke a Heti Válasznak adott interjújában az első Orbán-kormány kancelláriaminiszteréről, a 2010-ben megválasztott alkotmánybíróról, aki az utóbbi hónapokban gyakran bírálta a FIDESZ-kormányt. Stumpf Istvánnak arról az álláspontjáról, hogy valójában az Alkotmánybíróságnak joga lenne az alaptörvény módosítását is megsemmisíteni, ha az az alaptörvény más részeivel ellentétes, a házelnök kifejtette: *"Ha valami, akkor az ... tényleg az alkotmányos jogállam és a demokrácia halálát jelentené, ha az Alkotmánybíróság megsemmisíthetné az alkotmány rendelkezéseit is. ... Egy demokráciában egyetlen alkotmányozó hatalom létezik: a nép, amely a választásokon mandátumot nyert képviselőin keresztül, a rögzített eljárási szabályok alkalmazásával gyakorolja ezt a jogát."*

Március 28. A Magyar Villamos Művek két hónapos csúszással aláírta a német E.ON-nal a gáztárolók megvásárlásáról szóló – törvényben rögzített részleges állami kezességgel alátámasztott – 870 millió eurós szerződést.

Március 30. A FIDESZ megünnepelte 25. születésnapját. A székház előtt ezalatt „Jogállamban akarunk élni” jelszóval tüntetés zajlott.

Április 4. 250 milliárd forintos növekedési hitelprogramot indít a Magyar Nemzeti Bank – jelentette be Matolcsy György elnök a Monetáris Tanács rendkívüli ülése után. A refinanszírozási hitelkeretet kis- és mikrovállalkozások vehetik igénybe fejlesztéshez és uniós pályázatokhoz önerőként, az MNB a pénzt kamatmentesen adja, amire a kereskedelmi bankok 2%-ot tehetnek rá – hangzott el. Emellett ugyanez a vállalkozói kör szintén 250 milliárd forint összegig forintosíthatja devizahitelét, ha ez megéri neki a hetek óta 300 forint fölötti euróárfolyamon. A Nemzetgazdasági Minisztérium a kormány és a jegybank új, stratégiai partnerkapcsolatának példjaként méltatta a kezdeményezést, Bajnai Gordon, az Együtt 2014 vezetője viszont úgy minősítette, hogy az ingyenhitel miatt keletkező jegybanki veszteséget majd az egész társadalomnak kell kifizetnie.

Április 8. Az országgyűlés újra döntött a választási eljárási törvényről, amelyet 2012. november 26-án fogadtak el, de Áder János köztársasági elnök kihirdetés előtti vizsgálatra küldte az Alkotmánybírósághoz, amely részben alaptörvénybe ütközőnek minősítette. A legfontosabb

megsemmisített rész a magyarországi lakhellyel rendelkező választópolgárok esetében is előzetes bejelentkezést írt volna elő a választáson való részvétel feltételeként, amire most – a kormánypártok januári álláspontjának megfelelően – nem tértek vissza, tehát ez végleg kimaradt a jogszabályból. A külhoni magyar állampolgárok esetében, akikről itthon egyébként nem vezetnek nyilvántartásokat, a bejelentkezés szükséges – ezzel az AB is egyetértett –, és ez az alkotmányügyi bizottság elfogadott javaslata szerint tíz évig érvényes, utána meg kell újítani, hiszen a hazai hatóságok a külföldön élő polgárok haláláról vagy elköltözéséről sem értesülnek. Az elfogadott szöveget az ellenzék azért bírálta, mert többek szerint nem lesz áttekinthető, hány magyarországi lakhellyel nem rendelkező szavazójogosult van és közülük hányan szavaztak, ami a csalást is lehetővé teszi. Ugyanakkor a bírálók szerint továbbra is tisztázatlan, hogyan lehet megvédeni a kellemetlenségektől a magyar állampolgársággal is rendelkező szlovák és ukrán állampolgárokat, ha szavazni akarnak, ők ugyanis ezzel saját országuk törvényeit sértik meg, viszont az iratokat valahogyan el kell juttatni hozzájuk. A választási hirdetések ügyében az AB kimondta: alaptörvény-sértő ezeknek a közszolgálati médiára korlátozása, mert a választók zöme a kereskedelmi adásokat nézi. 2012 végén ez volt Áder János köztársasági elnök véleménye is. Az alaptörvény negyedik módosítása azonban az országos listát állító pártokra nézve ezt a korlátozást bevette magába az alaptörvénybe, azt pedig az államfő kihirdette és április 1-én hatályba lépett. Így most a választási eljárási törvénybe az került, hogy a kereskedelmi médiában az országos listát nem állító – tehát kevés jelöltet indító és a parlamentbe jutásra kevés eséllyel számítható – szervezetek, valamint a független jelöltek hirdethetnek, mégpedig az esélyegyenlőség érdekében ugyanúgy ingyen, mint a nagyobbak a közszolgálatnál. Az MSZP és a DK képviselői nem vettek részt a szavazásban, a volt LMP-frakció és a Jobbik (egy kivétellel) ellenszavazatot adott le.

Módosították a közfoglalkoztatásról szóló törvényt. Eszerint: *„Az álláskeresőt három hónap időtartamra ki kell zárni a közfoglalkoztatásból, ha a tanköteles gyermekének mulasztása miatt vele szemben szabálysértési eljárás van folyamatban vagy e szabálysértés miatt három hónapon belül jogerősen elmarasztalták, vagy önkormányzati rendeletben előírt, a lakóközterület (kert, udvar, jogszabályban meghatározott, az ingatlanhoz kapcsolódó közterület) rendezettségének biztosítására vonatkozó kötelezettségét nem teljesíti.”*

Arról is döntöttek, hogy azok a nyugdíjas egészségügyi dolgozók, akiknek a munkájára szükség van, de a nyártól érvényes szabályok alapján munka mellett nem kaphatnak nyugdíjat, a munkáltatójuktól költségvetési pénzből bérkiegészítést kaphatnak Iregfeljebb a kieső juttatás mértékéig.

Steiner Pál szocialista képviselő a miniszterelnöktől azt kérdezte az országgyűlésben: hogyan lehetséges, hogy a magát „Gój Motorosok”-nak nevező szervezet a magyar zsidók meggyilkolásának emlékére szervezett április 21-i Életmenettel szemben szervez motoros felvonulást, amelynek ráadásul az „Adj gázt” címet adja. *„Miért történhet egy náci szellemű motoros felvonulás rendőri felvezetéssel?”* Orbán Viktor azt válaszolta, hogy Az Élet Menetén résztvevők testi épségét minden eszközzel biztosítják, az „Adj gázt” felvonulás pedig nem csak a jóízléssel áll szemben, hanem a kisebbségek alkotmányos jogait is csorbítja. Ezért ő utasította Pintér Sándor belügyminisztert, hogy ne engedélyezzenek más rendezvényt, ami sértheti a felvonulást. Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető egyébként már 7-én elítélte a szerinte is ízléstelen és felháborító ötletet. Másnap a Heti Válaszban Jeszenszky Sándor, a Nemzeti Érzelmű Motorosok Egyesületének vezetője azt állította, hogy senkit nem akartak megsérteni azzal, hogy Adj gázt! néven hirdették meg motoros felvonulásukat az Élet menete napján. *„Felfújta hecckampány antiszemita megmozdulásnak nevezni tavaszköszöntő motorozásunkat”* – mondta. Elismerte, hogy *„lehetnek ugyan áthallások, de azok nem szándékosak”*. 10-én Jeszenszky bejelentette: bíróságon támadja meg a miniszterelnöki bejelentés nyomán hozott rendőrségi betiltó határozatot, egyúttal lemond a Jobbik IX. kerületi elnöki tisztségéről. Április 15-én a Fővárosi Közigazgatási és Munkügyi Bíróság elutasította a rendőrségi tiltás elleni beadványt arra hivatkozva, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága nem járhat egyének vagy közösségek emberi méltóságának megsértésével. Április 18-án azonban az derült ki, hogy más – bár hasonló jellegű – szervezetek

(„szkíta és gárdista motorosok”) más céllal és elnevezéssel, a zsinagógát nem érintő útvonalon mégis tarthatnak 21-én, Az Élet Menetével egyidőben „tavaszi évadnyitó” motoros felvonulást. Újabb fordulat 19-én este: a miniszterelnök ennek betiltására is utasította a belügyminisztert, a rendőrség pedig ennek megfelelő határozatot hozott.

Lemondott Király Júlia, a Magyar Nemzeti Bank alelnöke, akinek megbízatása július 3-án járt volna le. A köztársasági elnöknek írt levelében (Balog Ádámot meg nem nevezve, de rá utalva) kifejtette: az új MNB-elnök, Matolcsy György *„megfelelő elméleti ismeretekkel és gyakorlati szakmai tapasztalatokkal nem rendelkező”* alelnök alá rendelte a legfontosabb területeket, miközben *„kulcsembereket távolított el”* az intézményből. (Az ő hatáskörét a készpénzlogisztikára korlátozta új felettese, de ez nem szerepelt a levélben.) Király Júlia szerint az új vezetőség alatt a Monetáris Tanácsban nincs mód érdemi vitára, sőt az anyagok kellő áttanulmányozására sem, így a március 1-i váltás óta hozott döntések *„hosszabb távon a magyar gazdaságnak súlyos károkat okozhatnak, és veszélyeztetik az MNB nemzetközi presztizsét”*. A távozó szakember, mint írta, lemondásával a helyzet súlyosságára kívánta felhívni a figyelmet, és nem kíván felelősséget vállalni *„nem kellően megalapozott, elhibázott döntések”* meghozataláért, amelyek valószínűsége egyre nő.

Április 9. Az izzási rendőrőrsön 8-án este kihallgatás közben agyonverték egy kisebb lopással gyanúsított orgoványi férfit – derült ki egy helyi újságból. *„Jogállami keretek között működő rendőrség esetében elfogadhatatlan, megengedhetetlen és tűrhetetlen, hogy egy rendőri intézkedés így fejeződjön be”* – jelentette ki Papp Károly országos rendőrfőkapitány, aki azonnal leváltotta az izzási őrsparancsnokot és a kiskőrösi rendőrkapitányt. A kényszervallatással és halált okozó testi sértéssel gyanúsítható két rendőrt azonnali hatállyal elbocsátották, majd letartóztatták. A mintegy húsz éve Magyarországon lakó, alkalmi munkából élő 47 éves Bara József román állampolgár volt, ezért a román kormány haladéktalanul tájékoztatást kért és a bűnösök megbüntetését követelte. A volt rendőrök azt állították: szabályosan jártak el, mert a férfi ellenállt az intézkedésüknek.

Április 12. 52 éves korában, hosszú betegség után rákban meghalt Szalai Annamária, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, valamint a Médiatanács elnöke. A zalaegerszegi tanár, közgazdász, újságíró 1998-tól 2004-ig a FIDESZ országgyűlési képviselője volt, majd 2004 és 2010 között a párt delegáltja az Országos Rádió és Televízió Testületben. 2010 őszén nevezte ki a miniszterelnök 9 évre a hatóság vezetőjének, médiatanácsai tisztségére pedig néhány héttel később az országgyűlés választotta.

Fegyelmi vizsgálatot kezdeményezett ifjabb Hegedűs Lóránt ellen az illetékes egyházmegyénél a 27 egyházmegye espereseiből és gondnokaiból álló országos értekezlet. Bölcskei Gusztáv tiszántúli püspök, a Magyarországi Református Egyházi Zsinat lelkes elnöke a Magyar Nemzetben *„ostoba, kártékony és elfogadhatatlan”* magatartásnak nevezte, hogy a budapesti Szabadság téri lelkipásztor a Zsidó Világszövetség májusi magyarországi ülésének idejére *„anticionista”* tüntetést szervezett. A MIÉP 1998 és 2002 közti országgyűlési képviselője egy külföldről működtetett szélsőjobb oldali portálon írta: *„antibolsevista és anticionista népgyűlésre hívom minden keresztény magyar testvéremet”*. Bölcskei Gusztáv hangsúlyozta: elfogadhatatlan, hogy ifjabb Hegedűs Lóránt az egyház sokszor kifejezésre juttatott egyértelmű álláspontjával ellentétes tetteivel és szavaival újra és újra magyarázkodásra kényszerítse a református egyházat. A lelkész ezután közzétette: a gyűlést *„lemondani kényszerül”*. Ugyanakkor felesége, aki 2010 óta a Jobbik színeiben ül a parlamentben, de nincs (illetve csak hívőként van) alárendelve a református egyháznak, ugyancsak május 4-ére másik *„népgyűlést”* hirdetett meg, amely *„a bolsevizmus és a cionizmus áldozataira kegyelettel emlékezik”*.

„A negyedik alaptörvény-módosítás első jogi elemzése alapján az Európai Bizottságnak komoly aggályai vannak azzal kapcsolatban, hogy az teljes mértékben megfelel-e az Európai Unió szabályainak és a jogállamiság elveinek. Nyomatékosan felhívom Önt és kormányát, nézzen szembe ezekkel az aggályokkal, és határozottan, egyértelműen rendezze őket. Kétségkívül ez szolgálja legjobban Magyarország és az egész EU érdekét.” – írta José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke Orbán Viktor miniszterelnöknek. Ő azonnal válaszolt: „jogalkotói lépéseket” kezdeményez, mert kormánya „elkötelezett az európai normák és értékek mellett”. Eközben Répássy Róbert igazságügyi államtitkár az Európa Tanács Velencei Bizottsága küldöttségével folytatott megbeszélés után kijelentette: a feltett kérdések azt mutatták, hogy a küldöttek elfogultak a magyar kormánnyal szemben. Ezt a csoport két tagja, Wolfgang Hoffmann-Riem volt német alkotmánybíró és Kaarlo Tuuri finn professzor visszautasította.

A Gazdasági Versenyhivatal elmarasztalás nélkül lezárta a 2012 nyári görögdinnyeár-megállapodással kapcsolatos vizsgálatát, mert arra a következtetésre jutott, hogy „a jogkövetkezmény nélküli, pusztán a jogsértés kimondására irányuló eljárás ... nem vezethet a verseny feltételeinek érdemi javulásához”. Mivel a Budai Gyula államtitkár közreműködésével zajlott árletörő akció után az országgyűlés – egyes vélemények szerint EU-szabályokkal ellentétesen – módosította a vonatkozó törvényt, gyakorlatilag lehetetlenné vált, hogy az elvben független hivatal büntesse a versenykorlátozást, hiszen arra maga a Vidékfejlesztési Minisztérium kapott jogot. Ez a helyzet viszont a GVH szerint „jogbizonytalanságot teremt a mezőgazdasági termékekre irányuló kartellek megítélésében”.

Emberölés előkészítésének gyanújával előzetes letartóztatásba helyezték a 42 éves H. Tamás veszprémi ügyvédet, aki 2006-2010-ben a FIDESZ városi közgyűlési képviselője volt. A rendőrségi közlés szerint „haragosa megölésére és vagyonának megszerzésére” adott megbízást bérgyilkosoknak, miután egy vállalkozóval üzleti vitába keveredett.

Április 15. „Mi demokraták vagyunk, ezért hiszünk a tények és az érvek erejében” – mondta spanyolországi látogatása során Bilbaóban Orbán Viktor miniszterelnök, az Európai Bizottság bírálataira utalva pedig hozzátette, hogy kormánya mindig és mindenkinek rendelkezésére áll a Magyarországgal összefüggő kérdések megvitatására. Azt a felvetést, hogy a lisszaboni szerződésnek a tagállamok egyes jogainak felfüggesztéséről szóló 7. cikkelyét alkalmazhatnák Magyarországra, rossz tréfának nevezte a miniszterelnök. Ezt olyan országokkal kapcsolatban szokták emlegetni, amelyek nem tartják tiszteletben a demokratikus alapértékeket – folytatta –, „de soha senki egyetlen példát sem tud felhozni erre Magyarországgal kapcsolatban”. Ez azért került szóba, mert egy erdélyi magyar újság brüsszeli körökből cáfolt híre szerint nem hivatalosan szóba került ilyen intézkedés Magyarországgal szemben. A kormányfő strasbourgi élményeiről így beszélt: „El szoktam menni az Európai Parlamentbe, amikor kritizálnak bennünket. Az egy súlyos élmény... A tények nem játszanak fontos szerepet, vádaskodások vannak, érvelésre gyakran üvöltözés, ideológiai epeömlések, kidagadt nyaki ütőerekkel kiabálnak”. Orbán Viktor úgy vélte: ha 2013-ban és 2014-ben is lesz látható gazdasági növekedés Magyarországon, csökken az államadósság, a munkanélküliség és a hiány, akkor „ezek az eredmények döntő érvek lesznek”.

Április 16. Orbán Viktor miniszterelnök 50. születésnapján, május 31-én hálaadó szentmisét tartanak a pesti belvárosi plébániatemplomban – adta hírül a Facebook-on is közzétett meghívó. A templom plébánosa Osztie Zoltán, a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének elnöke, akit 2011.

augusztus 20-án a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjével tüntettek ki. A misét a „Lányok és Asszonyok Orbán Viktorért” nevű, be nem jegyzett egyesület rendezte. Amikor az Index portál a kormányfő szóvivőjénél érdeklődött az eseményről, Orbán Viktor személyes aláírásával kapta a választ: *„Nem tudok róla, az ilyesmivel jobb megvárni az ember temetését. Semmilyen születésnapit bulit nem tartok, a feleségem megígérte, hogy meglepetés-party sem lesz. 50 évesnek lenni nem érdem, csak állapot, ezért nem is ünnepeljük.”* A misét azért megtartották május 31-én – rengeteg hívó vett részt, de politikusok, ismert közéleti személyek nem.

Este Strasbourgban az Európai Néppárt frakcióülésén tapssal fogadták Orbán Viktor felszólalását, amelyben elutasította a magyar alaptörvény-módosításokat és általában a demokrácia helyzetét érő bírálatokat, Joseph Daul EP-frakcióvezető pedig hivatalosan is cáfolta a kolozsvári Új Magyar Szó értesülését, hogy szóba került volna a FIDESZ kizárása. Ugyanott az Európai Bizottság elhalasztotta a döntést a kötelezettségszegési eljárás megindításáról Magyarországgal szemben, hogy megvárja az újabb jogszabálytervezetek budapesti parlamenti elfogadását.

Április 17. Magyarországról vitatkozott az Európai Parlament, a mintegy egy órás tárgyalás során frakciónként egy-egy képviselő beszélhetett. A magyar kormányt senki nem képviselte, a négy frakcióban ülő magyar képviselők közül a FIDESZ-esek és a szocialisták nem szólaltak fel. A konzervatívok közt helyet foglaló, 2009-ben MDF-jelöltként megválasztott Bokros Lajos mellett a szocialista és a zöldpárti szónok is élesen bírálta a magyar alkotmányosság helyzetét, de csak Verhofstadt liberális frakcióvezető, volt belga miniszterelnök vetette fel a szavazatmegvonás lehetőségét, amelyet még soha egyetlen tagállammal szemben sem alkalmaztak. Ezt Viviane Reding, a kifogásokat a Bizottság nevében ismertető, objektív és pártatlan értékelést ígérő biztos is túlzásnak tartotta. A FIDESZ és a KDNP képviselőit is tömörítő Európai Néppárt nevében Frank Engel beszélt, aki nem csak honfitársa, hanem a Luxemburgi Keresztényszociális Pártban párttársa is Viviane Redingnek. Ő nem bírálta a magyar helyzetet, de elsősorban arra hívta fel a figyelmet, hogy meg kell várni az EB nyárra elkészülő jelentését, továbbá hogy a túl heves kritika a magyar közvéleményben ellenszenvet kelthet az Unióval szemben. Nála élesebben vitatkozott a Bizottsággal Morvai Krisztina Jobbik-képviselő, aki önkénynek nevezte a Brüsszel által szerinte vívott *„Magyarország elleni háborút”*.

Megállapodott az egyetemi és főiskolai hallgatók kötelező itthoni munkavégzésének szabályairól az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a felsőoktatási kerekasztal. A korábban röghöz kötésnek nevezett és élesen elutasított elképzelést a közben felajánlott módosításokkal a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája is elfogadta, miután a parlamenti többség annak lehetőségét az alaptörvénybe is beiktatta. A kormány az erre vonatkozó törvénymódosító javaslatot azonnal benyújtotta az országgyűlésnek.

Április 19. *„Azért támadnak bennünket, hogy nyomás alatt tartsanak, és eltérítsenek attól a politikai és gazdasági irányvonalától, amelyet most képviselünk”* – így magyarázta az Európai Unióból érkező bírálatokat a Kossuth rádióban Orbán Viktor miniszterelnök. Szerinte a magyar kormány hiába, hogy *„ha bajuk van, méltóztassanak megjelölni”*, mit kifogásolnak, konkrétumról azonban sosem beszélnek; *„amit mondanak, az inkább a vicces kategóriába tartozik”*. Valójában azért tartják nyomás alatt Magyarországot, mert *„rálépett a nagy cégek lábára”*, például a rezsicsökkentéssel, vagyis az egész ügy *„egyszerű pénzharc”*. Néhány törvénymódosítási kérésnek, bár nem tartják indokoltnak, engednek – mondta a kormányfő –, a költségvetési hiányfék esetében

azonban a magyar kabinet nem fog meghátrálni, le akarja folytatni a vitát, akár az európai bíróság előtt is. A hiányfék lényege, hogy ne állhasson elő olyan helyzet, hogy „*bármilyen nemzetközi fejlemény miatt*” növelni kelljen a költségvetés hiányát. Ilyen esetben a büdzsében meglévő pénzeket kell felhasználni, ha pedig azok nem elegendők, adót kell kivetni – Orbán Viktor szerint ez szükséges, európai szellemiségű szabály. (Itt arról az alaptörvényi cikkelyről folyt a vita, hogy külön adót lehet kivetni, ha akár a magyar Alkotmánybíróság, akár valamilyen európai testület döntése miatt csökken a megtervezett bevétel vagy nő a kiadás.) Viviane Redingnek, az EB alapjogokért és igazságügyi kérdésekért felelős alelnökének Magyarországgal kapcsolatos bírálatait Orbán Viktor úgy kommentálta: Reding nem adja meg a magyaroknak a tiszteletet. „*Nem azért küldték őt oda, hogy sértegessen nemzetállamokat, európai népeket, például a magyarokat, hanem azért, hogy szolgáljon bennünket*”.

A nap folyamán viszont Budapestre érkezett Reinhold Lopatka osztrák külügyminisztériumi államtitkár, aki kijelentette: "Az *nem megy, hogy Magyarország hirtelen megváltoztassa a játékszabályokat, mint például a hulladékgyűjtésben*". Az ágazat állami monopóliummá tétele ugyanis kárt okozott többek között egy Magyarországon évek óta működött nagy osztrák cégnek is. A néppárti, tehát a FIDESZ-szel azonos pártcsaládba tartozó bécsi politikus szerint Orbán Viktor miniszterelnök a végsőkig feszíti az európai jogi kereteket, "egy olyan pontig, amelyen már átlépi azokat", ezért "Magyarországra nyomást kell gyakorolni".

Első ízben rendelte el a Kúria az alaptörvény egyik rendelkezése alapján, hogy egy települési önkormányzat helyett egy megyei kormányhivatal vezetője hozzon meg egy önkormányzati rendeletet. A Bács-Kiskun megyei Foktő község képviselői ugyanis a hivatal és a bíróság felszólítására sem készítették el a 2011-es zárszámadást, azaz a költségvetés végrehajtásáról szóló helyi jogszabályt. Az ilyen mulasztás pótlását tette lehetővé az alaptörvény újszerű megoldása.

Április 21. Sokezer részvevővel zajlott le a megölt magyar zsidókra emlékező Élet Menete, amelyen többek között megjelent Balog Zoltán miniszter és Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető, Mesterházy Attila, az MSZP, Bajnai Gordon, az Együtt 2010 és Gyurcsány Ferenc, a DK vezetője, Cserhádi Ferenc katolikus segédpüspök. Egy Izrael-ellenes jelszó kifüggesztője megkísérelte megzavarni az eseményt, de eltávolították a helyszínről.

Modern Magyarország Mozgalom (MoMa) néven új párt alapítását jelentette be Bokros Lajos, a Horn-kormány egykori pénzügyminisztere (1995-1996), az MDF listájáról megválasztott európai parlamenti képviselő Budapesten. A párt elnöke Bokros Lajos lett, alelnöke Pusztai Erzsébet (1990-1998 között az MDF, majd az MDNP országgyűlési képviselője, 1992-1994-ben népjóléti, 1998-2000-ben egészségügyi államtitkár). A sajtótájékoztatón kiosztott dokumentum szerint a párt az egyén, a piac, a magán- és szellemi tulajdon szabadságát akarja képviselni, és hisz a szabad piac, a kereskedelem és a vállalkozás jólétreemtő erejében.

Április 22. „*Aki horogkeresztet, SS-jelvényt, nyilaskeresztet, sarló-kalapácsot, ötágú vöröscsillagot vagy ezeket ábrázoló jelképet a köznyugalom megzavarására alkalmas – különösen az önkényuralmi rendszerek áldozatainak emberi méltóságát vagy kegyeleti jogát sértő – módon terjeszt, nagy nyilvánosság előtt használ vagy közszemlére tesz, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt elzárással büntetendő.*” Ezt a mondatot fogadta el az országgyűlés a

Büntető Törvénykönyvből az Alkotmánybíróság által törölt szöveg helyett. Az AB a korábbi törvényben nem önmagában a tilalmat tartotta alaptörvény-ellenesnek, hanem a túl tág és nem eléggé differenciált megfogalmazást. A módosítást az ellenzék túlnyomó része is megszavazta. A parlamenten kívüli Munkáspárt viszont tiltakozott.

Áder János köztársasági elnök a miniszterelnök javaslatára kinevezte Gerhardt Ferencet a Magyar Nemzeti Bank alelnökévé a lemondott Király Júlia helyére. A hat évre kinevezett szakember több pénzügyintézetben töltött be vezető állást, Járai Zsigmond idején dolgozott az MNB-ben is, és 2011 óta a Monetáris Tanács külső tagja volt. Egy hét múlva kiderült: az új alelnök csak azokat a területeket kapta meg, amelyeket eltávozott elődei, Karvalits Ferenc és Király Júlia felügyeltek utolsó heteikben, amikor az új elnök megvonta korábbi hatásköreik nagy részét. Ez a statisztika és a készpénzlogisztika. Vagyis az érdemi feladatokat Matolcsy György nem ruházta át a monetáris politikában tapasztaltabb Gerhardt Ferencre, hanem megtartotta a csak adóügyekben jártas Balog Ádámnál.

A Magyarországi Szociáldemokrata Párt kizárta tagjai közül Kapolyi Lászlót, aki 1994 és 2012 között a párt elnöke volt. A 81 éves mérnök-akadémikusról, a Lázár-kormány egykori ipari miniszteréről (1983-1987), az MSZP listájáról 2002-ben és 2006-ban mandátumot kapott volt országgyűlési képviselőről, az egyik leggazdagabb magyar vállalkozóról ugyanis az Állami Számvevőszék megállapította, hogy vezetése idején súlyosan törvénytörő módon működött az MSZDP: nem vezetett könyvelést és nem nyújtotta be előírt beszámolóit.

Az Alkotmánybíróság elutasította a Demokratikus Koalíció indítványát a 2012-es házszabálymódosítás ellen. A Gyurcsány Ferenc vezette párt azt tartotta alaptörvény-ellenesnek, hogy a parlamenti többség néhány nappal az ő frakcióalakításuk lehetővé válása – azaz az MSZP-képviselőcsoportból kilépésüktől számított hat hónap lejártá – előtt megváltoztatta a szabályokat, és ezzel kifejezetten az ő önálló frakciójuk megalakítását akadályozta meg. Az AB többsége szerint az alaptörvény nem sérült, mert az országgyűlés belső szervezeti kérdésekben nagy szabadságot élvez. Ezzel szemben csak négy alkotmánybíró fejtett ki különvéleményt.

Április 23. Portik Tamás egykori olajcégmenedzser, akit utóbb számos nevezetes maffiagyilkossági ügyben gyanúsítottak felbűjtással, 2008-ban lényegében felajánlotta szolgálatait a szocialisták hatalmon maradása érdekében – ez derült ki a titkosítás alól feloldott iratokból. Mivel a férfi állítólag a rendőri korrupcióról akart adatokkal szolgálni, Laborc Sándor, a Nemzetbiztonsági Hivatal akkori vezetője Szilvássy György titkosszolgálati miniszter megbízásából ült le vele kétszer beszélgetni. A célzásokat és ajánlatokat nem utasította ugyan vissza, de annyira nem tett semmit a kapcsolat folytatása érdekében, hogy a megbeszélésekről készült feljegyzést is alig találták meg az új kormány illetékesei. Most, a dokumentumok nyilvánosságra kerülésekor Szilvássy György azt mondta: ezek nem hitelesek, és Laborcot senki nem hatalmazta fel arra, hogy az ellenzék besározásáról tárgyaljon egy bűnözővel. Laborc maga úgy nyilatkozott: nem így emlékszik a beszélgetésre, manipulálható leirat helyett a teljes hangfelvételt kellene közzétenni. Mesterházy Attila MSZP-elnök elfogadhatatlannak nevezte a titkosszolgálatok felhasználását politikai célokra, Bajnai Gordon pedig arra emlékeztetett, hogy az ő miniszterelnöksége idején váltották le Laborc Sándort. Ugyanakkor Gyurcsány Ferenc, aki a találkozók idején állt a kormány élén, azt mondta: az ügyben mindenki a dolgát végezte szabályosan. Kocsis Máté, a FIDESZ kommunikációs igazgatója,

az országgyűlés honvédelmi és rendészeti bizottságának elnöke viszont politikai botrányról beszélt, és azt látta bizonyítva, hogy a baloldal az ördöggel is cimborál hatalma megtartása érdekében. Április 25-én nyilvánosságra hozták az országgyűlés nemzetbiztonsági bizottsága 2012. november 27-i zárt ülésének jegyzőkönyvét Laborc Sándor meghallgatásáról, amelyből kiderült: a volt NBH-főigazgató, aki nem tudta, hogy a képviselők ismerik a 2008-as találkozón elhangzottakat, számos esetben valótlannal válaszolt a kérdésekre. Ebben az ő távozása után pártkülönbség nélkül egyetértettek a bizottság tagjai, a jegyzőkönyv erre vonatkozó felháborodott szavaikat is tartalmazta. Maga Laborc a Népszabadságban április 27-én megjelent interjúban azt mondta: azon a találkozón ő szerepet játszott a titkosszolgálati szakma szabályai szerint, hogy Portik Tamás előálljon az ígért konkrét bűncselekményekről szóló információkkal, de az akkor egyébként semmilyen eljárás alatt nem álló férfi semmi érdemről nem mondott. A volt NBH-főigazgató emellett kifejtette: ő a FIDESZ vádjaival szemben nem volt az MSZP embere, számos szocialista kinevezést akadályozott meg azzal, hogy nem írta alá az érintett nemzetbiztonsági megfeleléséről szóló iratot.

Április 25. Miközben több bírósági ítéletet követően, a Médiatanács március 14-i döntése nyomán folyamatban volt a Klubrádió végleges szerződéskötése az addig is használt 95,3 MHz-es frekvenciára, az adó számára kedvező ítélet született a másik vitás ügyben is. A Fővárosi Ítéltábla az első fokú bíróság döntését helyben hagyva a Klubrádióknak ítélte a 92,9 MHz-es budapesti közösségi frekvenciát. Erre még a Médiatanács jogelődje, az Országos Rádió és Televízió Testület írt ki pályázatot kizárólag közműsor-szolgáltatásra, azaz ezért a frekvenciáért nem kell díjat fizetni. A pályázaton 2010 áprilisában a Klubrádió nyert. A testület azonban a parlamenti választásokat követően határozatképtelenné vált, az utódjaként létrejött Médiatanács pedig 2010 decemberében eredménytelennek nyilvánította a pályázatot arra hivatkozva, hogy a rádióknak két frekvenciájára lett volna, bár a Klubrádió a pályázatában jelezte, hogy amint elnyeri a közösségi frekvenciát, lemond a 95,3-ról. Az elsőfokú bíróság 2012 februárban a Klubrádióknak adott igazat, és létrehozta a műsorszolgáltatási szerződést. A médiahatóság fellebbezett, a Fővárosi Ítéltábla pedig visszaküldte első fokra a keresetet. Ezt követően az új eljárásban a Fővárosi Törvényszék 2012. november 14-én ismét a Klubrádióknak ítélte a frekvenciát, ám a Médiatanács ezt az ítéletet is megtámadta. A Fővárosi Ítéltábla jogerős ítélete ennek az ügynek a végére tett pontot.

A kormánytámogató „békemeneteket” is szervező Civil Összefogás Közhasznú Alapítvány közzétett beszámolójából kiderült, hogy 46,5 millió forint bevételének zömét, 40 milliót a FIDESZ pártalapítványától, a Szövetség a Polgári Magyarorszáért Alapítványtól kapta.

Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere a Debreceni Egyetem választott vezető testületei által elutasított rektorjelöltet terjesztett fel kinevezésre a köztársasági elnöknek, miután a megváltoztatott törvény alapján erre jogot kapott. Az intézmény szenátusa kétharmados többséggel Paragh György orvosprofesszort támogatta, míg gyógyszerész vetélytársának pályázatát már egy szinttel lejjebb, az Orvos- és Egészségtudományi Centrum tanácsülésén 92:14 arányban alkalmatlannak minősítették. A város polgármestere, Kósa Lajos FIDESZ-alelnök viszont – akinek formálisan, jogi értelemben nincs köze a rektor kinevezéséhez – sajtóhírek szerint a szenátusban alulmaradt Szilvássy Zoltánt támogatta. Áder János köztársasági elnök végül június 18-án közzétett határozatával a miniszter által javasolt jelöltet bízta meg a rektori feladatok ellátásával.

Lázár János államtitkár, az eredeti trafiktvörvény kezdeményezője olyan törvénymódosító javaslatot nyújtott be az országgyűlésnek – ezúttal is egyéni képviselőként és nem a Miniszterelnökség vezetőjeként –, hogy az 5415 dohányárudát elnyert vállalkozók boltjának „szerény jövedelmezősége” érdekében kötelezően legalább 10% legyen a dohánytermékek árérése az addig szokásos 3-4% helyett. Ezt megelőzően, 22-én nagy visszhangot váltott ki, hogy nyilvánosságra került a koncessziós pályázatok eredménye. Kiderült, hogy miközben 1400 kis településre senki nem jelentkezett, a nagyobb falvakban és városokban az előzetes ígéretekkel szemben számos kisvállalkozó, az ágazatban évtizedek óta dolgozó trafikos és más boltos nem nyert, viszont akár 4-5 trafikjogot kapott sok ismert nagyvállalkozó és helyi – főleg FIDESZ-es – politikus, illetve ezek családtagjai. Egy részüknek nem volt korábban köze a dohánykereskedelelemhez. Sokat nyertek a Lázár Jánoshoz kötődő hódmezővásárhelyi Continental dohánycég alkalmazottai. A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium sem a pályázatok tartalmát, sem a vesztesek nevét, sem az elbírálók névsorát nem volt hajlandó közölni.

Április 27. Az MSZP választmánya és Bajnai Gordon, az Együtt 2014–Párbeszéd Magyarországért választási szövetség vezetője megállapodott, hogy a 2014-es választáson minden választókerületben közös jelöltet indítanak a FIDESZ-szel szemben, és nem egymás rovására építik szervezetüket.

„Liberálisok” névvel új párt indítását jelentette be Fodor Gábor, a FIDESZ egykori alapítóinak egyike, aki 1993-tól az SZDSZ-ben politizált, 2008-2009-ben egy évig a párt elnöke is volt. Az 51 éves jogász 1990-től rövid megszakítással 2010-ig volt országgyűlési képviselő, 1994-1995-ben a Horn-kormány művelődési és közoktatási minisztere, 2007-2008-ban a Gyurcsány-kormány környezetvédelmi és vízügyi minisztere.

Április 29. Az országgyűlés Németh Szilárd FIDESZ-képviselő, csepeli polgármester előterjesztése alapján, a kormány rezsicsökkentési programjának részeként törvényben rendelte el a földgáz, az áram, a távfűtés, a víz és a személyszállítás díjának 10%-os csökkentését 2013 végéig. A törvényt az ellenzéki MSZP és a Jobbik frakciója is megszavazta, csak a függetlenek között ülő DK- és volt LMP-képviselők utasították el.

A képviselők kormánypárti és Jobbikos szavazatokkal elfogadott határozatban fejezték ki véleményüket azzal kapcsolatban, hogy az ír Francis Ciaran Tobin, aki 2000 áprilisában Leányfalun halálra gázolt két kisgyereket, hazájába távozva nem töltötte le a magyar bíróság által kiszabott három éves börtönbüntetését. A dokumentum szerint az országgyűlés „*elfogadhatatlannak tartja, hogy az ... Európai Unióban a jogerősen elítélt személy elkerülje cselekményének büntetőjogi következményeit azáltal, hogy az állampolgársága szerinti európai uniós tagállam nem hajtja végre a másik európai uniós tagállamban hozott jogerős bírósági ítéletet*”. A Ház felszólította az Európai Bizottság illetékes tagját, hogy tegyen meg mindent e helyzet megváltoztatása érdekében. Mivel pedig a luxemburgi keresztényszociális politikusnő az ügyet, bár annak minden magyarországi mozzanata az előző magyar kormányok idején történt, összefüggésbe hozta azzal, hogy szerinte a 2010 óta történt jogszabályváltoztatások miatt megingott a magyar igazságszolgáltatás függetlenségébe vetett hit, a határozat azt is „*elfogadhatatlannak tartja, hogy Viviane Reding az*

Európai Bizottság jogérvényesülés, alapvető jogok és uniós polgárság biztosaként igazolhatónak tartja az elítélt személy állampolgársága szerinti európai uniós tagállam uniós alapelveit sértő eljárását tényekkel alá nem támasztott politikai vélekedése alapján”.

Napirend előtt, illetve a kérdések és interpellációk során több ellenzéki képviselő bírálta a trafikpályázatok elbírálását, a kormány nevében válaszolók azonban minden vádat alaptalannak minősítettek. Ugyanígy visszautasította a politikai elfogultságra és szabálytalanságokra vonatkozó vonatkozó gyanút minden kormánypárti képviselő, akit a parlamenti tudósítók megkérdeztek.

A jegybank és a pénzügyi felügyelet szorosabb együttműködése csökkenthette volna a tömeges devizahitelezés későbbi negatív következményeit, de ez utólagos bölcsesség – jelentette ki a Népszabadságnak Szász Károly, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének elnöke. „A felügyelet elnökeként és korábban bankvezetőként is azt tapasztaltam, hogy a bankrendszer alapvetően betartotta a hatályos jogszabályi előírásokat.” Tömeges törvénysértésekről semmiképp nem volt szó, ezért az adósok által indított „perek nagy része nem vezethet eredményre”, még akkor sem, ha egyes „önjelölt fogyasztóvédők” nagy felelősséget vállalva perindításra bízatták az embereket. (Korábban Doubravszky György, akit Matolcsy György 2012 végén még nemzetgazdasági miniszterként nevezett ki egy új törvény alapján a pénzügyi jogok biztosává, olyan „hibás termék”-nek nevezte a devizahitelt, amelyet a boltban vásárolt hibás áruhoz vissza lehetne vinni és ingyenesen másik termékre cserélni.) A PSZÁF elnöke a napvilágra került – és hírek szerint az MNB-nél már kidolgozás alatt álló – kormányzati tervekre utalva arról is beszélt, hogy a felügyelet az első Orbán-kormány idején létrejött, integrált formájában jól működik, és bár Európában sokféle modell létezik, így a jegybankkal összevont pénzügyi felügyeletre is van több példa, alaposan meg kell gondolni, hogy szükség van-e változtatásra. Ezzel szemben az MNB május 2-án közzétette: a mielőbbi összevonást javasolja.

Nagy visszhangot váltott ki, hogy súlyos sérülésekkel kórházba került Balogh József FIDESZ-képviselő élettársa. Azt állította, hogy párja ökölrel az arcába ütött. Emiatt mintegy két hétre el is költözött tőle. A politikus, aki egy esküvőről tért haza, azt mondta, hogy ivott és nem emlékszik a történetekre, de feltételezte, hogy az asszony „átesett a vak komondorunkon”. Az élettárs azonban kijelentette: a férfi régóta rendszeresen bántalmazta őt. Megszólalt a korábbi feleség is, aki szerint egykori férje 25 éven át verte őt, még akkor is, amikor állapotos volt, de kiszolgáltatottsága és a közös gyerekek miatt mindig hazudott a sérülések okáról. Emiatt saját gyerekei 30-án feljelentették az asszonyt, mert szerintük az állítás nem igaz, csak zsarolás a célja. Az élettárs később visszaköltözött Balogh Józsefhez. (Több civil szervezet felhívta a figyelmet az ügy kapcsán arra, hogy a kormány ígéretei ellenére továbbra sem készült új törvény a családon belüli erőszakról, de aztán azt május 10-én benyújtotta a kabinet.) Az 51 éves mezőgazdasági gépszerelő, hat gyermekes apa 1998 óta a kunszentmiklósi választókerület képviselője (az első ciklusban még kiskisgyártóként), 2010-ben pedig polgármester is lett Fülöpházán, noha viselkedése sokak szerint közismert volt. Közben az is kiderült, hogy Fülöpháza egyetlen trafikkoncesszióját Balogh József nevelt fia kapta meg.

Április 30. Az országgyűlés Cser-Palkovics András, az alkotmányügyi bizottság elnöke és Vas Imre képviselő indítványára kivételes sürgős eljárással módosította az információs

önrendelkezési jogról és az információszabadságról 2011-ben hozott törvényt, szűkítve annak érvényességi körét: *"E törvény hatálya nem terjed ki a külön törvényben szabályozott tájékoztatói, iratmegismerési, betekintési és másolatkérési jogokra."* A kihirdetés utáni napon máris hatályba lépett pontok egyike pedig kimondta: *„A közérdekű adat megismerése iránti igény teljesítése nem eredményezhet a külön törvényben szabályozott ellenőrző szervek ellenőrzési jogosítványaival azonos mélységű és terjedelmű adatbetekintést és adatkezelést.”* Az indoklás szerint ugyanis *„az olyan visszaélésszerű, akár bizonylati szintű adatigénylés, melynek keretében az igénylő általánosságban kér mindenféle adatot, amelynek teljesítése az adatkezelő működését jelentős mértékben és hosszú időre akadályozná, nem teljesíthető.”* Korlátozták a független bírósághoz fordulás lehetőségét az adatszolgáltatás megtagadásával szemben, ehelyett az érintett intézmény felettes hatóságához irányítva a panaszt. A törvényt csak a kormánypártok támogatták. Több szocialista képviselő demonstrációként benyújtott, majd visszavont módosító indítványa szerint a FIDESZ az információszabadságot nem terjeszti ki *„az Orbán-Simicska-birodalom építésével összefüggő, közpénzzel való visszaélések megismerhetőségére”*. Szabó Timea és Karácsony Gergely független képviselő (Párbeszéd Magyarországért) pedig így indokolta ellenvéleményét: *„A módosító javaslat nyilvánvaló célja, hogy előre ellehetetlenítse a korrupciótól bűzlő trafikpályázatok iratanyagának megismerését, éppen ezért elfogadhatatlan.”* Az ellenzéki vádak arra alapozták, hogy a két FIDESZ-képviselő törvényjavaslata április 28-án, vasárnap jelent meg, miután a Társaság a Szabadságjogokért, a Transparency International és több vezető hírportál per indítását jelentette be az összes trafikpályázat és az elbírálásukra vonatkozó iratok megtekintése érdekében. A parlamenti többség 29-én megszavazta a kivételes sürgős eljárást, a Ház aznap este megtárgyalta a javaslatot, 30-án délelőtt pedig már el is fogadták az új jogszabályt.

Közben ugyancsak 30-án reggel interjú jelent meg az Index portálon, amelyben Hadházy Ákos állatorvos, a szekszárdi önkormányzat FIDESZ-képviselője nevét és arcát vállalva elmondta: a képviselőtestület FIDESZ-es tagjai egyenként mentek végig a trafikra pályázók névsorán, és véleményt mondtak, ki kapjon üzletet. A pártját a városban 2006 óta képviselő politikus utólag átgondolva úgy látta: *„ez nem volt helyes eljárás”*. Elmondta: tudja, hogy *„fellépését sokan árulásnak fogják bélyegezni, de ő úgy látja, ezzel hosszú távon a FIDESZ érdekeit szolgálja”*. A szintén FIDESZ-es szekszárdi polgármester és országgyűlési képviselő, Horváth István *„érthetetlennek és felháborítónak”* nevezte Hadházy Ákos állítását: *„Semmilyen egyeztetés nem zajlott sem frakcióülésen, sem politikai, sem pedig egyéb megbeszélésen a trafikpályázatok ügyében. Én magam és a helyi Fidesz-frakció is határozottan visszautasítjuk a képviselő úr állításait, indítékait nem értjük és teljes mértékben elhatárolódunk kijelentéseitől!”*

Május 1. A szakszervezetek városligeti gyűlésén bejelentették a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége, az Autonóm Szakszervezetek Szövetsége és a főleg a közsférában jelenlévő Szakszervezetek Együttműködési Fóruma egyesülését. A mintegy 70 tagszervezet 250 000 tagot képviselt. A Független Szakszervezetek Demokratikus Ligája (Liga Szakszervezetek) és az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés nem csatlakozott.

Május 2. Rogán Antal, a FIDESZ frakcióvezetője közleményt adott ki Balogh József képviselő ügyében. Eszerint számára magánemberként, férjként és apaként is elfogadhatatlan, ha valaki bántalmazza családtagjait, véleményét pedig pártja országgyűlési képviselőcsoportjának minden tagja osztja. *„Ezt tudomására hoztam Balogh József képviselőtársamnak is, aki ezt követően*

tájékoztató arról, hogy kilép a FIDESZ – Magyar Polgári Szövetség Országgyűlési Képviselőcsoportjából". Maga az érintett a kilépést azzal indokolta, hogy „a balliberális média folyamatos támadásai a bekövetkezett eseménysorozat tisztázódását megelőzően sértik a FIDESZ-MPP és a kormány érdekeit”. A mandátumát azonban, amelyet a választói bizalmából szerzett, nem kívánja visszaadni – tette hozzá.

A Médiatanács és a Klubrádió megkötötte a hét évre szóló, öt évvel meghosszabbítható hatósági szerződést a 95,3 MHz-es frekvenciára.

Május 3. Nem engedhető meg, hogy elveszítsék a megélhetésüket azok, akik eddig főállásban dohányboltot működtettek, de nem nyertek a trafikpályázaton; a kormány keresi erre a jogi lehetőséget – jelentette ki a kormányfő a Kossuth Rádióban, szokásos péntek reggeli interjújában. A Magyarországgal szembeni Európai Unió eljárásokról kifejtette: „Nem találnak rajtunk fogást semmilyen demokratikus norma szempontjából. Az fáj nekik, hogy sok száz millió forintot nem vihetnek ki a nemzetközi cégek az országból, pedig a szocialisták alatt ezt bátran, sőt kormányzati bátorítást élvezve megtehették. Ennek vége, itt marad ez a sok száz, időnként ezermilliárd forint, és ezért bosszúhadjárat van Magyarországgal szemben”. Orbán Viktor azt is elmondta, hogy szerinte Európa frusztrált, mert öt éve válságban van, miközben a magyar válságkezelés sikeres, és éppen azokon a területeken, amelyeken Magyarország mást tesz, mint a legtöbb uniós tagállam. Példaként a magas bankadó és alacsony személyi jövedelemadó bevezetését, a rezsicsökkentést és a nyugdíjrendszer átalakítását említette. A miniszterelnök véleményt mondott Laborc Sándor egykori NBH-főigazgató és a később gyilkosságokra felbújtással meggyanúsított Portik Tamás találkozásiáról is: "Tegyük világossá: bűnözőkkel nem lehet összeállni. Ez nem pártpolitikai kérdés. És az, hogy az MSZP-sek ezt megtették, nagyon súlyos ügy ... ugyanakkor az is fontos, hogy a jobboldal tudja: ezek nem a baloldali választók, nem szabad kétségbe vonni a baloldalra szavazó emberek jóhiszeműségét és tisztességét csak azért, mert azok, akikre szavaztak, ilyesmit csináltak."

Ha az unió tartja magát alapelveihez, különösen az egyenlő elbírálás és az igazságosság eszméjéhez, akkor meg kell szüntetnie az országgal szemben 2004 óta folyó túlzottdeficit-eljárást – erről is beszélt a rádióban a miniszterelnök. Néhány órával később Brüsszelben közzétették az Európai Bizottság jelentését, amely szerint még nem biztosan fenntartható a 3% alatti GDP-arányos hiány, így egyelőre nem biztos, hogy Magyarország kikerül a túlzottdeficit-eljárás alól. „Az szükséges, hogy a kormány további intézkedéseket tegyen, hogy a hiány a küszöbérték alatt maradjon” – jelentette ki Olli Rehn pénzügyi biztos. "Méltánytalannak tartjuk ezeket az állításokat, Brüsszel kettős mércével mér. ... A magyar kormány mindig kész reagálni a változásokra és tartani a hiány szintjét, akár év közbeni intézkedéssel is." – reagált azonnal Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter.

Péterfalvi Attila, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnöke állásfoglalást tett közzé: eszerint a trafikpályázatok elbírálásáról a döntést hozónak emlékeztetőt kell készítenie, aminek tartalmaznia kell egyebek közt a beérkezett pályázatok adatainak összefoglalását – tehát a vesztes pályázatokra vonatkozó adatok egy része is nyilvános – és a legkedvezőbb pályázat elfogadásának részletes indokait. „Ezeket az adatokat a Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zrt-nek a honlapján is közzé kell tennie. Az információszabadságról törvény újonnan bevezetett rendelkezései nem érintik a kérdés megítélését, ugyanis a koncesszióról

szóló 1991-es törvény szerint kell eljárni” – közölte Péterfalvi Attila. Tehát maguk a pályázatok, noha sokan ezt is követelték, továbbra sem nyilvánosak. Ám az NDN Zrt. korábban úgy vélte, nem minősülnek közérdekű adatnak sem a beadott pályázatok, sem az értékelésük, az erről készült emlékeztetők.

A miniszterelnök reggeli állásfoglalását a trafikpályázatokról még aznap követte Lázár János bejelentése: a régóta döntően dohánytermékek értékesítéséből élő trafikosoknak felajánlják a pályázatok újraértékelését. A Miniszterelnökséget vezető államtitkár szerinte szakmai alapokon nyugvó méltányos döntések születtek ugyan a pályázatok elbírálásánál, de a méltányosság egyetlen területen, azok esetében sérülhetett, akik kiskereskedelmi tevékenységüket hagyományosan trafikosként, döntően dohánytermékeket értékesítve végezték. A közlés szerint körülbelül száz trafikot érinthet majd az újraértékelés, melyet minden esetben külön-külön végeznek el. Május 14-én írták ki az új pályázatot azoknak, akik legalább 20 éve trafikosok voltak, kizárólag ebből éltek, pályáztak koncesszióra, de az első menetben nem nyertek. Az érintettek azonban szinte teljesíthetetlennek nevezték a feltételeket.

1906 kérelmező egészségügyi dolgozó közül 1848, tehát csaknem mindenki megkapta az engedélyt, hogy nyugdíjáról lemondva tovább dolgozzon – közölte az Emberi Erőforrások Minisztériuma. Még a határidő lejárta előtt néhány nappal is nagy bizonytalanságot okozott a hivatali válaszok hiánya, ugyanis számos kórházi osztály és rendelőintézet megbénult volna az idős orvosok és ápolónők nélkül. Arról törvény született, hogy a kieső nyugdíjat, amelyet egy új jogszabály alapján július 1-től nem vehetnek fel, akik munkaviszonyban állnak, jövedelemkiegészítés pótolja, amelyet az állami költségvetési tartalékból kapnak meg a munkáltatók.

Május 4. Néhány száz fő részvételével lezajlott a pesti belvárosban a Jobbik tüntetése, amelyet a Zsidó Világkongresszus közgyűlése előtt tartottak, hogy „*megemlékezzenek a bolsevizmus és a cionizmus magyar áldozatairól*”. Vona Gábor, a párt elnöke arról beszélt, hogy le kellene mondania minden izraeli-magyar kettős állampolgárságú országgyűlési képviselőnek és államigazgatási dolgozónak (bár a Jobbik maga sem tudott megnevezni senkit, akire ez vonatkozna), és meg kell adni a palesztin népnek a jogot a szabad és független államhoz. Továbbá felszólította a hazai zsidóságot, hogy „*kérjen bocsánatot a tanácsköztársaság, illetve Rákosi idején elkövetett zsidó gyilkosságokért*”. Úgy fogalmazott: Orbán Viktor és Áder János megalázkodnak a cionizmus képviselői előtt, a miniszterelnök túl sok gesztust tesz a nemzetközi zsidóságnak, ami pedig „*ügysem csillapítja a cionisták magargyűlöletét*”. Az ügy előzménye volt, hogy a rendőrség előbb tudomásul vette a rendezvényt, majd a miniszterelnöknek a belügyminiszter közvetítésével közölt utasítására betiltotta. A tiltást a bíróság hatályon kívül helyezte, amit a kormányfő elfogadhatatlannak nevezett. Azt mondta: „*az ilyen rendezvények engedélyezése sem a magyar emberek értékrendjével, sem az alkotmány betűjével, sem annak szellemével nem fér össze. ... Bármily köntösbe is bújtatott, nyilvánvalóan antiszemita szándékú rendezvénynek, a jogállam kijátszásának Magyarországon nics helye.*” (Az előző nap jelent meg vele interjú a Jedit Ahronot című izraeli lapban, amelyben visszautasította az antiszemitizmus vádját. Ez a vád neki fáj, mondta, mert igazi keresztényként szemben áll mindennel, ami az emberi szabadságot és méltóságot sérti.) A Fővárosi Törvényszék válaszközleménye viszont rámutatott: a rendőrségnek csak a bejelentés után 48 órán belül van joga megtiltani egy rendezvényt, de ezt 17 nap múlva tette, és akkor is alá

nem támasztott feltételezések alapján. Tehát a hatóság súlyos törvénysértést követett el, így a bíróságnak meg kellett semmisítenie a tiltó határozatot. Liberális jogvédő szervezetek is felhívták a figyelmet, hogy bármennyire elutasítandó és elítélendő a Jobbik mondanivalója, pusztán a kormányfő utasítására, törvényellenesen nem lehet megmozdulásokat betiltani. Vona Gábor Jobbik-elnök úgy fogalmazott: Orbán Viktor azzal, hogy egy érvényes bírósági ítéletet felülírva utasította a belügyminisztert a tüntetés megakadályozására, kimerítette a hivatali visszaélés kategóriáját.

Május 5. Megkezdődött Budapesten a Zsidó Világkongresszus (WJC) közgyűlése, amelynek megnyitóján beszédet mondott Orbán Viktor miniszterelnök. A vendégjogba az is belefér, ha szóvá teszik, ami bántja őket – mondta, reagálva Ronald S. Lauder WJC-elnök köszöntőjére, amely szerint Magyarországon újra erősödik a gyűlölet, az intolerancia és az antiszemitizmus. A miniszterelnök kifejtette: „*Világossá kell tenni, hogy az antiszemitizmus elfogadhatatlan és eltűrhetetlen*”. Felidézte: a kongresszus szervezői azzal magyarázták a helyszínválasztást, hogy fel szeretnék hívni a figyelmet a magyar antiszemitizmusra. "*Ha így érzik, jól tették, hiszen mindenkire szükség van a gyűlölet visszaszorításához*" – folytatta Orbán Viktor, aki ugyanakkor emlékeztetett arra, hogy a résztvevők egy része olyan országokból érkezett, ahol erősebb az antiszemitizmus. "*A mi nemzedékünk a szabadság, a szabadságharcosok nemzedéke*" – folytatta –, és nem tűri el, hogy bárkit korlátozzanak a szabadságában. Orbán Viktor megköszönte a zsidók kiállítását a magyar nemzeti célokért. "*Van remény, hogy a jövő nemzedék méltósággal viselhesse zsidóságát. Mi magyarok nem leszünk tétlenek, kérem, vigyék ezt hírül a világ zsidóságának.*"

A közgyűlés megnyitóján részt vett Gyurcsány Ferenc volt miniszterelnök, a DK vezetője is, de a vacsoráról távozott, és ezt írta Facebook-oldalára: „*Ő nem antiszemita.... – állítja. De használja az antiszemitákat és az antiszemitizmust, mondom én, hogy építse hatalmát. Így aztán nem jobb náluk. Az ilyeneket meg nem hallgatom meg magyarázkodni egy zsidóközösség előtt. Mert tudom, hogy hazudik...*"

A Zsidó Világkongresszus néhány óra múlva közleményben reagált a miniszterelnöki beszédre. A szervezet örömmel fogadta, hogy Orbán Viktor egyértelművé tette, hogy az antiszemitizmust elfogadhatatlannak és tűrhetetlennek tartja, ám úgy érezte: a magyar vezető "*nem adott megfelelő biztosítékot arra, hogy egyértelmű választóvonalat húzott volna kormánya és a szélsőjobboldal közé*". A hazai zsidó szervezetek ezt a bírálatot túlzónak tartották. Feldmájer Péter, a Mazsihisz elnöke úgy ítélte meg, hogy „*Nagyon világos, erkölcsi indíttatású beszédet hallottunk, ami konkrét lépéseket a műfajából adódóan ugyan nem tartalmazott, de világosan mutatta azt az utat, amerre a magyar társadalomnak el kell indulnia*”. A Jobbikkal kapcsolatban pedig szerinte „*A lényeg az, hogy világos határt húzott a miniszterelnök. Én közelről nézem, aki messziről nézi, az a kis dolgokat nem feltétlenül látja.*” (Feldmájert aztán belső ellentétek következtében május 12-én 49:37 arányú szavazással leváltotta a Mazsihisz közgyűlése.) Köves Slomó, a WJC-ben nem tag Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség vezetője úgy fogalmazott a WJC-ről: „*Én arra számítottam, hogy tapasztalataikra építve konstruktív ötleteket fogalmaznak meg akár az antiszemitizmussal szembeni jogi fellépés lehetőségeivel, akár a hatékonyabb oktatási formákkal kapcsolatban. ... a feltételezett demokráciadefektussal kapcsolatos véleményeket, nyugati állásfoglalásokat nem szabad ott keverni az antiszemitizmussal, ahol nem kapcsolódnak össze.*” Május 7-én, a közgyűlésen mondott záróbeszédében Ronald S. Lauder elnézést kért korábbi

bírálatáért, miután aznap tudomására jutott, hogy a miniszterelnök az előző héten úgy nyilatkozott: a Jobbik egyre növekvő veszélyt jelent a demokráciára.

Május 6. Az országgyűlés a bizottsági elutasítás után mégis tárgysorozatába vette Tóbiás József, Steiner Pál és Lendvai Ildikó szocialista képviselők határozati javaslatát, amely azt tartalmazza, hogy „*a nemzetiszocialista vészkorszak történelmének a fiatal generációk körében való minél teljesebb megismertetése*” érdekében „*Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy készítsen országos programot abból a célból, hogy valamennyi közoktatásban tanuló magyar fiatal legalább egyszer a magyar állam támogatásával eljusson az auschwitz-birkenau-i haláltábor helyén létrehozott emlékhelyre és múzeumba*”. Csak a Jobbik szavazott a tárgysorozatba vétel ellen. A plénum azért döntött másképp, mint az illetékes bizottság, mert a FIDESZ-KDNP frakció megváltoztatta véleményét. Az előterjesztők meglepetéssel és örömmel fogadták ezt, összefüggést látva a Zsidó Világkongresszus e napon még Budapesten zajló közgyűlésével.

Május 7. Feltételekkel, de el kellene indítani Magyarország ellen az EU-alapszerződés 7. cikk 1. bekezdése szerinti ellenőrzési eljárást – ez állt Ruy Tavares portugál zöldpárti képviselő bemutatott jelentéstervezetében. Szerinte a magyar jogalkotás 2010 után a közös európai értékeket veszélyezteti. Az Európai Parlament szakbizottságának ülésén heves vita zajlott a tervezetről, a néppártiak – köztük a magyar FIDESZ- és KDNP-képviselők – elutasították, míg főleg liberális tagok támogatták. Az éppen Brüsszelben tartózkodó Mesterházy Attila MSZP-elnök kijelentette: a jelentés nem Magyarországot bírálja, hanem az Orbán-kormányt, és ezt jogosan teszi, de a szocialisták az EP-ben nem szavaznak meg olyan határozatot, amelynek következményei az egész országot sújtanák. Tavares később úgy nyilatkozott: nem szankciókat javasol, hanem ellenőrzést és segítséget a közös értékek védelmében.

Május 8. A Philip Morris dohányipari világcég először Brüsszelben lobbizott, majd a trafiktörvény elfogadását próbálta megakadályozni, végül pedig politikai lejárató kampányba kezdett. "*Világosan megüzenték nekünk, hogy mindent el fognak követni az új rendszer július 1-jei bevezetésének megakadályozására. Egy ekkora üzletnél nem számít néhány százmillió forint egy kommunikációs kampányra.*" – így magyarázta Lázár János államtitkár a koncessziók elbírálását ért tömeges bírálatokat a Heti Válasznak adott interjúban. Azt mondta, Hadházy Ákos szekszárdi önkormányzati FIDESZ-képviselő kijelentései sem bizonyítják, hogy valóban csalás történt: "*Horváth István polgármester az egyeztetés lehetőségét kínálta fel képviselőtársainak egy megbeszélés alkalmával, és megkérdezte a véleményüket a helyi pályázókról. (...) Ha csupán ennyi történt, abban nem látok kivétnivalót.*" Április 30-án, amikor az említett kijelentések az állítólagos egyeztetésről megjelentek, a polgármester, aki a FIDESZ országgyűlési képviselője is, és több más szekszárdi FIDESZ-es felháborodottan cáfolta, hogy ilyesmi történt volna. Lázár János viszont azután nyilatkozott, hogy kiderült: Hadházy Ákos hangfelvétellel igazolta állítását. Ezen éppen Horváth Istvántól hangzik el egyebek közt többször is az, hogy „*Az a lényeg, elkötelezett jobboldalinak kell lenni... ne a szocik győzzenek!*”

Áder János köztársasági elnök nem írta alá, hanem megfontolásra visszaküldte az országgyűlésnek az információs szabadságról szóló törvény kivételes sürgős eljárásban elfogadott módosítását, amelyről az ellenzék – az előterjesztők cáfolata ellenére – azt feltételezte, hogy a

trafikpályázatok anyagainak titokban tartása érdekében született. Az államfő ezt írta a képviselők által elfogadott szövegről: „A jogalkalmazó számára az a téves következtetés vonható le, hogy a külön törvények szerint lefolytatott eljárásban érintett személyeket megillető jogorvoslat lehetősége megszűnik, noha ezekben az esetekben eddig sem az infotörvény rendelkezései voltak alkalmazandók, hanem az egyes külön törvények által biztosított iratmegismerést, tájékozódást szabályozó törvények rendelkezései. Megítélésem szerint a módosítás helyes értelmezésének egyértelmű és elengedhetetlen feltétele az, ha a módosított rendelkezés utal arra, hogy a módosítás nem eredményezheti a más jogszabályban biztosított közérdekből nyilvános adatok és a közérdekű adatok megismerhetőségének korlátozását.” Ugyancsak visszaküldte az elnök az agrárkamara törvény kisebb módosítását, mert úgy látta: „A megyei elnöki tisztségnek az országos elnöki, illetve alelnöki tisztséggel kapcsolatos ... összeférhetetlenségének megszüntetését követően a törvényben további olyan rendezetlen kérdések maradtak, amelyek az agrárkamara működésképtelenségéhez vezethetnek.”

A Médiatanács 250 ezer forintos bírság megfizetésére és a döntésről szóló közlemény közzétételére kötelezte a Magyar Hírlapot Bayer Zsolt *Ki ne legyen?* című publicisztikája miatt. A testület közleménye szerint első alkalommal folytattak le eljárást írott és online sajtótermékkel kapcsolatban a médiaalkotmány életbe lépése óta. A vizsgálat azért került a Médiatanács hatáskörébe, mert a Magyar Hírlap nem tagja egyik társzabályozó szervezetnek sem. A nyomtatott lapban és internetes kiadásában január 5-én megjelent cikkről a hatósági eljárás megállapította, hogy az nem volt összhangban a médiaalkotmány 17. §-ával, amely tiltja a gyűlöletbeszédet és a kirekesztő tartalom közlését. Bayer Zsolt nagy visszhangot kiváltó publicisztikájában egy sportolókat ért szigethalmi kérelésre utalva úgy fogalmazott: „...a cigányság jelentős része nem alkalmas az együttélésre. ... A cigányság ezen része állat, és állatként viselkedik. ... Állatok meg ne legyenek. Ezt kell megoldani - de azonnal és bárhogyan!”. Az ügyben több büntető feljelentés is született, de az ügyészség ezeket elutasította azzal az indokkal, hogy a kialakult bírósági gyakorlat szerint az írás nem számítana közösség elleni izgatásnak. A FIDESZ néhány politikusa elmarasztalta ugyan magát a cikket, de továbbra is megbecsüléssel beszélt a FIDESZ legrégebbi tagjai közé tartozó újságíróról. A büntetésről a Magyar Hírlap ezzel a címmel adott hírt: „*Lapunk az első áldozat*”.

Május 9. Andy Harris és David Joyce republikánus, valamint Marcy Kaptur demokrata képviselő az amerikai kongresszusban újraalakította a magyar caucust (törvényhozói csoportot). Közleményükben egyebek mellett gratuláltak Magyarországnak az új alkotmány elfogadásához, amely *"fontos fejezetet zár le az ország posztkommunista múltjában, és elő fogja segíteni minden állampolgára szabadságjogainak biztosítását"*.

„A kormány célja a megélhetési költségek mérséklése, ezért határozta el a rezsicsökkentést is. A gyorsvonati pótdíj bevezetése ellentétes ezzel a törekvéssel. ... A magyar vasút teljesítménye, színvonala, minősége, szolgáltatásai nem indokolják azt, hogy az európai átlagvasúthoz képest drágábbak legyenek az itthoni díjak, ezért szerintem ez egy rossz döntés.” – jelentette ki Kósa Lajos debreceni polgármester, a FIDESZ alelnöke a MÁV bejelentéséről, hogy május közepétől csaknem mindegyik gyorsvonatra kiegészítő jegyet kellene venni, amiért pluszszolgáltatás nem jár. A május 1-én közzétett áremelést más kormánypárti politikusok is bírálták, mert az a diákokra és az addig ingyen utazó 65 évnél idősebbekre is vonatkozott.

Május 10. A kormány háromlépcsős javaslatot fogadott el annak érdekében, hogy az EU által elvárt szint alá vigyék a költségvetési hiányt. Varga Mihály sajtótájékoztatóján bejelentette, hogy 93 milliárd forintot zároltak az államháztartásban, ha azonban jobban teljesít a gazdaság, akkor ezeket feloldják. A zárolás majdnem minden állami intézményt érint. Ha ez nem lenne elég, akkor felfüggesztik olyan egyszeri beruházások költségvetési finanszírozását, mint a Parlament előtti mélygarázs, a stadionépítések, a debreceni református egyház kollégiumának felújítása. Csak akkor lehet majd a beruházásokat folytatni, ha vagyonelemeket elad az állam, és abból 2012-ben lesz bevétele. Ha még ez sem volna elég, akkor újragondolhatják a pénzügyi tranzakciók illetéket, bankadót, energetikai különadót, hogy még több bevétel legyen – hangzott el.

A Szoboszlói Hírek on-line újság közzétett egy levelet, amelyben állítólag Kocsis Róbert, a FIDESZ hajdúszoboszlói elnöke véleményezte a trafikpályázatra jelentkezőket. Bodó Sándornak, a Hajdú-Bihar megyei közgyűlés FIDESZ-es elnökének azt írta meg, hogy a trafikra pályázók közül kiket támogat. *"Egy családnak kettőt adni úgy, hogy nincs velük kapcsolatunk, meggondolandó"* – olvasható a pontos neveket, címeket, személyes adatokat tartalmazó levélben. *"Ráadásul konkurenciát támaszt annak, aki velünk van ősidők óta. Nem javasoljuk!"* – folytatja a levél ugyanarról a pályázóról. E levél valóságát mind az állítólagos szerző, mind a címzett tagadta, aláírás nem látszott a faksimilében megjelent levélen. Az ellenzéki pártok feljelentéseket tettek.

Horváth István szekszárdi polgármester sajtótájékoztatóján közölte: nem lát rá okot, hogy távozzon pozíciójából a trafikpályázatok miatt. A hvg.hu által idézett hangfelvételt hitelesnek tartja, azok azonban szerinte egy spontán beszélgetésen készültek, ahol ő a város vezetőjeként vett részt, információkat gyűjtött és véleményt alkotott. A pályázók politikai elkötelezettségéről szóló megjegyzését így kommentálta: *"Megtartom magamnak a jogot, hogy a polgári értékrendű vállalkozásokban jobban bízzak"*. Arra a kérdésre, nem tartja-e aggályosnak, hogy saját húga, illetve FIDESZ-es helyi képviselő is nyert a pályázaton, Horváth azt válaszolta: nem lát ebben kivetnivalót, ugyanis a döntések nem az önkormányzatnál születtek. Mint fogalmazott, független testület döntött, és egyébként sem tilthatná meg családtagjainak, hogy induljanak a pályázaton. A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium nem válaszolt a sajtó és ellenzéki képviselők kérdéseire, hogy különböző kormánypárti politikusok hogyan jutottak hozzá a pályázók listájához az elbírálás előtt, hiszen Gyulay Zsolt, a Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zrt. vezérigazgatója kijelentette: azt elzárva tartották, illetéktelenek kezébe tőlük nem kerülhetett.

Orbán Viktor egyedül, maga vezette autóval elment a romániai Szatmárnémetibe, és nemzeti színű szalaggal átkötött virágot helyezett el a temetőben annak a férfinak a sírjánál, akit a gyanú szerint áprilisban Izsákon annyira megvert két, azóta elbocsátott rendőr, hogy behalt sérüléseibe. Erről videofelvétel jelent meg a miniszterelnök Facebook-oldalán. Előtte Tamás Gáspár Miklós filozófus a Magyar Nemzetben jelentetett meg egy neki szóló nyílt levelet, amelyben azt írta: *„Az államnak, amelyet a sors kifürkészhetetlen végzéséből te vezetsz most, felelősséget kell vállalnia mindazokért, akik a területén élnek. ... Kérlek, keresd föl Bara Enikőt és Bara Csabát – a megboldogult testvéreit –, és vigyél virágot kínok között eltávozott felebarátunk fejfájára”*. Orbán a 11-i lapban válaszolt: *„Kedves Gazsi! Nekem címzett nyílt leveledet megkaptam. Hagyjuk a felesleges udvariaskodást, jólesett. Tanácsodat megfogadtam. Az igazat megvallva, magamtól is eszembe juthatott volna. Sőt, talán eszembe kellett volna, hogy jusson. Akárhogy is, megvolt”*.

Május 12. A tiltó jogszabályok miatt Magyar Munkáspártra változtatta nevét a Magyar Kommunista Munkáspárt, amely eredetileg Magyar Szocialista Munkáspártként alakult, majd sokáig egyszerűen Munkáspárt néven működött, és egyetlen választáson se jutott be az országgyűlésbe. A pártot 1989 végi alapítása óta vezető Thürmer Gyula elnök a kongresszus után közölte: a marxizmus-leninizmus eszméjéről akkor sem mondanak le, ha nem nevezhetik magukat kommunistának.

A Magyar Posta Azerbajdzsán budapesti nagykövetségével közösen emlékbélyeget adott ki Heydar Aliyev volt köztársasági elnök születésének 90. évfordulójára – tették közzé Bakuban. Az azeri szovjetköztársaság volt KGB-főnöke, majd kommunista pártjának első titkára, a Szovjetunió Kommunista Pártja Politikai Bizottságának egykori tagja, aki ellen Mihail Gorbacsov korrupció gyanújával indított eredménytelen vizsgálatot, 1993-ban puccsal döntötte meg a rendszerváltozást végrehajtó államfőt, és halála után tőle vette át az ország vezetését fia, az Orbán-kormányjal jó kapcsolatot tartó İlham Aliyev. Néhány óra múlva a Postát felügyelő Nemzeti Fejlesztési Minisztérium cáfolt: az azeri híroldalon emlékív látható, amely *„nem postai értékű cikk ... Az Aliyev-emlékívet Azerbajdzsán budapesti nagykövetsége saját költségére, a Magyar Posta Zrt. közreműködése nélkül bocsátotta ki”*. A tárca szerint félreértés történt: *„Magyarország és Azerbajdzsán várhatóan idén júniusban bocsát ki bélyeget, amely a két ország népi iparművészetében fellelhető hasonló folklórmotívumokat mutatja majd be.”*

Május 13. Az országgyűlés elfogadott egy olyan bizottsági javaslatot, hogy a „nemzeti dohányboltok” fagylaltot is árusíthassanak. (Szigorúan csak felnőtteknek, mert kiskorúaknak tilos belépniük.) Az eredeti elképzelés szerint kizárólag dohányárut lehetett volna kapni ezekben az üzletekben, de miután kiderült, hogy ebből valószínűleg nem tudnának megélni a pályázati nyertesek, a megengedett kínálatot 2012 decemberében sorsjegyekkel, lottó- és totószelvényekkel egészítették ki, 2013 februárjában pedig italokkal, kávéval és újságokkal. Vámos György, az Országos Kereskedelmi Szövetség főtitkára erre úgy reagált, hogy minél több árufajtában válnak a dohányboltok a kis élelmiszerboltok konkurenseivé, annál több ilyen, a cigarettaárusítástól amúgyis eltiltott üzlet mehet tönkre.

Újabb két képviselőt sújtottak pénzbüntetéssel az országgyűlés elnökének javaslatára, kizárólag kormánypárti szavazatokkal. Karácsony Gergely és Szilágyi Péter független képviselőt (Párbeszéd Magyarországért, korábban LMP) azért büntették meg az új országgyűlési törvényben megteremtett lehetőséggel élve, mert egy korábbi ülésen kormányellenes feliratú táblát vittek be az ülésterembe.

„Amennyiben nem a legnagyobb belső támogatottságú jelölt kapja meg a rektori megbízást, az morális válsághoz vezet és ellehetetlenítheti az intézmények irányítását is” – hívta fel a figyelmet közleményében a Magyar Rektori Konferencia annak kapcsán, hogy az ország egyik legnagyobb felsőoktatási intézményének, a Debreceni Egyetemnek a vezetésére Balog Zoltán miniszter a minden intézményi fórumon leszavazott professzort terjesztette fel a köztársasági elnöknek. A rektorok az egyetemi autonómia fontosságát hangoztatták, és emlékeztettek arra, hogy a miniszter a hallgatói képvisellel kötött megállapodásában ígéretet tett a szabad rektorválasztás tiszteletben tartására, noha az új törvény kétségtávol felhatalmazza őt, hogy a helyben nem támogatott jelölt mellé álljon.

Május 14. Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes szerint nem szerencsés, ha állami pályázatok során a döntéshozók saját hozzátartozóikat hozzák helyzetbe. *„Nem vagyok híve annak, hogy valaki rokonait üzletrészhez juttatja, vagy visszaél egy olyan pozícióval, amelynek révén*

üzletrészhez juttatja (a hozzátartozóit)” – mondta a Hír TV-nek a politikus a trafikügyről. Arra biztatta a bírálókat: ha valaki hivatali visszaélésre, korrupcióra utaló információ birtokába jut, akkor tegyen feljelentést, ezeket az eseteket pedig ki kell vizsgálni.

A strasbourgi emberi jogi bíróság egyhangúlag hozott ítélettel megállapította: a közsférában kifizetett végkielégítésekre és más hasonló jövedelmekre – kétszeri alkotmánybírósági elutasítás ellenére, az eredetileg tervezett, öt évre visszamenőleges hatály helyett a 2010-ben és azután felvett összegekre kirótt – 98 %-os különadó megsértette a magántulajdonhoz való jogot. A döntés nem jelentette azt, hogy minden érintettet automatikusan kárpótolnak, csak arra vonatkozott, aki perelt. Az N. K. M. monogramú felperesnek csaknem ötmillió forintot ítélt meg a bíróság. Ő harminc évig volt köztisztviselő. 2011. májusában bocsátották el a Külügyminisztériumból, végkielégítésként tíz hónapnyi fizetésre volt jogosult, emellett a fel nem használt szabadnapjait is megváltotta a munkáltató. Mivel beosztott volt, a végkielégítésének 3,5 millió forint feletti része (2,4 millió forint) után kellett 98 %-os adót fizetnie. N. K. M. 2011 októberében fordult a strasbourgi bírósághoz, ítéletet 2013. május 14-én hoztak, az eljárás tehát 18 hónapig tartott. A döntésre Giró-Szász András kormányzóúgy reagált, hogy a kormánynak három hónapja van fellebbezésre. Megjegyezte: emlékei szerint körülbelül ezer embert érintett a különadó. Az AB egyébként 2010-ben azt javasolta, hogy tegyenek különbséget az egyedi menedzserszerződések alapján kifizetett (hatalmas összegük miatt nagy felháborodást kiváltott, a BKV egyik igazgatónöje esetében kormánypárti politikusok által „pofátlan”-nak nevezett) távozási pénzek és az olyan jövedelmek között, amelyek törvény alapján jártak. A parlamenti többség azonban nem fogadta meg ezt a tanácsot.

Kompromisszum született a FIDESZ-frakció és a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium szokatlan módon nyilvánossá vált vitájában a gyorsvonati pótjegyekről, de a változás lényege megmaradt. Völner Pál államtitkár tájékoztatása szerint úgy módosították a május 1-én bejelentett új rendszert, hogy a 65 évnél idősebb és a 6 évnél fiatalabb utasok havi 1500 forintért vett pótjegy-bérlettel utazhatnak május 15-től az összes érintett vonalon. 15%-kal csökkentették továbbá a jegyárat 15 alacsonyabb műszaki színvonalú vonatszakszonon.

Május 15. A 2012. április 2-án lemondott volt köztársasági elnök számára kedvezőtlenül zárult az a jogorvoslati eljárás, amely a Semmelweis Egyetemhez benyújtott felülbírálati kérelme alapján indult a 2012 márciusában visszavont doktori cím ügyében. A Fővárosi Törvényszék határozata alapján felállított Jogorvoslati Bizottság – az egy évvel korábbi egyetemi vizsgálattal egybehangzóan – „megállapította, hogy Schmitt Pál 1992-ben 'Az újkori olimpiai játékok programjának elemzése' címen benyújtott értekezése már a beadáskor sem formailag, sem tartalmilag nem felelt meg az 1985. évi I. törvény 111.§ (1) bekezdésében leírt követelményeknek és a Magyar Testnevelési Egyetem Doktori Szabályzatának. A Jogorvoslati Bizottság a Semmelweis Egyetemtől 1992-ben még független Magyar Testnevelési Egyetem azon eljárását, ahogy az értekezést hivatalos eljárásra bocsátotta, jogszabályba ütközőnek és etikailag kifogásolhatónak találta.” Ez a testület döntése előtt meghallgatta Schmitt Pált, aminek elmaradását ő 2012-ben kifogásolta. Az egyetem közleménye szerint „A Jogorvoslati Bizottság határozatára tekintettel Schmitt Pál lemondott egyetemi doktori (doctor universitatis) címéről. Az ügyben további eljárásnak nincs helye.”

Az érintett 16-án kiadott közleményében így értékelte a történeteket: „...a Szenátus korábbi döntését felülró határozat velem szemben etikai vétséget nem állapított meg; éppen ellenkezőleg: a Magyar Testnevelési Egyetemnek a doktori fokozat adományozására vonatkozó gyakorlatát és eljárását minősítette jogszabályba ütközőnek, továbbá etikailag kifogásolhatónak ... Ezen határozat

alapján a becsületem helyre állt ... a tisztesség úgy kívánta, hogy egy akkor hibás egyetemi gyakorlat és eljárás alapján nekem ítélt kisdoktori címem használatáról ... lemondjak.” (Az egyetemi közlemény a címről történt lemondásról szólt, nem a használatáról.)

A kormány elküldte válaszát Ruy Tavares EP-képviselő Magyarországról szóló kritikus jelentésére. *„Hamis következtetések valótlan tényekből”*: a magyar kormány az alapjogok magyarországi helyzetét vizsgáló európai parlamenti jelentéstervezet szinte minden sorában talált kivétlnivalót – mondta az InfoRádióknak Győri Enikő, a Külügyminisztérium EU-ügyekért felelős államtitkára. A portugál zöldpárti politikus ezután így nyilatkozott: *„...a javítások listája nem túl hosszú ... persze van, amit lehet pontosítani, vagy ki lehet egészíteni, és ezt meg is fogom tenni”*. Ugyanakkor ő is kérte egy ténybeli tévedés korrigálását a magyar kormánytól. Úgy tudta ugyanis, hogy Győri Enikő beszélt arról korábban, és a kormány honlapján is szerepelt, hogy ő a kommunista pártban kezdte politikai karrierjét. *„Ez nem igaz... nem vagyok és sosem voltam tagja a kommunista pártnak”*. A FIDESZ EP-képviselői május 21-én bejelentették: 200 módosító indítványt nyújtottak be Ruy Tavares jelentéstervezetéhez.

Május 16. Mindent meg kell tenni azért, hogy Magyarország a helyes útra térjen, de az Európai Unióból való kizárást nem érdemes kilátásba helyezni – *„nem kell rögtön a lovasságot küldeni”* –, mert ha az megtörténik, akkor az unió közössége nem tud befolyást gyakorolni a magyarországi folyamatokra, mondta Angela Merkel német kancellár Berlinben, a WDR közszolgálati televízió Európa Fórum című rendezvényén Peer Steinbrück szociáldemokrata kancellárjelölt keményebb fellépést sürgető szavaival vitatkozva. Hangsúlyozta: teljes mértékben egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy változtatni kell azokon a magyar jogszabályokon, amelyek nincsenek összhangban az uniós szerződésekkel. Ez *„igen pozitív”* üzenet, *„a magyar kormány iránti bizalom jele”* – reagált Pröhle Gergely, a Külügyminisztérium helyettes államtitkára.

Május 17. Nincs válság a világban, csak Európa van válságban. A magyar kormány kilóg a sorból, olyan válságkezelést folytat, amely eltér a többiekétől és sikeres – jelentette ki Orbán Viktor miniszterelnök a Kossuth rádióban. Szerinte Brüsszel nem csak azt mondja meg, hogy a számaink rosszak, hanem azt is, hogy mit csináljunk: nyugdíjcsökkentést akarnak, el akarják venni a gyermektámogatásokat, azt szeretnék, hogy ne csökkentsük a rezsit. Ez a vita lényege. A nagy nemzetközi cégek el is mondják, hogy ők gyakran elmennek Brüsszelbe azért, hogy megpróbálják visszavonlatni a különadókat és a rezsicsökkentést. A trafikpályázatokról ezt mondta a kormányfő: *„Százas nagyságrendben vannak baloldaliak a trafiknyertesek között. Ha mi politikai szempontokat mérlegeltünk volna, egy baloldali sem nyert volna. Az pedig miért lenne baj, hogy a saját szavazóink is nyertek, ha megfeleltek a feltételeknek.”*

Május 18. *„Együtt a maffiabaloldal”* felirattal olyan nagyméretű molinót függesztettek ki a FIDESZ Lendvay utcai székházára, amely egymás mellett ábrázolta Mesterházy Attila MSZP-elnököt, Gyurcsány Ferenc volt miniszterelnököt, a DK vezetőjét, Bajnai Gordon volt miniszterelnököt, az Együtt 2014 alapítóját és a gyilkosságra felbújtás vádjával bíróság előtt álló, politikai kapcsolatokkal korábban soha hírbe nem hozott Portik Tamás egykori vállalkozót. Ezzel a DK által szervezett, a trafikügy kapcsán *„FIDESZ-maffiá”*-t bíráló tüntetésre válaszoltak.

Május 21. Az országgyűlés elfogadta a trafiktörvény újabb módosítását, amely 3-4%-ról 10%-ra emelte a dohánytermékek kiskereskedelmi árrését. Nem csak ellenzékiek bírálták ezt a lépést, amely a pályázatok vitatott elbírálása után a győztesek számára kedvezően változtatta meg a

feltételeket – hiszen ekkora garantált bevétel ismeretében szerintük bizonyára többen pályáztak volna –, hanem Bencsik János FIDESZ-képviselő, lemondott államtitkár is. (Ő a szavazáskor tartózkodott.) Egy korábbi, május 14-i Facebook-bejegyzése szerint ez nem fair, mert olyan, mintha egy focibajnokságon a kiírás után „a tizenegyespont és a tizenhatosvonal közé vizesárkot telepítenének, de csak a vendégcsapat kapuja előtt”. A zárószavazás megerősítette a május 13-án elfogadott kínálatbővítést is: a fagylaltárusítás jogát.

Módosították a nemzetbiztonsági ellenőrzésről szóló törvényt, amely az ország legfelső vezetői és a nemzetbiztonsági vagy a honvédelmi bizottságban nem dolgozó képviselők kivételével vonatkozik a széles értelemben vett államapparátus, a fegyveres testületek, az állami tulajdonú cégek vezető beosztású tisztviselőire és alkalmazottaira, valamint a titkos iratokat kezelő hivatalnokokra. Az általuk kitöltendő biztonsági kérdőívbe képviselői módosító indítvány alapján bekerült egy ilyen kérdés: „*Ön, illetve házas- vagy élettársa áll, illetőleg állt-e kapcsolatban a demokratikus jogállam törvényes alapelveit tagadó vagy ilyen jellegű tevékenységet kifejtő (fasiszta, nyilas, kommunista, anarchista vagy egyéb szélsőséges) szervezettel, mozgalommal, csoporttal, stb.?*”

Módosították a felsőoktatási törvényt, amelyben enyhített feltételekkel, de benne maradt a bírálói által röghöz kötésnek nevezett hazai munkavállalási kötelezettség. Az új szöveg: „*A magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató ... köteles az oklevél megszerzését követő húsz éven belül az általa állami (rész)ösztöndíjjal folytatott tanulmányok idejével megegyező időtartamban magyar joghatóság alatt álló munkáltatónál ... biztosítási jogviszonyt eredményező munkaviszonyt, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt fenntartani vagy magyar joghatóság alatt vállalkozási tevékenységet folytatni.*” Aki e feltételt nem teljesíti, annak kamatostul vissza kell fizetnie az állami támogatást, de erre részletfizetési kedvezményt kaphat, illetve ezt bárki – például a külföldi munkáltató – átvállalhatja tőle.

A képviselők szavaztak az új egyházi törvényjavaslathoz benyújtott módosító indítványokról, amelyek egyikében Zagyva György Gyula Jobbik-képviselő azt kezdeményezte, hogy töröljék a Hit Gyülekezetét az elismert egyházak közül. Szerinte, bár ehhez semmilyen konkrét bizonyítékot nem fűzött, a negyedik legnagyobb létszámú magyarországi felekezet „*az elmúlt évtizedek ténykedései alatt bebizonyította, a kereszténység és a magyarság hagyományos értékeit folyamatosan semmibe veszi. Gátlástalan evilági érvényesülési vágyait keresztény jelmezbe öltözteti, emberi méltósággal összeegyeztethetetlen önkívületi állapotokat kényszerít ki tömegszuggesztíók által, kritikusaival és ellenzőivel szemben a legfőbb jézusi parancsot a legdurvább gyűlölködésekkel tiporja sárba. Ezért véleményünk szerint alkalmatlan arra, hogy Magyarországon hitéleti tevékenységet végezzen egyházi keretek között.*” A javaslatot 213 ellenszavazattal elutasították ugyan – csak a Jobbikosok szavaztak igennel –, de feltűnést keltett, hogy 44 kormánypárti képviselő tartózkodott a szavazástól. Olyan fontos politikusok voltak köztük, mint Lezsák Sándor (FIDESZ), az országgyűlés alelnöke, Harrach Péter, a KDNP frakcióvezetője és Rétvári Bence (KDNP), a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium parlamenti államtitkára. A Hit Gyülekezete tiltakozott a Jobbikos javaslat indoklásából fentebb idézett minősítés ellen.

Az Alkotmánybíróság többségi határozattal elutasította az alapvető jogok biztosának indítványát, hogy semmisítse meg az alaptörvény április 1-én hatályba lépett negyedik módosítását.

Az ombudsman a parlamenti eljárásban olyan hibákat látott, amelyek alapján szerinte az AB jogosan járhatna el, hiszen erre még maga a módosítás is feljogosítja. („Az Alkotmánybíróság az alaptörvényt és az alaptörvény módosítását csak a megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények tekintetében vizsgálhatja felül.”) A bírák azonban ezt másképp ítélték meg: szerintük „az eljárás a Hárszabály 102. §-ának megfelelt, ... a képviselők kifejthették volna véleményüket, nem volt ugyanis akadálya annak, hogy a részletes vita újbóli megnyitását kezdeményezzék, vagy a módosításokhoz ... zárószavazás előtti módosító javaslatot nyújtsanak be”. Az alapvető jogok biztosa emellett azért is tartotta közjogilag érvénytelennek az alaptörvény-módosítást, mert véleménye szerint az feloldhatatlan belső ellentmondásokat okoz az alaptörvényben. Erről a bírák többsége megismételte azt a korábbi, akkor még jogszabályban egyértelműen ki nem mondott, de éppen a tárgyalt alaptörvény-módosítás idézett mondata által félreérthetetlenül rögzített álláspontot, hogy „az Alkotmánybíróság nem alkothatja, és nem is változtathatja meg az alkotmányt, amelyet védeni hivatott, és amelyet mérceként kell alkalmaznia a jogszabályok alkotmányossági felülvizsgálata során”. Tehát az ombudsmani indítvány e részét érdemi vizsgálat nélkül visszautasították. A határozat indoklása ugyanakkor hangsúlyozta, hogy az AB az alaptörvény alapján megalkotandó külön jogszabályok alkotmányosságáról döntené fog. „Eljárása során el fogja végezni a vonatkozó – régi és módosított, illetve újonnan beiktatott – alaptörvényi rendelkezések értelmezését. Az adott alkotmányossági kérdés elbírálása során ... tekintetbe veszi továbbá Magyarország nemzetközi szerződéseiben vállalt, az uniós tagsággal együtt járó kötelezettségeit, valamint a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait, az azokban megjelenő alapvető elveket és értékeket. Mindezen szabályok ugyanis – különös tekintettel az Alaptörvénybe is beépített értékeikre – olyan egységes rendszert (értékrendet) képeznek, melyek sem az alkotmányozás, sem a jogalkotás, sem pedig az Alkotmánybíróság általi alkotmányossági vizsgálat lefolytatásakor nem hagyhatók figyelmen kívül.” Ez utóbbi megjegyzést Pokol Béla és Salamon László alkotmánybírók, akik egyébként a határozattal egyértetűen, helytelenítették, mert szerintük már egy ilyen figyelmeztetés is megengedhetetlenül és illetéktelenül korlátozza az országgyűlés alkotmányozó hatalmát. Mindezzel szemben a különvéleményt kifejtő Kiss László, Lévay Miklós és Stumpf István alkotmánybíró – Szabó Máté alapjogi biztossal egyetértve – lehetségesnek és szükségesnek tartotta volna az alaptörvény-módosítás tartalmi vizsgálatát és több pontjának megsemmisítését, egyebek közt azért, mert az AB által korábban alkotmánysértőnek talált elemeket építettek be az alaptörvénybe, márpedig – Stumpf István szavaival – „az alaptörvény módosításai ... nem eredményezhetnek feloldhatatlan ellentmondást az alaptörvényben”.

Május 22. Navracsics Tibor válaszolt Viviane Redingnek a bírák nyugdíjkorhatárával kapcsolatos európai bírósági ítélet teljesítését sürgető április végi levelére. A Magyar Nemzetben közzétett, május 17-én kelt levélben a magyar közigazgatási és igazságügyi miniszter közölte az uniós biztossal, hogy a korábban nyugdíjazott 229 bíró közül mindössze 56 kérte visszahelyezését. Közülük 30 bíró visszahelyezése már megtörtént, a többieké pedig folyamatban van – írta Navracsics. 101 nyugalmazott ügyész közül csak 19 kérte vissza az állását, őket mind sikerült elhelyezni. Négy bírót és kilenc ügyészt nem lehetett korábbi vezető tisztségébe visszavenni, mivel posztjukat időközben betöltötték.

Az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága egyetlen képviselői módosító indítványt sem támogatott a termőföldforgalomról szóló törvényjavaslatához, amelyet a 2012 novemberében tartott általános vita után ekkor vettek elő újra. Elutasította a testület két volt FIDESZ-es államtitkár,

Ángyán József és Bencsik János összesen 200 javaslatát is. Ezzel szemben elfogadott egy olyan, az ülésre készen hozott módosító csomagot, amely teljesen átírta az eredeti szöveget, lényegében új törvényjavaslatot jelentett, de amelyről újabb általános vitát már nem lehetett tartani. Ángyán József ezután bejelentette: a törvény elfogadása után kilép a FIDESZ-frakcióból, de mandátumát nem adja vissza. Az volt a véleménye, hogy az átírt szöveg a nagybirtokoknak kedvez, nem pedig a családi gazdálkodóknak, noha a kormánypárt ez utóbbiak támogatását ígérte.

Május 23. *„Az auschwitz-i haláltábor kapcsán sok kritika elhangzott már, hogy vajon az ott bemutatott események összhangban vannak-e a történetekkel”* – mondta Gaudi-Nagy Tamás az országgyűlésben, amire válaszul mind a Mafszhisz, mind az MSZP büntetőjogi lépéseket követelt, tekintettel arra, hogy a holokauszttagadás bűncselekmény. A FIDESZ nevében Rogán Antal frakcióvezető elítélte a felszólalást, amely három rokon tárgyú határozati javaslat együttes vitájában hangzott el. A kezdeti elzárkózás után napirendre került az a szocialista előterjesztés, amely szerint *„a nemzetiszocialista vészidőszak történelmének a fiatal generációk körében való minél teljesebb megismertetése”* érdekében minden magyar iskolás jusson el egyszer az Auschwitz-Birkenau-i egykori náci haláltábor helyén létrehozott emlékhelyre. A Ház elnökének javaslatára ezzel összekapcsolták két másik, később benyújtott tervezet megvitatását: néhány Jobbik-képviselő a Rákosi-korszak recski kényszermunka-tábora helyszínének meglátogatását kívánta előírni az iskoláknak *„abból a célból, hogy a fiatalok szellemi kibontakozásuk hajnalán szembesüljenek a kommunista diktatúrák által elkövetett szörnyűségekkel”*, a KDNP pedig a Terror Házába vitt volna el minden diákot, mert a benyújtók szerint *„a választópolgárok joggal várják el a kétharmados többséget elnyert Országgyűléstől, hogy a felnövekvő nemzedék helyes szemléletformálását megteremtse”*. Célját mindhárom javaslat kötelező előírással és költségvetési célból kívánta megoldani, míg a FIDESZ oktatási szakértői csak ajánlást tartottak célszerűnek – a meglátogató helyek közé sorolva a Holokauszt Emlékközpontot is –, úgy, hogy az iskolák a szükséges pénzt pályázatok útján szerezhessék meg.

„Egy demokratikus ország stabilitásának, harmonikus működésének nélkülözhetetlen előfeltétele, hogy az alkotmányos intézmények vezetői párbeszédet folytassanak egymással” – jelentette ki az Alkotmánybíróságon tett látogatásakor Orbán Viktor, és a negyedik alaptörvény-módosítással kapcsolatos AB-határozatra utalva hozzátette: *„az új alkotmány körüli viták korszaka lezárult”*. Paczolay Péter AB-elnök szerint *„érdemes volt leülni és személyesen beszélgetni”*, egyúttal figyelmeztette a kormányt és az országgyűlést, hogy vegyék figyelembe az AB határozatait. A találkozó kapcsán ellenzéki politikusok arra emlékeztettek, hogy a második Orbán-kormány hivatalba lépése óta korlátozták az AB-hatáskörét, és a kormánypártokhoz szorosan kötődő volt politikusokat választottak alkotmánybíróvá.

Katalin, Imre és Ferenc keresztnévű szocialista politikusok szivárogtatták ki Gyurcsány Ferenc 2006-os őszi beszédét, mert azt gondolták, hogy annak harcos és őszinte hangja növelheti az MSZP támogatottságát – állította a Heti Válasznak egy Szabó Bálint nevű DK-aktivista, aki korábban a FIDESZ-ben politizált, majd az MSZP-hez kötődő Fial Baloldal helyi vezetője volt. (Néhány nappal az interjú megjelenése után kilépett a DK-ból.) Szerinte a megnevezettektől a Bolíviában 2009-ben tisztázatlan körülmények között meggyilkolt Eduardo Rózsa-Flores (korábban Rózsa György, egykori KISZ-vezető, majd horvátországi partizán és bolíviai gerilla) kapta meg a hangfelvételt – Szabó Bálint állítása szerint jelen volt ekkor –, és ő juttatta el a sajtónak. Szili

Katalin, Szekeres Imre és Baja Ferenc, akiket a médiában leginkább azonosítani véltek a lehetséges tettesekkel, felháborodottan tiltakoztak: nem is ismerték Rózsaét, és nevetségesnek, sőt abszurdnak tartják a feltételezést. A sajtó közben kiderítette, hogy Rózsa 2006-ban már két éve nem lakott ott, ahol Szabó Bálint szerint a politikusok felkeresték volna. Ugyanakkor előkerült egy hangfelvétel a rég halott Rózsa-Florestől, amelyben azt állítja, hogy Szilvássy Györgytől kapta a felvételt, aki akkor a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszterként felügyelte a titkosszolgálatokat. Ezt Szilvássy is határozottan cáfolta, ám a 2008-as Laborc-Portik találkozó hangfelvételének azon a bevezető részén, amelyen a Portikot még váró NBH-főnök és munkatársa beszélget, szintén az hallható, hogy az ő ismereteik szerint Szilvássytól került ki a Gyurcsány-beszéd hanganyaga. Maga Gyurcsány Ferenc az új hírekre úgy reagált, hogy Szabó Bálint állításai közelebb vihetnek az igazsághoz, de „*a történet még nem kerek*”, nincsenek megdönthetetlen bizonyítékok, anélkül pedig senkit sem szabad vádolni.

Május 24. Pálffy Ilonát nevezte ki a Nemzeti Választási Iroda elnökévé Áder János köztársasági elnök. A 65 éves jogász volt helyettes államtitkár a korábbi Igazságügyi, majd a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumban, közben pedig 2000 és 2010 között az Alkotmánybíróság főtárgya, tehát a politikától független köztisztviselőként dolgozott. Az Országos Választási Iroda 1990 óta kis létszámú szervezet volt a választások lebonyolításáért felelős minisztériumban, amely az Országos Választási Bizottság munkáját is segítette. Az új választási törvény azonban a helyére lépett Nemzeti Választási Irodát a kormánytól független autonóm államigazgatási hatósággá tette, amely önállóan bonyolítja majd le az országgyűlési, önkormányzati és nemzetiségi választásokat.

Május 26. Feloszlatta magát a 120 éves Magyarországi Szociáldemokrata Párt, és büntető feljelentést tett 1994 és 2012 közti elnöke, Kapolyi László ellen, aki a pártkongresszus résztvevői szerint annyi gazdasági szabálytalanságot kövbetett el és olyan káoszt hagyott maga után a könyvelésben, hogy a szervezet működésképtelenné vált. A küldöttek az MSZDP „politikai jogutódjaként” megalakították a Magyar Szociáldemokraták Pártját, amelynek elnöke az MSZDP utolsó vezetője, Schmuck Andor lett. A 81 éves Kapolyi László válaszul 30-án közölte: az MSZDP létezik és ő az elnöke, mert mind leváltása, mind a pártfeloszlátás törvénytörően történt. Szerinte csak kisebb szabálytalanságok voltak a pénzügyekben, de ő gyakorlatilag amúgyis a magánvagyonából tartotta fenn és működtette a pártot.

Május 27. Az országgyűlés törvényt hozott a megtett úttal arányos útdíj bevezetéséről a 3,5 tonnánál nehezebb járművek számára az autópályákon, autóutakon és főutakon. Mivel a teljes rendszert a pályázat körüli bonyodalmak miatt nem lehetett július 1-ére bevezetni, a kormány viszont ragaszkodott a határidőhöz – már csak a költségvetésbe betervezett, főleg közútfejlesztésre szánt bevétel miatt is –, néhány átmeneti megoldás is bekerült a jogszabályba. A fuvarozó szervezetek részben a túl bonyolult eljárás miatt tiltakoztak, részben azért, mert szerintük a várható díjak a kisebb hazai fuvarozókat csődbe juttatják. A kormány adókedvezményt ígért. Május 31-én megjelent Németh Lászlóné nemzeti fejlesztési miniszter rendelete, amelyben kijelölte a 2075 díjköteles útszakaszt, és megállapította a fizetendő díjakat, amelyek az út fajtájától és a jármű besorolásától függően 21,23 és 108,38 Ft/km között mozogtak.

Miután az új büntető törvénykönyv egyes súlyos bűncselekmények esetén 12 évre szállította le a büntethetőség korhatárát, rendezni kellett ennek egyes eljárásjogi következményeit is. Az alkotmányügyi bizottság javaslatára az országgyűlés elfogadta, hogy 14-18 éves fiatakorúakat – a felnőtteknél érvényes négy évvel szemben – legfeljebb két évig lehet előzetes letartóztatásban tartani, 14 évnél fiatalabb, tehát gyermekkorú gyanúsítottakat pedig legfeljebb egy évig. Az indoklás hangsúlyozta ennek kivételes jellegét: „*az előzetes letartóztatásnak csak akkor van helye, ha az a bűncselekmény különös tárgyi súlya folytán szükséges*”.

Ugyancsak egy több büntető jogszabályt érintő törvénymódosító csomag részeként szavazták meg – mindössze 9 ellenszavazattal – a hozzátartozókkal szembeni erőszakra vonatkozó, a kormány javaslatától eltérő FIDESZ-es módosító indítványt. Ez kiterjeszti a büntethetőséget a testi sértésnek, személyi szabadság megsértésének, kényszerítésnek még nem minősíthető, de az emberi méltóságot sértő, megalázó és erőszakos magatartásra, valamint a gazdasági ellehetetlenítésre is, bár ez utóbbiakat csak magánindítványra, tehát az érintett feljelentésére rendelné büntetni. Az új szöveg részben eleget tett az ellenzék, illetve a jogvédő szervezetek követeléseinek, amelyek a kormány javaslatát elégtelennek tartották.

Ismét döntöttek fegyelmi büntetésekről: Kövér László házelnök javaslatára Karácsony Gergely és Dorosz Dávid független képviselőt (Párbeszéd Magyarországért) egy a teremben felmutatott kormánybíráló – az elnök szerint a Ház méltóságához nem illő – feliratért, valamint Novák Előd Jobbik-képviselőt egy sértő kifejezésért sújtották pénzbírsággal. Ezt csak a kormánypártiak szavazták meg. Az új országgyűlési törvényben bevezetett és 2013 tavasza óta alkalmazott eljárást az érintettek közül többen alkotmány sértőnek tartották, és az AB-hoz vagy a strasbourgi emberi jogi bírósághoz fordulást mérlegelték, ugyanis az ilyen döntés ellen nincs jogorvoslati lehetőség, sőt – a mentelmi ügyekkel ellentétben – a büntetésre javasoltak el sem mondhatják véleményüket és indokaikat a szavazás előtt.

Május 29. Az Európai Bizottság javasolta a Magyarország ellen 2004-es belépésünk óta folyó túlzottdeficit-eljárás megszüntetését, ami a pénzügyminiszeri bizottság és végül a tagállamok állam- vagy kormányfőiből álló Európai Tanács jóváhagyásával válhat véglegessé. „*Magyarország teljesítményét ma Brüsszelben is elismerték*” – reagált erre Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter, hozzátéve, hogy 2014-ben sem lesz választási költségvetés, a 3% alatti költségvetési hiányt tartani fogják. A kormány ezzel összefüggésben felvetette egy reklámadó bevezetését, amely főleg a nagy kereskedelmi televíziókat sújtaná, azzal az érvel, hogy nagyon nyereségesek, és jobban ki kell venniük részüket a közteherviselésből. A lehetséges érintettek válasza: egyáltalán nem minden médiacég magasan nyereséges, és az új teher műsorok megszüntetésével, emberek elbocsátásával járhat. Az Európai Bizottság egyébként a pozitív döntéshez mellékelte bíráló véleményében éppen a kiszámíthatóbb és nem elsősorban ágazati különadókra alapozott adórendszert kérte számon. Az ajánlások között szerepelt a korrupció csökkentése, az igazságszolgáltatás függetlenségének erősítése, a közmunka arányának mérséklése a foglalkoztatás növelésében, a piaci verseny erősítése, a külföldi befektetések ösztönzése.

Május 30. A kormány programjának 69%-át teljesítette – mondta egy elemzésre hivatkozva a miniszterelnök egy konferencián. Az EU-ról kijelentette: a nemzeteket feloldó föderációval szemben „*mi a nemzetek Európáját akarjuk. ... nem elhagyni akarjuk az uniót, hanem részt akarunk venni a vitákban*”.

Dandártábornokból honvéddé fokozta le a Fővárosi Ítéltábla katonai tanácsa Laborc Sándort, a Nemzetbiztonsági Hivatal volt főigazgatóját. A vád ellene jogosulatlan titkos információgyűjtés volt, de hogy valójában mi történt, azt a közvélemény az ügy szigorúan titkos minősítése miatt nem tudhatta meg.

Budai Gyula vidékfejlesztési államtitkárnak, volt elszámoltatási kormánybiztosnak saját költségén kell két TV-híradóban bocsánatot kérnie Tátrai Miklóstól, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő egykori vezérigazgatójától – erről a Fővárosi Törvényszék döntött jogerősen. A politikus korábban azzal vádolta Tátrait, hogy a bábolnai ménesbirtok felszámolása során többszázmillió forint közpénz került a magánszámlájára. Ez azonban a bíróság szerint nem igaz, mert minden kiadás szabályos és indokolt volt, főleg a dolgozók végkielégítését fedezték a kérdéses pénzből.

Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter rendeletet hozott arról, hogy vissza nem térítendő támogatást kaphatnak azok a beszállító egyének és cégek vagy örököseik /jogutódai, akiknek (amelyeknek) tíz évvel korábban adósa maradt a főleg liba- és pulykafeldolgozással foglalkozó, de csődbe ment Hajdú-Bét Rt. és Novofarm Rt. Erre a célra a kormány 300 millió forintos keretet hozott létre. A Hajdú-Bét többségi tulajdonosa a Wallis Rt. nevű nagybefektető holding volt, amelynek a csőd idején, 2003-ban Bajnai Gordon volt a vezérigazgatója. Amikor később a menedzserből miniszter, majd miniszterelnök lett, politikai ellenfelei sokszor támadták az ügy miatt, felelőssé téve őt a ki nem fizetett szállítók tönkremeneteléért, sőt egyesek állítólagos öngyilkosságáért. Bajnai számos nyilatkozatban fejtette ki: ő nem volt a Hajdú-Bétnek sem vezetője, sem felügyelő bizottsági tagja, tehát a cég rossz gazdálkodásáért és végül csődjéért a tulajdonos vállalkozás vezetőjeként nem volt felelős. Emellett a legnagyobb vesztes éppen a tulajdonos Wallis volt, amelynek 10 milliárd forintjába került a Hajdú-Bét bukása. A politikus kijelentette: a kormány adakozó hajlama mögött az a szándék állhat, hogy felmelegítsék az ő morális lejáratását célzó vádakot, pedig számos pert nyert a felelősségét megalapozatlanul hangoztató médiumok ellen.

Június 1. Magyarországon az alkotmány módszeres megsértése történik. Az alaptörvényt kétharmados többséggel három-hat hónaponként újból és újból megváltoztatják. Törvényeket foglalnak bele az alkotmányba, így azokat az alkotmánybíróság többet nem minősítheti alkotmányellenesnek – ezt róta fel Viviane Reding, az Európai Bizottság alapjogokért, valamint igazságügyi és állampolgársági kérdésekért felelős biztosa a magyar kormánynak a Der Standard című osztrák lapban. A luxemburgi keresztényszociális politikus kijelentette: „*A jogállamisággal nem szabad viccelni. Az alkotmány nem játékszer, amit pár hónaponként meg lehet változtatni*”. A bizottság a szerződések őre, és ilyen helyzetekben is hideg fejjel kell eljárnia, ezért „*... közbülső eszközökre van szükségünk annak érdekében, hogy a szavazati jog megvonásánál és a kizárásnál kisebb súlyú lépésekkel is reagálhassunk*”. Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes, közigazgatási és igazságügyi miniszter június 3-án a MTI-nek küldött közleményében úgy válaszolt erre, hogy a biztos asszony „*már nemcsak a Magyarországgal szembeni teljes elfogultságnak adta tanújelét, hanem annak is, hogy saját hazája alkotmánytörténetével sincs tisztában*”, ugyanis

Luxemburg 2003 és 2009 között tizenkétszer módosította alkotmányát, korábban, 1988 decembere és 1989 júniusa között pedig hat hónap alatt hatszor.

Június 3. Az országgyűlés egy büntetőjogi törvénymódosító csomagban az ellenzék és a jogvédők több bírálatait figyelembe véve szabályozta azt, amit előbb családon vagy háztartáson belüli, végül azonban kapcsolati erőszaknak neveztek el. (Ennek részleteiről már május 27.-én szavaztak.) Az ilyen bűncselekményt mindazon hozzátartozókkal, volt élettárssal stb. szemben el lehet követni, akik akár a cselekmény idején, akár korábban együtt éltek az erőszakoskodóval, továbbá gyermekének apjával vagy anyjával szemben akkor is, ha sosem éltek együtt. Mindez 2012 nyarán nem került be a 2013 nyarán hatályba lépett büntető törvénykönyvbe, de három hónap múlva az országgyűlés elfogadott egy népi kezdeményezést (mert a vitában elhangzott, a nőket sértő kormánypárti felszólalás után a FIDESZ és a KDNP korábbi elzárkózását feladva megszavazta a javaslatot), és ezzel ígéretet tett az akkor még családon belülinek nevezett erőszak büntethetőségének jogi rendezésére. Ugyanebben a törvényben a korábbinál részletesebben és szigorúbban szabályozták a bűncselekményt megvalósító internetes tartalom végleges eltávolítását, amelyet a távoli tárhelyszolgáltatótól függetlenül a hazai internetszolgáltatóknak kell végrehajtania. Ezt a köznyelv Lex kurucinfonak nevezte el, mert a gyermekpornográfia terjesztésének megakadályozásán kívül leginkább a magyar törvényeket durván sértő, külföldi szerverről szélsőségesen uszító honlap miatt vetődött fel a hatékonyabb szabályozás igénye.

Újabb törvény született a rezsicsökkentési sorozatban: ezúttal a PB-gáz forgalmazóit kötelezték 10%-os árcsökkentésre a 2012 decemberi árakhoz képest.

A Jobbik kivételével teljes egyetértéssel fogadta el a Ház két szocialista képviselő módosító indítványát a választási kampányfinanszírozási törvényjavaslatához, hogy a pártok mégis kapjanak a költségvetésből működési támogatást a választási években is. A tervezetet benyújtó FIDESZ-képviselők ezt azzal az érveléssel akarták mellőzni, hogy ezekben az években ugyanis a kampányra fordítják a pártok a pénz zömét, továbbá hogy két választás között tartalékok halmozódnak fel, amelyből fenn tudják tartani magukat. Végül azonban a kormánypártok is elfogadták, hogy a pártok alkotmányos szerepe indokolttá teszi a támogatást minden évben.

1100 megvizsgált egykori kitüntetett közül 142 főtől vonnak meg havi 8-16 000 forint nyugdíjpótlékot, mert az elismerést annak idején a diktatúra szolgálatáért, főleg titkosrendőrségi tevékenységért kapták – jelentette be egy sajtóbeszélgetésen a felülvizsgálatot végző bizottság.

Június 6. A jogszabályok nem adnak hatáskört az ügyészségnek a trafikpályázatok törvényességének vizsgálatára – közölte a Fővárosi Főügyészség számos bejelentésre válaszolva. Zsigó Róbert FIDESZ-szóvivő ezt nyilatkozatában úgy értelmezte, hogy az ügyészség nem talált okot eljárás indítására, ami azt bizonyítja, hogy minden vád és kifogás csupán rágalom. Egyedül a szekszárdi pályázatokkal kapcsolatban indult vizsgálat, mégpedig személyes adatokkal visszaélés jogcímén, mert arra illetékesnek tartotta magát a nyomozóhatóság.

Június 7. A Duna áradása és egy gát meggyengülése miatt elrendelték Győrújfalun mintegy 1600 lakosának kitelepítését – jelentette be este személyesen a miniszterelnök. A rekordokat döntő árhullám elleni védekezésre napok óta mindenfelé nagy tömegeket mozgósítottak. A FIDESZ június 9-ére összehívott kongresszusát is elhalasztották emiatt.

Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter a kormány nevében törvényjavaslatot nyújtott be arról, hogy a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete október 1-én szűnjön meg, és teljesen olvadjon be a Magyar Nemzeti Bankba. Matolcsy György MNB-elnök ezt 2013 márciusi hivatalba lépése után rögtön kezdeményezte, míg Szász Károly PSZÁF-elnök erre reagálva megfontoltságot ajánlott és fenntartásait hangoztatta. Orbán Viktor miniszterelnök pedig áprilisban még azt mondta, hogy ez ügyben semmilyen döntés nem született. A tervezetet a Ház azonnal, már június 10-11-én megtárgyalta, ám a zárószavazást elhalasztotta az – előre meg nem kérdezett – Európai Központi Bank véleményének beérkezéséig.

A korábbi cáfolatokkal ellentétben mégis lesz ötödik alaptörvény-módosítás – közölte Martonyi János külügyminiszter. Az Európai Unió és az Európa Tanács Velencei Bizottsága kifogásait figyelembe véve törlik az alaptörvényből és a bírósági törvényből az Országos Bírósági Hivatal elnökének ügyáthelyezési jogát, amelyet egy tárgyalás alatt álló törvényjavaslatban csak korlátozni akartak. Kimarad az is, hogy nemzetközi bírósági vagy alkotmánybírósági döntés miatt keletkező váratlan költségvetési kiadás esetén különadót lehet kivetni – ezt azonban áthelyezik a gazdasági stabilitási törvénybe, amelynek ezt a részét az AB éppúgy nem vizsgálhatja majd, mint magát az alaptörvényt, mert az adójogszabályokra vonatkozó hatásköre korlátozott. Abban viszont nem enged a kormány, hogy a kereskedelmi médiában nem folyhat választási kampány, sőt attól az ötletétől is eláll, hogy az EP-választásra ez ne vonatkozzék – mondta a miniszter. Mindezt a kormány június 11-i ülésén fogadta el. *„Ennyit nem ér az egész”* – jelentette ki Répássy Róbert igazságügyi államtitkár a vitatott kérdések súlyára utalva. Gulyás Gergely FIDESZ-képviselő pedig így nyilatkozott: *„A módosítást nem kezeljük politikai presztizskérdésként, ha az unió jogrendjén kívül a módosítás a magyar nemzeti érdekekkel is összhangban áll. És a nemzeti érdeket a [z Európai] Bizottsággal való megegyezés szolgálja.”*

Két hónappal elhalasztják a vállalkozások számára az adóhivatalhoz bekötött pénztárgépek kötelező üzembe helyezésének határidejét – jelentette be a Nemzetgazdasági Minisztérium. Ez is június 11-én vált kormánydöntéssé. Szakmai és érdekképviselői körök már hónapok óta vitatták, hogy a határidő – és vele a jobb ellenőrizhetőségre alapozva tervezett 95 milliárdos pluszbevétel – tartható, a kormány azonban mindeddig ezt vitatta. Ám kiderült, hogy még egyetlen pénztárgéptípus sem kapott hatósági engedélyt, így a megrendelés, legyártás, beszerelés, szoftvertelepítés időigényét figyelembe véve lehetetlen július 1-től büntetni a törvénynek meg nem felelő cégeket, üzleteket. Az adóbevétel tekintetében a szaktárca a halasztás ellenére bízik az előirányzat teljesítésében – hangzott el.

Június 10. Az országgyűlés FIDESZ-képviselők egyéni indítványa alapján törvényt hozott a választási kampányfinanszírozásról. Eszerint minden egyéni képviselőjelölt egymillió forintot kaphat egy kincstári számlára, amiből csak a kampányra költhet, készpénzt nem vehet fel, és kiadásairól el kell számolnia. A jelöltállító pártok maximum 600 millió forintot kaphatnak, ha minden egyéni választókerületben jelöltek állítanak – ha csak kevesebb helyen, akkor kisebb a támogatás. Mindent összegezve jelöntenként legfeljebb öt millió forintot költhetnek a kampányra. Az ellenzék azt kifogásolta, hogy csak az egyéni jelöltek elszámolása válik átláthatóbbá, a pártoké nem, az alapítványokra és civil vagy álcivil szervezetekre pedig továbbra sem vonatkozik semmilyen szabály. A törvény azt is kimondta, hogy a pártok 2014. január 1-től kizárólag magát megnevező hazai magánszemélytől fogadhatnak el támogatást, külföldi magánszemélytől és hazai

vagy külföldi szervezettől nem. Viszont – a június 3-i szavazásnak megfelelően, az eredeti javaslattal szemben – a választási években is megkapják a költségvetésből a működésükhöz szükséges támogatást. Egyúttal módosították a nemrég hozott választási eljárási törvényt annak érdekében, hogy a magyarországi állandó lakhellyel nem rendelkező választópolgárok élhessenek szavazójogukkal, a folyamat ellenőrizhető legyen, de ne kerüljenek bajba azok, akiknek saját országa tiltja a többes állampolgárságot. Az utolsó pillanatban fogadták el, hogy a levélszavazásra csak a külföldön élők kapjanak lehetőséget, mert az előterjesztők szerint a maguk javasolta „*levélben szavazás biztosítása a belföldi lakcímmel rendelkezők számára visszaélésre adhat okot [sic! – bizonyára alkalmat]*”.

A kormány kérésére váratlanul elhalasztották a nyolc hónapja napirenden lévő termőföldforgalmi törvény zárószavazását, de napirend előtt szóba került a téma, mert az uniós kötelezettségeket elutasító Jobbik nevében Magyar Zoltán képviselő az uniós országok állampolgárainak földtulajdonszerzési lehetőségét bírálta. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter – a szakképzettségre, helyben lakásra, személyes gazdálkodásra vonatkozó szigorú előírásokra utalva – ezzel a szónoki kérdéssel válaszolt neki: „*Ki az a tagállami külföldi állampolgár, aki Ön szerint ezen az akadálypályán végig tud menni?*” Hozzátette: valójában magyar emberek fognak földhöz jutni, a kis és közepes hazai földművelő gazdaságokat támogatják.

Törvényt hoztak arról, hogy a Margitsziget – tekintettel idegenforgalmi jelentőségére – közvetlenül a fővároshoz tartozzon, ne a XIII. kerülethez. Ilyen kerületen kívüli terület még soha nem létezett Budapest történetében, és mint a végleges törvénytörvényből kiderült, más hasonlót nem is terveznek. A főváros egyetlen olyan kerülete, amelynek polgármestere és képviselőtestületi többsége egyaránt szocialista, telekspekulációtól tartva tiltakozott az elcsatolás ellen, és népszavazást követelt, ám ezt a parlamenti többség elutasította. A köztársasági elnök viszont éppen emiatt június 20-án nem írta alá a törvényt, hanem megfontolásra visszaküldte.

A képviselők egyhangúlag hozzájárultak, hogy a kormány július 19-ig meghosszabbítsa a dunai árvíz miatt kihirdetett veszélyhelyzetet. A kabinet június 4-én saját hatáskörében döntött erről, de a hosszabbításhoz már parlamenti jóváhagyásra volt szükség.

Június 11. Az országgyűlés negyedszer módosította a 2013. évi költségvetést, ezúttal egyebek mellett az uniós túlzottdeficit-eljárás megszüntetése érdekében tett takarékosági intézkedésekkel.

Áder János köztársasági elnök kifogásait figyelembe véve újra elfogadták az információszabadságról szóló törvény megfontolásra visszaküldött módosítását. Enyhítették és világosabban fogalmazták meg a közérdekű adatigénylést korlátozó vagy akként értelmezhető előírásokat, és az adatközlés elutasítása esetén lehetővé tették a hatósági vizsgálat kérését. Az azonban benne maradt a módosító jogszabályban, amit az addig hatályos törvény nem tartalmazott – és amit az államfő sem kifogásolt –, hogy a túl terjedelmes és részletes adatkérést el lehet utasítani, hogy a közérdekből nyilvános adatok nyilvánosságra hozatala akkor sem okozhat aránytalan üzleti sérelmet, ha ezek éppen a közérdekre tekintettel nem tekinthetők üzleti titoknak, és hogy mindez a folyamatban lévő ügyekre is vonatkozik.

Döntöttek annak a nyolc független (volt LMP) képviselőnek a mentelmi ügyében, akik 2012. július 11-én tüntettek a Közgép Rt. székházánál, mert szerintük a közvetve Simicska Lajos befolyásos FIDESZ-szimpatizáns üzletember cégbirodalmához tartozó vállalkozás indokolatlanul és

szabálytalanul jutott hatalmas közbeszerzési megrendelésekhez. Bár a cég ügyvédjének feljelentése szerint „*a közlekedési útvonalat akadályozva, magukat egymáshoz láncolták és transzparensikkal jogszerűtlen demonstrációt tartottak, amely tevékenységükkel riadalmat és üzemzavart okoztak a telephelyen*”, a bíróság rágalmazás címén kérte kiadatásukat. Mivel ilyen esetben a mentelmi bizottság soha nem javasolja a mentelmi jog felfüggesztését, ezúttal is ez történt: a mentelmi jogot elvből ellenző Jobbikos tag kivételével a Rubovszky György (KDNP) vezette bizottság az érintett képviselők kérése ellenére úgy foglalt állást, hogy a bírósági eljárás lefolytatását ne tegyék lehetővé. A plénum döntése is ez lett, a kormánypártiak nagy részének és az MSZP-frakciónak a szavazataival fenntartották a mentelmi jogot. A döntés után az érintettek „*Nem leszünk Simicskagyarmat*” feliratú táblákat tartottak fel, utalva a 2012-es tüntetés során hangoztatott állításukra, hogy „*egy szűk oligarchacsoport irányítja az országot*”.

Június 12. Az Alkotmánybíróság megsemmisítette a bíróságokról, illetve a bírák jogállásáról szóló törvény egy-egy részét, amelyek megalapozatlanul minősítettek sarkalatosnak – azaz csak minősített többséggel megváltoztathatóknak – a szabályozás egyes pontjait. Emellett megállapította: „*az Országgyűlés mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet idézett elő azáltal, hogy ... nem szabályozta a ... jogbiztonság követelményének megfelelően, hogy az OBH elnöke és a Kúria elnöke milyen esetkörökben, milyen indokok alapján nyilváníthatja eredménytelennek az olyan bírói álláshelyre kiírt pályázatot, amelyre több érvényes és a bírói tanácsok által rangsorolt pályázat is időben beérkezett.*” A törvényi rendezésre az év végéig kapott határidőt a parlament.

Az alkotmányossági vizsgálatot ezúttal első ízben a kormány kezdeményezte. Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszter az Európa Tanács Velencei Bizottságának kifogásai alapján kérte az AB állásfoglalását a két jogszabály számos pontjáról. Indítványának csak az AB-határozat indoklásában idézett részletei kerültek nyilvánosságra, és ezekből kiderült: a miniszter több esetben meg is indokolta, hogy miért lehet alaptörvényt sértő az adott paragrafus. Stumpf István és Lévay Miklós alkotmánybírók párhuzamos indoklásukban megjegyezték: „*az indítványozó voltaképpen a saját javaslata alapján megalkotott törvények alaptörvény-ellenességének megállapítása miatt kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását ... [noha] a közigazgatási és igazságügyi miniszternek kifejezett kötelezettsége gondoskodni arról és intézkedni aziránt, hogy a jogszabályok ne legyenek alaptörvényellenesek*”, vagyis ha kétségei voltak, már a törvényhozási folyamat során sokkal előbb lépnie kellett volna.

Az AB 15 törvényhelyet illetően nem fogadta el a miniszter aggályait, vagyis ezeket a pontokat alkotmányosnak minősítette. Ezek között volt az, hogy bár 2009-ben 84%-os többséggel hat évre választották meg Baka Andrást az akkori Legfelsőbb Bíróság elnökévé, megbízatása az alaptörvény 2012. január 1-i hatályba lépésekor mégis megszűnt, mert az LB helyébe a Kúria lépett. Navracsics Tibor beadványában erről az Ab-határozat indoklása szerint ezt írta: „*A Kúria elnökét az Országgyűlés a határozatlan időre kinevezett és legalább öt éves bírói szolgálati viszonytal rendelkező bírák közül választja az Alaptörvény 26. cikk (3) bekezdésében foglaltak szerint. Ez az új feltétel azzal a következménnyel járt, hogy a Legfelsőbb Bíróság korábbi elnökét nem lehetett megválasztani a Kúria elnökéül, mert a feltétel csak a Magyarországon bíróként eltöltött szolgálati viszonyra vonatkozik, és nem terjed ki például egy európai bíróságon bíróként eltöltött időszakra. Az indítvány idéz egyes véleményeket, amelyek szerint az új feltétel célja az volt, hogy egy konkrét személyt (a Legfelsőbb Bíróság hivatalban volt elnökét) kizárja a Kúria elnökéül megválasztható személyek köréből; így az általános megfogalmazott törvényi szabály hatását tekintve egy személy*

ellen irányult.” Az AB ezt azzal utasította el, hogy az említett vélemények objektíve nem megalapozottak, tehát nem alaptörvény-ellenes a Kúria új elnökének megválasztását eredményező paragrafus. A határozathoz a 15 bíró közül hét fűzött különvéleményt, de ezek néhol egymással is ellentétesek voltak.

Az AB határozatának indoklásában hivatkozott néhány korábbi döntésre, ezért azt is kifejtette, hogyan értelmezi a negyedik alaptörvény-módosításnak azt a mondatát, hogy a korábbi határozatok hatályukat veszítették. *„Az Alkotmánybíróság bár a döntéseiben felhasználta a korábbi határozataiban tett okfejtéseket és megállapításokat, a döntéseinek jogalapja mindig a hatályos alkotmány adott rendelkezése volt. ... Az Alaptörvény negyedik módosítása következtében ... az Alkotmánybíróságnak ... az Alaptörvény hatálybalépése előtt meghozott határozataiban foglalt érvek felhasználását kellő részletességgel indokolni kell.... Az Alkotmánybíróság a hatályát veszített alkotmánybírósági határozat forrásként megjelölésével, a lényegi, az adott ügyben felmerülő alkotmányossági kérdés eldöntéséhez szükséges mértékű és terjedelmű tartalmi vagy szövegszerű megjelenítéssel hivatkozhatja vagy idézheti a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket.”*

Június 14. Az országgyűlés ellenszavazat nélkül elfogadta Répássy Róbert igazságügyi államtitkár indítványát, hogy a törvényekből teljesen töröljék az Országos Bírósági Hivatal elnökének ügyáthelyezési jogát. Ehelyett a kormány olyan törvényjavaslatot nyújtott be a bíróságok terhelésében és ügyhátralékában mutatkozó különbség csökkentésére, amely átrendezi egyes bíróságok és ítélőtáblák téma szerinti és területi hatáskörét. Orbán Viktor miniszterelnök a Kossuth rádióban erről és általában a készülő ötödik alaptörvény-módosításról azt mondta: ezek *"nem lennének szükségesek, összhangban vannak az uniós értékekkel és gyakorlattal, az EU visszaél a hatalmával, olyat kér tőlünk, és olyat vár el, amit nem lehetne kérni, és másoktól nem is vár el"*. Most mégis *"olyan igényeknek is engedünk, amelyek sértik a magyar szuverenitást, de a küzdelem az emberekért megy, és ezért engedményeket kell tenni. ... Bár csikorog a fogunk, de az ország így jár jobban, ha végrehajtuk a módosítást"* – tette hozzá a kormányfő, aki szerint erről *"óriási vita"* volt a Fideszen belül, sokakat kellett meggyőznie. A kormány az ötödik alaptörvény-módosításra tett javaslatát e napon benyújtotta az országgyűlésnek.

Június 17. A parlamentben napirend előtt Orbán Viktor miniszterelnök beszámolt a már levonult dunai árvíz elleni sikeres védekezésről, és méltatta a társadalmi összefogást. Ez utóbbival az ellenzéki felszólalók is egyetértettek.

Egyszerre három határozatot is hoztak a képviselők arról, hogyan ismertessék meg a fiatalokkal a múlt tragédiáit. Áprilisban három szocialista képviselő tett javaslatot arra, hogy a kormány tegye lehetővé: minden magyar iskolás jusson el egyszer az auschwitz-birkenau-i haláltábor emlékhelyére, hogy *„demokratikus, toleráns és befogadó legyen a jövő Magyarországa, hogy fiataljaink erkölcsi megvetéssel utasítsák el antiszemitizmust, a rasszizmust és a kirekesztés valamennyi formáját”*. Ezt a többség némi vonakodás után hajlandó volt megtárgyalni, sőt kibővítették a budapesti Holokauszt központ meglátogatásával. Ezután három kereszténydemokrata honatya javasolta, hogy a tanterv írja elő minden iskolás számára a Terror Háza meglátogatását. Indok: *„a Parlament falain belül is vannak olyan képviselők, akik az objektivitást félresöpörve különbséget szándékoznak láttatni diktatúra és diktatúra között, ezért kiemelten fontos szempont, hogy a felnövekvő nemzedék tisztán látását elősegítse a köznevelés”*. Az ötletek során a Jobbik zárta, amely az egykori recski kényszermunkatábor emlékparkjának megtekintésére kötelezne minden diákok, mert *„a magyarság számára nem létezik reális jövőkép a kommunizmus mint a magyar nemzet történelmének legnagyobb és közvetlen közelmúltbéli tragédiájának hiteles*

bemutatása nélkül". A kormányoldal főleg a kötelező jelleget és a költségvetési finanszírozást vitatta, így csak ajánlás lett az említett helyek meglátogatása, és pályázni kell az ehhez szükséges pénzért.

A kormány a költségvetési hiány 3% alatt tartása érdekében adóemeléseket javasolt, mert a vártnál jóval kisebb infláció és a gyenge növekedés miatt számos adóbevétel jelentősen elmaradt a tervezett összeg időarányos részétől. Szerepelt benne az átutalások és a készpénzfelvétel tranzakciós díjának, valamint a nem magánelőfizetők telefonadójának emelése, valamint a kamatjövedelmek 16%-os személyi jövedelemadója mellé 6% egészségügyi hozzájárulás bevezetése, ami az ilyen tőkejövedelem közterhét összesen 22%-ra emelte. A 17-én délelőtt benyújtott törvényjavaslatot az országgyűlés azonnal napirendre tűzte, és általános vitáját aznap este csaknem négy órában meg is tartotta.

Június 18. *„Az Országgyűlés nem hozott és nem fog létrehozni semmilyen ... provokatív, Magyarország nemzeti érdekeit sértő egyéb képviselői csoportosulást”* – írta Kövér László házelnök Hegedűs Lorántné és Novák Előd jobbkios országgyűlési képviselőknek. Figyelmeztette őket: *„az ezzel ellentétes látszatkeltséghez”*, amely sérti az Országgyűlés méltóságát, nincsen joguk, ezért ettől a jövőben következetesen tartózkodjanak. Az Országgyűlés elnök ezzel arra reagált, hogy a két képviselő sajtótájékoztatót hívott össze 19-ére *„Megalakul az Országgyűlés Anticionista Csoportja”* címmel.

Számos kormánypárti politikus tiltakozását váltotta ki a Magyar Nemzet brüsszeli tudósítójának meg nem nevezett forrásból származó, máshonnan meg nem erősített híre, hogy Viviane Reding, az Európai Bizottság alelnöke az angliai Hartfordshire-ben néhány hete tartott Bilderberg-találkozón állítólag azt mondta: mindent megtesz, hogy gyengítse a 2014-es magyarországi választások eredményének legitimitását, mondván, hogy az emberek még a szavazófülkében sem merik kifejezni az igazi akarataikat. Az ismert üzletemberek, aktív és volt politikusok zártkörű megbeszélésén a luxemburgi keresztényszociális politikusnő az információ szerint azt mondta: Bajnai Gordonnal egyeztetett arról, hogy el fogják terjeszteni, rejtett kamerák figyelik a fülkékben, ki hová húzza be az x-et. Az EB szóvivője azonnal reagált: az EB-nak nem dolga bármilyen választás eredményét befolyásolnia. Viviane Reding saját szóvivője viszont a Bilderberg-találkozók nem nyilvános jellegére hivatkozva megtagadta a kommentárt. A FIDESZ és a KDNP több politikusa Európára szóló botránynak, választási csalás kísérletének minősítette a csupán egy bizonyítatlan újságírói állításból ismert állítólagos kijelentést. 19-én már maga Reding is nyilatkozott: *„Azok az idézetek, amelyeket olvasok, hogy állítólag én mit mondtam a Bilderberg-konferencián, a leghalványabb kapcsolatban sem állnak a valósággal”*. Közölte: nem ismeri Bajnai Gordont.

Kormánypárti és ellenzéki politikusok egyaránt élesen bírálták Szász Károlyt, az október 1-étől megszűnésre ítélt Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökét, amiért május 31-én azt írta a Kúriának, hogy veszélyes, ha a bíróságok az adósok javára, vagyis a bankokkal szemben ítélik a devizahitelek ügyében folyó perekben, mert *„Itt nem a devizahitelesek megsegítéséről, és nem is a bankok profitjáról van szó, hanem egy potenciális bankpánik lehetőségéről (amely szélsőséges esetben akár államcsődben is végződhet) ... egy- vagy kétszázézer devizahiteles jelenlegi gondja több millió betétes jövőbeli problémájává is eszkalálódhat, ami nyilvánvalóan nem lehet cél”*. Török Zsolt MSZP-szóvivő úgy fogalmazott, hogy a PSZÁF a bankok mellé állt az állampolgárokkal szemben, és megengedhetetlen nyomást próbált gyakorolni a független bíróságokra. *„Életveszélyes”*-nek nevezte a levelet a Jobbik. De Rogán Antal FIDESZ-frakció is megdöbbenéssel fogadta a PSZÁF véleményét: szerinte *„a felügyelet vezetője fordítva ül a lovon”*, hiszen neki nem a bankok érdekét kell képviselnie a Kúriánál, hanem a devizahitelesekét. Ugyanakkor kiderült: a kormánytól független hatóság vezetője, akit korábban egyértelműen a FIDESZ-hez, illetve a miniszterelnökhöz közel álló személyiségnek tartottak – először az első

Orbán-kormány idején került az akkor létrehozott PSZÁF élére, ahonnan 2002 után távolították el – , kifejezetten a Kúria kérdésére válaszolt, amely egy szakmai konferencia előkészítése során kérte ki a hatóság véleményét a bankok tömeges pervesztésének lehetséges következményeiről, hogy "elvi támpontot nyújthasson a bírói karnak". A kiobbant politikai vita hatására a Kúria közleményt adott ki: a bírák *"legjobb meggyőződésük szerint, befolyástól mentesen értékelik a konferencián elhangzó és az azzal összefüggésben készült írásbeli anyagokban szereplő információkat"*. Június 20-án a PSZÁF is magyarázó közleményt tett közzé: *„A Kúria maga tett fel olyan kérdést, amely az egyes lehetséges bírói döntések gazdasági hatásaira, következményeire kérdez rá. A Felügyelet csupán ezekre a kérdésekre adott szakmai válaszokat. Ezért súlyosan téves minden olyan feltételezés, amely szerint a Felügyeletnek szándékában állt volna bármilyen módon befolyásolni a bírói kart ítélezése során.”* Hasonló tartalmú, a bankok igazát alátámasztó szakvéleményt adott a Kúria felkérésére Polt Péter legfőbb ügyész is, őt azonban semmilyen bírálat nem érte emiatt.

Június 19. Az Európai Parlament állampolgári jogokkal, valamint bel- és igazságügyi kérdésekkel foglalkozó szakbizottsága 31 szavazattal, 19 nem és 8 tartózkodás mellett elfogadta szerdán az alapjogok magyarországi helyzetét vizsgáló jelentéstervezetet, amelyet Rui Tavares portugál zöldpárti EP-képviselő készített, és amely szerint az új magyar jogszabályok felvetik a demokrácia és a jogállamiság súlyos veszélyeztetettségének kockázatát. A testület a tervezethez érkezett 551 módosító indítványról is szavazott, és elvetette a néppárti képviselők, köztük a magyar FIDESZ- és KDNP-politikusok önálló módosító indítványainak nagy többségét. Rui Tavares ugyanakkor magyar újságíróknak adott nyilatkozatában emlékeztetett arra, hogy a több mint 40 közös, kompromisszumos módosító indítvány tartalmazta a magyar kormány és a FIDESZ észrevételeit is. *"Bár az elmúlt hetek tárgyalásainak eredményeként a mai szavazáson sikerült a dokumentum több pontját is kijavítani, annak megállapításai továbbra is elfogadhatatlanok. A Tavares-jelentés nem más, mint az európai baloldali pártidiktátuma ... a dokumentum várható ... elfogadásának ugyanakkor sem jogi, sem költségvetési, sem gazdasági következménye nincs Magyarország számára"* – írta a szavazást értékelő közleményében a FIDESZ EP-képviselőcsoportja.

Meghalt Horn Gyula volt miniszterelnök (1994-1998), a Magyar Szocialista Párt egykori elnöke (1990-1998). 81 évet élt, 2007 óta magatehetetlen beteg volt. Számos baloldali és liberális politikus méltatta, és részvétét fejezte ki a kormány, illetve a FIDESZ-frakció és a KDNP is.

Június 20. Áder János köztársasági elnök megfontolásra visszaküldte az országyűlésnek azt a törvényt, amely a Margitszigetet közvetlenül a főváros irányítása alá rendelte volna. Az államfő azt írta: 1992-ben csatlakoztunk az Európa Tanács Helyi Önkormányzatok Európai Chartájához, amelyet egy 1997-es törvény hirdetett ki, és ennek értelmében *"nem lehet megváltoztatni a helyi önkormányzatok határait az érintett közösségekkel való előzetes konzultáció, vagy ahol ezt törvény lehetővé teszi, esetleges helyi népszavazás nélkül"*. Ez pedig nem történt meg – ennek kijelentésével Áder János Tóth József XIII. kerületi polgármesternek (MSZP) adott igazat, aki ugyanezt kifogásolta. Tarlós István főpolgármester viszont – az államfői levelet még nem ismerve – azt mondta a Magyar Hírlapnak, hogy *"amit Tóth József művel az ügyben, az az én szubjektív minősítem szerint is már-már kimeríti az uszítás fogalmát"*.

Június 21. Nyolc havi parlamenti munka és a kormánytáboron belül is heves viták után megszületett a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló, a jövőben csak minősített többséggel megváltoztatható törvény. Legfontosabb eleme az, hogy termőföld tulajdonosa (az egyházakon, a jelzálogbankokon és az önkormányzatokon kívül) kizárólag magyar vagy EU-

tagállami állampolgár magánszemély lehet (az uniós külföldiek földtulajdon-szerzésének korlátozására a belépés előtt kapott határidő lejárt), de egy hektárnál nagyobb területé közülük is csak a földműves és közvetlen hozzátartozója. Földművesnek pedig azt nevezi a jogszabály, aki szakképzett, vagy legalább három éve személyesen gazdálkodik, vagy mezőgazdasági termelőszervezet legalább 25%-os társtulajdonosa. Az adásvételi és haszonbérleti szerződéseket hatóságnak kell jóváhagynia, az előbbieket a helyi gazdák és termelőszervezetek által választandó helyi földbizottságok véleménye alapján. Egy ember tulajdonában és hasznélvezetében legfeljebb 300 hektár, birtokában – azaz a bérelt területekkel együtt – legfeljebb 1200 hektár, állattartás és vetőmagtermelés esetén 1800 hektár lehet. A föld eladásakor első helyen az államnak, második helyen a föld helyben lakó hasznélójának (bérlőjének) van elővásárlási joga. A zárószavazásig sokat változott végleges szöveg bírálóinak egy része azt mondta, hogy ez még mindig nem eléggé védi a hazai kistermelőket, más részük a magyar agrártermelés és export tetemes részét adó, dolgozóit legalísan foglalkoztató és az államnak sok adót fizető nagyobb vállalkozásokat féltette.

A szavazást botrány kísérte, ugyanis Jobbikos képviselők egy "*A magyar föld átjászsása idegeneknek: hazaárulás!*" feliratú molinóval beálltak a levezető elnök, Latorcai János (KDNP) mögé az elnöki emelvényre, tiltakozásul amiatt, hogy szerintük a törvény a nagybirtokosoknak és kormányközeli oligarcháknak kedvez a családi gazdaságok helyett, illetve „idegeneknek” játssza át a földet. Az elnök ezután 227 kormánypárti igen szavazattal 19 ellenében a nap végéig kitiltatta az akcióban részt vevő képviselőket az ülésteremből, akik azonban az elrendelt szünet alatt is ott maradtak. Ezzel párhuzamosan az LMP is performansszal fejezte ki tiltakozását: a párt politikusai egy aranytalicskát vittek Orbán Viktor elé tele fekete földdel, valamint egy transzparenst feszítettek ki a patkó közepén "*Földrablás helyett földosztást!*" felirattal. Eközben Lengyel Szilvia képviselő egy hangosbeszélővel felszólította az ülésteremben lévő fideszes képviselőket, hogy adják vissza a gazdáknak a földjeiket, mert az őket illeti és a föld tartja el őket és családjaikat. Mivel a jobbikosok elfoglalták a levezető elnök helyét, Latorcai János a szónoki emelvényről vezette tovább az ülést, és szavaztatott is. Ám nem név szerint, noha a Jobbik-frakció ezt kérte, és ennek a házszabály szerint kötelező lett volna eleget tenni. A törvényt a vitatott szabályosságú eljárásban az országgyűlés végülis 253:17 arányban elfogadta. Az ellenzék nagy része nem szavazott. Ángyán József volt államtitkár korábbi bejelentésének megfelelően kilépett a FIDESZ-frakcióból, a szintén nemmel szavazó Bencsik János volt államtitkár ebben nem követte.

Az országgyűlés törvénybe iktatta „*az ír népnek a Lisszaboni Szerződéssel kapcsolatos aggályairól szóló jegyzőkönyv*”-et, amelyet Írország az EU összes többi tagállamával írt alá 2012-ben. Ebben szó van az ország hagyományos semlegességéről, adópolitikai önállóságáról, de legfontosabb eleme az, hogy az EU-tagság nem érintheti a kirívóan szigorú és a saját állampolgárai körében is egyre vitatottabb abortusztilalmat. A törvényt a képviselők egyhangúlag szavazták meg, de csak kormánypárti szavazatokkal elfogadtak egy politikai nyilatkozatot is, amelyben egyebek közt ez állt: *„Az Országgyűlés elismerését és megbecsülését fejezi ki az ír népnek azon bátor lépéséért, hogy kiállt a tagállami szuverenitás és identitás mellett, és a Lisszaboni Szerződés megerősítése során garanciákat fogadtatott el a számára fontos értékek megőrzése érdekében. ... A jegyzőkönyv kihirdetését jó alkalomnak tekinti továbbá, hogy megerősítse maga is – a Szerződések rendelkezéseivel és a jegyzőkönyvvel összhangban – az emberi élet és a család védelmére, illetve az oktatás területére vonatkozó, az Alaptörvényben lefektetett alapelveket.”*

Az uniós országok pénzügyminiszterei Luxembourgban – az Európai Bizottság május 29-én közzétett véleményét elfogadva – hivatalosan is megszüntették a túlzott mértékű költségvetési hiány miatti eljárást Magyarországgal, valamint négy további EU-tagállammal szemben.

Június 22. Az MSZP és az Együtt 2014 – PM első tárgyalásán számos ellentét látszott ugyan a majdani választási programot és a közös jelöltlistát illetően, de abban egyetértett Mesterházy Attila és Bajnai Gordon, hogy a győzelem érdekében „*sajátos együttállás esetén*” mindketten el tudják képzelni: a másik legyen a listavezető, azaz a miniszterelnök-jelölt. A jó légkört mutatta, hogy másnap a két politikus együtt szerepelt Balatonszárszón, a Farkasházy Tivadar humorista, szerkesztő, közíró által tíz év kihagyás után újra összehívott baloldali – liberális értelmiségi találkozón.

Június 24. Az Alkotmánybíróság egyhangúlag elutasította a kormány arra vonatkozó alaptörvény-értelmezési kérését, hogy milyen törvényi követelményeket lehet szabni a jogszabályalkotási joggal rendelkező, úgynevezett önálló szabályozó szervek vezetői számára. A beadvány háttérében az állt, hogy már több mint két hónapja nem találtak utódot az áprilisban elhunyt Szalai Annamária helyére a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, illetve a Médiatek élére. Több jelölt került szóba, de bizonytalan volt, hogy megfelelnek-e az e tisztségre előírt szigorú feltételeknek, elsősorban a szakmai tapasztalatot illetően. Ezért merült fel az a gondolat, hogy egyáltalán alkotmányosak-e az ilyen követelmények, amelyeket a kormánypárti képviselők előterjesztése alapján, a kormány támogatásával hozott törvény tartalmaz. Az alkotmánybírák teljes egyetértésben azt válaszolták: sarkalatos törvény szabhat feltételeket a rendeletek kiadására jogosult vezetők számára, de minden ennél konkrétabb kérdés a miniszterelnök és a köztársasági elnök hatáskörébe tartozik.

Június 25. Az Európa Tanács parlamenti közgyűlése elvetette, hogy monitoring-eljárást indítsanak Magyarország ellen a demokráciát sértő jogalkotás miatt, de 149:38 arányban úgy döntött, hogy „*szoros figyelemmel követi*” a fejleményeket. Többen azzal érveltek, hogy monitoring tíz ET-tagállammal, köztük hat volt szovjetköztársasággal szemben folyik, és egy EU-tagállam problémáit nem lehet ezekkel azonos súlyosságúnak kezelni.

Június 26. Az országgyűlés meghosszabbította az eredetileg június 21-éig tervezett nyári rendkívüli ülészakot. Egyebek közt elfogadta a negyedik alaptörvény-módosításból fakadó törvénymódosító csomagot, de egy tekintetben már az ötödik alaptörvény-módosítást előlegezte meg: a június 14-i részszavazást megerősítve teljesen törölte az Országos Bírósági Hivatal elnökének bíróságok közti ügyáthelyezési jogát. Ehelyett már az előző héten a bíróságok hatásköri átcsoportosításáról döntöttek a terhelésbeli különbségek csökkentése érdekében.

Újra elfogadták az Alkotmánybíróság által már kétszer kifogásolt egyházi törvényt. Ez megtartja ugyan a bírák által helytelenített alapmegoldást, hogy az egyházkénti elismerésről az országgyűlés dönt, ami ellen bírósági jogorvoslatra nincs lehetőség, de az eljárás szabályosságát az Alkotmánybíróságnál lehet majd vitatni. Emellett az elutasítást indokolni kell – bár a nemzetbiztonsági jellegű indokok titkosak maradhatnak –, és a házszabályba is beillesztették a megfelelő eljárási szabályokat. Egyúttal rendezték, hogy a korábban elutasított, de az AB által megsemmisített pontokra tekintettel továbbra is egyházként működő szervezeteknek hogyan kell az új törvény szerint újra fellépniük helyzetük rendezéséért, és némileg könnyítették az egyházi jogállásukat elvesztő vallási közösségek működési körülményeit.

Az országgyűlés döntött az orvosok és szakdolgozók 2013. szeptember 1-től kifizetett, de január 1-től visszamenőlegesen érvényes béremeléséről.

Módosították a köznevelési törvényt, és néhány ponton megerősítették az önálló hatáskörük zömét elveszített, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ alá rendelt iskolaigazgatók jogait. Erről heves vita folyt a Pokorni Zoltán (FIDESZ) volt oktatási miniszter vezette szakbizottság és a minisztérium Hoffmann Rózsa (KDNP) vezette oktatási államtitkársága között, de végül a zárószavazás előtt a tárca támogatott néhány bizottsági javaslatot. A törvény létrehozta az először Magyar, majd végül Nemzeti Pedagógus Karnak nevezett szervezetet, amelynek minden állami és önkormányzati iskola és óvoda pedagógusa automatikusan tagja.

Változatlanul hagyták jóvá újra az Áder János államfő által visszaküldött törvényt a Margitszigetnek közvetlenül a főváros alá rendeléséről, csak annyit változtattak rajta, hogy mintegy két héttel kitolták a hatályba lépését. Az államfő érdemi kifogására nem reagált a kormány. Tóth József XIII. kerületi polgármester módosító indítványai nem kaptak többséget, noha ő éppen azt kívánta rendezni, aminek elmaradását Áder János valójában kifogásolta június 20-i levelében: a helyi önkormányzat bevonását a döntésbe, illetve a népszavazást.

Az országgyűlés kizárólag kormánypárti szavazatokkal megvonta 40 Jobbik-képviselő egyhavi teljes tiszteletdíját (394 000 és 672 000 forint közti összeget), mert Kövér László házelnök szerint a termőföldforgalmi törvény június 21-i szavazásakor „*közvetlen fizikai erőszakkal fenyegető magatartást tanúsítottak*”. (A közben hatályba lépett házszabálymódosítás pénzbírság kiszabása helyett tiszteletdíjcsökkentést tesz lehetővé.) Havi járandóságának harmadát vették el három LMP-képviselőtől, akik ugyanakkor, szintén az elnöki indoklás szerint „*magatartásukkal (molinó kifeszítése, megafon használata) az Országgyűlés rendjét súlyosan sértették*”. Az ellenzék – a Jobbikot is ideértve – a Jobbikosok büntetéséről egyáltalán nem szavazott, az LMP-sek esetében ellenszavazatot adott le.

Orbán Viktor miniszterelnök Dorkota Lajost, Dunaújváros országgyűlési képviselőjét, addigi Fejér megyei kormány megbízottat nevezte ki hét évre a Magyar Energetikai és Közműszabályozási Hivatal elnökévé. A parlamentben 1998 óta ülő, mandátumáról a kinevezés miatt június 30-ával lemondott 54 éves jogász lett a jogelőd Magyar Energia Hivatal létrehozása óta az első politikus az intézmény élén, a korábbi vezetők köztisztviselők, műszaki szakemberek voltak. Az országgyűlés egyúttal a távozó elnök érdekében módosította a kibővített hatáskörű új hivatalról hozott törvényt: míg az áprilisban hatályba lépett jogszabály megtiltotta, hogy a hivatal korábbi vezetői egy éven belül olyan szervezetnél, vállalkozásnál helyezkedjenek el, amelyeket érintő döntéseket hoztak addigi állásukban, a módosítás e tilalom alól kivette az ágazat állami tulajdonú cégeit. Nem sokkal később, júliusban Horváth Péter addigi MEKH-elnököt a Magyar Villamos

Művek Zrt. földgázüzemágot irányító vezérigazgatójává nevezték ki. Ezt a tisztséget akkor hozták létre, addig csak egy elnök-vezérigazgatója volt az MVM-nek.

Áder János köztársasági elnök a szerb parlamentben bocsánatot kért a II. világháború alatt magyarok által, ártatlan szerbek ellen elkövetett bűnökért. Ezt megelőzően a belgrádi törvényhozás – a Vajdasági Magyar Szövetség és az egykor radikálisan nacionalista Szerb Haladó Párt közös indítványára – határozatban ítélte el a szerb partizánok délvidéki vérengzéseit, ezzel első ízben elismerve a megtorlások törvénytelenységét. A vajdasági Csúrogon (Čurug) Áder János és Tomiszlav Nikolics szerb államfő emlékművet avatott az 1944-1945-ben a kollektív bűnösség elve alapján meggyilkolt magyarok tiszteletére.

Június 27. Az országgyűlés elfogadta a fél év alatt ötödik költségvetés-módosítást és az adóváltozásokat, köztük a telefonadó és az átutalások, pénzfelvételek után fizetendő tranzakciós illeték emelését. Emellett a bankszektort mintegy 75-80 milliárd forint pótbefizetésre kötelezték arra hivatkozva, hogy a tranzakciós illetékből származó költségvetési bevétel elmaradt az előirányzattól. A tőkejövedelmekre kirótt 6%-os egészségügyi hozzájárulást végül olyan enyhítéssel vezették be, hogy ezt nem kell megfizetni az állampapírok és a főleg állampapírokba fektető alapok befektetési jegyeinek kamata után, továbbá akkor, amikor a kamat személyi jövedelemadója 0%-os, mint például a nyugdíj-előtakarékossági vagy a tartós befektetési számla esetében.

A parlament átalakította a takarékszövetkezeti rendszert. A szövetkezetek saját betétbiztosítási szervezetei helyébe államit állítottak, közös bankjuk, a Takarékbank pedig a már korábban tulajdonrészt szerzett Magyar Fejlesztési Bank és az újonnan belépő Magyar Posta révén állami többségűvé vált, illetve jelentős beleszólást kapott az elvben önálló és „egy tag – egy szavazat” elv alapján működő helyi takarékszövetkezetek irányításába. Választott vezetőiket akár le is válthatja. A törvény preambuluma így indokolta a változtatást: *„A szektor tőkeellátottsága alacsony, szervezetsége és szolgáltatási szintje nem megfelelő és félő, hogy jelenlegi formájában nem lesz hosszú távon működőképes. ... Bár a Magyar Állam fontos tulajdonosi pozíciót szerez a szektorban, azt a szektor átalakítására, professzionalizálására, és átszervezésére fordítja, és az így feljavított és megerősített szektorban pozícióit megfelelő időn belül értékesíteni kívánja, ha az általa elindított pozitív folyamatokat visszafordíthatatlannak látja.”* A törvény rendkívül gyorsan született: *„A szövetkezeti hitelintézetek integrációjáról”* szóló 34 oldalas törvényjavaslatot Németh Lászlóné nemzeti fejlesztési miniszter június 25-én nyújtotta be. Az országgyűlés 26-án döntött a kivételes sürgős tárgyalásról, miután közvetlenül a plenáris ülés előtt a gazdasági bizottság vitára alkalmasnak találta a tervezetet. Még aznap lezajlott az összevont vita, majd 27-én a szavazás.

Az érintettek két legnagyobb érdekképviselője, az Országos Takarékszövetkezeti Szövetség (OTSZ) és a Takarékszövetkezetek Érdekvédelmi Szövetsége másnap tiltakozott: szerintük a törvény, amelyet érdemi egyeztetés nélkül, rendkívüli gyorsasággal úgy szavaztak meg, hogy az érintettek gyakorlatilag semmit nem tudtak róla, számos ponton sérti az alkotmányt és több hatályos törvényt. Tagságuk gyakorlatilag nem szavazhat arról, hogy eladják-e a tulajdonukat, sem arról, hogy milyen áron, vagy kinek. Ugyanis ha nem engedelmessé válnak, bevonhatják a tevékenységi engedélyüket. Az OTSZ elnöke, az Orbán Viktorral köztudottan jó viszonyban lévő Demján Sándor ezt írta a miniszterelnöknek: *elfogadhatatlan, hogy „a Takarékbankban meglévő tulajdoni arányokat egyoldalú beavatkozással megváltoztatják, a takarékszövetkezetek többségi pozícióját megszüntetik, és hogy a szövetkezetek a jövőbeni kisebbségi tulajdonukkal sem élhetnek szabadon,*

mivel a közgyűlésen csak igennel szavazhatnak". A törvény „sérti az alkotmányt, a magántulajdon védelmét, a vállalkozás szabadságát és a tisztességes verseny feltételeit" – írta az ismert nagyvállalkozó még a parlamenti szavazás előtt, de nem járt eredménnyel. Csicsáky Péter, a Takarékbank elnök-vezérigazgatója a törvény elfogadása után azonnali hatállyal lemondott.

Együtt – a Korszakváltók Pártja néven bejegyezte Bajnai Gordon pártját a Fővárosi Törvényszék. Korábban azért kérte hiánypótlásra az Együtt 2014 Választói Szövetség Pártot, mert az "Együtt 2014" elemet tartalmazó névvel ugyanis korábban már több szervezet is nyújtott be nyilvántartási kérelmet, továbbá a "szövetség" névelemet csak olyan egyesület veheti fel, amely különös egyesületi forma, tehát amelynek csak egyesületek és alapítványok a tagjai – indokolta döntését a törvényszék. A végzés július 11-én jogerőssé vált.

Június 28. "Ritkán adatik meg, hogy valaki egy olyan országot képviseljen, ami ilyen kiugró sikereket érjen el" – így értékelte Orbán Viktor miniszterelnök brüsszeli sajtótájékoztatóján az Európai Tanács ülését. Az eredmények között említette azt, hogy a Bizottság megszüntette a túlzottdeficit-eljárást, illetve azt, hogy az Európa Tanács elutasította Magyarország demokratikus deficitjének monitorozását. A kormányfő úgy fogalmazott: a többi 26 tagállam vezetői között ülve "körülnéztem az asztalnál, hogy van-e olyan ország, ahol ennyire jó a reálgazdaság, de ilyet nem láttam". A reálgazdaság sikerei között a rezi csökkenését, a munkanélküliség mérséklését és a foglalkoztatás javulását említette. Magyarországgal az uniós csúcs egyedül az országspecifikus ajánlások között foglalkozott. Ezzel kapcsolatban Orbán megjegyezte: miközben Magyarország jól teljesít, a sikertelen európai válságkezelők akarnak tanácsot adni nekünk, de ennek ellenére elfogadja, hogy "rosszabbul teljesítő országoktól is érkezhethet jó tanács".

Áder János köztársasági elnök az ellenzéki felszólítások ellenére aláírta a termőföldforgalomról szóló törvényt. Közleményében ezt írta: „Megállapítottam, hogy a földtörvény alkotmányossága sem tartalmi, sem formai szempontból nem vonható kétségbe, így kihirdetésének nincs alkotmányos akadály. ... Mivel magam is értesültem arról, hogy a zárószavazás során botrányos rendzavarás történt az Országgyűlésben, ezt a kérdést különös alaposággal és körültekintéssel vizsgáltam meg. ... Meggyőződésem: nem hivatkozhatnak házszebálysértésre azok, akik erőszakos fellépéssel akadályozták, hogy az elnök levezesse az Országgyűlés ülését. Nem hivatkozhatnak jogsértésre azok, akik a házszebályt semmibe véve saját maguk akadályozták meg azt, hogy az általuk kezdeményezett névszerinti szavazást a levezető elnök elrendelje. ... vannak, akik múltunk legrosszabb emlékeit idéző módon a demokráciát abban látják megtestesülni, ha függetlenül törvényektől és szabályoktól, akár erőszakkal is érvényt próbálnak szerezni akarataknak. Tévednek, akik úgy gondolják, hogy ők azt tehetik, amihez kedvük van, miközben millióktól a törvények betartását kérik vagy várják el. ... Mert nem mindegy, milyen példát közvetítünk: rend nem születhet rendbontásból, törvényesség a törvénytelenésgből, joguralom a jogtalanságból.” Az MSZP, a Jobbik és az Együtt élesen bírálta az elnök döntését. A törvényt 30-án, vasárnap hirdették ki a Magyar Közlönyben.

Június 30. Lesz pedagógus-béremelés szeptember 1-jétől, bár ütemezése még nem dőlt el, és egyúttal bevezetik az életpályamodellt – közölte Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere a Pedagógusok Szakszervezetének kongresszusán a kormány előző napi döntése alapján.

Július 1. Üzemzavarokkal, hajnali és délelőtti két-két órás leállással indult az elektronikus útdíjfizetési rendszer, miután nem volt idő a kipróbálásra, a gépkocsivezetők és az őket kiszolgáló személyzet betanítására. A kormány szerint hackertámadás okozta a bajt. A következő hetekben is

nagyon sok hibával működött a rendszer. Elvben ugyancsak ezen a napon kellett kinyitnia több mint 5000 nemzeti dohányboltnak, de nagy részükben még nem volt elég áru. Kiderült, hogy igen egyenetlen az eloszlásuk: mivel a törvény ezt nem szabályozta, egyes nagyobb városok forgalmas utcáin, terein egymás közelében, sőt akár szomszédos helyiségekben nyílt több trafik, míg más városrészekben alig.

Július 2. *„Új fejezetet nyitunk Szlovákia és Magyarország történetében. A megállapodás azért áll biztos lábakon, mert a kölcsönös bizalmon nyugszik”* – mondta Orbán Viktor miniszterelnök, miután a két kormány számos tagjának jelenlétében megállapodásokat írt alá Robert Fico szlovák kormányfővel Budapesten. Ezek szerint 2014-2020 között huszonöt új, határon átvezető utat fognak megépíteni, és közös munkabizottságot állítottak fel a határmenti közösségi közlekedés újraindítására. A kisebbségi kérdésekről Orbán azt mondta, hogy az ehhez felállított bizottságok jól haladnak a munkával, Sátoraljaújhelyen a kéttannyelvű szlovák iskola fejlesztésére pénzt különít el a kormány. Abban nem történt változás, hogy Szlovákiában elveszítik ottani állampolgárságukat azok, akikről kiderül, hogy a törvényi tilalom ellenére felvették a magyart.

Két új törvény aláírását utasította el a köztársasági elnök. Az egyházügyi törvényben az egyházi jogi személyek nyilvántartására vonatkozó rész újra megfontolását kérte az országgyűléstől, mert szerinte a szöveg nem értelmezhető, ezáltal jogbizonytalanságot okozna. A médiatörvény módosításában azt kifogásolta, hogy a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnökhelyettesének az alaptörvényt megsértve adtak rendeletalkotási jogot, mert az alaptörvény szerint ezzel csak az elnök által kijelölt helyettes rendelkezik, ám Szalai Annamária halála előtt nem jelölte ki erre egyetlen helyettesét. Vagyis ha az országgyűlés a hatósági elnöki tisztség elhúzódo betöltetlensége miatt egy helyettes vezetőt akart felruházni a sürgős jogszabályok kiadásának jogával, ahhoz az alaptörvényt kellett volna módosítania.

Késő este a takarékszövetkezeti törvényt is megvétózta az elnök. Számos pontot kifogásolt, egyebek közt ezt írta: a jogszabály *„egyres ... rendelkezéseit megítélésem szerint vizsgálni kell arra tekintettel is, hogy a tulajdonjogra vonatkozó alkotmányos követelményeknek megfelelnek-e ... egy esetleges állami értékesítés során miként biztosítható az integráció elindításakor fennálló tulajdonosi jogok érvényesítése.”*

Heves vita folyt az Európai Parlamentben arról a bizottsági jelentésről, amely szerint a magyar alaptörvény összeegyeztethetetlen az EU-s szerződés több pontjával. A magyar kormánypártok EP-delegációja már előre közleményt adott ki: a jelentés az európai baloldali pártidiktátuma, és mint ilyen *„elfogult és elfogadhatatlan”*. Hoppál Péter, a FIDESZ szóvivője szerint pedig az egész csak arról szól, hogy *„a rezsi csökkentést fel kelljen adni Magyarországon”*. A délutánra Strasbourgba érkezett Orbán Viktor miniszterelnök is azt mondta: nincsenek illúziói a másnapi szavazás kimenetelét illetően. Mégis azért jött el a vitára, hogy megadja a tiszteletet az intézménynek és a választott képviselőknek. A jelentés a miniszterelnök szerint igazságtalan és bántó, nyíltan kettős mércét alkalmaz, és lebecsüli azt a hatalmas munkát, amit a magyarok végeztek az ország megújítása érdekében. *„Nem akarunk olyan Európát, ahol a sikeres országokat büntetik, ahol gyámság alá helyeznek, korlátozzák a szabadságot, ahol a nagyobb visszaél erejével, ahol kettős mércét használnak, és ahol csak a kisebbnek kell tisztelnie a nagyobbat. ... Ez most elfogult baloldali határozat lesz. A vádló és a bíró ugyanaz lesz, ezért nem áll módomban elfogadni a határozatot.”* Ezt röviddel később egy kormánymemorandum nyomatékosította: *„A jelentés túlzó következtetéseket von le egyébként labilis tényállításokból, ajánlásai pontatlanok és végrehajthatatlanok, teljesen mellőzi a magyar intézményi, jogi és politikai körülmények ismeretét.*

... visszaélés az Európai Parlament hatalmával, mélyen igazságtalan Magyarországgal és népével szemben, és nyíltan kettős mércét alkalmaz". A vitában a néppártiak nagy része elutasította a jelentést, és védte az Orbán-kormányt, míg a szocialisták, a zöldek, a liberálisok élesen bírálták. Viviane Reding EB-alelnök kifejtette: a bizottság feladata, hogy eljuttassa a szerződések örök szerepét, és ne riadjon meg az eszközök használatától sem, de ezt Justitia módjára, bekötött szemmel, pártatlanul teszi. A portugál zöldpárti Rui Tavares képviselő, a jelentés készítője azt mondta: "A jelentéssel kapcsolatos tényszerű ellenvetést nem hallottam, ennek nagyon örülök!" Másnap az Európai Parlament 370 szavazattal 249 ellenében, 82 tartózkodás mellett elfogadta a jelentést, de ez nem járt jogi következményekkel. Bár a szavazás nem volt név szerinti, a számokból kikövetkeztethető, hogy a Néppártból sem mindenki utasította el a dokumentumot.

Július 4. A Kúria a Fővárosi Törvényszék jogerős ítéletét felülbírálván helyt adott az OTP felülvizsgálati kérelmének, és elutasította egy devizahiteles állampolgár keresetét, aki szerint a bankkal kötött szerződése semmis, mert az nem tartalmazta, hogy a hitel törlesztésekor szokásos devizaátváltásnak létezik vételi és eladási árfolyama, a kettő különbözete pedig lényegében az ügyfél költsége, illetve a bank nyeresége. A Kúria harmadfokú ítélete megsabta ugyan, hogy az árfolyamrés legfeljebb 1 % lehet – e tekintetben tehát módosítani kell a hitelszerződést –, de kimondta: a vételi és az eladási ár közötti különbség a banki működés része. A hiteladósok abban reménykedtek, a pénzintézetek pedig attól tartottak, hogy ha a legfőbb bírói fórum is az adósnak ad igazat ebben az ügyben, akkor ezrével indulhatnak hasonló perek hasonló eredménnyel. Ennek megfelelően fogadták felháborodva, illetve örömmel az ítéletet az érintettek. Néhány száz tüntető fenyegetőzve a miniszterelnök házához vonult, és azzal vádolta a bírakat, hogy megvesztegették őket. A FIDESZ számára a döntés elfogadhatatlan és felháborító, a devizakárosultak joggal érezhetik úgy, hogy az igazságszolgáltatás cserbenhagyta őket – jelentette ki Kocsis Máté, a párt kommunikációs igazgatója. Rogán Antal frakcióvezető pedig azt mondta: egyetért azzal az állásponttal, amelyik szerint a devizahitelek hibás termékek, mert annak a sok százezer embernek, akik annakidején azt hitték, hogy a forintalapúnál kedvezőbb kölcsönhöz jutnak, körülbelül 90 %-a nem volt tisztában a kockázatokkal, a bankok viszont tudták, hogy hibás és kockázatos termékeket akarnak rásózni az ügyfeleikre. A bírálatot másnap reggeli rádióinterjújában Orbán Viktor miniszterelnök is megismételte. Az ítélet július 11-én megjelent indoklásából azonban kiderült: az ítélet valójában elfogadta a másodfokú bíróság álláspontját, hogy a szerződés semmis volt, de egyúttal rögtön érvényessé is tette, mert a hiányosságot ki lehetett küszöbölni, és mert a felperes adós sem vitatta, hogy kapott tájékoztatást az árfolyamszámításról, ha nem is magában a szerződésben. Ez tehát különleges eset volt – állította számos szakértő –, és a következményeket tekintve egyáltalán nem egyértelmű, hogy a bank győzött, az adósok pedig veszítettek. Három hónap múlva váratlan fordulat következett: az első fokra visszajutott ügyben a Pesti Központi Kerületi Bíróság október 14-én ismét semmissé nyilvánította a Kúria által kiegészített szerződést.

Az országgyűlésben napirend előtt Orbán Viktor miniszterelnök megismételte az Európai Parlament előző napi határozatát elutasító véleményét. Mesterházy Attila MSZP-elnök úgy válaszolt neki, hogy „a magyar kormány nem egyenlő a magyar néppel. Az EU a FIDESZ és Orbán hatalomgyakorlását vonta kritika alá.” Vona Gábor a Jobbik nevében szintén elutasította az EP-határozatot, de egyúttal a kormányt és az MSZP-t is bírálta.

Az előbb június 21-ig, majd június 28-ig összehívott rendkívüli nyári ülészakot néhány szavazás érdekében hosszabbították meg további két nappal. E napon csak Vas Imre FIDESZ-képviselő, pesterzsébeti alpolgármester törvényjavaslatát fogadták el, hogy július közepéig még hozzá lehessen nyúlni a választókerületi határokhoz, amit ennek alapján másnap meg is tettek.

Július 5. Az országgyűlés a nyári szünet előtti utolsó ülésnapján újra elfogadta a köztársasági elnök által három nappal korábban megfontolásra visszaküldött törvényeket. Az egyházakról szóló jogszabályon csak kisebb technikai javítás történt az államfő véleményére tekintettel. A takarékszövetkezeti törvényt is csekély mértékben módosították, figyelmen kívül hagyva az államfői bírálóknak a tulajdonkorlátozás alkotmányosságát megkérdőjelező részét. Demján Sándor, az Országos Takarékszövetkezeti Szövetség elnöke ezután arra kérte Áder János köztársasági elnököt, hogy ne írja alá a módosított takaréktörvényt, hanem küldje el az Alkotmánybíróságnak. Ha ezt nem teszi – az alaptörvény szerint egyébként nem teheti –, akkor ők fordulnak oda. A nagyvállalkozó szerint Vojnits Tamás kormánybiztos „félreinformálta a kormányt”, amely ezért ragaszkodott a törvény elfogadtatásához. *”Ahol lehetőség van, márpedig a törvény a lehetőséget megteremti, ott kétségünk ne legyen, éhes tőkecsoportok próbálják majd a profitcentrumot megszerezni”* – figyelmeztetett sajtótájékoztatóján Demján. Orbán Viktor miniszterelnök viszont a neki írt június 25-i levélre válaszolva cáfolta az Országos Takarékszövetkezeti Szövetség vádját, hogy tudtuk nélkül, véleményüket nem kérve, váratlanul erőltette keresztül a kormány a törvényt. Szerinte az előterjesztést intenzív munka, többhónapos egyeztetés előzte meg, és a döntés összhangban van *„azzal az érintett szereplőkkel történő egyeztetés során született közös felismeréssel, hogy a takarékszövetkezeti rendszer jelentős átalakításra és nagyobb állami szerepvállalásra szorul”*.

A negyedik alaptörvény-módosítással összefüggő törvénycsomagban viszont helyt adtak Áder János kifogásának: törölték a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság alelnökének rendeletalkotási jogát, elfogadva, hogy ahhoz az alaptörvényt kellene módosítani, amit azonban ezúttal a többség nem akart megtenni. Ehelyett részben enyhítették (a szakiránytól függetlenül bármilyen felsőfokú végzettséget elfogadva), részben – a szakmai gyakorlatként elfogadható korábbi munkaköröket felsorolva – pontosították a majdani hatósági elnök elé állított követelményeket. Jelölt azonban egyelőre továbbra sem volt.

Az országgyűlés Rogán Antal frakcióvezető, valamint Gulyás Gergely és Kocsis Máté FIDESZ-képviselők indítványára (kormánypárti és Jobbikos szavazatokkal, az ellenzék többi részének távolmaradása mellett) határozatban ítélte el a magyar kormány jogalkotási gyakorlatát bíráló július 3-i EP-határozatot. Ez egyebek közt ezt tartalmazta: *„Mi, magyarok, szabad akarattunkból léptünk be az Európai Unióba A vasfüggöny mögött eltöltött 40 év alatt elegünk lett a diktátumokból.... Ezért joggal várjuk el az Európai Unió intézményeitől a Magyarországnak kijáró tiszteletet és egyenlő elbánást. ... A magyar Országgyűlés csodálkozásának ad hangot, hogy az Európai Parlament olyan határozatot hozott, amelyhez nincs joga, ... Ezzel az Európai Parlament szembemegy az európai értékekkel és veszélyes útra vezeti az Európai Uniót. ... Magyarország csökkenti a magyar családok által felhasznált energia árát. Ez sértheti több európai nagyvállalat érdekeit, akik monopol helyzetük révén hosszú éveken át extraprofitot termeltek Magyarországon. Elfogadhatatlan, hogy az Európai Parlament ezeknek a nagyvállalatoknak az érdekében próbál nyomást gyakorolni hazánkra Felszólítjuk Magyarország Kormányát, hogy ne engedjen az Európai Unió nyomásának, ne hagyja csorbítani az ország alapszerződésben garantált jogait, és folytassa a magyar családok életét megkönnyítő politikáját!”*

A többség – ez esetben a Jobbik kivételével az ellenzék támogatását is élvezve – úgy módosította a házszabályt, hogy újra megalakulhasson az LMP frakciója. Az Alkotmánybíróság álláspontját figyelembe véve ugyanis az az új szabály került be, hogy ha egy párt listája a választásokon megkapta a szavazatoknak a bejutáshoz szükséges legalább 5%-át, akkor mindenképp joga van a képviselőcsoport-alakításra, amíg három fő alá nem csökken a létszáma. A döntés nem vonatkozott a Demokratikus Koalíció és a Párbeszéd Magyarországért képviselőire,

akik más párt (az MSZP, illetve az LMP) listájáról szereztek mandátumot, új pártjukra a választók nem szavaztak 2010-ben, mert az akkor még nem létezett.

Az előző napi – bár még ki nem hirdetett és így hatályba sem lépett – törvényben szereplő felhatalmazással élve a képviselők módosították hét budapesti országgyűlési választókerület határait. Az előterjesztő Vas Imre FIDESZ-képviselő indoklásában arra utalt, hogy a korábbi döntés hibás volt, tudniillik szerinte *„A módosítás elfogadására azért van szükség, hogy az országgyűlési egyéni választókerületek területe egyértelműen meghatározható legyen, továbbá megfeleljen ... azon rendelkezésnek, mely szerint az egyéni választókerületeket úgy kell kialakítani, hogy azok összefüggő területet alkossanak.”*

Végrehajtandó börtönbüntetéseket szabott ki a Debreceni Törvényszék kémkedésért zárt tárgyaláson egy olyan ügyben, amelyről nem lehetett megtudni, miről szól. Galambos Lajos, a Nemzetbiztonsági Hivatal 2004 és 2007 közti főigazgatója és Szilvásy György, a Gyurcsány-kormány titkosszolgálatokat felügyelő minisztere (2006-2009) egyaránt 2 év 10 hónapot kapott első fokon, nem jogerősen. Laborc Sándort, aki 2007 és 2009 között volt a Nemzetbiztonsági Hivatal főigazgatója, bűnpártolásért egy év felfüggesztett börtönbüntetésre ítélték, Püski Lászlót, a kémbojtárnyban felbukkant orosz háttérű biztonságtechnikai cég tulajdonosát pedig felmentették államellenes bűncselekmények vádjá alól. Az ügy iratait 2040-ig titkosították, ezért csak feltételezések jelentek meg arról, hogy az NBH munkatársainak átvilágítását bízták annak idején az orosz kapcsolatokkal rendelkező magánvállalkozásra, és ez jelenhetett meg a vádban kémkedésként. De a kormányzati informatikai hálózat meghackelése is szóba került a sajtóban. *„Hiszünk Szilvásy György ártatlanságában”* – írta közleményében Mesterházy Attila, az MSZP elnöke, aki mindaddig koncepciók eljárásnak tekinti a pert, amíg titkos az ügy iratanyaga. Szerinte csak a teljes átláthatóság biztosíthatja az ügyészségi eljárás és a bírósági döntés tisztaságát, valamint azt, hogy az *„egész ügy nem politikai megrendelésre és befolyásolásra indult”*. *„Veled vagyok, Szilvásy Gyuri”* – mondta Gyurcsány Ferenc, a Demokratikus Koalíció elnöke a Facebookon közzétett videóüzenetében. A volt miniszterelnök az Orbán-kormány abszurd világára jellemzőnek nevezte, hogy az 1950-es évek óta most ítélték el először volt minisztert kémkedés vádjával. *„Hogyan szolgálják ki ezt a gyáva miniszterelnököt, ezt a gazembert, ezt az erőszakos senkiházi bírót, rendőrök, ügyészek?”* Kocsis Máté, a FIDESZ kommunikációs igazgatója ezzel szemben így nyilatkozott: Szilvásy György a *„maffiabaloldal központi figurája”*, Bajnai Gordon, Gyurcsány Ferenc és Mesterházy Attila közeli munkatársa volt. *„Nekik együtt közös a felelősségük abban, hogy együtt tették tönkre az országot mind gazdasági, mind morális értelemben. Érthető tehát részükről a Szilvásy melletti egységes kiállás.”*

Július 6. Minden korábbinál több, a becslések szerint 8000 fős részvétellel békésen zajlott le a Budapest Pride meglefelvonulás egy egyhetes programsorozat zárásaként. Az eseményen szolidaritása jeléül részt vett az MSZP, az LMP, a DK és a PM több politikusa, támogatását pedig már előre jelezte húsz ország – köztük az Egyesült Államok és 14 EU-tagállam – nagykövetsége, továbbá *„Nyitottak vagyunk!”* jelszóval számos ismert cég (például a Google) és a jobboldalhoz nem sorolható összes sajtóvállalkozás. A kormánypártok elzárkóztak minden kommentártól, még inkább a részvételtől, de bíráló nyilatkozatot csak a KDNP tett. Pintér Sándor belügyminiszter viszont néhány nappal korábban egy Jobbikos képviselő számonkérő írásbeli kérdésére válaszolva a mindenkit megillető alkotmányos jogokra emlékeztetett. Volt a felvonulás előtt a közelben egy Jobbikos és gárdista rendezvény is, a Jobbik azonban a korábbi évekkel ellentétben megtiltotta tagjainak, hogy a párt nevében ellentüntetést szervezzenek. Így a melegek és a jogaik érdekében kiálló szimpatizánsok felvonulását kevés számú tiltakozó kísérte. Csak egyetlen rendezvény történt, a rendezvény három hazafelé tartó résztvevőjét egy csoport durva sértegetések közepette megverte.

Július 8. Katonai tiszteletadással, több ezer gyászoló jelenlétében eltemették Horn Gyula volt miniszterelnököt. Megjelent Áder János köztársasági elnök és két elődje, Schmitt Pál és Sólyom László (akiről Katona Béla búcsúztató beszédében rosszállólag elhangzott, hogy 2007-ben, 75. születésnapja alkalmából nem volt hajlandó kitüntetni az elhunytat), valamint az összes, még élő 1990 utáni kormányfő: egymás mellett ült Orbán Viktor, Boross Péter, Medgyessy Péter, Gyurcsány Ferenc és Bajnai Gordon. Beszédet mondott Katona Béla, a Horn-kormány első titkosszolgálati minisztere (1994-1995), az országgyűlés volt elnöke (2009-2010), valamint két német politikus: Martin Schulz, az Európai Parlament szociáldemokrata elnöke és a 86 éves Hans-Dietrich Genscher egykori szabaddemokrata pártelnök, aki 1974-től 1992-ig volt Nyugat-Németország, majd az egyesített Németország külügyminisztere.

Július 9. Jogos volt a magyar bíróság döntése – mondta ki a strasbourgi emberi jogi bíróság, ahová a Jobbik fordult azután, hogy feloszlatták az egyesületként működő Magyar Gárdát. Az ítélet szerint *„az állam jogosult megelőző intézkedéseket hozni, hogy megvédje a demokráciát. ... A félkatonai szervezet a magyar náci mozgalomra (a Nyilaskeresztesekre) emlékeztetett, amely a gerincét képezte egy olyan kormányzatnak, amely többek között felelős volt magyar cigányok tömegeinek kivégzéséért.”* A Jobbik felháborodott az ítéleten és közölte: fellebbez.

Július 10. A bírósági ügyek mögött társadalmi jelenségek állnak, így a nagyobb ügyekben a politikai megszólalások elkerülhetetlenek, ám ez az ítélkezést nem befolyásolhatja – mondta Darák Péter, a Kúria elnöke egy sajtótájékoztató azzal kapcsolatban, hogy Orbán Viktor miniszterelnök kifogásolta a devizahitelekkel kapcsolatos legújabb kúriai ítéletet. Gyurcsány Ferenc volt kormányfő Szilvássy György volt miniszter elítélését követő Facebook-kifakadására (*„azt üzenjük a bírónak, (...) hogy egyszer a tartója is el fog bukni, és el fog vele menni ő is”*) Darák Péter így reagált: *„a hatalmi ágak elválasztásának egyik alapkövetelménye a bírói függetlenség, sem a bírói státusok, sem a bírói ítéletek nem kötődhetnek politikai ciklusokhoz.”*

Bizonytalanná vált a törvényben is rögzített pedagógus-béremelés, miután Balog Zoltán miniszter közölte: szeptembertől csak az ígért többlet 60%-át tudják kifizetni, a fokozatosan bevezetendő program 2017-re teljesezhet csak ki.

Július 15. Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter az országgyűlés nemzetbiztonsági bizottságának véleményét kérte egy meghívásos pályázatáról, amelyben tíz vidéki kaszinó létesítésének jogát ajánlanák fel nem egészen egy évvel azután, hogy egy váratlanul benyújtott és két nap alatt elfogadott törvény három nagy kaszinó kivételével mindenütt betiltotta a szerencsejáték-gépeket. A levél szerint a kormányzat így tartaná elkerülhetőnek azt a nemzetbiztonsági kockázatot, amellyel korábban a tiltást indokolták. Sajtóhírek szerint a tárca a 10 új kaszinótól évente egyenként 850 millió forint adóbevételre számított, miközben 2012 utolsó három hónapjában az állam 3,2 milliárd forinttal esett el az új törvény miatt. Az ellenzék rögtön gyanakodni kezdett, hogy a kormánypártokhoz közel álló cégeket akarnak helyzetbe hozni, ezért Molnár Zsolt, a nemzetbiztonsági bizottság szocialista elnöke azt javasolta, hogy a 100%-os állami tulajdonú Szerencsejáték Zrt. hozza létre a tíz vidéki kaszinót. Kocsis Máté FIDESZ-es alelnök viszont a költségvetési bevételre tekintettel a miniszter javaslatát támogatta, és ezt fogadta el a bizottság többsége is. A testület ugyanakkor egyhangúlag kérte a Szilvássy György volt minisztert is érintő kémügy iratainak nyilvánosságra hozatalát, a 2040-ig tartó titkosítás feloldását – ezt azonban az Alkotmányvédő Hivatal néhány nap múlva a még folyamatban lévő ügy nyomozási érdekeire hivatkozva megtagadta. A bizottság szocialista és DK-s tagjai szerint a zárt ülésen sem tudták meg, valójában mi történt, kit miért ítéltek el első fokon. Kocsis Mátét ellenben meggyőzte a kapott információ, hogy *„alapos és körültekintő”* nyomozás után ugyanilyen ítélet szöveztetett, szerinte *„a maffiabaloldal kulcspolitikusai”* lettek idegesek attól, hogy felelősségre vonhatják őket.

Matolcsy György az IMF budapesti irodájának bezárását kérte, mert szerinte az adósság nagy részének visszafizetése után nincs már rá szükség. Az 1998-ban bezárt, majd 2009-ben újra megnyitott iroda élére Irina Ivascsenko vezetői megbízatásának augusztus végi lejáta után már nem keresnek utódot, hiszen az intézmény a magyar kormány meghívása alapján működött – közölte válaszul Christine Lagarde IMF-vezérigazgató.

A Duna Takarékszövetkezet 600 milliós hiteléből vette meg 2012-ben a felcsúti stadionépítéshez szükséges földeket a miniszterelnök mindössze 150 000 forinttal létrehozott futballalapítványa – jelent meg a Népszabadságban. Más sajtóközlésekből is kiderült: a pénzügyi intézmény fő tulajdonosa és igazgatósági tagja, egyúttal a Videoton FC tulajdonosa Garancsi István, a természetjáró és kerékpáros turizmus, valamint az úthálózat fejlesztésével foglalkozó miniszterelnöki megbízott. Az általa vezetett Magyar Természetjáró Szövetséggel néhány héttel korábban kötött szokatlan, szinte nemzetközi szerződésekre emlékeztető formátumú együttműködési megállapodást a kormány. Ugyanakkor a Duna Takarékszövetkezet volt az egyetlen az ilyen pénzügyi intézmények közül, amelyre nem vonatkozott az új takarékszövetkezeti törvény integrációs („államosítási”) kötelezettsége, ugyanis egyedül felelt meg a törvényben kivételként megnevezett követelménynek, hogy bankká kívánt alakulni, és erről szóló kérvényét már benyújtotta a pénzügyi felügyeletnek.

Július 16. *„Szabadságharcnak is lehet nevezni, de Magyarország valójában az Európai Unió belüli status quo-t, az uniós és a nemzetállami jogosítványok közti egyensúlyt védi. Mi nem akarunk elszakadni Európától, de nem mondunk a lopakodó föderációs politikára”* – jelentette ki Orbán Viktor miniszterelnök a magyar nagykövetség szokásos évi találkozóján. Beszéde alatt a korábbi évekkel ellentétben a magyar mellett uniós zászlók is ki voltak téve.

Öt órás tárgyalás után a jövő közös kormányprogram alapjául szolgáló dokumentumot fogadtak el az MSZP és az Együtt-PM képviselői. Az általában jó hangulatúnak jellemzett megbeszélésen kölcsönös szemrehányások is elhangzottak amiatt, hogy a két párt politikusai időnként a médiában „üzengetnek” egymásnak.

Az Alkotmánybíróság felfüggesztette annak a törvényhelynek az augusztus 1-i hatályba lépését, amely alapján a közszolgálat számos munkatársát nemzetbiztonsági ellenőrzés címén évente kétszer egy-egy hónapig titkos megfigyelésnek vethetnék alá. Az AB-hoz Szabó Máté ombudsman fordult, aki szerint az alaptörvénybe ütközik, ha a hivatalnokok, fegyveres testületi tisztek magánéletét bármiféle ok és indoklás nélkül, tudtukon kívül rendszeresen figyelhetnék. Az AB azért élt a felfüggesztés eszközével, mert esélyt látott rá, hogy valóban alkotmányvétség történne, de nyári szünetének megkezdéséig nem tudta meghozni a végleges határozatot.

Csak akkor tartható a hiánycél, ha a kormány zárolja a 400 milliárdos Országvédelmi Alapot, és ha nem lesz gond a növekedéssel és a kamatokkal – ezt a véleményt tette közzé a Költségvetési Tanács. A Kovács Árpád vezette testület, amelyben Matolcsy György MNB-elnök és Domokos László ÁSZ-elnök személyében két volt FIDESZ-képviselő a két tag, egyhangúlag fogadta el a jelentést.

Július 19. Csányi Sándor, az OTP elnök-vezérigazgatója és Bonitas nevű társasága két részletben 10,2 milliárd forintnyit eladott saját tulajdonú OTP-részvényeiből, ami rövid ideig tartó tőzsdei zuhanást váltott ki. Ezzel a bankvezér mintegy 1%-os tulajdonrésze 60%-kal csökkent. A lépés azért is váltott ki meglepetést, mert az előző napokban hírek terjedtek a bankokat súlyosan érintő kormányzati elképzelésekről a devizahitelek ügyében, és emiatt az OTP-részvény árfolyama is esett; becslések szerint Csányi Sándor 680 millió forinttal kapott kevesebbet a papírjaiért, mint amennyire nem sokkal korábban számíthatott volna. Maga az érintett csak néhány

nap múlva szólalt meg: megerősítette, hogy a bevételt mezőgazdasági magánvállalkozásaira, egyebek közt egy új nagy vágóhíd beruházására szánja. Ugyanakkor cáfolta, hogy beteg lenne, és hogy a részvényeladással az emiatt várható visszavonulását készítette volna elő. Az MLSZ elnökeként is dolgozó és ennek kapcsán, mint mondta, a miniszterelnökkel „korrekt viszonyban” lévő Csányi nem reagált érdemben a kormány egyik legbefolyásosabb politikusa, Lázár János öt érintő bírálatára, csak annyit jegyzett meg a Népszabadságnak, hogy a Miniszterelnökséget vezető államtitkár „*nagyon tehetséges politikus. Láthatjuk, milyen jól elintézte a trafikügyet is*”. Lázár korábban, egy március 8-i rádióinterjúban (Rádió Q) az OTP-t meg nem nevezve egy „*magyarnak tűnő nagy bank*”-ről beszélt, amelynek vezetője túl nagy hatást gyakorol a magyar gazdaságra, politikára, társadalomra, és „*polip módjára hálózza be az országot*”. Máskor azt mondta rá utalva: „*a demokráciában az ilyen volumenű gazdasági túlhatalom komoly kockázatot jelent*”. Csányi Sándor közölte: nem távozik. Arra az újságírói kérdésre, hogy esetleg „*kiadták rá a kilövési engedélyt*”, így válaszolt: „*Ha volt is ilyen engedély, én nem látom a vadászt, és azt sem, hogy milyen kaliberű fegyvere van.*”

Július 23. A Monetáris Tanács sorozatban tizenkeddszer csökkentett alapkamatot, ezúttal 4%-ot állapított meg. Matolcsy György MNB-elnök közölte, hogy 3-3,5% lenne az ideális kamat, bár Pleschinger Gyula MT-tag ezt másnap az elnök magánvéleményének minősítette.

Július 24. A kormány levette napirendről azt az elképzelést, hogy a devizahitelek forintra váltásának 1100 milliárdos terhet a bankok viseljék, ehelyett tárgyalni kezd a Bankszövetséggel, hogy „*az időbeni és teherviselési szempontokat is figyelembe véve*” vezessék ki a hitelpiacról a lakáscélú devizaalapú jelzáloghiteleket. A kabinet ugyanakkor elfogadta a családi adókedvezmények kiterjesztéséről szóló javaslatot.

Július 27. Az IMF-től felvett kölcsön idő előtti végtörlesztésére utasította Varga Mihály nemzetgazdasági minisztert – jelentette be Orbán Viktor miniszterelnök Erdélyben, a Bálványosi Nyári Szabadegyetem zárórendezvényén. A visszafizetés augusztus 6-án megtörtént.

Augusztus 6. Tényleges életfogytiglanra ítélte első fokon a Budapest Környéki Törvényszék a romák elleni, nyolc helyszínen hat halálos áldozatot követelő 2008-2009-es támadássorozat első-, másod- és harmadrendű vádlottját. A bíróság szerint Kiss Árpád, Kiss István és Pető Zsolt előre kitervelten, aljas indokból, több emberen, bünszervezetben követett el emberölést. A negyedrendű vádlott Csontos Istvánt bűnsegédként 13 év börtönbüntetésre ítélték. A vádlottak kizárólag azért fogtak össze, hogy a cigány etnikum elleni támadásokkal megregulázzák, megfélemlítsék a romákat – jelentette ki Miszori László bíró, és erkölcsileg megengedhetetlennek nevezte ezt az indítékot. Az összes vádlott fellebbezett, Csontos kivételével nem is ismerték el bűnösségüket az emberölések ügyében. A két és fél éves bírósági tárgyalás során a rendőrség és az ügyészség, valamint az akkori Nemzetbiztonsági Hivatal és a Katonai Biztonsági Hivatal számos mulasztására és eljárási hibájára derült fény. Nem született válasz arra a kérdésre, hogy voltak-e felbujtók, támogatók, és hogy honnan volt pénzüik a jómódúnak nem mondható vádlottaknak eszközökre és lőszerre. Ugyanakkor ha augusztus 21-éig nem született volna meg az elsőfokú ítélet, a vádlottakat négy év előzetes letartóztatás után legalábbis háziőrizetbe kellett volna áthelyezni. Több sértett ügyvédje közölte: pert indít az állam ellen, a bűncselekmények felderítése során elkövetett hibák miatt komoly vagyoni és nem vagyoni kártérítést fognak kérni.

Áder János köztársasági elnök fogadta a parlamenti pártok frakcióvezetőit, és az alapvető jogok biztosának utódlásáról tárgyalt velük. Személyekről nem esett szó, csak elvekről. Az államfő azért tartotta szükségesnek a konzultációt, mert a szeptemberben lejáró megbízatású ombudsman utódjára neki kellett javaslatot tennie az országgyűlés számára. A 2007-ben hat évre választott Szabó Máté szerepét megnövelte, hogy miután az új alaptörvény és alkotmánybírói törvény

alapján már nem fordulhat bármely állampolgár az Alkotmánybírósághoz, lényegében ő maradt az egyetlen független szereplő, aki ezt megtehetette. 2010 után 38 esetben lépett fel így – ebből 34 ügyben beadványok hatására –, és az AB több fontos kérdésben igazat adott neki. Az ő tevékenységéről a hírek szerint nem beszéltek a köztársasági elnöknél, de a megbeszélést követő sajtótájékoztatón Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető így indokolta, hogy nem kíván válaszolni egy erre vonatkozó kérdésre: „*Még olyan szavakat mondanék, amelyeket megbánnék.*”

Augusztus 8. Áder János köztársasági elnök közölte: az 55 éves Székely László jogászt, egyetemi adjunktust javasolja az alapvető jogok biztosának, aki az első Orbán-kormány idején dunai kormánybiztos volt, 2010 után pedig az új Polgári Törvénykönyv elkészítéséért felelt miniszteri biztosként. Az államfő közleményében külön hangsúlyozta: ombudsmanjelöltje megfelel annak a pártok által kért szempontnak, hogy független, ugyanis soha nem volt semmilyen párt tagja. A kommentárok emlékeztettek rá: a FIDESZ jogi kabinetjének azonban tagja volt 1992-ben, továbbá tudományos teljesítményének szerénységét mutatja alacsony oktatói rangja, hiszen elődei ebben a korban már egyetemi professzorok voltak.

Augusztus 12. "*Csányi Sándor az ország első számú uzsorása*", aki "*páváskodik a devizahitelesektől szerzett milliárdjaival*" – mondta Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető államtitkár az OTP elnök-vezérigazgatójáról az új kormányrendelet alapján közvetlenül általa irányított Nemzeti Fejlesztési Ügynökség sajtótájékoztatóján. Másnap az OTP sajtófőnöke azt nyilatkozta, hogy Csányi büntetőfeljelentést tesz Lázár ellen, illetve polgári pert is indít. Mivel Lázár János a kormányfő egyik legközelebbi munkatársa, ezután feltűnést keltett, hogy augusztus 14-én a Puskás Stadionban a magyar-cseh válogatott mérkőzésen Orbán Viktor miniszterelnök és Csányi Sándor, aki az MLSZ elnöke is, egymás mellett ült, és ugyanolyan barátságosan beszélgetett, mint korábbi hasonló alkalmakkor.

Lázár János arról is beszélt, hogy az NFÜ-nek rohamtempóban el kell költenie a bennragadt pénzeket, ezért hozzávetőleg 500 milliárd forintnyi pályázatot fognak kiírni és el is bírálni augusztus hátralévő részében. „*Az én irányításom alatt senki nem helyezheti előtérbe az öncélját a közcéljal szemben*” – tette hozzá. Ekkor derült ki: az EU 15 operatív program közül 13-nak a finanszírozását állította le különböző szabálytalanságok miatt.

"*Az idej volt az utolsó év, amikor a teljes magyarországi politikai elit zavartalanul lófrált Hargita és Kovászna megyében. Ami sok, az sok, ez többé nem fordulhat elő.*" – jelentette ki Traian Băsescu román köztársasági elnök "A romániai kisebbségek és a határon túli románok jogai – kit diszkriminálnak?" című pódiumbeszélgetés meghívottjaként. Hozzátette, eddig azt hitte, hogy "*tudnak rendesen viselkedni*", de idén "*pofátlanokká*" váltak a magyarországi politikusok. Az államfő szerint "*meg kell vizsgálni*" Tőkés László EP-képviselő, "*román állampolgár*" viselkedését, aki „Tusványoson” azt javasolta, hogy Magyarország vállaljon "*védhatalmi státust*" az erdélyiek felett, mint Ausztria Dél-Tirol felett. Traian Băsescu arról is biztosította a marosfői hallgatóságot, hogy "*soha nem szervezik át etnikai alapon az országot*". Szerinte sztálinista módon gondolkodnak azok, akik ilyen terveket szőnek, hiszen annak idején a szovjet diktátor hozatta létre a Magyar Autonóm Tartományt. "*Ilyen Romániában többé soha nem lesz, a demokratikusan elfogadott alkotmány egységes államként határozza meg Romániát*" – üzent Băsescu. "*Románia nagyon gyorsan lépni fog, más országokkal együtt, mert Magyarország az instabilitás tűzfészkevé vált a kisebbségi kérdésben (...) Románia vezető szerepet fog vállalni Budapest rendreutasításában*" – jelentette ki a román államfő. Július 23. és 28. között a székelyföldi Tusnádfürdőn rendezték meg a 24. Bálványosi Nyári Szabadegyetemet és Diáktábort, amelyen több magyarországi és erdélyi politikus bírálta azt a bukaresti közigazgatási átszervezési tervet, amely a Székelyföldet az ott élők akarata ellenére román többségű régióba olvasztaná be. Éles elutasítással reagáltak Romániában Vona Gábornak az Erdélyi Magyar Ifjak (EMI) egyesület által szervezett borzonti táborban

augusztus 10-én tett kijelentéseire is. A rendezvényen a Jobbik elnöke a romániai magyarok helyzetéről úgy vélekedett: „*ha a magyar érdek csak konfliktus vállalásával képviselhető, akkor a konfliktust is vállalni kell*”. Számos romániai román és magyar politikus bírálta a román elnök „túlreagálását”, és elutasította véleményét Mesterházy Attila MSZP-elnök is.

Augusztus 15. A kormány a strasbourgi Európai Emberi Jogi Bíróság Nagykamarájához fellebbezett a 98 %-os különadó ügyében, hogy az változtassa meg a bíróság májusi ítéletét, amely az N. K. M. monogramú felperesnek 3,2 millió forint kártérítést megítélve kimondta, hogy ez az adó sérti a tulajdonhoz való jogot, továbbá két azután született hasonló ítéletet.

Karas Mónika jogászt nevezte ki Áder János köztársasági elnök a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnökévé a miniszterelnök javaslatára, több mint négy hónappal Szalai Annamária előző elnök halála után. (Őt 2010-ben még a kormányfő nevezte ki, de azóta változott a törvény.) A 21-én kihirdetett, de 15-én kelt és 19-étől érvényes kinevezés kilenc évre szól, és azért vált lehetségessé, mert az országgyűlés enyhítette a tisztség betöltőjére vonatkozó szakmai követelményeket. Karas Mónika a rendszerváltozás előtt pályakezdőként az állami tulajdonú Lapkiadó Vállalatnál dolgozott, majd ügyvédként vált ismertté. Elsősorban a Magyar Nemzetet és a Hír TV-t képviselte sajtóperekben, amelyek jelentős részében veszített. 1993 és 2002 között Csurka István MIÉP-elnök Magyar Fórum Kiadói Kft-jének is jogi képviselője volt. Eredménytelenül próbálta elérni, hogy az Átlátszó.hu blog helyreigazítsa az V. kerületi önkormányzat gazdálkodását érintő állításait. Ő volt az ügyvédje a Szárhegy dülő–Sárazsádány–Tokajhegyalja Kft-nek, amelynek egyik korábbi tulajdonosa Lévai Anikó, a miniszterelnök felesége, amikor a cég beperelte az egyik társtulajdonos volt feleségét az Élet és Irodalomban megjelent állításai miatt. 2013 augusztus végén járt le egy szerződése a FIDESZ országgyűlési frakciójával jogi képviselőről és tanácsadásról. Karas Mónikát a szakmai szervezetekkel folytatott kötelező konzultáció során a Magyar Elektronikus Újságírók Szövetsége nevű, magáról egyébként évek óta nem hallható szervezet jelölte, amelyet Gázsó L. Ferenc, a közszolgálati rádiós, televíziós és hírügynökségi dolgozók többségének munkáltatója, az MTVA vezérigazgató-helyettese vezet. Az MSZP, a DK és az Együtt–PM a javaslat augusztus 14-i közzétételekor egyaránt alkalmatlannak és elfogultnak nevezte a kinevezettet, aki szerintük Orbán Viktor pártkatonája, az Együtt–PM megfogalmazásában „*a Simicska-Nyerges birodalom házi jogásza*”. A FIDESZ-frakció közleménye ezzel szemben „*a bukott baloldal azonnali és teljesen alaptalan kirohanása*”-ként értékelte a bírálatokat. Másnap, 15-én a Jobbik is alkalmatlannak, „*a fideszes oligarchák ügyvédjének*” nevezte a jelöltet.

Augusztus 21. A kormány határozatban mondta ki, hogy az ISD DUNAFERR Dunai Vasmű Zrt. 2004. évi privatizációja elhibázott döntés volt, ezért célja a társaság visszavásárlása, és felhatalmazta a nemzetgazdasági minisztert, hogy a társaság megvásárlása érdekében a gazdasági társaság orosz-ukrán többségi tulajdonosával kezdjen tárgyalásokat. Néhány órával a kormányülés előtt a Dunaújvárosba látogató Varga Mihály még azt mondta, hogy nincs szó visszaállamosításról, bár súlyos gondot okoz a bejelentett 1500 fős, 20 %-os létszámcsökkentés, amelyet a tulajdonos a világgazdasági válsággal magyarázott. (2012-ben 29 milliárd forint volt a cég vesztesége). Noha vannak a városban más üzemek is, a vasmű a legfontosabb ottani munkaadó. „*A kormány helyében nem vásárolnám meg a Dunaferrt, mert nem az állam feladata egy ilyen cég működtetése*” – nyilatkozta az MTI-nek Jevgenyij Tankilevics vezérigazgató. Szerinte „*létszámcsökkentés nélkül nem lehet nyereségesre fordítani a gazdálkodást. Olcsóbb lenne az államnak, ha inkább új munkahelyeket teremtene a városban.*”

Augusztus 22. Éles szótárgyalás zajlott a Szolnoki Törvényszéken a tanúként megjelent Gyurcsány Ferenc volt miniszterelnök és a Nemzeti Vagyonkezelő korábbi vezérigazgatóját és másokat visszaélésekkel és károkozással vádoló ügyész között a sukorói telekcserével kapcsolatos per tárgyalásán. A politikus védte a végül meg nem valósult kaszinóberuházás támogatásáról szóló előzetes támogató állásfoglalást, és közvetve a 2009-2010-ben működött Bajnai-kormányt is bírálta, amiért nem állt ki a terv mellett. Szerinte az állam és a befektető egyaránt jól járt volna, egy milliárd dollárról volt szó, egy „*nehezen fejlődő környékből sikeres térség*” válhatott volna. „*Remélem, hogy akik a beruházás megghiúsításában közreműködtek, egyszer egy másik törvényszék előtt fognak állni*” – jelentette ki. A bírónő többször rászólt az ügyészre, aki ugyanazt a kérdést ismételte, de a volt kormányfőt is figyelmeztette, hogy ne személyeskedjen.

Lemondott mandátumáról Nagy Andor kereszténydemokrata képviselő, mert tel-avivi nagykövetté nevezték ki. 2002 óta volt a parlament tagja, 1998-2002-ben Orbán Viktor miniszterelnöki kabinetfőnöke. A szécsényi egyéni választókerületben választották meg 2010-ben, de egy törvénymódosítás alapján a 2014-es általános választások előtt már nem kell időközi választást tartani, ha egy képviselő távozik.

Augusztus 23. Az Országos Takarékszövetkezeti Szövetség jogalkotással okozott kár miatt beperelte a magyar államot, a Magyar Fejlesztési Bankot, a Magyar Postát, az integrációs szervezetet és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletét, mivel álláspontja szerint részük volt abban, hogy a Magyar Posta névértéken, 2000 forintos áron jutott hozzá a Takarékbank részvényeihez, ami a reális piaci értéknek mindössze az ötöde. Az OTSZ egyúttal azt javasolta tagjainak, hogy közgyűléseiken fogadják el a Szövetkezeti Hitelintézetek Integráció Szervezete által kiadott alapszabálymintákat, hiszen különben kizárnák magukat a rendszerből, vagyis megszűnnének, és a Takarékbank új alapszabályára is szavazzanak igennel a bank augusztus 27-i közgyűlésén, de a határozatok magyarázatában tüntessék fel, hogy a törvényi kényszer miatt kellett így eljárniuk.

„*A FIDESZ felszólítja a bankokat, hogy haladéktalanul módosítsák a lakás-devizahitel szerződéseket úgy, hogy az elfogadható legyen a becsapott, nehéz helyzetbe került magyar családoknak*” – írta egy közleményben a párt, mert szerinte sok családot „*nehéz, sőt kilátástalan helyzetbe sodort a bankok felelőtlen devizahitelezése.*” A közlemény kiadásával egy időben tartott demonstrációt a „Koppány Csoport” Budapesten, olyan jelszavakkal, mint „*Az is gyilkos, aki öngyilkosságba hajszol egy másik embert*”, „*Megvédjük házainkat, nem hagyjuk, hogy kifosszanak minket*”, továbbá „*Követeljük a kilakoltatások és végrehajtások azonnali leállítását, a devizahitelek teljes eltörlését, az átvert emberek kártérítését*”.

Váratlan ajánlatot tett Bajnai Gordon, az Együtt-PM vezetője Mesterházy Attila MSZP-elnöknek: válasszák külön a miniszterelnök-jelölt és az egyéni körzetek jelöltjeinek kérdését, és arról, hogy ki legyen Orbán Viktor kihívója, többhetes országos előválasztási kampány és televíziós vita után, két közvélemény-kutató felmérései alapján döntsenek. Az ajánlatot Mesterházy Attila visszautasította, és előállt egy sajjátal: tartsanak valódi, „*hús-vér emberekkel*” megrendezett előválasztást.

Augusztus 27. „*Az ország gazdasági teljesítőképessége ...nem teszi lehetővé a 2011-ben elfogadott törvényben meghatározott mértékű béremelést, csak egy ennél 2013 szeptemberében még kisebb, de minden érintett számára érzékelhető mértékű emelést, majd azt követő négy év alatt a teljes béremelés garantálását.*” Ezzel indokolta a kormány nevében Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere, hogy 2017-ig tolják ki a 2011-ben elfogadott törvényben előírt pedagógus életpálya-modell megvalósítását és az ezzel járó béremelést. Az országgyűlés rendkívüli ülésen döntött a törvény módosításáról. A kormánypárti képviselők azzal érveltek, hogy a tanárok még így is jelentősen, havi nettó 30-40 000 forinttal többet fognak keresni, és a 165 000 pedagógus közül legfeljebb 4000-en járnak rosszul, főleg vezetők. Az ellenzék ezzel szembeállította a kötelező óraszám emelkedését, a

pótlékok és a béren kívüli juttatások nagy részének, valamint a túlóradíjnak a megszűnését – e megközelítésből több munkáért összességében nem sokkal több jövedelem jár majd. Újabb összecsapás zajlott az országgyűlés oktatási bizottsága (annak kormánypárti többsége) és a kormány között. A bizottság támogatta elnöke, Pokorni Zoltán volt miniszter és más FIDESZ-képviselők javaslatát, hogy egyetlen tanár fizetése se csökkenhessen, a többszakosok pedig kapjanak pótlékot. A kormány azonban a költségvetés korlátaira hivatkozva elutasította ezt, és előterjesztői visszavonták, bár a Jobbik kérésére mégis szavazni kellett róla. A törvény végül e módosítások nélkül született meg 257 szavazattal 34 ellenében, 4 tartózkodás mellett, 91-en pedig nem szavaztak. A zárószavazásban Pokorni Zoltán és egyik indítványozó társa – bár ott volt – nem vett részt, az oktatási bizottság előző este a módosításokra még igent mondó kormánypárti tagjai pedig megváltoztatták álláspontjukat, így a FIDESZ és a KDNP képviselői részéről ellenszavazat vagy tartózkodás nem volt. Megosztott volt az MSZP-frakció: fele igennel szavazott, másik fele viszont nem vett részt a határozathozatalban.

Augusztus 29. Csak az egyéni jelöltállításban lesz együttműködés a 2014-es választásokon – ezzel zárult az MSZP és az Együtt-PM vitákkal kísért tárgyalása. A megállapodás szerint 75 választókerületben az MSZP, 31-ben az Együtt állít egyéni jelöltet, akiket közös jelöltnek tekintenek. Nem lesz viszont közös lista. A listavezetők – az MSZP-nél Mesterházy Attila, az Együttnél Bajnai Gordon – a kampányban nem nevezik majd magukat miniszterelnök-jelöltnek, hanem ha az ellenzék győz, az a párt adja a miniszterelnököt, amely több szavazatot kapott. Az MSZP egyúttal bejelentette, hogy tárgyalásokat kezd a többi demokratikus ellenzéki párttal – így a Gyurcsány Ferenc vezette Demokratikus Koalícióval, Fodor Gábor liberális formációjával és a Schmuck Andor vezette MSZDP-vel –, amelyek politikusai helyet kaphatnak a szocialisták listáján, vagy elindulhatnak az MSZP-nek jutó egyéni körzetek valamelyikében. "*Létrejött az Orbánt leváltó szövetség*" – így értékelte a megegyezést Mesterházy Attila MSZP-elnök, Bajnai Gordon pedig azt mondta: "*a mai nappal kicseleztük Orbán Viktort*". A megállapodás legfeljebb "*fügefalevélnék jó*", hogy eltakarja az összefogás elérésére tett kísérlet kudarcát – így reagált a bejelentésre Gyurcsány Ferenc. Másnap, pártjának elnökségi ülése után hozzátette: "*Én nem akarok surranópályán bekerülni a parlamentbe, nem akarok kegyelemkenyéren élni*", vagyis ha nincs teljes ellenzéki összefogás, a DK önállóan indul.

Szeptember 1. Egy szigetszentmiklói önkormányzati körzet időközi választásán hat jelölt közül, 31%-os részvétel mellett 52%-os többséggel győzött az MSZP, az Együtt és a DK közös jelöltje, Ladányi Sándor helyi szocialista pártelnök, aki korábban nyolc évig már tagja volt a képviselőtestületnek, de 2010-ben legyőzte az a FIDESZ-politikus, akinek a halála miatt ki kellett írni az új választást. Egyetlen kisvárosi önkormányzati helyről volt szó, ráadásul az eredmény nem ingatta meg a testületben a kormánypárti többséget, de az eredmény azért keltett mégis figyelmet, mert a három baloldali erő összefogásának sikerét mutatta.

Szeptember 2. Megtette a büntető feljelentést Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető államtitkár ellen augusztus 12-i kijelentései miatt, és készül a polgári per elindítására is – jelentette be Csányi Sándor, az OTP elnök-vezérigazgatója az ATV-ben. "*A mi kapcsolatunk olyan szintre süllyedt, amit én nem szeretnék folytatni, meg nem is tudok ezen a síkon érvelni*" – tette hozzá. A Fővárosi Törvényszék azonban szeptember 27-én bűncselekmény hiányában megszüntette az eljárást, mondván: az államtitkár kijelentései "*objektíve alkalmasak ugyan az emberi méltóság, a társadalmi megbecsülés csorbítására, a szakmai és emberi tisztesség megkérdőjelezésére, azonban dr. Cs. Sándor közéleti státusza miatt azok a vélemény és a kritika határain belül maradtak, öncélú becsmérlést nem tartalmaznak*".

Szeptember 5. A FIDESZ-KDNP három napos visegrádi frakcióülése után Rogán Antal frakcióvezető bejelentette: még 2013-ban folytatódni fog a rezsicsökkentés. Ezúttal a villamosenergia, a gáz és a távhő árából kell 11,1 százalékot vágniuk az energiacégeknek, ezt a fűtési szezon kezdetével kell megtenni. A devizahitel-ügyek rendezéséről, bár a kormány elfogadta tárgyalási alapnak a Bankszövetség javaslatát, most a frakcióvezető: hibás termékek a devizahitel-szerződések, mert a bankok a várható kockázatokról nem adtak teljes körű tájékoztatást. A frakcióvezető szerint ezért az ő feladatuk, hogy kezeljék a helyzetet. November 1-jéig kapnak határidőt arra, hogy a devizahitel-szerződéseket módosítsák az ügyfelek javára (*„Ha a bankároknak van lelkiismerete, akkor ezt meglépik önként”* – mondta másnap reggeli rádióinterjújában a miniszterelnök), és ha nem teszik meg, akkor a kormány beterjeszti saját javaslatát, akár a pénzintézetek kárára is – közölte Rogán Antal.

Nem kérték az egyházak a hittanoktatás mostani formáját, amellyel több problémát is látnak – jelentette ki Erdő Péter bíboros-prímás, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke. Bírálta a kormányt, mert szerinte másfél éve képtelen meghatározni például azt, hogy hogyan fizetik a hittanokat, vagy ki fizesse a hittankönyveket. Azt is mondta, hogy az egyházi fenntartású óvodák, iskolák finanszírozási módja sem megoldott, noha ennek rendezését is másfél éve sürgetik.

A kormány határozatot hozott a romagyilkosságok túlélő sértettjeinek és közvetlenül érintett egyéb áldozatainak megsegítéséről olyan hivatkozással, hogy *„2008–2009-ben a Magyar Állam szervei, illetve az irányításukat ellátó kormányzat nem tettek meg minden tőlük elvárhatót; aktívabb cselekvésük esetén a sorozatgyilkosság megelőzhető, illetve legalább részben megakadályozható, a tettesek korábbi elfogásával korábban leállítható lett volna.”* (November közepén kiderült: a határozatot nem hajtották végre, az október végi határidő ellenére még a kapcsolatot sem vették fel a kormány hivatalai az áldozatok családjával.) Egyúttal nyilvánosságra hozták azt a 2010-ben készült, akkor több évtizedre titkosított jelentést, amelyből kiderült: az azóta átszervezett Katonai Biztonsági Hivatal 2008-2009-ben – az irat megfogalmazása szerint *„érthetetlen”* módon – súlyos mulasztásokat követett el, és még saját felettesei előtt is letagadta kapcsolatát a negyedrendű vádlott Csontos Istvánnal. Kovács Árpád altábornagy, akkori katonai főügyész pedig a jelentés neki küldött példányára kézzel ráírta, hogy szerinte bűncselekmény nem történt a titkosszolgálatnál – csak hogy most az derült ki, hogy ezt az iratot a Legfőbb Ügyészségen nem iktatták, nem is tudtak róla, tehát az akkor legfőbbügyész-helyettesi rangot is viselő főügyész szintén szabálytalanul járt el.

Szeptember 6. Százmilliárd forint fizettek a mobilszolgáltatók azért, hogy 2022-ig tovább használhassák meglévő frekvenciájukat. A Magyar Telekom, a Telenor és a Vodafone arról is megállapodott a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatósággal, hogy ugyanaddig megtarthatják azokat a sávokat is, amelyeket 2012-ben a később bíróság által megsemmisített tenderen nyertek el. Az ezen túli időszakért fizetett pénzt az egyezség szerint visszakapták az államtól.

Súlyos összecsapások voltak Bukarestben az egyébként 3:0 arányú román győzelemmel végződött magyar-román válogatott futballmérkőzésre érkezett magyar szurkolók egy része és az ottani rendfenntartó szervek között. A verekedő, gyújtogató, füstbombát dobáló „vendégekkel” szemben a bukaresti csendőrök gumibotot és könnygázt vetettek be. A román szurkolók közül is sokan sértően viselkedtek, a két „csapat” egymás nemzetét gyalázta és megtagadta a tiszteletet a másik himnuszától.

Szeptember 9. *„Unió tagságunk óta még soha nem álltunk ilyen biztos lábakon”* – jelentette ki a miniszterelnök az országgyűlés őszi ülésének megnyitásakor. *„Megvédtük a nyugdíjasok pénzét, a családok pénzét, fenntartottuk a bankok és a multik adóit”*. Elmondása szerint tovább csökkent a munkanélküliség, és ezzel párhuzamosan az aktív munkakeresők száma is nőtt.

Hangsúlyozta: erre csak olyan országok képesek, amelyek megfelelő tartalékokkal rendelkeznek, ahol stabil a kormány, és ahol egységesek és összetartóak az emberek. Orbán Viktor utalt rá, hogy a kormány nem engedett semmilyen nyomásnak; a rezsicsökkentés annak a szimbóluma, hogy Magyarország tud független gazdaságpolitikát folytatni. „Európában is egyedülálló tett, nem emlékszem, hogy ilyen történt volna hazánkban”. A devizahitelesekről ez hangzott el: a végtörlesztés 160 ezer, az árfolyamgát pedig 180 ezer családnak segített, de ez még mindig kevés. A bankok becsapták az ügyfeleiket, mert *"a hitelszerződések megkötésénél visszaéltek az emberek jóhiszeműségével, miközben pontosan ismerték a kockázatokat. ... Senki sem fog még egyszer a magyar emberek kárára extraprofitot szerezni. A gyarmatosítás kora lejárt."* A legnagyobb ellenzéki frakció nevében Mesterházy Attila MSZP-elnök így reagált: *"Ez a beszéd az ötvenes, hatvanas évek pártkongresszusainak hangulatát idézi"*. Elmondta, hogy a rezsicsökkentést azért támogatják, mert ezzel a kormány legalább visszaadja azt, amit eddig elvett, de differenciálni kellene, mert a gazdagoknak ne adjanak. *"Egy átlagos keresetű magyar család háromszor annyit költ, mint amit visszakap a rezsicsökkentéssel. A szocialista kormányok alatt olcsóbb volt az élet. ... Ezt az idióta gazdaságpolitikát abba kéne hagyni"* – mondta Mesterházy Attila.

A Bankszövetség közleményben válaszolt arra a követelésre, hogy november 1-éig módosítsa a devizahitel-szerződéseket: *"A banki közösség fontosnak tartja annak megerősítését, hogy nem felelős a magyar valuta árfolyamának gyengüléséért, illetve ingadozásáért, és hasonlóan nem felelős az országgazdaság alakulásáért sem, amely közvetlenül érvényesül a magyarországi hitelkamatokban. ... a hitelintézetek érdekeltek abban, hogy a lakossági deviza-jelzáloghitelek adósainak terhei csökkenjenek, és eleget tudjanak tenni fizetési kötelezettségeiknek. ... nem kínálhatnak fel olyan megoldásokat sem, amelyek a betétesek vagy a pénzügyi közvetítő rendszer szereplőinek kárára kompenzálnák a csökkenő háztartási jövedelmeket. A megoldás a jelenlegi lakossági devizahitel állomány létrejöttében felelős mindhárom szereplőnek – a bankoknak, az ügyfeleknek és a kormánynak is – közös felelőssége. ..."* A szerződéses teljesítések ellen ható bármiféle kommunikáció *... elveszi az esélyét annak, hogy a hitelintézetek forrást biztosítsanak az elhalasztott lakáscélú beruházásokhoz és a gazdaság hosszú távú növekedéséhez, így végső soron a közérdek ellen is hat."*

Az országgyűlés 9 évre a Médiatanács elnökévé választotta Karas Mónikát, aki a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnökeként a köztársasági elnök kinevezése alapján már augusztus 19-én hivatalba lépett. Az eredmény: 248 igen, 43 nem, 2 érvénytelen voks, 91 nem szavazó. A jelenlévő kormánypárti képviselők valamennyien igennel szavaztak, rajtuk kívül csak egy Jobbikos és három független mondott igent. A többi Jobbikos és az LMP a jelölt ellen voksolt, az MSZP, a DK és a PM képviselői távol maradtak a határozathozataltól. A médiatörvény abból a feltételezésből indul ki, hogy a két tisztséget azonos személy tölti be, ahogy ez az elhunyt Szalai Annamária esetében is fennállt, de ezeket csak külön és eltérő eljárásban lehet elnyerni.

Az országgyűlés kizárólag kormánypárti támogatással módosította a temetkezési törvényt, bevezetve az úgynevezett szociális temetést. Eszerint a temetők e célra elkülönített részén ingyenesen lehet eltemetni azt, akinek hozzátartozója – vagy akit ő megkér – maga mosdatja meg és öltözteti fel a halottat, majd kiássa, és az államtól ingyen kapott, általa odaszállított koporsó vagy urna behelyezése után visszahantolja a sírt. Az elképzelést szakemberek és ellenzéki politikusok részéről számos bírálat érte, mert megalázónak és lelkileg sértőnek tartották, továbbá számos gyakorlati problémát is felvetettek (például hogy a sírásás gyakorlatlan emberek számára balesetveszélyes), a kormány azonban úgy látta: ez segítség azoknak, akik az egyre dráguló temetést nem tudják megfizetni.

Tizenöt futó uniós programunkból tízet kifogásolt az Európai Bizottság – például mert a címzett másra költötte a pénzt, mint amire kapta, vagy mert a magyar jogszabály diszkriminatív

módon magyar mérnöki kamarai tagságot követelt meg a közreműködő szakemberektől –, ezért ezek összegének 5 %-ára, összesen hozzávetőleg 230-250 millió euróra bírságolta meg az országot. Ezt Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető államtitkár és Johannes Hahn osztrák uniós biztos közösen jelentette be Brüsszelben. Hahn azt is elmondta, hogy napokon belül újraindulhat mind a 10 kifogásolt operatív program (a szankcióként megállapított pénzüsszeg nem vész el, ki lehet osztani újból hasonló témában, de más pályázatokra, viszont elköltésére így is 2013 vége volt a határidő), és hogy szinte minden tagország kapott már hasonló büntetést. Lázár János korrektnek tartotta bírságot, bár hozzátette, hogy 2 %-os büntetésnek még jobban örült volna. A magyar politikus külön megköszönte az Unió és Hahn biztos precíz szakmai munkáját, a gyors eredmény szerinte annak volt köszönhető, hogy mindkét fél nagyon együttműködően állt a problémákhoz.

Szeptember 10. Eredménytelenül zárultak az MSZP és a Demokratikus Koalíció tárgyalásai, a DK önállóan készül a választásokra – jelentette be Gyurcsány Ferenc, a DK elnöke. Az MTI-nek elmondta: az MSZP az általuk javasolt kilenc helyett négy, biztosan nem nyerhető választókerületet adott volna át a DK-nak, és minden 25. listás helyet, továbbá azt is kikötötte volna, hogy ő sem egyéniben, sem listán nem indulhat a választáson. E feltételeket a DK elfogadhatatlannak minősítette. *„Politikai harakirit követelnek tőlem”* – jelentette ki apárt elnöke. A szocialisták szerint hiába bólintott rá a DK az MSZP–E14 közpolitikai megegyezésére, a határon túli magyarok, a tandíj és az adópolitika kérdésében nincs köztük egyetértés, továbbá Gyurcsány Ferenc megosztó személyisége miatt sem támogatták a megállapodást, vagyis semmiképp nem akarták őt a listájukon indítani. Nem jött létre választási együttműködés az MSZDP-vel és a Fodor Gábor vezette, Liberálisok nevű kis párttal sem.

Szeptember 12. A Debreceni Ítéltábla jogerősen felmentette Balla Irma volt FIDESZ-es önkormányzati képviselő meggyilkolásának vádja alól az egykori politikusnő fiát, Schönstein Sándort. Az elsőfokon eljáró Hajdú-Bihar Megyei Bíróság a férfit különös kegyetlenséggel elkövetett gyilkosság miatt 2012-ben 12 év fegyházra ítélte, azonban a Debreceni Ítéltábla új eljárást rendelt el. A megismételt elsőfokú eljárásban a Debreceni Törvényszék bizonyítottság hiányában felmentette a vádlottat, aki azért fellebbezett, hogy bűncselekmény hiányában mentsék fel. Ám az ítéltábla az elsőfokú ítéletet hagyta helyben. Az továbbra sem derült ki, hogy ki ölte meg 2007 húsvétján Balla Irmát.

Szeptember 16. Az országgyűlés a 2012. január 1-i hatályba lépés óta ötödször módosította az alaptörvényt. (Kizárólag a kormánypártok és három független képviselő szavazataival.) Az indoklás hangsúlyozta, hogy ez *„az Alkotmánybíróság, az Európai Bizottság és a Velencei Bizottság által is megfogalmazottakra tekintettel”* történik, de *„az alkotmányozó eredeti akarata szerint, attól nem eltérve”*, mégpedig *„annak érdekében, hogy egyes alkotmányos kérdések a továbbiakban ne szolgálhassanak ürügyként a Magyarország elleni további támadásokhoz”*. A változtatás egyebek közt arról szólt, hogy az alaptörvény *„egyházak”* és *„vallási tevékenységet végző más szervezetek”* helyett egységesen a *„vallási közösségek”* kifejezést használja, ezeket belül különböztet meg *„bevetett egyházak”*-at, amelyeknek az állam *„sajátos jogosultságokat”* ad. Mégis megengedték, hogy a kereskedelmi rádiók és televíziók választási hirdetéseket közöljenek – ennek megtiltását mind az AB, mind Áder János köztársasági elnök kifogásolta –, de nyereségérdekelt vállalkozás létükre csak ugyanúgy ingyenesen, mint a közszolgálatiak. Törölték az Országos Bírósági Hivatal elnökének azt a jogát, hogy egyes ügyeket az illetékes bíróságról más, kevésbé leterhelt bíróságra helyezhessen át. Szintén törölték az alaptörvényből azt, hogy az AB vagy nemzetközi bíróságok döntése alapján keletkező, a költségvetésbe be nem tervezett fizetési

kötelezettség miatt külön adót lehessen kivetni, az egy jogszabályi szinttel alacsonyabb gazdasági stabilitási törvénybe azonban beleírták ugyanezt. Kihúzták az alaptörvényből a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletére utaló pontot, lehetővé téve ezzel a PSZÁF október 1-i beolvasztását a Magyar Nemzeti Bankba. Egyúttal elfogadták az ezt is szabályozó új jegybanktörvényt.

Megválasztották az államfő által javasolt Székely Lászlót az alapvető jogok biztosává a szeptember 24-én, megbízatása lejártával távozott Szabó Máté helyére. 307 szavazatból 266-ot kapott (a szavazás titkos volt, de mivel ez héttel több a kormánypárti frakciók összlétszámánál, legalább ennyi független vagy ellenzéki is támogatta a jelöltet), de 77 képviselő, bizonyára az ellenzékéből, nem szavazott.

A mentelmi bizottság egyhangú javaslatára három szavazat híján teljes egyetértéssel felfüggesztették Balogh József független, volt FIDESZ-es képviselő mentelmi jogát, amit az ügyészség „*súlyos testi sértés büntetnének megalapozott gyanúja miatt*” kezdeményezett. A képviselő maga is kérte, hogy alávéthesse magát az igazságszolgáltatás eljárásának. Mint a nyáron kiderült, a politikus, Fülöpháza polgármestere valószínűleg durván bántalmazta élettársát.

Szeptember 17. Orbán Viktor miniszterelnök – 2010. április 25-i beszédével ellentétben, ahol úgy fogalmazott, hogy *"nem egyszerűen arról van szó, hogy Magyarországon megtörtént a hatodik szabad választás. ... Ma forradalom történt a szavazófülkékben"* – Magyarország tiszteletbeli konzuljainak konferenciáján ezúttal azt mondta: *„2010-ben Magyarország teljes megújítását hirdettük meg, a kétharmados győzelmet sem interpretáltuk forradalomként, pedig indokolt lett volna... A forradalom dubiózus kifejezés, csínján kell vele bánni”*. Az Európához fűződő viszonyról kijelentette: *"nem vagyunk euroszeptikusok"*, hanem eurorealisták, ami úgy értendő, hogy *"nem csatlakozunk azokhoz az országokhoz, amelyek szerint minden rendben van"*.

Szeptember 22. Nagyon éles küzdelem után, 34%-os részvétel mellett mindössze 46,9% – 40,8% (467 – 406 szavazat) arányban győzött a FIDESZ jelöltje egy jobboldalinak tartott körzetben egy bajai önkormányzati időközi választáson. Az önmagában jelentéktelen, a képviselőtestület kormánypárti többségét nem befolyásoló kisvárosi voksolás azért vált országos eseménnyé, mert az MSZP, az Együtt és a DK közös jelöltet indított, aki mellett mindhárom pártelnök személyesen kampányolt Baján. (Bajnai Gordon ott született.) A baloldal óvást jelentett be, mert csalást (szervezett szavazószállítást és egyeseknél többszöri szavazást) gyanított. A külterületi 32. szavazókörben volt a többitől eltérő az eredmény, a másik négy szavazókörben együttesen a baloldali jelölt győzött 377 – 370 arányban.

3. sz. evk.	Fidesz	MSZP	Jobbik	LMP	Összesen
007. szavazókör	173	184	17	11	385
008. szavazókör	133	137	10	29	309
030. szavazókör	36	15	10	0	61
031. szavazókör	28	41	25	1	95

032. szavazókör	97	29	20	0	146
Összesen	467	406	82	41	996

Szeptember 23. "Az esztergomi FIDESZ-t a frakció jelenítette meg, a frakciót pedig Meggyes Tamás, ezért a népszerűtlenség ráhúzódt a frakcióra és a pártra. Ezt belátva és ennek következményeit elfogadva Meggyes Tamás kiszáll a közéletből, és a jelenlegi [városi] FIDESZ-frakció egyetlen tagja sem jelölteti magát újra a következő önkormányzati választáson" – nyilatkozta György Róbert, a helyi pártszervezet új elnöke. Meggyes Tamás országgyűlési és önkormányzati képviselő, volt polgármester állt a 2010-ben nagy többséggel megválasztott független polgármester, Tétényi Éva és a képviselőtestületi többség éles szembenállása mögött, amely lényegében működésképtelenné tette a várost, és még a helyi KDNP-t is eltávolította a FIDESZ-től. Meggyes másnap vitatta a városi pártvezető bejelentését, mondván: ő szeretné eldönteni, mikor lép ki a politikából.

Szeptember 24. Az országgyűlés az év folyamán hatodszor módosította a költségvetést: 171 milliárd forinttal, 1050 milliárdra emelte az előirányzott hiányt. Egyebek közt ezzel tették lehetővé a már elhatározott pedagógus béremelést, és átalakították az egyházi, alapítványi és magániskolák finanszírozását. Az új kiadások egy részének fedezetét az „Országvédelmi Alapból” csoportosították át, a hiányt két tétel növelte meg: 71 milliárdot adtak az MVM-nek az E.on gázüzletágának rég húzódo megvásárlására (bár az állami tulajdonú cégnek ezen kívül még több hitelt is fel kellett vennie e célból), és 100 milliárdot az átszervezett takarékszövetkezetek integrációs szervezetének. Ám az indoklás szerint ezek „az uniós módszertan szerint – jelen információk alapján – vélhetően nem befolyásolják az egyenleget, mivel ún. piaci műveletnek minősülnek”.

Az Alkotmánybíróság egy részlet kivételével nem találta alaptörvény-ellenesnek azt, hogy egy 2011-es törvény a korhatárt el nem ért nyugdíjasok járandóságát másféle ellátmánnyá alakította, ami sok esetben kedvezőtlenebb, mint az öregségi nyugdíj. Számos érintett és az alapvető jogok biztosa fordult az AB-hoz, amelynek többsége azonban – öt különvéleménnyel szemben – megállapította: az új alaptörvény kevesebb jogot garantál a szociális ellátás tekintetében, mint a 2011 végéig hatályban volt alkotmány, ugyanakkor nagyobb súlyt helyez a kiegyensúlyozott költségvetési gazdálkodásra. Ezért a kiadások mérséklése érdekében az alaptörvényt nem sértve lehetett juttatásokat átalakítani, egyeseknél csökkenteni. Ezzel először mutatkozott meg a gyakorlati jelentősége az előző alkotmány és az új alaptörvény megfogalmazásai közti különbségnek. Egyedül az ombudsman beadványának egyik részét fogadták el a bírák: megsemmisítették azt a két pontot, amely szerint a hivatásos fegyveres szolgálatból távozott nyugdíjasok esetében az új rendszer bevezetése előtt elkövetett bűncselekmény is indokot adhatott volna a járandóság megvonására. Márpedig ez a visszamenőleges jogalkotás tilalmába ütközik – mondta ki az AB.

Szeptember 26. A telekommunikációs szektorra kivetett válságadó után a telefonadó ügyében indított keresetét is visszavonta az Európai Bíróságon az Európai Bizottság Magyarország ellen – közölte a digitális területért felelős biztos, Neelie Kroes szóvivője. A döntést azzal indokolta, hogy júniusban a bíróság úgy határozott: a Franciaországban 2009-ben a távközlési szektorra kivetett adó nem ütközik uniós jogba, konkrétan az engedélyezési irányelvbe; ezért a bizottság visszavonja az ehhez hasonló adókkal kapcsolatos kifogásait. A testület korábban úgy látta, hogy bár az engedélyezési irányelv kimondja: a kifejezetten a távközlési szektorra kivetett

igazgatási díjakat csak a szektor irányítására és szabályozására lehet fordítani, néhány ország egyszerűen a költségvetésbe folyatta a pénzt. Magyarország viszont azzal érvelt az eljárásban, hogy az adó nem igazgatási illeték, ezért arra ez a szabály nem vonatkozik.

Lazáry Viktor (FIDESZ) szombathelyi alpolgármester kokainfüggő, ezért le kell mondania – közölte a sajtóval, majd a városi közgyűlésen Czeglédy Csaba, az MSZP és a Szabadelvű Társas Kör Egyesület közös frakciójának vezetője. Bizonyítékul egy videofelvételt mutatott be, amelyet egy millió forintért szereztek be (öt képviselő két-két havi tiszteletdíjából), és amelyen a 31 éves politikushoz nagyon hasonló férfi kábítószerrel szív fel. Lazáry válaszul egy gyorsan elkészített negatív drogtesztet mutatott be, és tagadta, hogy valaha is drogozott volna. A szocialista képviselő szavahihetőségét pedig kétségbe vonta, mivel őt 2002-ben adócsalásért jogerősen felfüggesztett börtönbüntetésre ítélték.

Szeptember 27. A zágrábi bíróság elrendelte a MOL elnök-vezérigazgatójának letartóztatását. Hernádi Zsoltot már hosszú ideje azzal gyanúsították, hogy megvesztegette az azóta nem jogerősen elítélt Ivo Sanader volt horvát kormányfőt, a MOL így tudott meghatározó befolyást szerezni a megvásárolt INA olajvállalat irányításában. A magyar olajmulti ezeket a vádakot többször visszautasította. A horvát ügyészség korábban kétszer kérte a menedzser kihallgatását, de ezt a magyar hatóság részben biztonsági és nemzeti érdekekre hivatkozva utasította el, részben azért, mert kivizsgálta és nem látta megalapozottnak a Hernádi Zsolttal szembeni gyanút. A jogászok közt vita volt arról, hogy Horvátország július 1-i EU-belépése után, de az előtt, hogy az EU-s bűnügyi jogsegélyegyezmény hatálya kiterjedne rá, Magyarország köteles-e kiadni azt, akit a másik országban köröznék.

Szeptember 28. A FIDESZ megtartotta az árvíz miatt júniusban elhalasztott XXV. kongresszusát. A 35 000 tagot képviselő küldöttek egyhangúlag fogadtak el egy politikai nyilatkozatot, amely rögzíti, hogy megvédik Magyarország gazdasági függetlenségét, a magyar családok biztonságát, és nem engednek semmilyen külső vagy belső nyomásnak, nem engedik, hogy a baloldal visszavonja a rezsicsökkentést. Újraválasztották Orbán Viktor pártelnököt (egyedüli jelöltként 1241 szavazatból 1240-et kapott), valamint Kósa Lajos, Pokorni Zoltán és Pelczné Gáll Ildikó alelnököket 1236, 1160, illetve 1082 szavazattal. A negyedik alelnöki helyre, amelyet addig a miniszteri tisztségére tekintettel most nem indult Varga Mihály töltött be, a helyszínen jelölték Lázár Jánost, aki befolyásos és a pártelnök-miniszterelnökhöz közel álló politikus ugyan, de rangja szerint államtitkár és nem miniszter, ezért rá nem vonatkozott az íratlan szabály, hogy kormánytag ne legyen pártalelnök. Őt is megválasztották, bár a többiekénél kevesebb, 1005 szavazatot kapott.

Részletek Orbán Viktor kongresszusi zárszavából: „Eddig sem voltunk az unió kedvencei. Az újabb rezsicsökkentéssel pedig végképp kihúztuk a gyufát. Mindenki fel fog vonulni velünk szemben. A bülbül-szavú bankárok, a mohó multik, az őket kiszolgáló brüsszeli bürokraták és persze hazai apródjaik. Olyan hatalmas összegekről van szó, ami már nekik is hiányzik. Az ő szemükben ez már nem csínytevés, ez már a nehéz fiúk klubja. Bármire készek, hogy visszacsinálják, hogy visszaszerezzék azt a pénzt, ami most a magyar családoknál maradt” – mondta Orbán, és hozzátette, hogy senkinek ne legyenek kétségei: ha a baloldal kormányt alakít, azzal a nemzetközi nagytőke alakít kormányt, ahogy ez 2002-ben is történt. „Nem tudtok olyan eszközt elképzelni, amit be ne vetnének. Magyarországot és a magyar embereket a volt kommunisták adták a spekulánsok, a bankok és a multik kezére. Ez az igazság. A pufajkát öltönyre cserélték, de a mentalitás ugyanaz. Vannak, akik azt mondják a kommunisztázás ma már üres beszéd: a kommunisták már kikoptak, a mai MSZP-ek pedig már fiatalabbak, mint mi vagyunk. Meglehet. De én azért azt gondolom, hogy ahol dinoszauruszok vannak ott vannak bébiszauruszok is. Az öregek pufajkát hordanak, a fiatalok elegáns öltönyöket. Mikor mi a világdivat. Ők azok, akik mindig készen állnak arra, hogy Magyarországot ismét átadják a gazdasági gyarmatosítóknak. ... De mi sem megyünk felkészületlenül ebbe a csatába. Minden jel arra mutat hogy Magyarország felsorakozott, a nemzeti

egység létrejött. A kormányzat egységes, a kétharmad sértetlen. Magyarország elég erős ahhoz, hogy győzzön. Magyarország nem hagyja magát, nem vagyunk és nem leszünk az EU szolgái. Sem a bankok sem a nagyvállalatok szolgái. A magunk urai vagyunk."

A Kecskeméti Törvényszék úgy döntött, hogy kampánycsúszás miatt egy bajai szavazóköri meg kell ismételni az egyik önkormányzati képviselői helyről szeptember 22-én tartott szavazást: abban a 32.-ben, amely a többenél nagyobb arányú FIDESZ-szavazattal lényegében eldöntötte a szoros eredményt. A baloldal jelentett be óvást, mert csalást (szervezett szavazószállítást és egyeseknél többszöri szavazást) gyanított. A panaszt a helyi, majd a megyei választási bizottság elutasította, de a bíróság helyt adott az MSZP, az Együtt és a DK fellebbezésének. Határozata idézte a még hatályos korábbi választási eljárási törvényből azt a 2014-ben már nem érvényes pontot a kampánycsúszásról, hogy tilos egyebek közt a választás napján „a választópolgárok választói akaratának befolyásolása, így különösen: a választópolgárok számára a jelölt vagy a jelölő szervezet által ingyenesen juttatott szolgáltatás (szavazásra történő szervezett szállítás...)...”, márpedig ez esetben ez utóbbi történt. A bíróság a választási bizottságtól eltérően meggyőzőnek tartotta a benyújtott bizonyítékokat. Zsigó Róbert FIDESZ-szóvivő, bajai polgármester válasza: pártjának jelöltje az ismétlés során is győzni fog, a baloldaliak pedig bebizonyították, hogy csak az egymás közti hatalmi versengés érdekli őket, nem a bajaiak sorsa.

Szeptember 30. Az országgyűlés megválasztotta az Országos Választási Bizottság helyébe lépő Nemzeti Választási Bizottság öt tagját és három pótagját. A megbízatás kilenc évre szól. Áder János köztársasági elnök a nyilvánosság előtt nem ismert jogászokat jelölt. Csak ketten voltak tagjai a 2010-ben megválasztott OVB-nek, Bordás Vilmos addigi elnök (2010 előtt a FIDESZ pártdelegáltja a testületben) nem volt köztük. Csak kormánypárti képviselők és hárman a függetlenek közül szavazták meg őket. A testület rögtön meg is tartotta alakuló ülését, és Patyi András, a Nemzeti Községi Egyetem rektorát választotta elnökévé.

Módosították a szabálysértési törvényt. Miután a kormánypárti többség tavasszal beemelte az alaptörvénybe az Alkotmánybíróság által alaptörvény-ellenesnek minősített pontot, amely szerint önmagában a hajléktalanság nem lehet büntethető, ha az érintett egyébként nem követ el szabálysértést vagy bűncselekményt – és e lépéssel kivették a témát az AB hatásköréből –, most ennek alapján kifejezetten szabálysértésnek és így büntethetőnek minősítették az önkormányzati rendelettel tilalom alá helyezett közterületeken az „életvitelszerű tartózkodást”. A FIDESZ-en belül vita volt arról, hogy a kijelölés a kerületek vagy a főváros joga legyen. Ez végül úgy zárult, hogy a főváros hozza a rendeletet, de köteles követni a kerületi képviselőtestületek javaslatát. A Város Mindenkié csoport tüntetést tartott a törvény ellen, amelyen szocialista és LMP-politikusok is részt vettek.

Először fordult elő, hogy Polt Péter legfőbb ügyész hivatalosan kifogásolt egy tárgyalás alatt álló törvényjavaslatot. Nagy István mosonmagyaróvári FIDESZ-képviselő, agrármérnök-tanár egyéni indítványa „A termőföld tulajdonjogának megszerzését vagy használatát korlátozó jogszabályi rendelkezések kijátszására irányuló jogügyletek feltárásáról és megakadályozásáról”, amely a kormány támogatását is élvezte, egyebek közt azt tartalmazta: az ügyész indítványozhatja, hogy a bíróság az állam javára ítélje meg a termőföld tulajdonjogát abban az esetben, ha az eladó a jogellenes jogügylet keretében a tulajdonjogáról véglegesen le kívánt mondani, és azt át akarta ruházni a szerződésre nem jogosult fél számára. A mezőgazdasági bizottság ülésén kiderült: a legfőbb ügyész szerint kétséges, hogy egy ilyen, tulajdonjogot elvonó szankció összhangban van-e az alaptörvény rendelkezéseivel. Az aggályok második köre a törvényjavaslat által bevezetni szándékozott, visszamenőleges hatályú jogkövetkezményekre vonatkozott.

Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter benyújtotta a 2014. évi költségvetési javaslatot és az azt megalapozó törvénymódosítások egy részét. A javasolt hiány 2,9% azaz 925 milliárd forint

volt, 125 milliárddal kevesebb a pár nappal korábban megemelt 2013-as számnál. A tervezők 2%-os növekedéssel és 2,4%-os inflációval számoltak. A Költségvetési Tanács azt írta a tervezetről: „*nincsenek olyan alapvető ellenvetései, amelyek indokolnák ... az egyet nem értés jelzését*”, de az áfa-bevételt szerinte „*túlzottan optimista*” módon tervezte a kormány, továbbá „*a vártnál alacsonyabb gazdasági növekedés, alacsonyabb infláció, vagy az önkormányzati hiánynak és adósságnak, illetve a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek adósságának a becsültnél kismértékben nagyobb értéke is megakadályozhatja az adósságszabály érvényesülését, a hiánycél tartását*”.

Október 1. Az Alkotmánybíróság elutasította 20 bíró indítványát „*a 2006 őszi tömegoszlatásokkal összefüggő elítélések orvoslásáról szóló 2011. évi XVI. törvény*” alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére. A három különvéleménnyel elfogadott határozat megállapította: 2006 őszén számos jogsértés történt civilek és rendőrök részéről, az alaptörvény keretei között „*a törvényhozónak jogában áll politikai céljai megvalósítása érdekében az 'igazságtételi' célú jogalkotás*”. A bírák szerint nem sért jogelveket, ha jogerős bírósági ítéleteket utólag az elítélteknek kedvező módon változtatnak meg. A bírói függetlenség sérelmét azért nem látták igazolva, mert a törvény lehetőséget adott bírói mérlegelésre és jogorvoslatra. Nem fogadták el, hogy minden rendőr emberi méltóságát és jóhírnévhez fűződő jogát sértette a törvény, mert egyes rendőrök feltehetően hamis jelentéseire és vallomásaira hivatkozva eleve semmisnek nyilvánította azokat a 2006-os ítéleteket, amelyek „*alapját kizárólag rendőri jelentés, illetve rendőri tanúvallomás képezte*”. A zárókövetkeztetés: ilyen kivételes esetekben „*szükségképpen – az igazságosságra hivatkozva – egy különleges helyzet politikai és jogi kezelésének az igénye dominál, ezért ennek a mércéje nem lehet kizárólag az alkotmányos büntetőjog, amelyre hivatkoztak az indítványozók. Ezt, és az ügy lezárásához, valamint a társadalmi megbékéléshez fűződő közérdek szempontját az Alkotmánybíróság nem hagyhatta figyelmen kívül*”. A kisebbségben maradt Lévay Miklós, Bragyova András és Kiss László alkotmánybíró ezzel szemben így látta: „*... a jogalkotó meghatározott bizonyítékok (rendőri jelentés, rendőri tanúvallomás) törvény általi kirekesztésével elvonja a bíróság döntési kompetenciáját, amely sérti a hatalommegosztás, valamint a bírói függetlenség elvét. Azzal, hogy a jogalkotó általánosságban maga végzi el az általa 'nem megfelelőnek' tartott bizonyítékok mérlegelését, a legérzékenyebb ponton kezdi ki a bírói függetlenség elvét, mégpedig a bizonyítékok szabad mérlegelése körében. ... A Semmisségi törvény szabályai alapján a bíróság nem tud eleget tenni Alaptörvényben foglalt feladatának, a cselekmények jogszerűsége vizsgálatának, mert döntését valódi mérlegelés nélkül, a bírói meggyőződés kialakításához szükséges eszközök és jogi feltételrendszer hiányában kényszerül meghozni. ... A törvény megalkotásakor a törvényhozó megsértette a hatalommegosztás elvét, a jogbiztonság és a bírói függetlenség alaptörvényi követelményét.*”

Ugyancsak elutasította az AB több vállalkozó és érdekképviselőt, valamint az ombudsman panaszát a kaszinókon kívüli pénznyerő játékgépeket betiltó 2012 őszi törvény ellen. Véleménye szerint a szerencsejáték-szenvedély társadalmi károságára tekintettel „*A jogalkotó ... kellően igazolt közérdekből vezette be azt a korlátozást, hogy a pénznyerő automatákat üzemeltetni csak játékkaszinókban lehet, koncessziós szerződés alapján*”. A felkészülési idő vitathatatlan hiányát a bírák igazolhatónak látták a kormány által nyilvánosan nem ismertetett, csak többször említett – és az AB számára sem ismert – nemzetbiztonsági kockázatokkal, a tulajdonkorlátozásról pedig kimondták, hogy ilyen közérdekű ügyekben „*a monopólium bevezetése jobban segíti a célok hatékony elérését, mint bármilyen más, kevésbé korlátozó intézkedés*”. Ugyanakkor a vállalkozók egyedi kártalanítását szükségesnek nevezték. E döntéssel szemben is Bragyova András és Kiss László írt különvéleményt.

Lezárult a német E.ON földgázüzletágának megvásárlása, az MVM Magyar Villamos Művek Zrt. állami költségvetési támogatásból és bankhitelből összesen 281 milliárd forintot utalt át az előző napon – jelentette be a társaság. Az üzlet magában foglalta a tároló és a kereskedő cég mintegy 110 milliárd forint értékű részvényeit, átvállalt kötelezettségeiket, ezeken keresztül a tárolókat és a tárolt földgázkészletet, valamint a készpénzállományt és az adókövetelést. Új nevük Magyar Földgázkereskedő Zrt. és Magyar Földgáztároló Zrt. lett.

Az Interpol horvát kérésre körözést adott ki Hernádi Zsolt, a MOL elnök-vezérigazgatója ellen, és életbe lépett egy európai elfogatóparancs is. Az érintett továbbra is azt állította, hogy semmilyen idézést nem kapott, miközben azt róják fel neki, hogy nem jelent meg a zágrábi hatóság előtt, sőt semmiféle ellene indított eljárásról sem értesítették. A magyar ügyészség korábban nem észlelte bűncselekmény gyanúját, ezért a kétoldalú alapon érkezett horvát kéréseket elutasította. *„Horvátország saját joga szerint talán megtehetette azt, amit tett, mi azonban fenntartjuk azon álláspontunkat, hogy a horvát hatóságok eljárása és annak módja ellentétes az európai uniós joggal, amelynek alkalmazását Horvátország magára nézve is kötelezőnek fogadta el, amikor idén csatlakozott az EU-hoz”* – közölte 2-án Kara Pál, a MOL jogi igazgatója. – *Hernádi Zsoltnak magánszemélyként nyilvánvalóan kényelmetlen lesz, hogy nem tud külföldre utazni, és ez bizonyos protokollfeladatok ellátásában is akadályozhatja. Ugyanakkor ez semmilyen módon nem gyengíti Hernádi Zsoltot abban, hogy elnök-vezérigazgatóként a továbbiakban is teljes jogkörrel irányítsa a vállalatcsoportot. ... A vállalatcsoport és valamennyi dolgozójának érdekében a MOL minden jogi eszközzel megvédi magát és Hernádi Zsoltot a társaságot érintő igazságtalan intézkedésekkel szemben, mely intézkedések nyilvánvaló mozzatárugója a Mol-csoport és elnökének megfélemlítése.”*

„Tudjuk, hogy felelősek vagyunk a holokausztért, nem háríthatjuk át” – jelentette ki Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes az Országgházban a 2011-ben létrehozott Tom Lantos Intézet „Zsidó élet és antiszemitizmus” című konferenciáján, miután más felszólalók – köztük Jáir Lapid izraeli pénzügyminiszter, a vajdasági magyar születésű holokauszt túlélő Tomi Lapid egykori izraeli miniszterelnök-helyettes fia – emlékeztettek rá: annak idején a magyar parlament hozta meg a jogfosztó törvényeket, majd 1944-ben a magyar kormány szolgáltatta ki többszáz ezer állampolgárát a náciknak. A magyar politikus beszélt a Magyarországon tapasztalható antiszemita jelenségekről is, és további jogi harcot hirdetett a gyűlöletkeltés ellen. *„A holokauszt a legnagyobb nemzeti trauma számunkra”*, jelentette ki másnap ugyanott Martonyi János külügyminiszter. Heisler András, a MAZSIHISZ 2003-2005 közti, majd 2013 júniusában újra megválasztott elnöke szót emelt a Horthy-korszak átértékelése, antiszemita uszító írók (Wass Albert, Tormay Cecile, Nyirő József) tantervbe emelése ellen, ugyanakkor önkritikusan megjegyezte, hogy az általa vezetett szervezet monopóliumának vége: *„rejtett korporatív érdekképviselet helyett nyílt, proaktív zsidó érdekképviseletre van szükség”*.

Október 2. *„... a horvát pénzügyminiszter nyilvános fenyegetése országa legnagyobb befektetőjével szemben, valamint a horvát igazságügyi szervek általi eljárások a MOL egyes vezetőivel szemben is arra utalnak, hogy gazdaságon kívüli eszközökkel kívánnak nyomást gyakorolni. Ezek a módszerek az Európai Unióban elfogadhatatlanok, ezeket a lépéseket Magyarország nem hagyhatja válasz nélkül”* – közölte a magyar kormány, amely aznapi ülésén megállapította: *„a horvát állam és a MOL között létrejött szerződés alapján a MOL maradéktalanul teljesítette az abban vállalt kötelezettségeit, és az elmúlt években közel 3 milliárd eurót fektetett be. Ezzel szemben a horvát fél a kötelezettségeinek nem vagy csak részben tett eleget.”* Ezért a kabinet

úgy döntött, hogy a külügyminiszter lemondja részvételét az október 3-án Dubrovnikban megrendezendő csúcstalálkozón, továbbá a magyar állam mint a legnagyobb tulajdonos képviselőjében felkéri a MOL menedzsmentjét, hogy készítse elő a Mol tulajdonában lévő INA-részvények eladását a horvát kormány vagy harmadik fél részére. A közigazgatási és igazságügyi miniszter és a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. vezetői utasítást kaptak: vizsgálják meg, milyen polgári és büntetőjogi lépések lehetségesek a MOL-t, illetve Magyarországot ért sérelmek orvoslására. Zoran Milanović horvát miniszterelnök másnap kijelentette: kormányának semmi köze a Hernádi-ügyben folyó nyomozáshoz, mert az ügyészség Horvátországban független. Folytatják a megkezdett tárgyalásokat a MOL-lal. A 2011 decembere óta hivatalban lévő szociáldemokrata politikus a zágrábi kormányülés után hangsúlyozta: *„Ha valaki az utóbbi húsz évben igazán kiemelkedő segítséget nyújtott Horvátországnak, lehetőségeihez mérten, akkor az Magyarország volt ... attól függetlenül, hogy éppen ki volt hatalmon abban az országban. Szeretném hinni, hogy semmi nem változik ezen a téren. Sajnálom ezt az egészet, de a kormány nem tehet semmit.”*

Október 7. Az országgyűlés elfogadta a Magyar Művészeti Akadémia tulajdonhoz juttatásáról szóló törvényt, amely már március óta várt zárószavazásra. Ezzel az intézmény megkapta a Múcsarnokot és a Pesti Vigadót, sőt Balog Zoltán miniszternek a zárószavazás előtt benyújtott indítványára egy Hild József tervezte budai műemlék villát is egy majdani kutatóintézet számára.

A Hernádi Zsolt MOL-elnök-vezérigazgatóval szemben horvát kérésre kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtásának megtagadásáról döntött a Fővárosi Törvényszék. Mint közölte, az Európai Unió tagállamaival folytatott bünyügyi együttműködésről szóló törvény értelmében erre lehetőség van, ha a magyar igazságügyi vagy nyomozó hatóság az európai elfogatóparancs alapján szolgáló bűncselekmény miatt a feljelentést elutasította vagy a nyomozást, illetve az eljárást megszüntette. Márpedig ez esetben ez történt.

Október 9. Rokonszenvvel fogadták Londonban, a Királyi Külügyi Intézetben Orbán Viktor miniszterelnök előadását, amelyben kifejtette a munkára és teljesítményre épülő társadalom fontosságát. Az Európai Unióról azt mondta brit hallgatóinak, akik körében erősödött az euroszeptikus álláspont, hogy *„elbizonytalanodott, nem rendelkezik világos jövőképpel”*, az intézményes vezetés alkalmatlannak bizonyult a válságos időkben. El kell fogadni a tagországok sokféleségét – hangsúlyozta –, az Európai Parlamenti pedig azt mondta, hogy ott *„nyílt vörös és zöld támadás folyik a család intézménye, a vallás és a nemzet ellen”*. Számos kérdésben *„erős szövetség jött létre”* az Egyesült Királysággal – mondta a kormányfő David Cameron miniszterelnökkel folytatott megbeszélése után.

Szokatlanul éles és nyílt konfliktus alakult ki a kormány és a FIDESZ-frakció között a lakossági bankköltségek csökkentését illetően. Míg Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter, szeptember 28-ig sok éven át a kormánypárt alelnöke egy banki alapszámla bevezetését javasolta, mondván, hogy az ezáltal okozott mintegy 30 milliárdos veszteségnél többet a bankrendszer nem tud elviselni, és *„további terhekké sújtva nem biztos, hogy komolyan hozzá tud járulni a gazdasági növekedéshez”*, Rogán Antal frakcióvezető ezt elvetette, és közölte: ragaszkodik a havi két ingyenes pénzfelvétel lehetőségéhez. A pénzügyintézeteknek ezzel okozható 80 milliárdos pluszkiadásra azt mondta, hogy *„ne keressék degeszre magukat”*.

A frankfurti székhelyű Európai Központi Bank október 7-i keltezésű dokumentumot tett közzé, amely szerint az MNB-PSZAF fúzióról szeptember 16-án elfogadott törvényjavaslatot és a kapcsolódó rendelettervezetet illetően a magyar hatóságok nem feleltek meg az EKB-val való konzultációs kötelezettségüknek, mert a szabályokat már azelőtt elfogadták, hogy az EKB elfogadhatta volna az azokról szóló véleményét. Az EKB azt is a magyar kormány szemére vetette, hogy augusztus 30-án a törvényjavaslat eltérő változatát nyújtotta be az Országgyűlésnek, de azt a

változatot viszont nem küldték el Frankfurtba, továbbá hogy az új törvény nem rendelkezik megfelelő átmeneti időszakról az elfogadása és a PSZÁF megszűnése között. *"A jelen konzultáció közben az MNB-ről szóló új törvény anélkül került elfogadásra, hogy az figyelembe vette volna az EKB-nak az MNB függetlenségét érintő valamennyi észrevételét, erre tekintettel továbbra is aggályos maradt a Szerződés 130. cikkében foglalt központi banki függetlenség alapelveinek történő megfelelés"* – fogalmazott a Mario Draghi EKB-elnök által aláírt vélemény.

Október 10. Több vádlott esetében részben megváltoztatta a Fővárosi Törvényszék 2012. február 24-én hozott elsőfokú ítéletét az erzsébetvárosi, milliárdos nagyságrendű ingatlanpanamák és korrupciós ügyek vádjával Gál György és társai, köztük Hunvald György egykori VII. kerületi szocialista polgármester ellen indított perben a Szegedi Ítéltábla, de nem változtatott a Gál György volt szabaddemokrata önkormányzati bizottsági elnökre kiszabott nyolc és fél év, valamint a Hunvald Györgyre kirótt, az ügyészség által követelnél jóval kevesebb másfél év szabadságvesztésen. A volt polgármester a táblabíróság szerint sem tudott a Gál György által elkövetett csalásról. Még ezt az ítélet sem lett jogerős, mert több vádlott a Kúriához fellebbezett.

Közzétette első állásfoglalását Székely László, a szeptember 24-én hivatalba lépett új alapjogi biztos. Helyettesével, Szabó Marcellel azt az esetet vizsgálta meg, hogy Ózdon a FIDESZ-többségű képviselőtestület döntése alapján július elején, nagy hőségben korlátozták 62 kút vízhozamát, 27 kutat pedig elzártak. Ezt azzal indokolták, hogy a lakosságot takarékosabb vízfogyasztásra kell ösztönözni, valamint vissza akarták szorítani a jogellenes használatot. Mivel a városban csaknem ezer háztartásban nincs vezetékes ivóvíz, hosszú sorok alakultak ki a közutaknál. Az intézkedés az ombudsmanok szerint sértette az egészséghez és az egészséges ivóvízhez való jogot. Megállapították továbbá az emberi méltóság sérelmét és a nemzetiségi származáson alapuló közvetett diszkriminációt, mert az önkormányzati határozat *"elsődlegesen és különösen hátrányosan az egyes településen lakókörnyezetben élő, szociálisan hátrányos helyzetűnek tekinthető és a többségükben cigány származású lakosságot érintette. ... az alapjogot korlátozó döntés önkényes indokokon alapult, a döntés és annak végrehajtása nem volt elkerülhetetlen, az emberi méltóságot is sértő kollektív büntetésként hatott, nem volt igazolható, hogy a korlátozás arányban állt volna az elérni kívánt céllal"*. A lezárt közutakon mért korábbi fogyasztás ugyanis nem haladta meg az önkormányzat kapcsolódó rendeletében meghatározott mennyiséget, míg a csökkentett nyomású kutak használói kevesebb ivóvizet vételeztek, mint amennyit jogszabály a létfenntartási és közegészségügyi vízmennyiségként minimálisan meghatároz. Mivel a hazai, sőt nemzetközi felháborodás hatására a vízkorlátozás csak pár napig volt érvényes Ózdon, a biztosok csak ajánlásokat fogalmaztak meg a jövőre nézve.

Október 12. Az MSZP választmánya elfogadta a párt országgyűlési és európai parlamenti jelöltlistáját: az előbbi élére Mesterházy Attila pártelnök-frakcióvezető, utóbbiéra Szanyi Tibor elnökségi tag került. A parlamenti listán Mesterházy Attilát Botka László választmányi elnök, Tóbiás József frakcióigazgató, Gúr Nándor alelnök, Harangozó Tamás frakcióvezető-helyettes, Molnár Zsolt budapesti pártelnök, Lukács Zoltán frakcióvezető-helyettes, Simon Gábor elnökhelyettes, Hiller István korábbi pártelnök és Kunhalmi Ágnes elnökségi tag követte. Az EP-lista vezetője után Ujhelyi István, az Országgyűlés alelnöke, Gúr Roland brüsszeli delegációtitkár (Gúr Nándor fia), Veres János korábbi pénzügyminiszter és Gurmai Zita európai parlamenti képviselő következett. A 2009-ben megválasztott szocialista EP-képviselők közül három – Göncz Kinga volt külügyminiszter, Herczog Edit és Tabajdi Csaba – nem került fel a listára.

Kongresszust tartott a Demokratikus Koalíció, amely 1043-ból 1024 szavazattal újraválasztotta elnökévé Gyurcsány Ferenc volt miniszterelnököt. Az öt alelnök: Molnár Csaba

korábbi MSZP-képviselő és miniszter, Bauer Tamás (1994 és 2002 között az SZDSZ képviselője), Niedermüller Péter (régbben nem politizáló néprajzkutató), Debreczeni József (1990-től MDF-képviselő, de a mérsékelt szárny híveként 1993-ban kizárták) és Vadai Ágnes, aki korábban MSZP-képviselőként honvédelmi államtitkár volt. Bemutatták mind a 106 2014-es választókerület DK-s képviselőjelöltjét.

Részletek Gyurcsány Ferenc beszédéből: *„Kiért vagyunk a földön? Istenért, vagy az isten képét magán hordozó megismételhetetlen emberért? ... Kinek az országát akarjuk megteremteni? Orbán keresztény, mi szabad Magyarországot szeretnénk. ... Ez az ország nem lehet csak az erősek országa. Tessék kiszállni az autóból, elmenni határszéli falvakba, nézzék meg az emberek 30-40 ezerért megölik egymást. ... Muszáj azt mondani a választóknak, sajnós még jópár évig cudar idők jönnek. Mondhatjátok: így akartok nyerni? Azt kell mondjuk: igen. Így akarunk nyerni. Nem azt mondjuk, amit hallani szeretnének, hanem ami van. ... Nekünk nem csak az áll érdekünkben, hogy erős legyen a DK, hanem az is, hogy erős legyen az MSZP-Együtt-PM szövetség. Mi hárman [ő, Mesterházy Attila és Bajnai Gordon] más karakterű pártvezetők vagyunk. És ha már így alakult, hogy úgy tűnik egyelőre, hogy külön listákon fogunk indulni, fordítsuk ezt a javunkra. Lássuk inkább lehetőségként és nem fenyegetésként. De a legjobb mégiscsak az lenne, ha közösen tudnánk megküzdeni Magyarorszáért.”*

Október 13. A megismételt helyi időközi választást is a kormánypárti jelölt nyerte Baján. Abba a szavazókörebe, amelyben új szavazást rendelt el a bíróság, a korábbinál többen mentek el: 470-ből 226 fő, 48%. Az érvényes voksok közül Kovács Csaba FIDESZ-KDNP-jelölt 138-at kapott, a baloldal közös jelöltje, Teket Melinda 69-et, a Jobbiké 14-et. Így a másik négy szavazókörrrel együtt, amelyben érvényes volt a szeptember 22-i szavazás, 1071-ből 508 szavazattal győzött Kovács Csaba, fő ellenfelére összesen 446 támogató jutott. Az egyetlen kisvárosi önkormányzati választókerület egyetlen szavazókörét érintő ismétlés országos eseménnyé vált, és erős érzelmeket keltett. A baloldali pártok vezetői ismét személyesen kampányoltak, és mindegyik oldal törvénysértésekre, valamint állandó kamerás megfigyelésre panaszkodott. A választási bizottság a FIDESZ-t azért marasztalta el, mert hangszórós kocsikból ezt a szöveget terjesztette: *„Ne hagyja, hogy átverjék és üldözzék! Ne féljenek Bajnai, Gyurcsány, Mesterházy embereitől! Ne higgyen Teket Melindának és társainak! A Fidesz megvédi Önt!”* (Ezt a döntést a bíróság utóbb, október 15-én megváltoztatta.) A baloldalt viszont annak terjesztésétől tiltották el, hogy a bíróság megállapítása szerint az előző fordulóban, szeptember 22-én a FIDESZ sértette meg a kampánycsendet, ugyanis az ítélet, bár leírta, hogy mi történt, a törvénysértést nem kötötte párthoz.

„Formálissá tették a demokráciát, megalázták a polgári értékrendet, sárba rántották a keresztény hit tanait” – írta Semjén Zsolt KDNP-elnöknek írt és nyilvánosságra hozott levelében Debreczeni János építész, Veszprém 2006 és 2010 közti polgármestere, aki mindkét kormánypártból kilépett és befejezte a politizálást. *„Nem tudok azonosulni egy öntelt, gőgös, akarnok kormánnyal, mely teljesen elszakadt a választóitól, kiszámíthatatlan bel-, kül és gazdaságpolitikát folytat. Tönkreteszik, lejáratják ezt a népet, ezt az országot. Én a polgári értékrendben hittem és hiszek, de ami most történik, az mindannak a megalázása. ... Névvél is vállalni kell a szembefordulást a forradalomnak nevezett kormányzati ámokfutással. Nekem is van felelősségem a helyzet kialakulásában, hiszen városomban politikai munkát végeztem annak érdekében, hogy a FIDESZ-KDNP ilyen nagy arányban győzzön, s erős kormányt hozhasson létre.”* Pálffy István, a KDNP Veszprém megyei elnöke egy *„Megállt-e a szélkakas?”* című közleménnyel reagált: eszerint *„Debreczeni János megjárta már annyi pártot, hogy szavai aligha vehetők komolyan”*, továbbá *„rég nem csinál semmit, tagdíjat nem fizetett”*, és már két éve törölték a párttagok sorából. A több pártról szóló utalás arra vonatkozott, hogy Debreczeni János a rendszerváltozás előtt az MSZMP-ben kezdett politizálni, majd az SZDSZ-ben is megfordult, és

később lett a FIDESZ és a KDNP tagja, mely utóbbi pártok természetesen akkor is ismerték ezt a politikai előéletet, amikor 2006-ban polgármesternek jelölték a politikust.

Október 14. Az országgyűlés újabb lakossági rezsicsökkentésről hozott törvényt Németh Szilárd FIDESZ-képviselő, csepeli polgármester egyéni indítványa alapján. Eszerint a szolgáltatóknak november 1-től további 11,1%-kal kellett csökkenteniük az áram, a földgáz és a távhő árát. A jogszabályt a kormánypártok mellett az MSZP és a Jobbik is megszavazta, egyedül az LMP, a DK és a PM 16 képviselője ellenezte. Egy ehhez kapcsolódó október végi miniszteri rendelet szintén november 1-től kilowattóránként 2 forinttal azaz 13,9%-kal csökkentette azt a nagykereskedelmi árat, amelyet a fogyasztókat kiszolgáló magántulajdonú szolgáltató cégek fizetnek a nagykereskedőként szereplő állami MVM-nek.

„Elfogadhatatlan az az – én azt mondom, hogy hullarablásnak is minősíthető – holokausztipar, amit önök folytatnak” – jelentette ki a józsefvárosi pályaudvarra tervezett új Holokauszt-emlékhely kapcsán Novák Előd Jobbik-képviselő a parlament kulturális és sajtóbizottságának ülésén. Bár azt állította, hogy nem akarja megsérteni az áldozatok, hozzátartozók érzéseit, úgy folytatta, hogy a kormány *„számtalanul folytatja ki a közpénzeket az állam, csak hogy legyen minél-minél több, a csapból is folyó holokauszt-megemlékezés.”* L.Simon László, a bizottság FIDESZ-es elnöke egy idő után megvonta a szót: *„Csak azért hallgattuk végig, hogy a jegyzőkönyvnek része legyen mindaz a mocskok, ami az ön száját elhagyta”* – mondta. *„Azt akarjuk, hogy ugyanazokat a hibákat még egyszer ne kövessük el, hogy ilyen kisztűlű és pitiáner antiszemiták, mint amilyen ön is, a magyar közéletben ne juthassanak szóhoz, tisztelt képviselőtársam.”* Másnap külön közlemény jelent meg: *„L. Simon László és a FIDESZ-frakció elfogadhatatlannak tartja, hogy nyílt antiszemita kijelentések hangozzanak el a parlamentben vagy annak valamely bizottsági ülésén, és ez ellen, ahogy eddig, a jövőben is határozottan fel kívánnak lépni.”* Ugyancsak másnap Novák Előd is közleményt adott ki: *„Semmilyen antiszemita kijelentést nem tettem, mocskosat meg pláne nem ... ezért rágalmozás miatt feljelentem az Országgyűlés kulturális bizottságának elnökét”.*

Október 15. *„Sosem gondoltam volna, hogy a butadién ilyen sajtóérdeklődést tud kiváltani”* – kezdte beszédét Orbán Viktor miniszterelnök Tiszaújvárosban a MOL tulajdonában lévő TVK új üzemének alapkövetésén, majd kijelentette: *„A MOL a magyar ipar zászlóshajója, ha kell, meg is védjük”.* Hernádi Zsolt elnök-vezérigazgató ekkor jelent meg először kamerák előtt azóta, hogy a horvát hatóságok európai elfogatóparancsot adtak ki ellene, és terroristák, kábítószercsempészek, gyilkosok társaságában felkerült az Interpol körözési listájára is. A 130 ezer tonna kapacitású butadién-kinyerő üzem felépítése (ez az anyag a gumigyártáshoz használatos) a Tiszai Vegyi Kombinát 30 milliárd forintos beruházása. A MOL vezetője feladataikról ezt mondta: *„Nehézségeink mindig voltak, de mindig felgyűrtük az ingünk ujját, szívósan, leszegett fejjel tettük a dolgunkat, ez a küldetésünk. Ilyenek vagyunk mi: jó iparos módjára tesszük a dolgunkat.”*

Öt nappal előző ügyének jogerős ítélete után egy másik perben a Pesti Központi Kerületi Bíróság összes vádlott-társával együtt elsőfokon felmentette Hunvald György volt erzsébetvárosi szocialista polgármestert. A Központi Nyomozó Főügyészség 50 millió forintos, megbízási szerződésekkel kapcsolatos hűtlen kezelésért emelt vádat ellene, továbbá Weinek Leonárd volt szabad demokrata zuglói polgármester és hat társuk ellen. A vádirat szerint úgy alkalmazták a másik kerület egyes képviselőit és egy közös barátjukat, hogy meg sem vizsgálták, az önkormányzat maga el tudja-e látni a tanácsadói munkát. Az ügyész részben letöltendő, részben felfüggesztett szabadságvesztést kért, a vádlottak viszont tagadták bűnösségüket, és azt állították, hogy szabályosan jártak el, csak elődeik gyakorlatát folytatták.

Október 16. Újabb szokatlanul éles szóváltás alakult ki Csányi Sándor OTP elnöke – ezúttal mint a Magyar Labdarúgó Szövetség elnöke – és kormánypárti politikusok között. Miután a magyar válogatott október 11-én Amsterdamban 8:1-re kikapott a hollandoktól, többen a távozó edzőn kívül a szövetségi elnök lemondását is követelték. Ő válaszul sajtótájékoztatón közölte: a miniszterelnök nem mondott neki ilyet, viszonyuk továbbra is kiegyensúlyozott. Az öt legélesebben bíráló FIDESZ-politikusok közül Deutsch Tamás EP-képviselőnek, az MTK elnökének azt üzent: „A [stadionokba szánt] *beléptetőrendszer, amelyet minisztersége [1999-2002] alatt vettek meg, még ott pihen a raktárakban*”, inkább próbálja meg azt eladni Brüsszelben. Kocsis Máté pártszóvivőnek, az országgyűlés honvédelmi és rendészeti bizottsága elnökének és a Fradi elnökhelyettesének pedig ezt: „*A futballal kapcsolatban fogja be a száját, a FIDESZ szóvivőjeként hazudhat eleget.*” A politikusok visszautasították ezeket a válaszokat, és arrogánsnak nevezték a sportvezető fellépését.

Az Európa Tanács Velencei Bizottsága tiszteletbeli elnöki tisztséget hozott létre, és erre Paczolay Pétert, a magyar Alkotmánybíróság elnökét kérte fel. Ezt megelőzően a magyar kormány nem újította meg az AB-elnök 2009-ben adott négy éves megbízatását, hogy az országot képviselje a testületben, hanem Varga Zs. András, a legfőbb ügyész volt helyettesét, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem tanszékvezető tanárát küldte be a bizottságba. Nem hivatalosan olyan hírek terjedtek, hogy a kormány elvesztette a bizalmát a korábban AB-tagként, majd elnökként még egyértelműen támogatott jogászban, és erre semmilyen cáfolat nem érkezett. A bizottság gesztusa azt jelentette, hogy Paczolay Péter, ha nem is Magyarország képviselőjeként, továbbra is részt vehet a testület munkájában.

Áder János köztársasági elnök megfontolásra visszaküldte azt országgyűlésnek a hegyközségi törvény Font Sándor (FIDESZ) mezőgazdasági bizottsági elnök indítványára elfogadott módosítását, mert noha az információs önrendelkezési jogról szóló törvény szerint „*személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető*”, a hegyközségek adatkezelési szabályait módosító paragrafus az államfő szerint „*nem határozza meg pontosan az adatkezelés célját, az adatok fajtáit és az adatkezelés időtartamát, valamint az adattovábbítások részleteit*”. Ezt az országgyűlés október 28-án korrigálta a törvény kiegészítésével.

Október 17. Az Alkotmánybíróság öt tagú tanácsa elutasította a Politikatörténeti Alapítvány panaszát az ellen a 2012-es törvény ellen, amely a Politikatörténeti Intézet levéltárától elvette és – a panasztevő szerint a tulajdonhoz fűződő alkotmányos jogot, illetve a kisajátítást szűk keretek közé szorító szabályokat sértve – állami kezelésbe adta az egykori állampárt és hozzá kapcsolódó intézmények iratait. Az országgyűlés ugyanis a törvény elfogadása után, a 2013 márciusi negyedik alaptörvény-módosítással beemelte ezt az intézkedést az alaptörvénybe, miáltal az értelemszerűen nem lehet alaptörvény-ellenes, és így az AB-nak nincs is lehetősége megsemmisíteni. Az indoklás ezt így fogalmazta meg: a „*vitatott rendelkezések Alaptörvénybe ütközése akkor sem lenne megállapítható, ha az indítványozó álláspontját elfogadva az Alkotmánybíróság az Alaptörvény eredeti indítványban felsorolt cikkeibe... ütközőnek találná*”. Egyedül Kiss László alkotmánybíró írta le különvéleményként azt, hogy „*az Alkotmánybíróság az Alkotmány végső értelmezője, s ilyenként hatáskörrel rendelkezik az Alaptörvényen belüli, értelmezéssel fel nem oldható kollíziók feloldására: ultima ratioként akár valamely alaptörvényi rendelkezés megsemmisítésére is*”.

Október 18. A kormány benyújtotta az országgyűlésnek a 2014-es adójavaslatokat. Nem szerepelt bennük a miniszterelnök által többször említett luxusadó és a hús áfájának korábban több

kormánytag által lehetségesnek tartott csökkentése, az viszont igen, hogy akinek személyi jövedelemadó-fizetési kötelezettsége kevesebb, mint amennyi kedvezmény járna neki gyermekei száma alapján, az a járulékfizetés egy része alól is mentesül.

Október 19. *"Az MSZP megújult, ez egy olyan párt, amely képes leváltani Orbán Viktor hazug rendszerét. Köszöntsék az MSZP új csapatkapitányát, Magyarország leendő miniszterelnökét"* – így mutatták be az MSZP kongresszusán Mesterházy Attila pártelnököt, aki kijelentette: *"Európa-ellenesség vagy európaiság, erőszak vagy józan ész, becstelenség vagy tisztesség, hatalomszeretet vagy a haza szeretete, lemaradás vagy haladás, félelem vagy nyugalom - erről szól a 2014-es választás. ... Munkát és kenyeret adunk mindenkinek, ez a baloldal víziója"*. Mesterházy ígérete szerint a szocialisták öt társadalmi csoportra koncentrálnának kormányzásuk során: a gyerekekre, a nőkre, a munkavállalókra, a kis- és középvállalkozásokra és az idősekre. A kongresszus 82, illetve 86%-os többséggel jóváhagyta a választmány és az elnökség által már elfogadott országgyűlési és európai parlamenti jelöltilistát.

A Szentszéket képviselő Angelo Amato bíboros és Erdő Péter bíboros-prímás Ferenc pápa vértanúságot kimondó döntése alapján Budapesten boldoggá avatta Sándor István egykori szalézi szerzetest, munkáspapot, akit 1953-ban, 39 éves korában végeztek ki rendszerellenes szervezkedés miatt két, a rendszerrel szembefordult ÁVH-tiszttel együtt.

Október 21. A képviselők Szalayné Sándor Erzsébet egyetemi docenst választották az alapvető jogok biztosa nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesévé, miután a 2007-ben eredetileg önálló kisebbségi ombudsmanná választott, majd az új törvény alapján az alapjogi biztos helyettesévé vált Kállai Ernő mandátuma szeptember 24-én, Szabó Mátééval együtt lejárt. Az új biztoshelyettes a kisebbségi jogok kutatója. 274 érvényes szavazatból 268-at kapott, de 23 képviselő érvénytelen voksot adott le, ami titkos szavazásnál az ellenzés egyik formája.

Az országgyűlés a Viviane Reding európai biztost elmarasztaló májusi és az Európai Parlamentnek a magyar kormány politikáját bíráló határozatát elutasító júliusi határozata után most politikai nyilatkozatot fogadott el Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető kezdeményezésére *„a rezsicsökkentés védelméről az európai uniós bürokrácia nyomásgyakorlásával szemben"*. Ez méltatta a áram-, földgáz-, távhő- és egyéb közműdíjakat csökkentő, már megtett intézkedéseket, és így folytatódott: *„...megkezdtük a magyar családok elviselhetetlen terheinek enyhítését. Erre azért volt szükség, mert 1994 és 1998 között a szocialista kormány a valós érték töredékéért privatizálta a közmű- és energiaszolgáltatókat. Az így döntő részben külföldi tulajdonba került cégek – Európában példa nélküli módon – az akkori kormánytól még garantált profitot is kaptak. Sőt, ezen túlmenően 2002 és 2010 között a szocialista kormányok a gáz árát 15, a villamosenergia árát pedig 9 alkalommal emelték. ... A 2010-ben megkezdett rezsicsökkentés miatt az európai uniós bürokrácia előbb burkoltan, majd immár nyíltan próbál nyomást gyakorolni hazánkra, annak eltörlését, visszavonását sürgetve. A magyar Országgyűlés ezt a nyomásgyakorlást a profitjukat féltő közműszolgáltató cégek érdekében tett lépésnek tekinti és a leghatározottabban visszautasítja. A magyar Országgyűlés elvárja az Európai Uniótól, hogy tartsa tiszteletben Magyarország szuverenitását, valamint a közel két és félmillió magyar állampolgár aláírásával megerősített és kinyilvánított döntését a rezsicsökkentés politikájáról. A magyar Országgyűlés felszólítja Magyarország Kormányát, hogy ne engedjen az európai uniós bürokrácia nyomásának, védje meg hazánk alapszerződéseiben garantált jogait és következetesen folytassa a rezsicsökkentés politikáját!"* A határozatot a kormánypártok, a Jobbik és néhány független szavazataival fogadták el, az MSZP és az LMP nem vett részt a határozathozatalban.

Még egy határozat született az Európai Unió egyik javaslatával szemben. Eszerint *„az Európai Ügyészség létrehozásáról szóló tanácsi rendelettervezet ... sérti a szubsidiaritás elvét"*,

vagyis az indokoltnál magasabb szintre helyezne egyes döntéseket. Az országgyűlés európai ügyek bizottsága ezt a véleményét egyebek közt azzal indokolta, hogy „*az Európai Ügyészség szupranacionális modellje aránytalanul korlátozná a büntetőjog tekintetében meglévő tagállami szuverenitást*”.

„*Higgyék el, a harminc év alatt megszerzett szakmai presztízsemet meg fogom őrizni*” – ezt válaszolta Székely László, az alapvető jogok új biztosa a Népszabadságnak arra, hogy a FIDESZ-kormányok alatt végzett munkája miatt sokan nem bíznak az objektivitásában, illetve abban, hogy szembe mer szállni a kormánnyal. Közölte: nem vonja vissza elődje, Szabó Máté egyetlen alkotmánybírói beadványát sem, és vizsgálatot indít a szociális temetések ügyében, mert aggályosnak tartja a törvényt.

Október 22. Mesterházy Attila, az MSZP elnöke és Bajnai Gordon, az Együtt-PM szövetség vezetője aláírta az augusztus végén már elfogadott választási megállapodást, amely szerint nincs közös lista, miniszterelnök-jelöltjük az lesz, akinek a pártja több szavazatot kap, az egyéni körzetekben pedig nem indulnak egymással szemben, hanem 75 körzetben az MSZP, 31 körzetben pedig az Együtt-PM jelöltjét támogatják közösen.

Közben a Bács-Kiskun megyei rendőrfőkapitányság megállapította: megrendezett jelenetet mutat az a bajai időközi önkormányzati választás után előkerült videofelvétel, amelyen valaki pénzt és tűzifát ígér néhány választónak, ha a FIDESZ jelöltjére szavaznak. A FIDESZ és az MSZP egymást vádolta csalással és provokációval. Mesterházy Attila MSZP-elnök szerint Király György, a párt sporttagozatának alelnöke kapta valakitől a kazettát, és mivel azt valódinak, egy csalás bizonyítékának hitte, átadta pártja vezetőinek, akik azonnal feljelentést tettek. Ezzel ők törvényes kötelességüknek tettek eleget, az ügy körül támadt vihar pedig szerintük a kormánypárt érdekét szolgálta. Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető viszont azt mondta: a szocialisták egy hamisított bizonyítékot felhasználva hamisan vádolták meg a FIDESZ-t azzal, hogy csalt, ezt a vádat akarták a rendőrséggel elfogadtatni, de lebuktak. Az is kiderült, hogy a választók állítólagos megvesztegetéséről szóló felvételt készítő helyi cigány önkormányzati aktivista, Kőrös Gusztáv Tibor az MSZP-vel nem túl jó viszonyban lévő DK tagja volt, amíg az ügy kirobbanása után a tettétől elhatárolódó Gyurcsány Ferenc pártelnök felszólítására ki nem lépett, de volt kapcsolata a FIDESZ-szel is. A FIDESZ feljelentette a felvételt hitelesként közzé tevő hvg.hu portált, amely utóbb ezt írta: *„a körülményektől függetlenül súlyos, megengedhetetlen hibát követtünk el, amiért nem háríthatjuk másra a felelősséget, és aminek a tanulságait nekünk kell levonnunk*”. 23-án lemondott Gavra Gábor, a hvg.hu főszerkesztője, aki a kiadó szerint *„a bajai videofelvétel kezelésével, megjelentetésének körülményeivel súlyosan megsértette az 1979 óta megjelenő HVG alapértékeit, különös tekintettel a függetlenségre és a pártatlan tájékoztatásra, veszélyeztetve ezzel a HVG három és fél évtized alatt kivívott jó hírét*”.

Október 23. Minden politikai erő megemlékezett a nemzeti ünnepről, számos politikus mondott beszédet, és sok utalás történt a 2014-es választásokra. Tüntető menetet tartott továbbá a kormánypárti Békemenet és az ellenzéki Szolidaritás. Orbán Viktor miniszterelnök a Hősök terén beszélt – itt volt a legnagyobb a résztvevők száma, egyebek közt a Békemenet jóvoltából –, míg a baloldali ellenzék közös nagygyűlésén a Műgyetemenél egymás után szólalt fel Bajnai Gordon, az Együtt-PM, Gyurcsány Ferenc, a DK és Mesterházy Attila, az MSZP vezetője, valamint több kisebb demokratikus ellenzéki szervezet képviselője.

Az utóbbi fórumon a résztvevők közti ellentétek is felszínre kerültek, Gyurcsány Ferenc teljes baloldali választási együttműködést sürgető beszéde után néhányszor Mesterházy Attilát is *„Összefogást!”* kiáltásokkal szakították félbe. *„A színpadról szervezettnek tűnt az akció ... Ha a beszédemre sem kíváncsiak, miért akarnak együttműködni velünk?”* – nyilatkozta pár óra múlva az MSZP-elnök. A DK elnöke rögtön reagált: sajnálja, hogy Mesterházy Attila nehéz, méltatlan helyzetbe került, pedig *„mi sem Neked, sem az MSZP-nek nem akarunk rosszat, hiszen ha ti gyengülnétek, az egyikünknek sem lenne jó”*.

Október 24. Az országgyűlés megkezdte a 2014-es költségvetési javaslat tárgyalását.

Október 25. Folytatódott az október 23-i baloldali nagygyűlés keltette vita. Gyurcsány Ferenc DK-elnök, akinek beszéde és pártja aktivistáinak viselkedése felháborodást váltott ki az MSZP-ben, a Facebook-on fordult Mesterházy Attilához és Bajnai Gordonhoz: *"Arra kérlek benneteket, hogy vizsgáljátok felül megállapodásotokat. Valamelyikőtök vagy mindkettőtök lépjen hátra és ha kell, nyissatok utat egyetlen közös miniszterelnök-jelölt számára."* Ha az MSZP és az Együtt-PM vezetője nem tud megegyezni abban, ki legyen az ellenzék vezetője, akkor keressenek egy új embert – javasolta Gyurcsány. *„...nekem sem lehetőségem, sem ambícióm nincs miniszterelnök-jelöltnek lenni. De nem akarok egyoldalú áldozatot. ... ha én lennék a közös lista összeállításának akadálya, akkor én is készen állok hátrébb lépni és lemondani a képviselőjelöltségről."* A megszólítottak közös válasza még aznap: *"A kormányváltó szövetség kibővítésére az abban részt vevő pártok maguk tettek tisztességes és reális javaslatot a nyár folyamán. Gyurcsány Ferenc ezt a csatlakozási lehetőséget elutasította. ... Az ellenzéki tárgyalások ezzel befejeződtek, a kormányváltó szövetség pedig kizárólag az Orbán-kormány működésének megalkuvást nem ismerő ellenőrzésére, a kormányzati munka konstruktív bírálatára, illetve az emberek gondjaira adott szakpolitikai megoldások felmutatására fordítja energiáit."*

Október 27. Budapesten, több más magyar városban, továbbá számos európai országban és az Egyesült Államokban rokonszenvtüntetések zajlottak a Székely Nemzeti Tanács által Romániában szervezett autonómia-menet iránti szolidaritás jegyében. Míg a székely autonómia ottani hívei – mintegy 120 000 ember 53 kilométeres oszlopot alkotott az országúton – *„Autonómiát akarunk, nem függetlenséget!”* és *„Románia a mi országunk is!”* jelszavakkal vonultak, a budapesti román nagykövetség előtt a tüntetők egyebek közt azt skandálták, hogy *„Vesszen Trianon!”* és *„Székelyföld nem Románia!”*. A magyarországi rokonszenyilvánítást az MSZP és az Együtt-PM is támogatta, az utóbbiból ez ellen tiltakozva néhány ismert aktivista kilépett.

Október 28. Az országgyűlés Nagy István mosonmagyaróvári FIDESZ-képviselő indítványa alapján törvényt hozott az úgynevezett zsebszerződések ellen. Eszerint *„a termőföld tulajdonjogának megszerzését vagy használatát korlátozó jogszabályi rendelkezések kijátszására irányuló semmis szerződések, illetve szerződési kikötések”* esetén semmilyen követelést nem lehet e semmisség miatt bíróság előtt érvényesíteni. Az ilyen ügyben nyomozó ügyész *„határozattal elrendelheti bármely helyszín átkutatását, oda önhatalmúlag, a tulajdonos (birtokos), illetve az ott tartózkodó személyek akarata ellenére beléphet, e célból lezárt területet, épületet, helyiséget felnyithat, feltéve, hogy az ettől várható bizonyíték mással nem pótolható”*. Az ügyészek az érintett termőföld- vagy erdőterület állami tulajdonba vételét kell indítványoznia a bíróságnál – tehát nem az eredeti állapot áll vissza, ahogy ez semmis szerződések esetében az alapszabály –, és az ilyen ügyben a szokásosnál szigorúbb eljárási feltételek mellett hozott ítélet ellen még perújítás sem lehetséges. A képviselők azokon a részeken sem változtattak, amelyeket – mint ez a mezőgazdasági bizottság szeptember 30-i ülésén kiderült – Polt Péter legfőbb ügyész alkotmányossági szempontból aggályosnak tartott.

„Aljas, mocskos, gerinctelen módon csőbe húzott minket az MSZP” – állította az ATV-ben a vitatott bajai videóval kapcsolatban annak készítője, a volt DK-tag Kőrös Gusztáv. Szerinte Király György, a párt sporttagozatának alelnöke – aki saját közlése szerint csak megkapta a számára ismeretlen eredetű felvételt, és rögtön továbbította pártja vezetőinek – volt a megrendelő, aki azt mondta: *„oktatófilm”* kell, hogy bemutassák a romáknak, hogyan akarja őket becsapni a FIDESZ. Az MSZP közleményben reagált: mindez rágalom, ezért a párt perel. A HVG Kiadó október 30-án közölte a rendőrséggel, hogy Gavra Gábor, az online kiadás azóta lemondott főszerkesztője 17-én Déri Balázstól, az országgyűlési MSZP-frakció kommunikációs igazgatójától kapta az ellenőrzés

nélkül közzétett, utóbb hamisnak bizonyult videót. Ennek kiderülése után Déri Balázs is távozott tisztségéből, de közölte: nem tudta, hogy hamis a felvétel.

Október 29. *„Ami Attilával történt, nem volt elegáns. Nem szabad ilyet csinálni. Másfelől nem szabad megsértődni sem”* – így kommentálta a Népszabadságnak adott interjúban Gyurcsány Ferenc DK-elnök, hogy hívei október 23-án megzavarták Mesterházy Attila MSZP-elnök beszédét. A volt miniszterelnök megismételte, hogy közös baloldali választási listára és közös miniszterelnök-jelöltre lenne szükség, és hozzátette: ha ennek feltétele az ő visszavonulása, akkor nem csak egyéni körzetben, hanem a közös listán sem kíván szerepelni. *„Ez egy lezárt ügy”* – válaszolta erre másnap Gúr Nándor MSZP-alelnök.

Október 30. A Fővárosi Ítéltábla az 2012 szeptemberi elsőfokú ítéletet megváltoztatva, az esetet még a fellebbező ügyészség által kértnél is szigorúbban elbírálva, hivatali visszaélésért nyolc hónap letöltendő börtönbüntetésre ítélte Molnár Gyula szocialista politikust, volt XI. kerületi polgármestert. Volt helyettese, a szabad demokrata Lakos Imre hat hónap felfüggesztett szabadságvesztést kapott. A tábla ezen kívül többmillió pénzbüntetéssel sújtotta a két vádlottat, akik országgyűlési képviselők is voltak. Molnár Gyulát emellett két évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától, ami – ha jogerőssé válik – megakadályozza, hogy a terveknek megfelelően az MSZP képviselőjelöltje legyen 2014-ben. Az ügyészség azzal vádolta meg őket, hogy 2006-ban a XI. kerületi Kopaszi-gát és a Lágymányosi-öböl környékén pályázat nélkül próbáltak egy magáncégnek átjátszani egy sokszázmillió értékű, 38 hektáros telket. Egy új tanú arról vallott, hogy annak idején a hivatalban hallotta: Leisztinger Tamás üzletembert a polgármester kampányának támogatása fejében kell előnyös befektetéshez juttatni. A vádlott szerint azonban ez az illető rosszindulatú, mert ő – alkalmatlansága miatt – már az ügy előtt elbocsátotta az önkormányzattól. Mivel a Fővárosi Törvényszék büncselekmény hiányában mentette fel a két politikust, az ítéltábla viszont bizonyítottan látta a büncselekményt, még ez a döntés sem volt jogerős. Az egymásnak ellentmondó ítéletek után a Kúria vált jogosulttá kimondani a végső szót. Molnár Gyula és az MSZP egyaránt politikailag motivált, jogilag abszurd döntésnek minősítette az elmarasztaló másodfokú ítéletet.

November 3. Horthy-szobrot avattak Budapesten a Szabadság téri református Hazatérés temploma előtt. Ifj. Hegedüs Lóránt lelkész, 1998 és 2002 közti MIÉP-képviselő hirdetett ígét, akinek felesége 2010 óta a Jobbik országgyűlési képviselője, további a szintén Jobbikos Gyöngyösi Márton képviselő mondott beszédet. Az összegyűlt ellentüntetők egy része az egykori kormányzó Holokausztért viselt felelősségére emlékeztetve sárga csillagot tűzött fel. Az ünneplők és a tiltakozók között heves szóváltások zajlottak. Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető a belváros polgármestereként egy közleményben azt írta, hogy elítéli a szoboravatást. *„Ez a provokatív akció nyilvánvalóan ürügyet szolgáltat majd a nyugat-európai baloldali lapoknak, hogy a következő hetekben antiszemitizmust kiáltva rossz színben tüntessék fel Magyarországot. A tüntetést szervező baloldali prominensekhez viszont nem kívántam csatlakozni, hiszen nem szabad elfelejtenünk, hogy ugyanennek a baloldalnak az országgyűlési képviselői alig egy hónapja még közös parlamenti indítványt írtak alá és nyújtottak be a Jobbikkal és Gyöngyösi Mártonnal”*. (Arról nem tett említést, hogy az MSZP utóbb visszavonta azt a közös indítványt, amellyel azért próbálkozott egy vizsgálóbizottság felállítása érdekében, mert a házszabály szerint csak a teljes ellenzék együttesen rendelkezik az ilyen kezdeményezéshez előírt létszámmal.) Az MSZP közleményében elítélte a szoboravatást és *„Rogán Antal alibiellátárolódását”* egyaránt. Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető államtitkár másnap személyes véleményeként hangsúlyozta: minden ehhez hasonló politikai provokáció árt a kérdés megítélésének. Mint mondta, ő nem rendelkezik azzal a tudással, amellyel biztonságosan megítélheti a korszakot. Abban szerinte jó néhány vállalhatatlan és vállalható dolog is volt. Előbbihez sorolta például a teljes 1944-es esztendőt, míg a vállalhatóak és folytatandóak közé az Országos Társadalombiztosítási Intézet megszervezését. Ugyancsak másnap Szabó István, a

Dunamelléki Református Egyházkerület püspöke fegyelmi felelősség megállapítására irányuló sürgős vizsgálatra kérte fel az illetékes egyházmegye esperesét, és egy közleményben kijelentette: *"A vizsgálat lefolytatásáig csak megütközésemet tudom kifejezni, hogy egyházunk közfelfogását és korábbi megnyilatkozásait semmibe véve, a keresztyéni közösséget lejáratva a Szabadság téri református templomban provokatív politikai akciót szerveztek, aminek politikai hasznát máris ki-ki maga láthatja, ám egyházunk tisztességének és a lelkipásztori szolgálat becsületének okozott kára beláthatatlan."* Ifj. Hegedűs Lóránt lelkész ezt megelőzően, erről még nem tudva éppen a református egyház vezetőségét kérte arra, hogy *„határozott állásfoglalásával védje meg a nemtelen támadásoktól a templomot és a gyülekezetet”*, egyúttal több kormánypárti és ellenzéki politikus feljelentését ígerte a szerinte sértő bírálatok miatt. November 14-én Bölcskei Gusztáv püspök, a református zsinat lelkészi elnöke is elítélte az istentisztelettel egybekötött politikai akciót.

November 4. Az országgyűlés két FIDESZ-képviselő indítványára törvényt hozott arról, hogy a tervezett új kaszinókhoz a nemzetgazdasági miniszter pályáztatás nélkül adhasson koncessziót annak, aki *„megbízható szerencsejáték-szervezőnek”* minősül – tehát legalább tíz éve működik az országban, tulajdonszerkezete átlátható, mindig minden szabályt betartott és sosem volt köztartozása –, továbbá hajlandó a költségvetési törvényben szereplő koncessziós díj dupláját kifizetni. Az ilyen vállalkozás akár öt engedélyt is kaphat a tervezett összesen kilencből. Arról nem intézkedett az új jogszabály, hogy ha több érdeklődő felel meg a felsorolt feltételeknek, közülük milyen szempontok szerint válasszon a miniszter, ha nem pályáztat.

A képviselők arról is döntöttek, hogy napi fogyasztási cikket árusító új üzlet csak akkor kaphat engedélyt, ha meghatározott számú saját parkolóhelye van a vevők számára, és ez a legkisebb boltokra is vonatkozik. Arra az ellenvetésre, hogy ez forgalmasabb utcákon megoldhatatlan, a Nemzetgazdasági Minisztérium közölte: éppen az a cél, hogy a belső területeken már ne nyíljanak új kis üzletek, mert van elég.

Balogh József, a FIDESZ-frakcióból tette miatt május 2-án kilépett független képviselő, akinek mentelmi jogát az országgyűlés szeptember 16-án felfüggesztette, az ügyészségen – korábbi állításaival ellentétben – beismerte: április 28-án, ittas állapotban valóban súlyosan bántalmazta élettársát. A FIDESZ kommunikációs igazgatója november 6-án közölte, hogy a képviselő *„párttagságát megszüntnek nyilvánítják”*. Ezt sokan úgy értelmezték, hogy Baloghot kizárták a pártból, de Kerényi János regionális pártigazgató november 8-án közölte: a frakcióból történt kilépéssel, bár ezt annak idején nem hozták nyilvánosságra, automatikusan megszűnt a párttagság is. Több ellenzéki politikus követelte, hogy mondjon le a képviselői mandátumáról. Valamivel később Selmeczi Gabriella FIDESZ-szóvivő szintén kijelentette, hogy *„aki ilyet elkövet, annak távoznia kell a közéletből is”*, de hozzátette, hogy az erkölcsi nyomáson kívül nincs más lehetőség ezt kikényszeríteni. Az ügyészség közleménye részletesen leírta a durva verést, ellenben maga Balogh József szintén 6-án az Indexnek kijelentette: *„... az én vallomásomban ilyenek nem szerepelnek. ... Nem helyes, amikor egy házaspár összeveszik, nagyon sajnálatos dolog ez. De néha előfordul, hogy az emberek kihozzák egymást a sodrúkból. ... lehet, hogy megütöttem a Terikét, de csak véletlenül... Én nem egy csibész, minden hájjal megkent politikus vagyok, hanem egy egyszerű vidéki ember, aki a közösségért dolgozik.”* Az élettárs, a képviselővel rövid távollét után ismét együtt élő Sánta Terézia pedig ehhez hozzátette: *„Rosszindulatú a sajtó ... mindenki csak azon dolgozik, hogy egy jól működő kapcsolatot tegyen tönkre.”*

November 5. Az országgyűlés Rogán Antal és Balla György FIDESZ-képviselők indítványa alapján, egy nappal a benyújtás után, a házsabálytól csaknem a teljes ellenzék egyetértésével eltérve törvényt hozott arról, hogy bevezeti, illetve 2014. április 30-áig kitolja a kilakoltatási moratórium időszakát. A devizaalapú lakáshitelek számára addig is életben lévő árfolyamgáttal kapcsolatban pedig eltörölték azt a korlátozást, hogy csak 90 napot meg nem haladó fizetési késedelem esetén lehetett élni a lehetőséggel, és azt, hogy a devizakölcsön eredeti összege nem

haladhatja meg a 20 millió forintot. (A legtöbbeket érintő svájci frank esetében 180 forintos árfolyamon lehet rögzíteni a törlesztési árfolyamot az árfolyamgáttal.) Addig nagyjából 250 ezer ember, a devizahitelek mintegy fele vette igénybe az árfolyamgáttat, vagyis azt a lehetőséget, hogy átmenetileg kedvezőbb árfolyam alapján számított adósságot törlesszen kamatmentesen. Emellett 150 ezren voltak azok, akik több mint 90 napot késtek a fizetéssel, ezért nem léphettek be a rendszerbe.

Szintén kormánypárti képviselői kezdeményezésre született egy olyan törvény, amellyel a törvényhozók az állítólagos választási csalást bemutató, vitatott bajai videóra reagáltak. A Büntető Törvénykönyvet egészítették ki azzal, hogy *„Aki abból a célból, hogy más vagy mások becsületét csorbítsa, hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú hang- vagy képfelvételt hozzáférhetővé tesz, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő; a büntetés három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt nagy nyilvánosság előtt, vagy jelentős érdeksérelmet okozva követik el.”* Ezt önmagában kevesen vitatták, de az utolsó bekezdést igen, amely szerint *„Aki más, vagy mások becsületének csorbítására alkalmas hang- vagy képfelvételt úgy hoz nyilvánosságra, hogy gondatlanságból nem tud arról, hogy a hang- vagy képfelvétel hamis, hamisított, vagy valótlan tartalmú, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”* Ez ugyanis az ellenzék szerint megakadályozhatta volna a valódi visszaéléseket leleplező vagy legalábbis laikus szemmel hitelesnek látszó felvételek nyilvánosságra hozatalát, mert mindenki attól tarthatott volna, hogy ha a bíróság mégsem fogadja el a képfelvételt, ők börtönbe kerülhetnek. Ezt a részt azonban végül két szocialista képviselő indítványára kihúzták. Igaz, az alkotmányügyi bizottság az előző napon nagy többséggel elutasította ezt a törvényt, de a szavazás előtt reggel újra összeülve már egyhangúlag támogatta. Ezzel hosszú idő óta először fordult elő, hogy érdemi kérdésben ellenzéki módosító indítványt szavazott meg a kormánypárti többség.

A strasbourgi Emberi Jogi Bíróság nagykamarája (másodfokon döntő testülete) három volt állami alkalmazott ügyében elutasította a magyar kormány fellebbezését, amelyet azért nyújtott be, hogy így próbálja megvédeni a közsférában dolgozók végkielégítésére 2010-ben visszamenőleges hatállyal kivetett 98 %-os büntetőadót. Ezekben az esetekben a jogerős ítélet alapján a magyar állam költségekkel együtt 16 900, 11 600 és 28 400 eurót köteles kifizetni az egykori elbocsátott tisztviselőknek.

A következő években tartható a GDP 3%-át meg nem haladó államháztartási hiány, tehát Magyarországot nem fenyegeti a veszély, hogy újrakezdődjen ellene a túlzottdeficit-eljárás – jelentette be az Európai Bizottság. Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter üdvözölte a gazdasági előrejelzésben szereplő *„reális értékelés”*-t.

November 7. Lemondott tisztségéről és az Országos Bírósági Hivatalhoz – tehát ítélettel nem járó állásba – távozott Polgárné Vida Judit, a Fővárosi Törvényszék 2012-ben kinevezett elnökhelyettese, miután a HVG-ben megjelent, hogy a bíróság belső kiadványában saját neve alatt közölt más szerzőktől – külföldi és magyar íróktól – származó szövegrészeket. A lap tudomása szerint a bírónő *„őszintén és nyomatékosan elnézést kért kollégáitól”*.

Bűncselekmény hiányában jogerősen felmentette a különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés vádjától Tátrai Miklóst, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. volt vezérigazgatóját és Mezei Lászlót, a Nemzeti Ménesbirtok Kft. volt ügyvezetőjét a Győri Ítéltábla. Ezzel helybenhagyta a Tatabányai Törvényszék 2012 júliusi elsőfokú döntését, amely nem látta megalapozottnak a vádat, hogy gazdaságilag indokolatlan volt és rontotta a cég helyzetét az a 365 millió forintos szerződés, amelyben az MNV 2008-ban átvette a felszámolás alá került Bábolna Zrt. egyes tevékenységeit.

Az állam mégsem veszi meg a Dunaferrt – közölte Czomba Sándor, a Nemzetgazdasági Minisztérium foglalkoztatáspolitikáért felelős államtitkára. *„A kormány tudomásul vette, hogy a cég menedzsmentje az eladás helyett a társaság hosszú távú, stabil működtetésében érdekelt.”* Egyúttal

kiderült, hogy a bejelentett 1500 helyett egyelőre csak 400 embert bocsát el az orosz-ukrán tulajdonban lévő kohászati társaság.

Áder János köztársasági elnök megfontolásra visszaküldte az országgyűlésnek „*a termőföld tulajdonjogának megszerzését vagy használatát korlátozó jogszabályi rendelkezések kijátszására irányuló jogügyletek feltárásáról és megakadályozásáról*” október 28-án hozott, Nagy István FIDESZ-képviselő által kezdeményezett törvényt, amellyel szemben korábban Polt Péter legfőbb ügyész fejtett ki alkotmányossági aggályokat. „*Indokoltnak tartom annak vizsgálatát, hogy a törvény 1. és 2. §-ai megfelelnek-e az Alaptörvényben foglalt követelményeknek*” – írta az államfő is, bár nem az Alkotmánybírósághoz továbbította a jogszabályt. Egyebek közt kifogásolta, hogy a törvény „*a Ptk. által elismert polgári jogi, a szerződéskötést megelőző helyzet visszaállításához kapcsolódó tulajdonosi jogosítványokat (követeléseket) tesz bírói úton érvényesíthetetlené*”, továbbá „*az ügyész számára olyan jogosítványokat állapít meg a törvény, melyek a polgári jogi viták bírósági eljárása során a tisztességes eljárás alapvető garanciáinak érvényesülését akadályozhatják*”. Áder János figyelmeztette a képviselőket: „*a tulajdonhoz való jog alkotmányos alapjog*”, ezért „*bár védendő közérdek a termőföld védelme és a jogszabályba ütköző szerződések problémájának kezelése, mindez csak az alkotmányossági feltételeknek megfelelő szabályozással érhető el*”.

November 8. Új fordulat a MOL horvát leányvállalata ügyében: a cég a Budapesti Értéktőzsde honlapján közölte, az igazgatóság felhatalmazta az ügyvezető testületet, hogy „*olyan megállapodást kössön a horvát kormánnyal, amely értékteremtést tesz lehetővé az INA növekedési stratégiájának megvalósításával*”. Ezzel egyidejűleg felhatalmazta a cégvezetést, készítse elő a cég INA-ban meglévő részesedésének értékesítését, „*hogy maximalizálni tudja befektetésének értékét*”. „*Álláspontunk szerint a horvát államnak elővásárlási joga van, de ez alapvetően egy elméleti lehetőség: sok milliárd euróról beszélünk ..., és a kormánynak nincs joga efféle üzleti kalandorsághoz*” – válaszolta erre Zoran Milanović horvát miniszterelnök.

Első fokon felmentette a bíróság az aktivistákat, akik 2012. július 11-én a feltűnően sok közbeszerzést nyerő Közgép XXIII. kerületi telephelyén demonstráltak – jelentette be Jávor Benedek, a Párbeszéd Magyarországért társelnöke, aki szerint „*az ítélet nagy jelentőségű, sokat fogják még idézni a szólásszabadság védelmében*”. Az előző nyáron 26, akkor még LMP-s aktivista és politikus egymáshoz láncolva tüntetett „*Itt tűnik el a pénzed*”, „*Mutyigyár*”, „*A Közgép mindent visz*”, „*Innen irányítják az országot*” feliratú táblákkal. A tiltakozókat a rendőrség gyülekezési joggal való visszaélés szabálysértése miatt 100 ezer forint pénzbírsággal sújtotta. A Közgép nagy nyilvánosság előtt elkövetett rágalalmazás miatt feljelentést tett. Ennek nyomán magánvádas büntetőper indult a Budapesti XX.-XXI.-XXIII. Kerületi Bíróságon 26 ember ellen, de közülük nyolc parlamenti képviselővel szemben, akiknek mentelmi jogát kérésük ellenére nem függesztette fel az Országgyűlés, nem folytatódott az eljárás. A bíróság kimondta, hogy az akció nem rágalalmazás, mivel nem fogalmaztak meg tényállításokat, csak politikai véleményt.

November 11. Az országgyűlés a költségvetési bizottság javaslatára 5%-ra szállította le az élő és a félsertés áfáját. A többi húsárúé maradt 27%. Orbán Viktor miniszterelnök november 8-án, az indítvány benyújtásának másnapján a Kossuth rádióban elmondta: ez a lépés nem csökkenti a fogyasztói árakat, a cél a feketepiac letörése. Versenyhátrányba kerültek a magyar vállalkozók és gazdák azokkal szemben, akik áfát csaltak, vagy importból hozzák be az alapanyagokat, az áfacsökkentés pedig „*most igazságot tesz, a becsületesen gazdálkodó magyaroknak megmaradhat a munkahelyük. ... Talán egyszer a pultokon is olcsóbb lesz a hús, de csak akkor, ha az áfacsökkentésnek meglátják a hatását*.” Mint elhangzott, a kormány mérlegelte az intézkedés bevételcsökkentő hatását: „*ez a kockázat csekély*”, ezért mertek belevágni, és azért éppen a sertéshús áfáját csökkentették, mert a szakértők szerint ebben az ágazatban van a legnagyobb gond. A következő lépésről nem kívánt beszélni a kormányfő, mondván: erről még tárgyalnak. "A

parlament messze van a disznólaktól, a távolságot át kell hidalni". Az adómódosítások zárószavazását november 18-án tartották.

Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető törvényjavaslata alapján arról is döntöttek a képviselők, hogy 2014. február 1-től havonta kétszer – összesen legfeljebb 150 000 forint összegig – minden magánszemély jogosult ingyenesen készpénzt felvenni banki pénztárból vagy pénzkiadó automatából. (Idegen bankéból is.) A Bankszövetség főtitkára erre reagálva a Kossuth rádióban elmondta: az ingyenes készpénzfelvétel a bankoknak 42 milliárd forintos tranzakciós illetékfizetési kötelezettséget jelent, hiszen ezt nem törölték el, a társadalomnak pedig 100 milliárd forintos pluszköltséget. Igazságtalannak nevezte, hogy a bankoknak ingyenes szolgáltatást kell nyújtaniuk, miközben ők illetéket fizetnek. *"Ez olyan, mintha társadalmi munka után adót szedne az állam a társadalmi munkát végzőtől"* – fogalmazott Kovács Levente.

Két FIDESZ-képviselő egyéni indítványára arról is határoztak, hogy *„a kormány a vállalkozások összefonódását közérdekből – így különösen a munkahelyek megőrzése, az ellátás biztonsága érdekében – nemzetstratégiai jelentőségűnek minősítheti*”, és ilyen esetben nincs szükség a Gazdasági Versenyhivatal engedélyére. Az ellenzék tiltakozott a piaci verseny korlátozása, a független hivatal háttérbe szorítása ellen, de Juhász Miklós GVH-elnök úgy nyilatkozott, hogy nincs ok aggodalomra, hiszen a parlamenti többségnek joga van bizonyos ügyeket kivonni a hivatal hatásköréből. A rendőrségi törvényt úgy módosították, hogy a rendőrség elleni panaszokat vizsgáló Független Rendészeti Panasztestületnek országgyűlési képviselők is lehessenek a tagjai. A 2006-os őszi események után 2007-ben létrehozott testület eredeti szabályozása – éppen a függetlenség érdekében – úgy szól, hogy képviselők még mandátumuk lejártá után is csak legalább két év elteltével kerülhetnek be.

Szigorították a büntető eljárás több szabályát. Ennek legfontosabb eleme az, hogy a legalább 15 évi szabadságvesztéssel sújtható büntettek vádlottai (tehát akikkel szemben az ügyészség már benyújtotta a vádiratot) az eljárás elhúzódása esetén korlátlan ideig maradhatnak előzetes letartóztatásban, amíg a bíróság el nem jut az elsőfokú ítéletig. Az új előírások ugyanakkor gyorsabb munkára ösztönzik a szakértőket, az ügyészeket és a bírákat, az utóbbi két csoport minősítésében nagyobb szerepet adtak annak, hogy vannak-e elhúzódó ügyeik. A legsúlyosabb kategóriába nem tartozó terheltekkel szemben négyről három évre csökkent az előzetes letartóztatás maximális engedélyezett ideje. Egyúttal a képviselők azt is elfogadták, hogy a törvénynek ez a része már a kihirdetése utáni napon hatályba lépjen. Ehhez kapcsolódva az ellenzék nagy részének támogatásával úgy tértek el a házszabálytól, hogy a módosító indítványokról történt szavazás után rögtön megtarthassák a zárószavazást, mert így – a köztársasági elnök közreműködésével, aki a jogszabályt november 18-án kihirdette – meg lehetett akadályozni, hogy november 22-én szabadlábra kerüljön a különös kegyetlenséggel elkövetett gyilkossággal vádolt ároktői banda egyik tagja, aki már négy évet ült előzetesben. Az egész törvényhozási kezdeményezés onnan indult, hogy e banda két tagja – miután az akkori törvény alapján háziőrizetbe kellett őket helyezni – megszökött. Ez nagy felháborodást váltott ki annak ellenére, hogy Svájcban elfogták, és napokon belül hazaszállították őket. Azokat az ellenzéki felszólalókat, akik a még el nem ítélt emberek határidő nélküli fogdában tartását alkotmány sértőnek tartották, és inkább a sokáig elhúzódó bírósági eljárások gyorsítását ajánlották – például úgy, hogy adjanak több pénzt a szakértői intézeteknek –, a kormányoldaltól gyilkosok támogatásával vádolták meg. A törvényt módosítás egyébként visszavont egy 2012. január 1-től bevezetett változtatást, ezzel lehetővé téve, hogy minden tanúkihallgatáson jelen lehessen ügyvéd. Ezt Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszter így indokolta, saját korábbi döntésüket bírálva: *„Ahhoz, hogy a büntetőeljárás során a tanú gyakorolhassa az őt megillető jogokat, alapvetően szükséges, hogy az érdekében eljáró ügyvéd a nyomozás során is jelen lehessen a kihallgatásánál és a jogairól felvilágosítást adhasson.”*

November 12. Az országgyűlés Németh Szilárd csepeli polgármester, a FIDESZ „rezsicsökkentési felelőse” önálló indítványára törvényt hozott a közműszámlák „számlaképéről”, pontosan meghatározva a használandó betűk fajtáját és méretét, valamint a háttérszíneket. Módosították a nyáron hozott takarékszövetkezeti integrációs törvényt, tovább erősítve a Takarékbank beleszólási jogát az egyes szövetkezetek működésébe.

November 14. A Város Mindenkié civil szervezet tüntetése órákon át megakadályozta, hogy megkezdjék a fővárosi közgyűlés ülését: az aktivisták a hajléktalanok számára tiltott zónákról szóló rendelet elfogadása ellen tiltakoztak, amely a nemrég született alaptörvényi és törvényi felhatalmazás alapján a főváros jelentős részéről kitiltja a hajléktalanokat. Ám Tarlós István főpolgármester egy idő után a készléti rendőrséggel eltávolította a tüntetőket, a testület pedig végül a FIDESZ, a KDNP és a Jobbik szavazataival, az MSZP és a PM ellenszavazatai mellett 21:12 arányban meghozta a rendeletet. Külön tüntetés volt a XIII. kerületben, azt kifogásolva, hogy az egyetlen teljesen szocialista vezetésű városrész még szigorúbb javaslatot tett saját területére nézve a fővárosnak, mint a többi. Ennek hatására a kerületi közgyűlés nem szavazott a saját javaslatáról. Horváth Csaba fővárosi MSZP-frakcióvezető nem értett egyet XIII. kerületi párttársaival, akik viszont azzal indokolták szigorú elképzelésüket, hogy enélkül hozzájuk mennének a többi kerületből kitiltott hajléktalanok. Végül a kerület november 21-én jóval enyhébb határozatot fogadott el.

November 18. Az országgyűlés elfogadta a 2014. évi adótörvényeket, benne az élő- és félszertés-áfa egy héttel korábban már eldöntött csökkentésével, valamint a családi kedvezmény járulékokra való kiterjesztésével azok számára, akik csekély jövedelmük miatt a személyi jövedelemadóból nem tudták kihasználni a nekik járó kedvezményt.

A képviselők a legfőbb ügyész kezdeményezésére és a mentelmi bizottság egyhangú javaslatára felfüggesztették Meggyes Tamás FIDESZ-képviselő, volt esztergomi polgármester mentelmi jogát jelentős vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntetvének megalapozott gyanúja miatt.

November 20. A valaha volt legnagyobb büntetést szabta ki a Gazdasági Versenyhivatal tizenegy bankra, mivel szerinte azok 2011 őszén összefogtak, hogy korlátozzák a végtörlesztést. A pénzintézetek összesen 9,5 milliárd forintos bírságot kaptak, ebből az OTP majdnem 4 milliárdot. A vizsgálatot két évvel korábban Rogán Antal, a FIDESZ frakcióvezetője kezdeményezte, aki most az Indexnek elmondta: nagyon sajnálja, hogy a gyanúja beigazolódott. *„A kartellezés felett nem lehet szemet hunyni, ezzel az akcióval a bankok több tízezer embertől vették el a lehetőségét annak, hogy éljen a végtörlesztéssel.”* A GVH közlése szerint *„a végtörlesztéssel kapcsolatos stratégiára és az érdeklődő ügyfelekre vonatkozó információkat is megosztottak egymással, e mellett egyes bankok között kétoldalú egyeztetésekre is sor került. Mindezek alkalmasak voltak arra, hogy összehangolják a végtörlesztések korlátozására irányuló egyedi stratégiájukat. ... súlyosbító körülményként értékelte a GVH, hogy az érintett pénzintézetek többsége az összehangolt stratégiát végrehajtotta, valamint azt, hogy a vállalkozások a hazai bankrendszer legnagyobb piaci szereplői, együttes piaci részesedésük meghaladja a 90 %-ot. ... Enyhítő körülményként vette figyelembe a GVH, hogy a fix árfolyamú végtörlesztés miatt a bankok veszteségeket szenvedtek el, valamint rövid idő alatt jelentős likviditási, munkaerőforrás és egyéb kapacitási korlátokkal kellett szembenézniük.”* Az egyik meghatározó magyar bank névtelenséget kérő vezetője szintén az Indexnek azt mondta, hogy egy évek óta zajló üzleti reggelire hivatkozva büntették meg őket, amelyen a bankok lakossági hitelezésben illetékes, kockázatkezelésért felelős vezetői vesznek részt. Szerinte kartell nem volt. *„Nagyon rossz, hogy mindent a bankokra tolnak, mert minden ilyen veszteség miatt a hitelezés ennek a sokszorosával lesz kisebb, ami árt a magyar gazdaságnak.”* Az OTP Bank közleményt adott ki: *„nem követte el a GVH Versenytanácsa által terhére rótt cselekményeket, a határozatban*

megfogalmazott megállapítások megalapozatlanok. Az OTP Bank a GVH döntésével szemben bírósághoz fordul. ... Az OTP nem hangolta össze stratégiáját más pénzüzetekkel a fix árfolyamú végtörlesztések korlátozása érdekében ... Az üzletileg ésszerű lépések nyilvánosan hozzáférhető információk alapján, belső üzleti számításokat mérlegelve születtek. ... Az OTP a kiszabott bírságot a törvényi előírásoknak megfelelően befizeti, ugyanakkor a bírság összegét is aránytalanul magasnak és diszkriminatívnak tartja.”

November 23. Bajnai Gordon, az Együtt-PM társelnöke és Karácsony Gergely (PM) kampányfőnök részvételével tartott választmányi ülést az MSZP, amely – az előzetes hírek ellenére – nem változtatott a két párt választási együttműködési megállapodásán. Nem kapott visszhangot Lendvai Ildikó volt MSZP-elnök és frakcióvezető pár nappal korábbi interjúja, amelyben azt mondta, hogy ha a Gyurcsány Ferenc vezette Demokratikus Koalícióval nem lehet közös listában megállapodni, legalább azt el kellene érni, hogy a két párt egymás ellen ne indítson jelölteket a választókerületekben. Mesterházy Attila MSZP-elnök a sajtónak azt mondta: illúzióknak tartja a teljes ellenzéki összefogást, és biztos abban, hogy egyetlen körzetben sem lesz mindössze három jelölt. Ezért szerinte világossá kell tenni, hogy az MSZP–Együtt-PM szövetség jelöltjeire adott voks biztosan nem vész el, és leginkább ők képesek szavazatokat maximalizálni az ellenzéki oldalon.

November 24. Takács István, a Magyar Szocialista Párt, az Együtt – Párbeszéd Magyarorszáért és a Demokratikus Koalíció közös jelöltje nyerte a vasárnapi fóti időközi polgármester-választást 29,1 %-os részvétel mellett, 1116 szavazattal (25 %). A győztes és két további, független jelölt mögött csak negyedik lett Földi Pál János, a Civil Összefogás a Fótiakért Egyesület FIDESZ által is támogatott jelöltje 885 szavazattal (19,8 %). A 2004 óta városi rangú, 19 000 lakosú Fóton 2006 óta három FIDESZ-es polgármester távozott. Az előző ciklusban ketten is lemondtak súlyos belső viszályok után, és a 2010-ben megválasztott Cselőtei Erzsébet szintén olyan konfliktusokba került saját pártjával, hogy végül a polgármesterségen kívül még egyéni képviselői mandátumáról is lemondott. Ezért volt szükség időközi választásra. A Jobbik az MSZP-t a választók szervezett utaztatásával vádolta, a választási bizottság az ügyben feljelentést tett. A Budapest Környéki Törvényszék december 1-én a választás megismétlését rendelte el a buszoztatással megvalósult kampánycsendsértés miatt, ezt a választási bizottság 2014. márciusára tűzte ki.

November 25. Az országgyűlés elfogadta a 2014-es költségvetést megalapozó törvénycsomagot. Ennek keretében módosította a választási kampányra vonatkozó szabályokat: az egyéni választókerületi pártjelöltek felajánlhatják a jelölő pártnak a nekik járó költségvetési támogatást, ugyanakkor a törvény a pártokra is kiterjesztette a szigorúbb elszámolás és az utólagos részletes beszámolás kötelezettségét. Másnap elfogadták a költségvetés fő számait. A hiányt 985,6 milliárd forintban állapították meg, ami meghaladhatja a GDP 3%-át.

Elfogadták az alkotmányügyi bizottságnak azt a módosító indítványát, hogy a választásokon csak autóbusszal legyen tilos a szavazókat a szavazóhelyiséghez szállítani. Tehát autóbussznak nem minősülő, a sofőrön kívül legfeljebb nyolc személyes járművel szabad ezt megtenni, ha a lehetőséget nem hirdetik nyilvánosan. Ez 2014-től törvényessé tette azt, amit a bajai időközi önkormányzati választás kapcsán a bíróság az akkori törvény alapján törvénysértőnek ítélt.

November 27. A kormánypárti tagok távolmaradása miatt határozatképtelen volt, ezért csak informális megbeszélést tartott az országgyűlés költségvetési bizottságának Z.Kárpát Dániel Jobbik-képviselő által vezetett ellenőrző albizottsága, amely Horváth András, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal volt munkatársát kívánta meghallgatni az általa állítólag feltárt többszáz milliárdos áfacsalásról. A volt adóellenőr szerint több nagy kereskedelmi és más céget szándékosan nem ellenőriz a NAV, és az elmúlt években – részben már az előző kormány idején – több embert leváltottak, több szervezeti egységet megszüntettek azért, mert ezzel megpróbáltak szembenenni. A

FIDESZ és a KDNP azért nem vett részt az ülésen, mert úgy ítélte meg, hogy mivel elindult egy ügyészégi vizsgálat, az ügy tisztázása nem a parlament dolga. Horváth András azt is állította, hogy számos kormánypárti politikusnak írt már a nyilvánosság elé levelet az ügrről, de az érintettek szerint ezek a bejelentések csak általánosságokat tartalmaztak. Az LMP országgyűlési vizsgálóbizottság felállítását akart kezdeményezni, de ehhez nem sikerült a szükséges számú aláírást összegyűjtenie, mert az MSZP és a DK képviselői nem kívántak a rendszeresen gyűlölködő, rasszista kijelentéseket tevő Jobbikosokkal közösen fellépni. (Amikor ezt a szocialisták egy másik ügy tisztázása érdekében néhány hónappal korábban megtették, éppen a kormánypártok támadták őket, kétségbe vonva a szélsőjobbtól való elhatárolódásuk őszinteségét.) A NAV rágalmozás miatt feljelentette volt munkatársát.

November 28. A kormány rendeletet hozott arról, hogy 2014. május 30. után nem működhet trafik benzinkútnál és hipermarketekhez kapcsolódva. A jogszabály szövege szerint ez azokra is vonatkozott, amelyek vámhatósági engedélyük kiadásakor megfeleltek a jogszabályi feltételeknek. A rendelkezés nem csak visszamenőleges hatálya miatt váltott ki meglepetést, hanem azért is, mert részben a kormányhoz közel álló vállalkozókat sújtott. Gyulay Zsolt, a Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zrt. vezérigazgatója azzal indokolta a lépést, hogy a forgalmi adatokból kiderült: a 6300 dohánybolt közül a hipermarketekben, plázákban, benzinkutakon működő 200 üzlet a piaci forgalom 17 %-át lefőlözte bonyolítja le. miközben 2500 trafik a megélhetés határán van. A rendelet alapján az érintettek a koncessziójukat nem veszítették el, csak a helyüket – ezért nem szereztek jogot kártérítésre –, de tisztázatlan maradt, hogy követelhetnek-e valamit az adott helyszínen végrehajtott, kárba vesző befektetéseik fejében.

December 2. Az alaptörvény ötödik módosításával összefüggő törvénymódosítások részeként eltörölték az alkotmánybírák 70 éves felső korhatárát, kiterjesztve ezt a hivatalban lévő, 2011-ben és 2013-ban választott bírákra is. Ez öt személyt érintett: Balsai István, Dienes-Oehm Egon, Pokol Béla és Szívós Mária 2023-ig, Salamon László 2025-ig – sorrendben 76, 78, 73, 76, illetve 78 éves koráig – maradhat tisztségében.

Az országgyűlés elfogadta *„egyfelől Magyarország, másfelől az Apostoli Szentszék között a Katolikus Egyház magyarországi közszolgálati és hitéleti tevékenységének finanszírozásáról, valamint néhány vagyoni természetű kérdéstről szóló”*, Horn Gyula miniszterelnök által 1997-ben aláírt megállapodás módosítását. Csak a DK képviselői szavaztak ellene, a szocialisták tartózkodtak a szavazástól.

December 3. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság elutasította Nyers Rezső keresetét, amelyet nyugdíjpótlékának a megvonása miatt nyújtott be. A törvény szerint megbízott öttagú szakértői bizottság *„széleskörű vizsgálat és tényfeltárás után megállapította, hogy a politikus az 1956-os forradalom és szabadságharc leverésében és a megtorlásokban játszott szerepe miatt a pótlékra érdemtelen”*. A 90 éves egykori politikus az MSZMP Központi Bizottságának 1957 és 1989, a KB Titkárságának 1962 és 1974, a Politikai Bizottságnak 1966 és 1975 között, majd 1988-1989-ben volt tagja. Az 1957 végén tartott zárt KB-ülésen Nagy Imre felelősségre vonása mellett szólalt fel. 1960-1962-ben pénzügyminiszter, majd az 1968-as gazdaságirányítási reform „atyja”, akinek 1974-es leváltása a politikai vonal keményedését jelezte. 1989-ben az MSZMP utolsó és az MSZP alapító elnöke, 1958 és 1990 közti parlamenti tagsága után az 1990-es és az 1994-es szabad választásokon is országgyűlési képviselő lett. Ő vitatta a méltatlanságot, illetve azt, hogy szerepe lett volna a megtorlásokban, de a bíróság a szakértők álláspontját fogadta el.

Az Alkotmánybíróság megállapította: az alaptörvénnyel és Magyarország által elfogadott nemzetközi szerződésekkel ellentétes volt az a 2011-2013-ban hatályban volt szabály, amelynek alapján az Országos Bírósági Hivatal elnöke az illetékes bíróságról jogorvoslati lehetőség nélkül máshová helyezhette át egyes ügyek tárgyalását. A kérdést bonyolította, hogy az alaptörvény negyedik módosítása 2013. április 1-től magába az alaptörvénybe illesztette be ezt a lehetőséget –

ami ha így maradt volna, az AB nem is bírálhatta volna el az ezzel szemben beadott panaszokat –, ám az ötödik módosítás ezt 2013. október 1-től hatályon kívül helyezte, ezzel lehetővé téve az AB eljárását. Az áthelyezés lehetősége a bírósági törvényből is kikerült, ám az AB azért foglalkozott a már nem hatályos előírásokkal, mert az áthelyezett ügyek tárgyalása még nem zárult le az OBH elnöke által kijelölt bíróságokon. Az AB határozata egy bíró távollétében 7:7 arányú szavazással, Paczolay Péter elnök döntő voksával született. A különvéleményt nyilvánító hét bíró szerint már befogadni sem lett volna szabad a panaszokat, mert az ügyáthelyezés pusztán ügyintézési-eljárási döntés volt, amire nem terjed ki az AB hatásköre. A határozathozatalban részt vett és különvéleményt írt Salamon László alkotmánybíró is, aki a tárgyalt törvény meghozatalakor az országgyűlés alkotmányügyi bizottságának elnöke volt, és meg is szavazta a jogszabályt.

December 4. Az országgyűlés az év folyamán hetedszer módosította a költségvetést, ezúttal a takarékszövetkezeti integrációs alapot illesztették bele.

December 6. Magyar Szakszervezetek Szövetsége néven közös szervezetet alakított a 125 000 tagú Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége, a 65 000 tagú Szakszervezetek Együttműködési Fóruma és az 50 000 tagú Autonóm Szakszervezetek Szövetsége. (A Független Szakszervezetek Demokratikus Ligája, az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés és a Munkástanácsok nem csatlakozott.) Az ernyőszervezet elnöke Pataky Péter, az MSZOSZ elnöke lett, helyettese Varga László, a SZEF és Székely Tamás, az ASZSZ vezetője. Az eseményen részt vett és a kormány nevében partneri viszonyt ígért Czomba Sándor (FIDESZ), a Nemzetgazdasági Minisztérium foglalkoztatáspolitikáért felelős államtitkára. A három föderáció azért nem egyesült teljesen, mert ha kimondták volna megszűnésüket, akkor az új szervezet bejegyzéséig és a jogszabályokon történő átvezetéséig nem gyakorolhatták volna érdekképviselési jogaikat és nem kaptak volna állami támogatást.

Magyarországon is büntetőeljárás indult Hernádi Zsolt, a MOL elnök-vezérigazgatója ellen, miután az olajcég egyik kisorosítási vezetője – egyúttal volt jogi igazgatója –, Bánhegyi Ilona pótmagánvádlóként csalással, vesztegetéssel és hűtlen kezeléssel vádolta meg. Szerinte e cselekmények miatt jelentősen veszített értékéből az ő részvénycsomagja. Hernádi Zsolt részletes vallomást tett a bíróság előtt, és tagadta bűnösségét, így azt is, hogy megvesztegette volna Ivo Sanader volt horvát miniszterelnököt, amivel a horvát ügyészség is vádolta.

December 9. Az országgyűlés jelentős változtatásokat vezetett be a kisgyermekes anyák támogatásában. Eszerint az anyák a gyermek egy éves korától teljes munkaidőben is dolgozhatnak, miközben változatlanul kapják a gyese-t vagy a gyede-t. Több gyermek esetén mindegyikre jár a juttatás. Az egyetemi és főiskolai hallgatók számára is bevezették a gyede-t, amelyet – korábbi kereset hiányában – a minimálbérből, alapképzésen már túljutottak esetében a diplomás bérminimumból kell kiszámítani.

December 10. Az országgyűlés FIDESZ-javaslatra határozott „*az Európa több országát érintő lehallgatási botrány magyarországi szálainak, valamint a külföldi befolyásszerzési törekvéseknek*”, tehát az NSA amerikai titkosszolgálat lehallgatásai itthoni hatásainak feltárására irányuló vizsgálóbizottság létrehozásáról. A döntés egyhangú volt, de az ellenzék túlnyomó része nem vett részt a szavazásban. December 16-án megválasztották a testület tagjait: elnöke Kocsis Máté (FIDESZ) lett, aki egyúttal a honvédelmi és rendészeti bizottság elnöke is, ellenzéki alelnöke Iváncsik Imre (MSZP) volt honvédelmi (2002-2006) és titkosszolgálati (2007-2010) államtitkár lett.

Két kormánypárti képviselő december 8-án, vasárnap benyújtott indítványa alapján, kivételes sürgős eljárással, kizárólag kormánypárti szavazatokkal törvény született arról, hogy régióként hány játékkaszinó létesülhet. Az országban összesen 11 lehet 3300 nyerőgéppel.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága elutasította Vona Gábor Jobbik-elnök fellebbezését, így jogerőssé vált a döntés, amely szerint a magyar hatóságok törvényesen oszlatták fel a „*lényegében*

rasszista” módon fellépett Magyar Gárdát. Ugyanez a strasbourgi testület első fokon, nem jogerősen indokolatlannak minősítette Hunvald György volt VII. kerületi szocialista polgármester 31 hónapos előzetes letartóztatását, de a kért kártérítésnek csak töredékét, 2700 eurót ítélte meg.

Az 1989-es alkotmány tartalmát tekintve új, jogállami alkotmány volt, bár formájában csak módosítás – jelentette ki akadémiai székfoglaló előadásában Sólyom László, az Alkotmánybíróság első elnöke (1989-1998), volt köztársasági elnök (2005-2010). A jogtudós, akit a Magyar Tudományos Akadémia közgyűlése 2013 májusában választott levelezőből rendes taggá, a nagy számú érdeklődő előtt a 2010-ben választott parlament és kormány működését bírálva kifejtette: „Az alkotmánysértő szabályok alkotmányba emelése nyomán a társadalom kiszolgáltatottá válik, az Alkotmánybíróság pedig nem tudja ellátni alkotmányvédő feladatát.”

December 11. Az állami vállalatok vezetőinek *"a jogi helyzettől függetlenül"* vissza kell fizetniük az idén felvett jutalmuk kétmillió forint feletti részét, közölte a Kormányzati Információs Központ. A kormányülésen kérték fel Németh Lászlóné nemzeti fejlesztési minisztert, hogy szólítsa fel erre az érintetteket, miután mind a FIDESZ, mind az MSZP több vezető politikusa kifogásolta a kifizetett nagy összegeket. Nem cáfolt sajtóhírek szerint a legtöbbit, 19,2 millió forintot Baranyay László, a Magyar Fejlesztési Bank közben már távozott vezérigazgatója, Dávid Ilona, a MÁV vezérigazgatója és Horváth Gergely, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. vezérigazgatója kapta.

A Balassagyarmati Törvényszék visszautalt a Fővárosi Törvényszéknek egy bűnügyet, amelynek tárgyalását az Országos Bírósági Hivatal elnöke helyezte át oda. A Nógrád megyei bírák szerint ugyanis az AB december 3-i döntésével *„megszűnt a kijelölés joga lapja”*. Az OBH korábban úgy nyilatkozott, hogy a már nem hatályos törvényhelyről szóló AB-határozat nem érinti az egyedi ügyek áthelyezéséről hozott OBH-elnöki döntéseket.

December 12. *„A Jobbik szóhasználatát, azt, ahogyan a legfontosabb keresztény jelképet, a keresztet politikai célokra használja, kénytelen vagyok kategorikusan istenkáromlásnak, blaszfémiaának minősíteni”* – mondta Fabiny Tamás evangélikus püspök a Népszabadságnak adott interjújában. Hozzátette: *„attól se vagyok boldog, hogy a kereszt a KDNP pártcímerében is helyet kapott. Ahogyan nem szívesen hallom, hogy Orbán Viktor miniszterelnök időnként azzal kezdi a beszédét, 'tisztelt gyülekezet', és úgy fejezi be, 'Soli Deo Gloria'. Örülök, ha magánemberként így gondolja, de kormányzati szintre talán nem kéne vinni.”* A püspök bírálta a beszélgetésben a baloldali pártokat is.

December 15. *„A Jobbik szívből gratulál Csongrád megyei közgyűlési képviselőjének, egyben szövetséges, a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom elnökének, Toroczkai Lászlónak”* – közölte a párt, miután kiderült: a szélsőjobboldali politikus nyerte a polgármester-választást a 4000 lakosú Csongrád megyei Ásotthalmon. 37%-os részvétel mellett 71%-os támogatottsággal győzte le a lemondott, de újra indult korábbi FIDESZ-es polgármestert. A helyi DK-ból is támogatták néhányan a DK-elnök Gyurcsány Ferencet korábban agyonlövésével fenyegető, Romániából, Szerbiából és Szlovákiából kitiltott Toroczkait, mert mindenképp a FIDESZ-jelölt ellen akartak fellépni, ezért e lépés kezdeményezőjét a DK december 20-án kizárta.

December 16. A Kúria 36 tagú jogegységi tanácsa kétharmados többséggel jogegységi döntést hozott a devizaalapú lakáshitel-szerződésekről, hogy a különböző bíróságokon született, egymással ellentétes ítéletek után kötelezően megszabja az ítélezés alapját. A döntés lényege az volt, hogy a devizaalapú kölcsönszerződéseknél az adós a kedvezőbb kamat miatt adósodott el devizában, ezért neki kell viselnie az árfolyamkockázatot. Az ilyen szerződés nem uzsorás szerződés, nem színlelt szerződés, nem ütközik a jó erkölcsbe, és önmagában az árfolyamváltozás miatt nem ütközik jogszabályba sem. Ugyanakkor a bank tájékoztatási kötelezettsége kiterjed az árfolyamváltozásra, valamint arra, hogy ez hogyan befolyásolja a törlesztőrészleteket. Ha a bíróság szerint érvénytelen egy szerződés, arra kell törekednie, hogy érvényessé nyilvánítsa, ha

kiküszöbölhető az érvénytelenség oka. Ha csak valamely pontja érvénytelen, de a szerződés e nélkül is teljesíthető, akkor az érvénytelen ponton kívül változatlanul él.

Az egyoldalú szerződésmódosítás kérdéséről nem döntött a Kúria, pedig a folyamatban lévő perek szempontjából ez lett volna a legfontosabb. A Kúria azzal magyarázta a halasztást, hogy megvárja egy, az Európai Unió Bírósága előtt fekvő ügyben a határozathozatalt. Wellmann György, a Kúria Polgári Kollégiumának elnöke a döntés után elmondta: a bírák átérzik az adósok nehéz helyzetét, de csak a törvények alapján tudnak dönteni, a bírói szerződésmódosítás eszköze nem alkalmas arra, hogy társadalmi méretű gazdasági változások következményeit orvosolja. *"A gazdasági és társadalmi problémát nem lehet kizárólag jogi úton felszámolni, és a megoldást jogi úton várni. A Kúria csak jogértelmezést végezhet, jogot azonban nem alkothat"* – tette hozzá. Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető ennek ellenére így reagált: *„Nagyon sajnáljuk, hogy a bankok oldalára állt a Kúria.”* Ám úgy folytatta, hogy egyelőre nem lépnek az ügyben, megvárják, amíg a Kúria minden nyitott kérdésben, így például az egyoldalú szerződésmódosítás ügyében is meghozza a döntést. Az LMP szerint sajnálatos a Kúria devizahiteles ügyében meghozott jogegységi döntése, de a párt ugyanakkor teljes mértékben tiszteletben tartja a határozatot – közölte Schiffer András. Az LMP társelnöke szerint a jogegységi döntés után még sürgetőbbé vált, hogy a Ház foglalkozzon Ertsey Katalin és Vágó Gábor néhány hónapja benyújtott törvényjavaslatával, amely szerint a parlamentnek meg kellene tiltani a közjegyzői okiratokon alapuló kilakoltatásokat, ahogy tilossá kellene tenni, hogy a pénzügyi intézmények követeléseiket az adósságbehajtó cégeknek. Simon Gábor MSZP-képviselő azt mondta, hogy a FIDESZ most már nem háríthatja másra a felelősséget, hiába várt a Kúriától megoldást, így a kormánynak kell lépnie az ügyben.

December 17. Az országgyűlés az év utolsó ülésnapján 22 törvényt hozott, köztük elfogadta a 2014. évi költségvetést. Több más új jogszabálynak szintén voltak pénzügyi vonatkozásai, azt azonban Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter javaslatára egy agrár- és környezetvédelmi törvénycsomagba illesztették be a zárószavazás előtt, hogy a 2014-ben szerzett végkielégítésekre és más, állásmegszűnéssel kapcsolatos jövedelmekre kivetett – eredetileg 2010-ben bevezetett, az Alkotmánybíróság és az Emberi Jogok Európai Bírósága által többször elmarasztalt – különadó 98%-ról 75%-ra csökkenjen. A miniszter ezt *"technikai pontosítás"*-nak nevezte indoklásában, valójában azonban jelentős könnyebbséget jelentett többek között azoknak a képviselőknek és polgármestereknek, akik – például a parlamenti létszám csökkenése, illetve a képviselői és az önkormányzati vezetői tisztség összeférhetetlenné válása miatt – a választási évben távoznak, és számos kormányzati tisztségviselőnek, állami vállalati menedzsernek is. Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető államtitkár, aki 2010-ben ezt az adónemet kezdeményezte, újságírói kérdésre úgy indokolta a változtatást – a sajátos eljárásra (más témájú törvényjavaslatához adóügyekben nem illetékes miniszter nyújtotta be érdemi indoklás nélkül, zárószavazás előtt, amikor komolyan megvitatni sem lehetett) nem kitérve –, hogy az ügyben az Európai Bíróság előtt perek vannak folyamatban, ezért a kormány úgy látta: *"Vagy marad a 98 % és ezeket a pereket folyamatosan elveszítjük, vagy módosítunk ezen."*

Folytatódott a rezsicsökkentéssel kapcsolatos törvényalkotás: Németh Szilárd FIDESZ-képviselő indítványára ezúttal a többlakásos épületek közös helyiségeinek áramfogyasztására terjesztették ki a kötelező árcsökkentést, továbbá kötelezték a magántulajdonban lévő társasházak és lakásszövetkezetek kezelőit, hogy meghatározott formában függesszék ki a lépcsőházban az áram-, földgáz- és más költségekben az új törvények révén elért megtakarítást.

Az országgyűlés *„a kommunista diktatúrával kapcsolatos emlékezet állami megőrzése és a kommunista diktatúra hatalmi működésének feltárása, a kommunista hatalombirtokosok előjogainak lebontása és a még köztünk élő bűnösök felelősségre vonása érdekében"* törvényt hozott a Nemzeti Emlékezet Bizottságáról, amely az országgyűlés által választott elnökkel és

tagokkal, önálló hivatal segítségével „*ellátja a kommunista diktatúrák hatalmi működésének, a hatalmat birtokló személyek és szervezetek szerepének feltárását, és tevékenysége eredményeit átfogó jelentésben ... közlést tesz ... jogalkotási javaslatokat tesz, jelentéseket készít, amelyekkel elősegíti a kommunizmus bűneinek feltárását, ezáltal pedig a demokratikus jogállamiság kiteljesedését ... a büntetőjogilag felelősnek tartott személyekkel szemben büntetőeljárás lefolytatását kezdeményezi*”. A jogszabályt a kormánypártokon kívül csak egy Jobbikos és négy független képviselő szavazta meg, az ellenzék nagy része nem szavazott. Egyúttal arról is döntöttek a képviselők, hogy a jövőben szabálysértés lesz, ha valaki a nemzetbiztonsági bizottság előtt meghívás ellenére nem jelenik meg és nem közli a kért adatokat. Ezt a folyamatban lévő ügyekre is kiterjesztették, így Laborc Sándor egykori NBH-főigazgató és a több bűncselekménnyel vádolt Portik Tamás volt vállalkozó találkozójának vizsgálatára, amelyekkel kapcsolatban a két érintett addig megtagadta a megjelenést.

Elfogadták az új büntetvégrehajtási kódexet. Ez volt az utolsó olyan fontos jogterület, amelyet még mindig egy rendszerváltozás előtti – bár azóta sokszor módosított – törvényerejű rendelet szabályozott.

Új népszavazási törvény született két évvel azután, hogy az általános vitája lezajlott. Az újra elővett és kevés változtatással elfogadott jogszabály egyebek közt azt mondta ki, hogy állampolgárok csak legalább huszan összefogva kezdeményezhetnek népszavazást, egyénileg nem. Ettől, mint a vitában elhangzott, azt várták, hogy a Nemzeti Választási Bizottságnak nem kell majd értelmetlen és nyilvánvalóan alkotmány- vagy törvénysértő ötletekkel, időnként sértő vagy durva kifejezéseket tartalmazó javaslatokkal foglalkoznia – és ezeket az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadását indokolva a benyújtott szöveggel még a Magyar Közlönyben is közzétennie –, mert a gyakran zavaros vagy szélsőséges gondolkodású kezdeményezők talán nem találnak további 19 embert, aki aláírná a beadványt.

Állami vagyongazdálkodás kezelésébe adták a főváros és a XIV. kerület tulajdonában álló Városligetet, amelynek fejlesztése során sem az egyébként országos hatályú törvényeket, sem a főváros szabályzatait nem kell figyelembe venni, így azokat sem, amelyek a zöldterület arányára vonatkoznak.

Tovább lazították a Független Rendészeti Panasztestület tagjaira vonatkozó összeférhetlenségi szabályokat. Miután néhány hete lehetővé tették országgyűlési képviselők beválasztását, ezúttal azt mondták ki, hogy a jelölt csak megválasztásakor nem lehet párttisztviselő vagy pártalkalmazott, míg az addigi szabály szerint az előző két évben nem lehetett az.

A tankönyvellátás után államosították a tankönyvkiadást is, egyúttal a törvény erejével és a jogutódlást megtiltva feloszlatták a Tankönyves Vállalkozók Országos Testületét. „*Ezzel jogi értelemben is megszűnik a piaci elvekre épülő tankönyvellátás, és megvalósul az állam teljeskörű felelősségére épülő állami közfeladatként megszervezésre kerülő köznevelési tankönyvfejlesztés és -ellátás*” – közölte Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere, hangsúlyozva hogy egyúttal évfolyamonként fokozatosan minden általános iskolás számára ingyenessé válnak a tankönyvek. A javaslatot december 15-én, vasárnap este nyújtotta be, a kormánypárti többség 16-án elfogadta a kivételes sürgős eljárást, lezajlott a vita, majd 17-én a szavazás. A kiadók képviselői többszáz szakember állásvesztését jósolták, Karácsony Gergely független képviselő pedig több más ellenzékihez hasonlóan kifejtette, hogy „*ez a sokszínű kínálat megszűnését jelenti, és elveszi a pedagógusoktól a lehetőséget, hogy az általuk tanított diákok számára a legmegfelelőbb tankönyveket válasszák ki, így tovább fog romlani az oktatás minősége és a magyar diákok teljesítménye. Az iskolák és a tankönyvterjesztés államosítása után ez már a harmadik lépés a tanszabadság és a minőségi közoktatás felszámolása felé.*” Pokorni Zoltán, az oktatási bizottság FIDESZ-es elnöke azt mondta 16-án az Indexnek, hogy két tankönyv, amelyek közül választani lehet majd, kevés a sokféle diáknak. Az első Orbán-kormány volt oktatási minisztere hozzátette: a kormány az ő tudta nélkül terjesztette be a törvényjavaslatot, a véleményét nem kérdezték meg. Az átlátszó.hu által megszerzett december 10-i minisztériumi előterjesztés maga is felhívta a kormány

figyelmét, hogy az új rendszer költsége nem szerepel a már kész 2014-es költségvetésben („szükségesnek látjuk a Kormány döntése alapján tízmilliárd Ft azonnali állami költségvetési támogatás biztosítását, máskülönben a 2014/2015. tanév tankönyvellátásában óriási zavar keletkezik majd, hiszen sem állami fejlesztésű, sem magánkiadói fejlesztésű tankönyvek nem fognak időben elkészülni!”), továbbá hogy az ellehetetlenülő tankönyvkiadók nemzetközi bíróságokon perelhetik a magyar államot (ezt 16-án többen be is jelentették), de ezt a kockázatot a tárca szerint vállalni kell. Miután a többség még az oktatási bizottság (a kormánypárti tagok által az előző napon értelemszerűen még támogatott) kisebb módosító indítványait is elutasította – köztük azt, hogy évfolyamonként és tantárgyanként ne két, hanem három tankönyv közül lehessen választani –, Pokorni Zoltán és a szintén FIDESZ-es volt államtitkár, Bencsik János a teljes ellenzékkel együtt nemmel szavazott.

Az országgyűlés a házsabálytól teljes egyetértésben eltérve, gyorsan határozott a Nemzeti Adó- és Vámhivatal kiemelt adózókkal kapcsolatos gyakorlatának – az esetleges kivételezéseknek és ezekre irányuló kormányzati közbenjárásoknak – a vizsgálatáról. Ezt Horváth András volt NAV-munkatárs bejelentései alapján Ángyán József független (volt FIDESZ-es) képviselő és Schiffer András LMP-frakcióvezető kezdeményezte, de kezdetben nem volt meg az ehhez szükséges minimális létszám (77 fő, a képviselők ötöde), mert a szocialisták nem akartak a velük szemben is gyakran gyűlölködően fellépő Jobbikosokkal közösen fellépni, noha e kérdésben azonos volt a két párt véleménye. Végül az MSZP, az LMP és számos független – köztük egy korábbi Jobbik-képviselő – aláírása is elég volt. A határozatot azonban az alkotmányügyi bizottság olyan módosító indítványával együtt hozták meg, amely gyakorlatilag lehetetlenné tette, hogy az esetleg megalakuló bizottság a parlament megbízatásának végéig elvégezze munkáját. A testület ugyanis arra hivatkozott, hogy az országgyűlési törvény szerint nem folyhat párhuzamosan büntetőeljárás és parlamenti vizsgálat, ezért a vizsgálóbizottság csak a büntetőeljárás befejeződése után kezdhetne dolgozni. Ugyanerre hivatkozott egyébként a FIDESZ és a KDNP frakciója, amikor távolmaradásával egymás után több bizottságban és albizottságban megakadályozta Horváth András meghallgatását, az ügy megvitatását. (December 19-én kiderült: nem csak a bejelentő által ismertetett ügyben indult büntetőeljárás, hanem a bejelentő ellen is személyes adattal visszaélés gyanúja miatt.) Az ellenzék eredménytelenül hivatkozott arra, hogy a nemzetbiztonsági bizottságban mégis vizsgálják a Laborc-Portik találkozókat ügyét, sőt Mile Lajos (LMP) albizottsági elnök kezdeményezésére éppen törvényt módosítottak ennek hatékonyabbá tétele érdekében, noha abban az ügyben is büntetőeljárás folyik. Így végül az eredeti indítványozók a többi ellenzékivel együtt nem szavaztak, a határozatot csak kormánypárti voksokkal és két független támogatásával fogadták el.

Ötödször is – ezúttal már a következő évre – elhalasztották a döntést „A termőföld tulajdonjogának megszerzését vagy használatát korlátozó jogszabályi rendelkezések kijátszására irányuló jogügyletek feltárásáról és megakadályozásáról” szülő, november 8-án megfontolásra visszaküldött törvényről. Az előterjesztő Nagy István mosonmagyaróvári polgármester, FIDESZ-képviselő csak egy kisebb módosításra lett volna hajlandó, és egy később visszavont indítványa indoklásában határozottan visszautasította Áder János köztársasági elnök – és közvetve a korábban hasonló aggályokat hangoztató Polt Péter legfőbb ügyész – alkotmányossági kifogásait. A törvénysértőkkel szemben keményen kell fellépni a társadalom egészének érdekében, még akkor is, ha nem bűncselekményről, hanem polgári jogi ügyről van szó – ez volt fő érve az államfő véleményével szemben, ám a törvény végül nem született meg.

A 2012 augusztusában elkezdett folyamat 17. lépésében minden addiginál alacsonyabbra, 3%-ra csökkentette az alapkamatot a Monetáris Tanács.

Zugírászat miatt másodfokon, jogerősen is megrovást kapott Horváth Zsolt (FIDESZ) veszprémi országgyűlési képviselő, aki 2005 és 2007 között, tehát részben már időközi választáson 2006-ban szerzett képviselői megbízatása idején jogtanácsosként dolgozott, holott ehhez nem voltak meg a szükséges jogosítványai.

Hivatalos személyként elkövetett személyes adattal visszaélés büntetnének kísérlete miatt első fokon, nem jogerősen bűnösnek mondta ki a Fővárosi Törvényszék Keller László egykori szocialista közpénzügyi államtitkárt (2002-2004), és egy év próbaidőre bocsátotta. Az ítélet szerint a volt politikus 2004-ben soron kívüli vizsgálatot kezdeményezett egyes Somogy megyei vadászatokkal kapcsolatban, hogy megtudja, fizettek-e a vadászati politikában, gazdasági életben közismert személyek. Ennek érdekében különböző dokumentumokat kért be az érintett vadászárságoktól. A törvényszék szerint a hivatalos személyként eljáró Kellernek nem lett volna joga a személyes adatokat is tartalmazó információk megismerésére; a sértettek érdekei jelentős mértékben sérültek volna, ha neveiket, kapcsolataikat nyilvánosságra hozzák.

Az MVM közgyűlése jóváhagyta a Főgáz 49%-os kisebbségi részesedésének megvásárlását a német RWE-től. A Főgáz többségi tulajdonosa a fővárosi önkormányzat, vagyis az üzlet lezárulta után a Főgáz teljesen köztulajdonba került.

A kormány rendeleti úton megszüntette a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséget, jogutódja 2014. január 1-től a Miniszterelnökség lett. Ezzel nullára szorítja le a korrupció esélyét a kormány – mondta erről Csepreghy Nándor, a Miniszterelnökség fejlesztési programokért felelős helyettes államtitkára a Magyar Nemzetnek december 30-án.

A Kecskeméti Törvényszék abbahagyta Hagyó Miklós egykori fővárosi szocialista főpolgármester-helyettes és társai bűnügyének másfél éve folyó tárgyalását, és az ügyet visszautalta a Fővárosi Törvényszéknek, majd másnap ugyanezt tette a Szolnoki Törvényszék az MNV volt vezetőit érintő Sukoró-üggyel. Több más helyen is így döntöttek a bírák egy-egy áthelyezett ügyben, mert szerintük – az OBH álláspontjával ellentétben – az ügyáthelyezést lehetővé tévő törvények alaptörvény-ellenességének alkotmánybíróvási kimondása után megszűnt a vidéki bíróságokon folyó perek jogalapja.

December 18. Az év elején nem zárnak majd be üzlethelyiséget, benzinkutat, patikát amiatt, mert az adott helyen nem üzemel új típusú pénztárgép – mondta a Magyar Nemzetnek a Nemzeti Adó- és Vámhivatal informatikai elnökhelyettese. Vágújhelyi Ferenc szerint az adóhivatalnak az a feladata, hogy elősegítse a gazdaság egészséges működését, a hatósági fellépés nem béníthatja meg az országot, nem állíthatja le a mindennapi folyamatokat. E nyilatkozatnak azért volt jelentősége, mert korábban elterjedt: az új év elején zárva marad a benzinkutak, a patikák, az élelmiszerboltok nagy része, mert bár az új szabályok szerint csak az adóhatósággal állandó kapcsolatban álló, számítógép-alapú pénztárgépeket használhatnak, ezeket a késlekedő jogszabályok, a kiadott, majd a megrendelések leadása után visszavont pénztárgép-engedélyek és más bonyodalmak miatt a többször meghosszabbított határidőre is lehetetlennek látszott beszerezni és működésbe állítani.

December 19. Áder János köztársasági elnök nem írta alá, hanem megfontolásra visszaküldte az országgyűlésnek a Magyar Művészeti Akadémiáról szóló törvénymódosítást, mert nem értett egyet a következő, a Nemzet Művésze díjra vonatkozó mondattal: *„Kivételes méltánylást érdemlő esetben adományozható a díj annak, akit bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen elítéltek, függetlenül attól, hogy mentesült-e az elítéléshez fűződő jogkövetkezmények alól.”* Véleményét az államfő így indokolta: *„A társadalom jogos elvárása ..., hogy egy olyan kiemelkedően magas szintű elismerést – mint amit a Nemzet Művésze cím jelent – kizárólag olyanok kapjanak, akik a maguk művészeti területén elért kimagasló teljesítményén túl, törvénytisztelő állampolgárként is méltóvá váltak a cím viselésére és a közösség gondoskodására. Megítélésem szerint a módosítás ennek a társadalmi elvárásnak nem felel meg.”*

Kövér László is azt gondolta, hogy a legfőbb bírói testület a bankok oldalára állt; ő másként döntött volna a helyükben – derült ki a HírTV műsorából. Az országgyűlés elnöke szerint bár nem ő az a szereplő, akinek ezt a kérdést meg kell válaszolni, de *"ez egy gyáva döntés volt"*, a felelősség

alól a bírói testület megpróbált kibújni, jogászkodó megoldást talált. Másnap hasonlóan bírálta a Kúriát Kósa Lajos FIDESZ-alelnök és Orbán Viktor miniszterelnök.

Az Európai Bíróság ítéletben mondta ki, hogy a magyar áfatörvényben az exportértékesítés adómentességének feltételeit szabályozó rendelkezés ellentétes a közösségi irányelvvel. Korábban előfordult, hogy jóhiszemű eladók az eladási ár 40 %-át fizették meg utólag a NAV-nak azért, mert az értékesített termékek kiléptetése az EU-ból kicsúszott az áfatörvényben fogalt 90 napos határidőből. A bíróság véleménye szerint amennyiben az áru igazolhatóan elhagyta az unió területét, akkor az adómentességet az eladótól nem lehet megvonni.

December 21. Simon Zsolt, az 1997 óta működő két országos kereskedelmi televízió egyikének, a TV2-nek a vezérigazgatója bejelentette: az addigi német tulajdonos, a ProSiebenSat1-csoport eladta a csatornát, és azt ő maga vette meg Yvonne Dederick gazdasági igazgatóval közösen. Elismerte, hogy nincs ekkora magántőkéjük, de hogy milyen befektetői csoportokkal működik együtt, azt nem árulta el munkatársainak sem, csak annyit mondott, hogy a mögötte álló cég tulajdonosi háttere magyar. Az árról szintén nem beszélt. De ismert volt, hogy a TV2 árbevétele 2012-ben 12,5 %-kal csökkent, 2010 és 2012 között pedig összesen 18 milliárd forintos veszteséget volt kénytelenek elkönyvelni.

Andrá Rupprechter osztrák mezőgazdasági miniszter Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszternek írt levelében kifogásolta, hogy 2014. május 1-től érvényét veszti a magyar szántóföldek külföldiek által törvényesen megszerzett használati joga, és ez olyan osztrák parasztokat is érint, akik szerinte minden szabályt betartva előre fizettek. A kérdésben a miniszter egyeztetést kezdeményezett magyar kollégájával. Az új osztrák nagykoalíciós kormány 2013 végéig uniós tisztviselőként dolgozott néppárti politikusa sürgette Fazekas Sándort, lépjen fel azért, hogy a Magyarországon jogszerűen tevékenykedő osztrákok magyar társaikhoz hasonló körülmények között dolgozhassanak, hiszen európai jogi alapelv a diszkriminációmentes eljárás. A közelmúltban elfogadott új földtörvény mindenkire egyformán vonatkozik – közölte válaszul 23-án a magyar miniszter, és kijelentette, hogy kész a megbeszélésre kollégájával.

December 28. Félelmükben nem merik elítélni ifj. Hegedűs Lorántot a református egyház illetékesei – jelentette ki a lelkész ellen eljárást kezdeményező jogtanácsos, aki tiltakozásul lemondott 23 éve viselt egyházi tisztségéről. A budapesti Szabadság téri Hazatérés temploma lelkésze, 1998 és 2002 között MIÉP-képviselő, akinek felesége 2010-től a Jobbik színeiben volt az országgyűlés tagja, november 3-án egy emlékező istentisztelethez kapcsolódva avatta fel Horthy Miklós mellszobrát a templom bejáratánál. Dr. Horváth György egyházmegyei jogtanácsos a Szabó István püspök által akkor bejelentett fegyelmi eljárásban Hegedűs hivatalvesztésére tett javaslatot, ezt azonban az illetékes egyházmegyei bíróság elfogultságra hivatkozva nem tárgyalta meg. Ugyanez történt két korábbi alkalommal, amikor ugyanilyen okból nem tárgyalták érdemben, hanem másik egyházmegyéhez utalták a Hegedűs elleni vádakat, ahol végül nem állapítottak meg fegyelmi vétséget. *„Az opportunista, langymeleg gyakorlathoz nem kívánok tovább asszisztálni.”* – írta lemondó levelében a jogtanácsos. *„Az Egyházmegye Bírósága nyilvánvalóan gyávaságból cselekszik – pontosabban ez okból nem cselekszik: a Jobbiktól és attól való félelmében, hogy a kuruc.infón megjelenik a nevük.”*

December 31. 29-én, vasárnap késő este megjelent a Magyar Közlöny három száma, összesen 2400 oldalon, majd 30-i és 31-i keltezéssel újabb négy hivatalos lap 1523 oldalon, jelentős részben január 1-én hatályba lépő jogszabályokkal. Áder János köztársasági elnök – a visszaküldött kivételével – minden törvényt kihirdetett. Ezek száma minden addiginál több, 252 lett. A közlöny

225 számát adták ki az év folyamán összesen 90 344 oldalon, a kormány rendeleteinek száma 565, a kormány határozataié 1057 volt.

Az utolsó kormányrendeletek egyike arról szólt, hogy a közszféra és a közfeladatot ellátó egyházi intézmények kisebb keresetű dolgozói 2014-ben minden hónapban fizetésüktől függően havi néhány száztól 18 000 Ft-ig terjedő bérkiegészítést kapnak „*a 2011–2012. évi adó- és járulékváltozások ellentételezésére szolgáló kompenzáció*” fejében. Rendeletet hoztak továbbá „*a 2008–2009-es romagyilkosságok túlélő sértettjeinek és közvetlenül érintett egyéb áldozatainak megsegítéséről*”, azzal a feltétellel, hogy „*a közvetlen áldozat lemond az állammal és szerveivel szembeni – a bűncselekményből származó – igényéről*”. Erről a kormány határozatot már augusztusban hozott, de a rendelet az akkor megadott október végi határidő után két hónappal készült csak el. A nemzetgazdasági miniszter, bár tárcája mindvégig vitatta, hogy nehézségeket okozna az adóhatóságokhoz bekötött pénztárgépek január 1-i üzembe állítása, az utolsó pillanatban mégis úgy rendelkezett, hogy ne veszítsék el a gépbeszerzéshez nyújtott állami támogatást azok a kereskedők se, akik nem képesek tartani a határidőt. Emellett hatósági árássá tette a pénztárgépek mobilinternet-kapcsolatát.